

ပြည်မြို့

နိဗ္ဗိန္ဒုဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူသည့်

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

(ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ရိုက်နှိပ်ခြင်း)

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်

သာသနာ ၂၅၁၄

ကောဇာ ၁၃၃၂

စက်တင်ဘာလ ၁၉၇၀

ပြည်မြို့

နိဗ္ဗိန္ဒုဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူသည့်

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

(ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ရိုက်နှိပ်ခြင်း)

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့

ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်

သာသနာ ၂၅၁၄

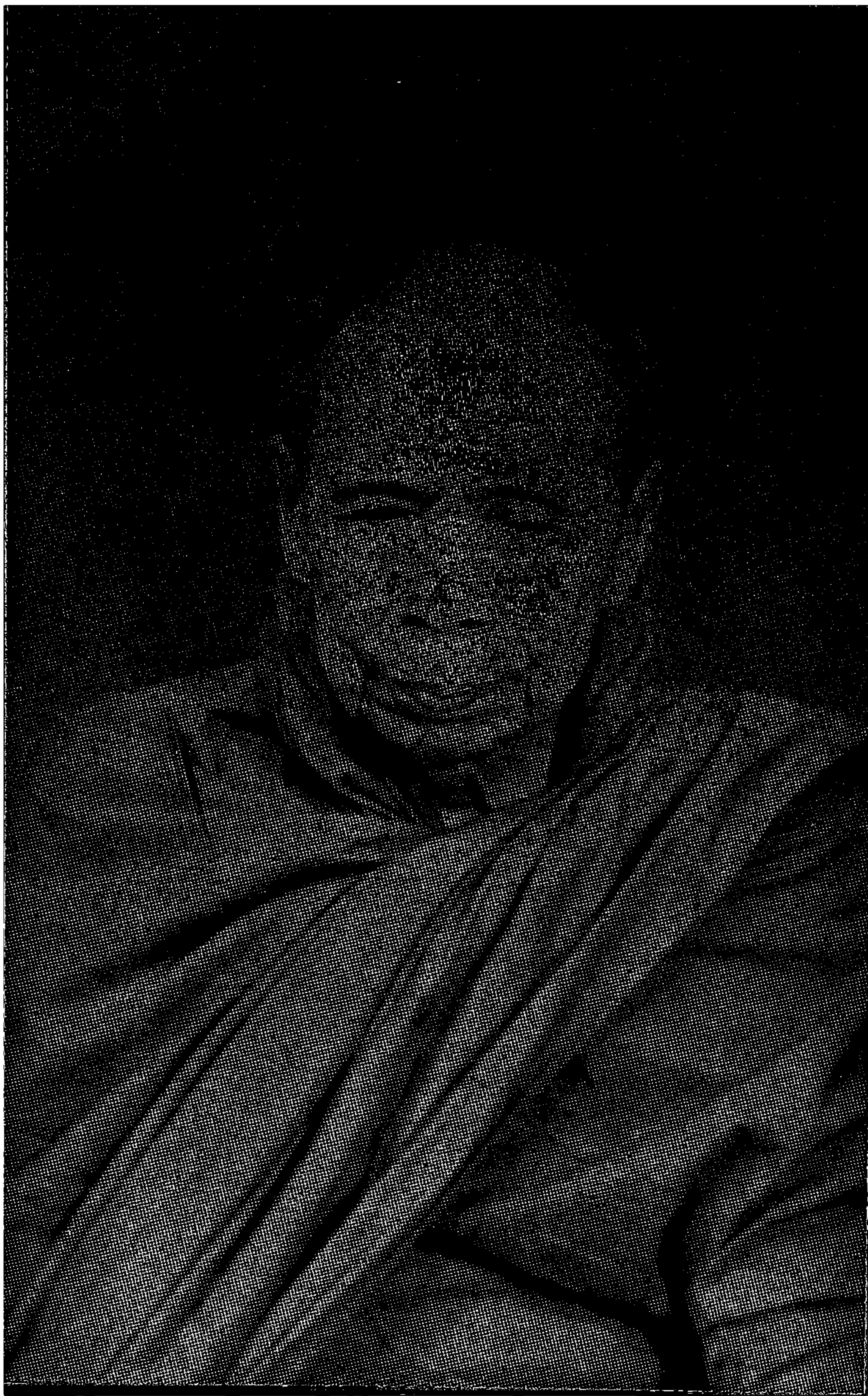
ကောဇာ ၁၃၃၂

စက်တင်ဘာလ ၁၉၇၀

ရန်ကုန်မြို့-သိမ်ကြီးဈေး
ဦးဘရင်-ဒေါ်မြသီ
တို့၏
ဓမ္မဒါန

ပ-မ-ဗ-သ-စ-၁၀၄၆-၁၉-၉-၇၀-၂၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး စာတိုက်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ အတွင်းရေးမှူး အုပ်ချုပ်ရေး
အရာရှိချုပ် ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L. မှတ်ပုံတင်အမှတ်
၀၈၇၉/၀၅၂၂ က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

နိဗ္ဗိန္ဒဆရာတော်ပုံ ၁၃၂၈-ခု (၁၉၆၆)

နိဗ္ဗိန္ဒုဆရာတော်ဘုရား
ကန်တော့ရန်

ဘုန်းတော်ဘွဲ့-ဆုတောင်းလင်္ကာ

တပည့်များက မိမိဆရာ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမြှင့်၍
ကန်တော့သောအခန်း

၁။ ဆိတ်ငြိမ်ရအောင်၊ ရွာကိုရှောင်၍၊ သုံးထောင်တဝက်၊
ဘေးရောယှက်သည့်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကြီး၊ ကိလေမီးတို့၊
ကင်းကြီး၊ ကင်းရာ၊ မြိုင်ဟေမာတွင်၊ ရညာမြောက်ငြား၊
ခန့်မှန်းအားဖြင့်၊ ကုလလေးတာ၊ ပြန်ငါးရာလျှင်၊ သင်္ချာညီလှ၊
တကောသည့်၊ မျှတကိန်းအောင်း၊ တောရကျောင်းတည့်၊
ညောင်စောင်းမြင့်ခုံ၊ တစုံသင်္ကန်း၊ ဖန်ရည်စွန်းသား၊ ခါးပန်း-
သင်းပိုင်၊ ခရိုင်ထူးမြတ်၊ သပိတ်၊ အပ်နှံ၊ မြတ် သားရေနွယ်၊
ပခုံးလွယ်လျက်၊ လေးဆယ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကျင့်ကြိုးပမ်းသည့်၊
တောတန်းမြိုင်သာ၊ ဟေမင်္ဂါတွင်၊ ဧကစာရ၊ မာန်စောင်
ချလျက်၊ လောဘမစော၊ လူမနွှောသည့်၊ တတောထွက်လျှင်၊
တတောဝင်လျက်၊ တပင်ပျံ့သွား၊ တပင်နားသည့်၊ ငှက်များ
ပမာ၊ ကြိုးပမ်းရှာသည့်၊ ဆရာသခင်၊ မထေရ်ရှင်အား၊
ကြည်လင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာနှင့်၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ၊ ကြာပဒုံကို၊
ယှက်ရုံပန်ထွာ၊ ဝန္တနာသည်၊ စန္ဒာရွှေသို့ ဝင်းစေသော်။

၂။ နိဗ္ဗိန္ဒုတောင်၊ ရွှေချောင်နှင့်၊ ရစ်မြှောင်ပတ်သန်း၊
အခန်းခန်းကား၊ တောတန်းခင်သာ၊ ဝက်ပါပင်၊ ယှဉ်ရာမရာ၊
ထင်ပါကြသား၊ ပေါင်းလခါညီ၊ ဒွါဒမီ၍၊ စာစီမဆုံး၊

ရာသီတုံးအောင်၊ ပင်လုံးခက်တံ၊ ရွက်မကျန်ပဲ၊ သက်ပြန်
 အောက်ထက်၊ ပြောင်းညွန့်ထွက်၍၊ ဖူးလျက်ငုံစီ၊ မှီတမှီမှ၊
 ညီညီညာညာ၊ ပွင့်၍ဖြာသား၊ ပန်းများသနင်း၊ ရွှေအင်
 ကြင်းနှင့်၊ ပင်မင်းသစ်ရာ၊ အစဖြာ၍၊ ရာထောင်မက၊
 မြားမြောင်လှ၏၊ မြေကြည်လင်၊ စမ်းရေယဉ်လည်း၊ ရွှေအင်
 တိုင်းထွက်၊ ဖက်ရောင်ယှက်လျက်၊ မှောင်စွက်ရီကာ၊ လဲ့လဲ့
 ဖြာလျှံ၊ ဝက်ပါကန်၊ နှိုင်းမတန်သား၊ တောင်ယံကမ္ဘာ၊
 မြောင်ရှိကြား၌၊ တရားဖြူစင်၊ ပန်ယူဆင်၍၊ ပူပင်သောက၊
 မစောရအောင်၊ ဒုက္ခခန်းကြောင်း၊ သခမ်းကျောင်းဝယ်၊
 စုတင်ဆွယ်၍၊ ကျင့်ဖွယ်တွေးဆ၊ တေရသနှင့်၊ လေးဝပြဟူစိုရ၊
 ယှင်းမယိုသည့်၊ ဘုန်းမိုတဆူ၊ ရုက္ခမူဝင်၊ မထေရ်ရှင်အား၊
 ကြည်လင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာနှင့်၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ၊ ကြာပဒုံကို၊
 ယှက်ရုံပန်ထွာ၊ ဝန္တနာသည်၊ ဖလ်ဝါနေသို့ လင်းစေသောဝံ။

၃။ စိတ်နိမ့်ကျအောင်၊ မာနရှောင်၍၊ တောတောင်
 သေလာ၊ ဟေမဝါတွင်၊ ကေစာရ၊ သလ္လေခနှင့်၊ ဘာဝနာ
 ခန်း၊ နှစ်ဖြာလမ်းကို၊ ကြိုးပမ်းကိုယ်တိုင်၊ ဆယ်နှစ်တိုင်မှ၊
 လက်ကိုင်ပြထား၊ ပတ္တမြားသို့၊ အများသတ္တဝါ၊ သိစေငါလျှင်၊
 ဓမ္မာစည်ကြီး၊ ရိုက်ဆော်ဟည်းလျက်၊ ကိုယ်လည်းလက်တူ၊
 အလှည့်ယူ၍၊ ဟောမူတဝ၊ ကျမ်းဝေမျှနှင့်၊ မြန်မာ့ပြည်လုံး၊
 ပြန့်မဆုံးသား၊ ရွှေဘုန်းတော်ဟုံ၊ ကိုးစားလှံသည်၊ ကြည်ယုံ
 ခညောင်း၊ ယောဂီပေါင်းအား၊ ဖိုးကောင်းနန္ဒ၊ ဆယ်ပါး
 ဉာဏ်ကို၊ ဝေဘန်ထူးဆန်း၊ ကုသိုလ်ငြိမ်းကြောင့်၊ ရဟန်းဇာ
 နည်၊ မဟာထေရ်မှာ၊ လူ့ပြည်မဆုံး၊ သုံးတိုက်လုံး၌၊ ရွှေဘုန်း
 တော်ရောင်၊ ဝင်းဝင်းပြောင်၍၊ အမှောင် ကင်းလွင့်၊ ပွင့်ကြီး၊

ပွင့်လျက်၊ ခြောက်နှင့် ကိုးဆယ်၊ အန္တရာယ်တို့၊ ပုန်းကွယ်
ရှောင်တိမ်း၊ ငြိမ်းကြီး၊ ငြိမ်းလျက်၊ သောင်းသိန်း ဝေနေ၊
များတထေတို့၊ မြှိုက်ရေဆွတ်ဖျန်း၊ ကျွတ်စိမ့်မှန်းလျက်၊
တိုင်းခန်း၊ ပြည်ရွာ၊ လှည့်လည်ကာနှင့်၊ ရှည်ကြာ သက်တော်၊
ရာက၊ ကျော်ဖို့၊ ချင့်မြော်ခညောင်း၊ တပည့်ပေါင်းဘို့၊
ဆုတောင်းမြက်ကာ၊ ဆည်းကပ်ပါသည်၊ ဆရာသခင်၊ မထေရ်
ရှင်အား၊ ကြည်လင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာနှင့်၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ၊
ကြာပဒုံကို၊ ယှက်ရုံပန်ထွာ၊ ဝန္တနာသည်၊ ရန်ဘယာသေ့လို့
ကင်းစေသော်။

ပညာရှိတို့ နှလုံးသွင်းရန်ဂါထာ

နာဒါ ဝိရုဒ္ဓမညိတံ၊ မယာပိ မန္တဗုဒ္ဓိနော။

ယောနိသော မနသိ ကတု၊ တမုဒ္ဓိက္ခန္တု သာဓဝေါ။

မယာ၊ ငါ့အောက်။ မန္တဗုဒ္ဓိနောပိ၊ ပါရမီနဲ့ နှေး အကြံ
သေး၍ ကံပေးနှုမ်းပါး ပညာရှားကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ မယာ၊ ငါ့ထက်။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာပိ၊ ပါရမီပြည့်စုံ ပညာ
ဟုံဖြင့် သုံးပုံပိဋကတ် နှုတ်ငုံတတ်ကြသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။
သာဓဝေါ၊ လုံ့ လထားကာ တရားရှာကြကုန်သော သူတော်
ကောင်းတို့သည်။ ယောနိသော၊ တောင်တောင် မြောက်
မြောက် စိတ်မရောက်ပဲ အကြောင်းခြင်းရာ ကျမ်းရွှေစာကို
သေချာစဉ်းစား အသင့်အားဖြင့်။ မနသိ ကတု၊ ကောဓ
မက္ခာ မဖက်ပါပဲ စေတနာဖြူဝင်း နှလုံးသွင်း၍ (မနသိ
ကတု၊ အပြစ်စကား မပြောကြားပဲ စိတ်ထားဖြူဝင်း နှလုံး
သွင်း၍။) ဝိရုဒ္ဓမညိတံ၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ မဓု၊ အနု၊

[ကီ]

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

လက်သန်း အမျိုးမျိုးသော ကျမ်းတို့နှင့် လမ်းမှန်မသက်
ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်မည့်အရာကို။ နာဒါ-အနာဒါယ၊ စွန့်ကာ
ပယ်ရှား မယူငြားပဲ။ တံ၊ ထိုရေးသားတီထွင် စီရင်လတ္တံ့
သော အလီလီ၊ အခန်းခန်း (နိက္ခမ ဝိဓာန) မည်သော
ကျမ်းကို။ ဥဒိက္ခန္တု၊ တောင်တောင် မြောက်မြောက် စိတ်
မရောက်ပဲ သင့်တင့်သလောက်သာ ကောက်၍ ကြည့်ရှုတော်
မူကြပါကုန်လော။

နိဒါန်း

သုခုမံ တေ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ဝါလဂုံ ဥသုနာ ယထာ။
ယေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပဿန္တိ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော။
ထေရဂါထာပါဠိတော် (စာမျက်နှာ ၃၆၃။)

ယေ၊ အကြင် ပရမတ်အနု ဓာတ်သေတ္တုကို ရှာကြ
ကုန်သော ယောဂီတို့သည်။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်
တို့ကို။ ပရတော၊ လွန်မင်းပြင်းပြ အနတ္တအားဖြင့်။ ပဿန္တိ၊
ဒိဋ္ဌပါပေ မြင်ရလေကုန်၏။ အတ္တတော၊ ကိုယ်ကိုယ်ချည်းပဲ
အထင်စွဲသောအားဖြင့်။ နော စ ပဿန္တိ၊ ရှက်ဖွယ်ချည်းပေ
မမြင်ကြလေ။ တေ၊ ထိုပရမတ်အနု ဓာတ်သေတ္တုကို ရှာကြ
ကုန်သော ယောဂီတို့သည်။ ဝါလဂုံ၊ သေးမျှင်လှငြား
သားမြီးဖျားကို။ ဥသုနာ၊ အဆိပ်ပြင်းပြ မြားစဉ်းမဖြင့်။
ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ယထာ၊ ဖောက်ထွင်းခဲ့လစ် မှန်အောင် ပစ်နိုင်
သကဲ့သို့။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်အခဲကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊
ထိုးထွင်းဖောက်ခဲ့ ဉာဏ်အမြင် ရဲကြပါပေကုန်၏။

တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်နှင့်
အညီ လောကီအပါအဝင် ဖြစ်သော အဋ္ဌာရသ တဆယ့်
ရှစ်ရပ်သော အတတ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ဒိုးကဲ့သို့ မွေ့နိုင်ပါစေ၊
နှုနိုင်သမျှ အနုစိပ်ကျစ်လစ် သိမ်မွေ့နိုင်သမျှ သိမ်မွေ့၊ ထိုး
ထွင်း၍ တတ်နိုင်သမျှ ထိုးထွင်း၍တတ်၊ လောကဓာတ်နယ်

တခွင်မှာ ပြိုင်ယှဉ်သူ ကင်းပငြားသော်လည်း ရုပ်,နာမ်ဓမ္မ အရေးကြီးကိစ္စနှင့် နှိုင်းဆ၍ ကြည့်လိုက်လျှင် များစွာသော အတတ်စုတို့သည် ဓာတ်နုသို့မခိုက် အပေါ်ရံ အရေပါးကိုသာ ပေါက်နိုင်သော တရားကောက်၊ ပညတ်နယ်တွင်သာ တလည် လည် ဆိုက်ကြသဖြင့် ဖိုးမထိုက် သုံးမဝင် ကမ္ဘာတိုင်း ကျွမ်း ကျင်သော လမ်းအစဉ်လက်ရိုး အကြမ်းမျိုး နယ်သာဖြစ်၍ စင်စစ် ချီးမွမ်းထိုက်သည် မဟုတ်ချေ။ ပရမတ်အစစ် ဓာတ်နှစ် သေတ္တု ရှိသမျှရုပ်နာမ်စုကို တစုစီခွဲခြမ်း၍ စွဲလမ်းသော ဒိဋ္ဌိစက်ကို စိစိညက်အောင် ဉာဏ်ဖြင့်ချေ၍ စွဲရင်းနေဓာတ်မူ လကို ပညတ်ခံ မကျန်ရအောင် မမြဲသည့်ဓာတ်စုကို အတတ် ရှုမြင်လာသော် ဪဠာ ငါ၏ကိုယ်ကို မဆိုထားဘိ ကျောက်၊ သံပြား အမာခံကိုမျှ ရှာကြံ၍မရပေ။ ပရမတ်အစု ဓာတ် အမှုသာ ပဓာန ဖြစ်ချေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်တွေကို မြင်လေအောင် ရှုစားမှ သယမ္ဘူမြတ်ဘုရားက ကလျာဏ တပါးဟု ဆိုတော်မူပေသည်။ သို့အတိုက် သတ္တဝါတွေကို ပရမတ်အနေ အမြင်မမှားရအောင် နိဗ္ဗာန်တံခါး ဖွင့်လိုက် သည်။

နိဒါန်း ပြီး၏။

ရတနတ္ထယပဏာမ

ဗုဒ္ဓံ ဝိဇ္ဇာဒိသမ္ပန္နံ၊ တိလောကသေဝိတံ ဓမ္မံ။
ဓောတံ မလံ သုခံ ဉာဏံ၊ နတ္တာ သံဃံ ဆဋ္ဌာဘိညံ။

ဝတ္ထုဂါထာ

(အတ္ထယောဇနာ) အဟံ၊ ငါးပါးခန္ဓာ ခြင်းအရာကို
ကိုယ်ဟုသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဝိဇ္ဇာဒိသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာ အစရှိ
သည်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဝါ၊ သုံးပါး ရှစ်ပါး များပြား
စွာလှ စရဏဝိဇ္ဇာ ဆယ့်ငါးဖြာတို့နှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ
တော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ လေးပါးသစ္စာ ဆယ့်ခြောက်ဖြာကို
ဆရာမကူ သယမ္ဘူဉာဏ်မြတ်ဖြင့် တပ်တပ် ထင်ထင် သိမြင်
တော်မူငြား မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း။ တိလောကသေဝိတံ၊
သတ္တဝါအများ သုံးဘုံသားတို့သည် နေ့စဉ်မပြတ် မှီဝဲဆည်း
ကပ်ခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ စတုမဂ္ဂ ဖလလေးတန်
နိဗ္ဗာန် ပရိယတ် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကိုလည်း
ကောင်း။ မလံ၊ ကိလေသာမြို့မှူး ညစ်အကြေးကို။ ဓောတံ၊
စင်စစ်ဖွေးဖြူ၊ ဆေးလျော်တော်မူပြီးသော။ သုခံ၊ စင်ကြယ်
သန့်ရှင်း ချမ်းသာခြင်းရှိသော။ ဉာဏံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
ကေနိလည်း ရှိတော်မူထသော။ ဆဋ္ဌာဘိညံ၊ အဘိညာဏ်
ခြောက်ပါး မြတ်တရားတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်ထသော။
သံဃဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သေဝင်ကြီး နီးထက် နီးအောင် ခရီးညွှန်ဖော်
သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း။ နတ္တာ-နမာမိ၊ အဉ္စလီ-ဂါရဝ
ပဏာမဖြင့် ကြည်ဆူသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အဘိယာစက

ဝိနယာစာရယုတ္တေန၊ သုဒ္ဓိသလ္လေခဝုတ္တိနာ။
သုရတေန နိဝါတေန၊ တိက္ခတ္ထရေန ယာစိတော။

ပထျာဝတ္ထဂါထာ

(အတ္ထယောဇနာ) ဝိနယာစာရယုတ္တေန၊ ဝိနည်းအကျင့်
နှင့် ယှဉ်သော။ သုဒ္ဓိသလ္လေခဝုတ္တိနာ၊ စင်ကြယ်ခေါင်းပါး
သော အကျင့်လည်းရှိသော။ သုရတေန၊ ကောင်းသော
ကာယကံ·ဝစီကံ၌ မွေ့လျော်ဘတ်သော။ နိဝါတေန၊ နှိမ့်ချ
သော ကိုယ်၊ စိတ် ရှိသော။ တိက္ခတ္ထရေန၊ ဆရာသမား
မှည့်ထားပညတ် ခေါ်ဆိုအပ်သည့် တိက္ခ အမည်ရှိသော
မထေရ်သည်။ ယာစိတော - အဘိယာစိတော၊ ကြိမ်ဖန်
ထပ်ထပ် တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍။ (ယာစိတော - အဘိ-
ယာစိတော၊ ရိုသေလေးမြတ် တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍။)

အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏာနံ၊ သရဏံ သဗ္ဗပါဏီနံ။
သမာသေန ရစိဿာဟံ၊ ဒီပကံ အဓိသီလာဒိ။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်ကြီး ပိတ်ကာဆီး
သဖြင့် မဂ်ခရီးကို မရကြကုန်သော။ သဗ္ဗပါဏီနံ၊ အတည်
မရှိ ဘေးကြီးမိ၍ မချီပူဆာ သတ္တဝါတို့၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်
လည်းလျောင်း ပုန်းအောင်းရာ ဖြစ်သော။ အဓိသီလာဒိ။
အဓိသီလ စသော သိက္ခာသုံးပါးကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သော
ကျမ်းကို။ သမာသေန၊ မကျယ်လှငြား အကျဉ်းအားဖြင့်။
(သမာသေန မကျဉ်း၊ မကျယ် အလယ်၊ အလတ်အားဖြင့်။)
ရစိဿံ·ရစိဿာမိ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်ပေအံ့။

ဂဗ္ဘေ သန္တေပိ သုက္ကာဒိံ ၊ သတိမာဝ ယထာ ဒိဋ္ဌံ ။
 တေဘုမ္မကံ တထာ ဓမ္မံ၊ အဒက္ခံ တိက္ခဂမ္ဘီရာ။

ဂဗ္ဘေ၊ မှောင်အတိပြီး တိုက်ခန်းကြီး၌။ သုက္ကာဒိံ၊ ဖြူ၊
 နီ၊ ပြာ၊ ဝါ များစွာသောင်းပြောင်း အထည်ပေါင်းသည်။
 သန္တေပိ၊ ထင်ရှားများစွာ ရှိကြပါသော်လည်း။ သတိမာဝ၊
 သတိတရားရှေ့၌ထားသော သူသည်သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌံ ယထာ၊
 ထင်ထင်တိတိ မြင်နိုင်ဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဤနည်း
 ထားယူ အလားတူသာလျှင်။ တိက္ခဂမ္ဘီရာ၊ ပညာဆင်ခြင်
 အမြော်အမြင်ဉာဏ် နက်နဲထက်မြက်သော သူတို့သည်။ တေ-
 ဘုမ္မကံ၊ တေဘုမ္မက ဝဋ်ဒုက္ခ၌ အမြဲမသွေ ဖြစ်၍နေသော။
 ဓမ္မံ၊ ယုတ်မာဆိုးဝါး အပြစ်တရားကို။ အဒက္ခံ၊ လက်ပေါ်
 တင်ထား ပတ္တမြားသို့ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်နိုင်ကုန်၏။

သုမဉ္ဇူသံ နရော လဒ္ဓံ၊ ရက္ခေဝ ဓနသမ္ပန္နံ ။
 ဧဝံ ပါလေမဟံ သာရံ၊ ဂန္ထဝိပဿနာဓူရံ ။

ဝတ္တဂါထာ

(အတ္ထယောဇနာ) နရော၊ သံသရာဆင်းရဲ ဒုက္ခထဲ၌ အမြဲ
 မသွေ လှည့်လည်၍ နေရသောသူသည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီး
 သော။ ဓနသမ္ပန္နံ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ဘဏ္ဍာ များစွာသောင်းပြောင်း
 ဥစ္စာပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ သုမဉ္ဇူသံ၊ သေတ္တာကြီးကို။
 ရက္ခေဝ၊ နေ့ညမသွေ စောင့်ရှောက်ရ လေသကဲ့သို့။ ဧဝံ
 တထာ၊ မပိုမပွား ထိုစကားနှင့် မခြားစံယူ အလားတူသာ
 လျှင်။ သာရံ၊ အနှစ်သာရတို့နှင့် လှလှကောင်းစွာ ပြည့်စုံ
 ပါသော။ ဂန္ထဝိပဿနာဓူရံ၊ သုံးဖြာပိဋကတ် ပဋိပတ် တည်း

[ကော်]

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

ဟူသောဝန်ကို။ အဟံ၊ “ရှင်သီရိ” ဟု မည်ရှိတွင်ကျယ် ငါ
ရဟန်းငယ်သည်။ ပါလေမိ၊ မကွယ်မထောင့် အဖြောင့်ချော
စွာ စောင့်ရှောက်ပါအံ့။

ပတ္တနာဂါထာ ပါဠိ-အနက်

ဣမေဟိ ပုညကမ္မေဟိ၊ မုတ္တာ သံသာရဒုက္ခတော။
ပတ္တိတာမတ နိဗ္ဗာနံ၊ လဘိဿာမ မယံ သိဝံ။

ဣမေဟိ ပုညကမ္မေဟိ၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ များစွာ
ပြုစု ဤ ကောင်းမှု တို့ကြောင့်။ သံသာရ ဒုက္ခတော၊
သံသရာဝဲ ဩဇာထဲ၌ အမြဲမပြတ်-ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်လေ့
ရှိကုန်သော ဒုက္ခအပေါင်းမှ။ မုတ္တာ၊ မဝပ်မခ လွတ်ကြရ
ကုန်၍။ ပတ္တိတံ၊ တောင့်တအပ်သော။ အမတံ၊ သေခြင်း
မရှိသော။ သိဝံ၊ ပဒုမ္မာဇ္ဇေ ကြာ ရေတွေ့သို့ ချမ်းမြေ့လှစွာ
သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ တဆယ့်တပါးသော မီးတို့၏ ငြိမ်းအေးရာမှန်
ပြည်နိဗ္ဗာန်ကို။ မယံ၊ ဒုက္ခများစွာ အဖြာဖြာမှ လွတ်ရာ
လမ်းစ ရှာကုန်ကြသော အကျွန်ုပ်တို့သည်။ လဘိဿာမ၊
မကြာစေရ တခဏဖြင့် ရပါလိုကုန်၏။

ဦးသီရိ

နိဗ္ဗိန္ဒတောင်

ပြည်မြို့။

ပြည်မြို့
နိဗ္ဗိန္ဒုဆရာတော်ဘုရားကြီး

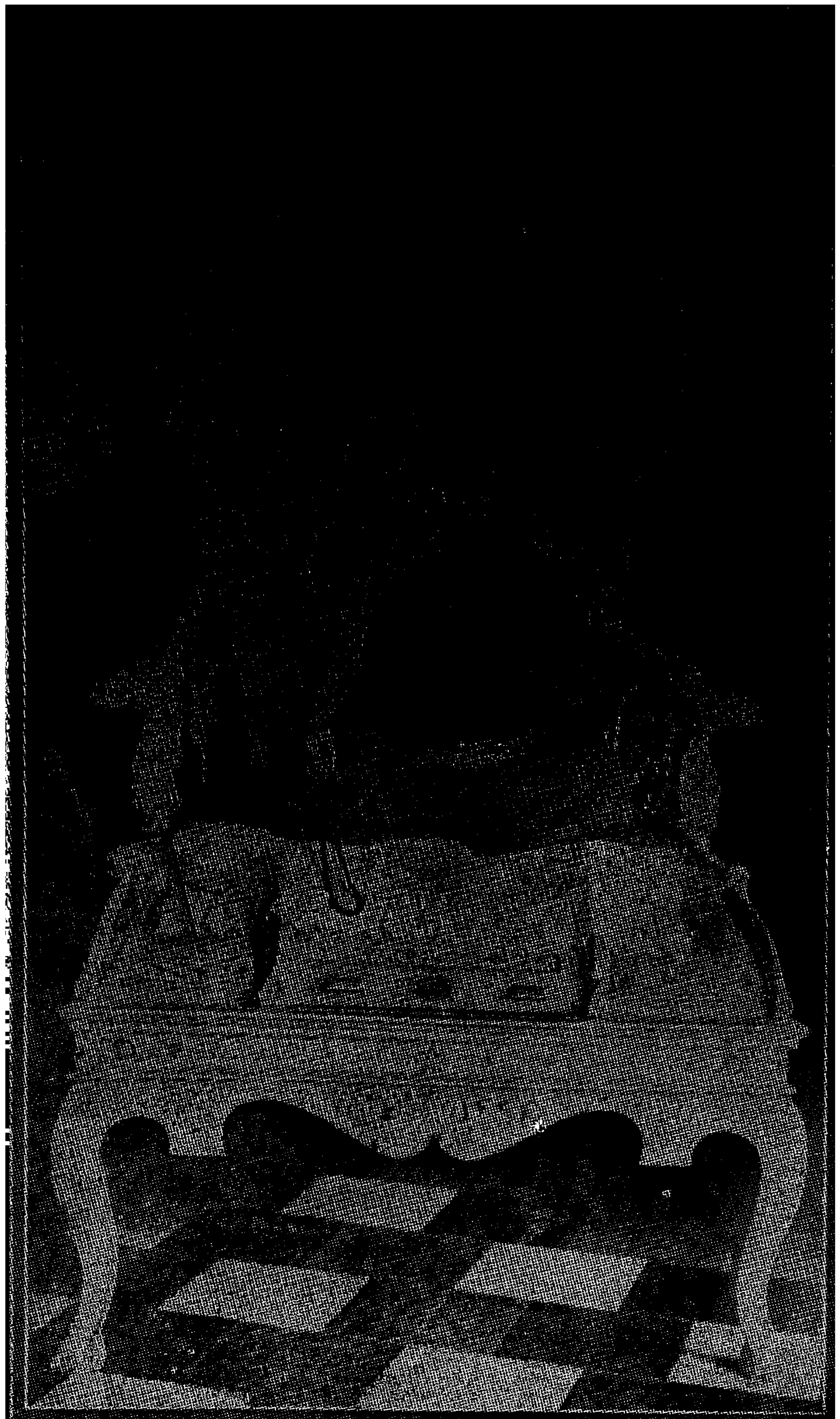
၏

ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်အကျဉ်းချုပ်

သာယာဝတီခရိုင် မိုးညိုမြို့နယ် ရောဝတီမြစ်၏ အနီး
မြေဇာကျွန်းဟူသော ရွာကြီးတရွာသည် ရှိ၏။ ၎င်းရွာကြီးမှာ
အဖ-ဦးကြာညို အမိ-ဒေါ်လုံမတို့မှ မွေးဖွား၍ ကိုင်းသမားတို့
ထုံးစံအတိုင်း ဆေးခင်းများ လုပ်ကိုင်ကာ မိဘနှစ်ပါးတို့
ပြုစုကျွေးမွေးကြသဖြင့် ၁၀-နှစ်သားအရွယ်သို့ ရောက်လတ်
သောအခါ လွန်စွာဆိုးဝါးသော ဝဲရောဂါများ ပေါက်ရောက်
လာသဖြင့် ပျောက်ကင်းစေတတ်သော ဆေးဝါးများဖြင့် အမိ
က ကုသငြားသော်လည်း ပျောက်ကင်းခြင်း မရှိ၍ အမိက
ပြောသည်မှာ “အမောင် မင်း၏ ဝဲရောဂါတို့သည် တစ-တစ
တိုးပွား၍လာပါက အမူအရာမကောင်းပဲ နှုနာများဖြစ်တတ်
သည်။ နှုနာဖြစ်ပါက အများလူသားတို့ နေထိုင်တဲ့ ရွာထဲမှာ
မနေရပဲ ရွာပြင်ဘက်မှာ တဲအိမ်ကလေးတခုနှင့် နေရလိမ့်
မည်” ဟု အမိက ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ ငါသည်ကား ဒုက္ခ
မြားမြောင်လူတို့ဘောင်၌ နေမည်ဆိုပါက ဝဋ်ဒုက္ခ အမျိုးမျိုး
နှင့် တွေ့ရမှာ အမှန်ဖြစ်ပေသည်ဟု ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂ
ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် လောကလူ့ရွာမှာ မနေချင်တော့ပဲ
သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တလေ၏။

တောင့်တ ပြီးနောက် မြေဇောရွာကျောင်း ဘုန်းကြီးထံ
ကျောင်းသားအဖြစ်နှင့် ပညာသင်ကြားရာ အဘိဓမ္မာ သင်္ဂြိုဟ်
ကျမ်းကို ဂရုတစိုက် သင်ကြား၍ နေခိုက် စိတ်စွဲလမ်းခြင်း
အားကြီးသဖြင့် ညအိပ်တဲ့အခါမှာ ခြေရင်းနားက မီးထွန်း
ထားသလို တခါတခါမှာဖြစ်၍ နေသော် ဘယ်နယ်လဲ ငါ၏
ခြေရင်းမှာ ဘယ်သူလာ၍ မီးထွန်းထားသလဲဟု ထင်မှတ်
သဖြင့် ထ၍ စမ်းသပ်သောအခါ ပျောက်၍ သွားလေ၏။
ဤသို့ မကြာမကြာ ပေါ်ပေါက်လာသော်လည်း တရား
သဘောရယ်လို့မသိပေ။ တရံရောအခါမှာ ညာဘက် လက်မ
တွင် ကြွက်နှိုတလုံး ပေါက်လာသဖြင့် အမိကိုပြသောအခါ
အမိက ကြွက်နှိုပေါက်လျှင် နှုတ်သပ်ဟု ပြောသောကြောင့်
မိမိတို့၏ အိမ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်အိမ်မှာ ခြေတို့ လက်တို့
အနှုကြီးတယောက်ရှိ၍ ၎င်းအနှုကြီးကဲ့သို့ လက်မ တို့သွားမှာ
ကြောက်သဖြင့် ကြွက်နှိုပေါက်သော လက်မကိုဆုပ်၍ အိပ်လေ
ရာ သန်းခေါင်ယံ အချိန်လောက်မှာနိုးသဖြင့် စိုးရိမ်မကင်းနှင့်
လက်မတို့မှာ စိုး၍ လက်နှင့်ဆုပ်ထားရာ လက်မရှာမတွေ့သဖြင့်
လန့်၍ အော်သောအခါ အမိက မေးမြန်းရာ လက်မ တို့သွား၍
ရှာမတွေ့တဲ့အကြောင်း ပြောပြလေ၏။ အမိက အဟုတ်မှတ်၍
အရေးတကြီး စမ်းသပ်ကြည့်သောအခါမှ လက်မကိုတွေ့၍
ငါ့သားလက်မ အရှိသားပါကလားဟု ပြောခါမှ လက်မ ပြန်၍
ပေါ်လာလေ၏။ ဤသို့ တရားသဘောအတိုင်း ဖြစ်သည်
ကိုလည်း တရားသဘောမှန်း မသိပေ။

ဤကဲ့သို့ တောင့်တတဲ့ စိတ်ဆန္ဒ အတိုင်း တဆယ့်ငါးနှစ်
သား အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ မိခင်၏မောင် ဦးလေးက

နိဗ္ဗိန္ဒတောင်-ဆရာတော်
တရားဟောပလ္လင်နှင့် ၁၃၁၃-ခုနှစ် ရိုက်ကူးထားသောပုံ

မြေဇာရွာကျောင်း ဆရာတော်ထံမှပင် ရှင်ပြုပေးသဖြင့် မောင်ရှင် သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရသောအခါ အလွန် ဝမ်းမြောက်လေ၏။ ၎င်းသာမဏေအဖြစ်မှပင် သက်သတ် လွတ် စားခြင်း၊ ခြိုးခြံခြင်းအမှုကိုပြု၍ ပညာများကို ကြိုးစား ခဲ့ရာ သဒ္ဒါ သင်္ဂြိုဟ် ပါတိမောက် ဝိနည်းငါးကျမ်းတို့ကို သာမဏေဘဝနှင့်ပင် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ဤကဲ့သို့ ပရိ ယတ္တိဓမ္မ သင်ကြား၍ နေသော်လည်း လူသူမနီး တောတောင် ကြီး၌ ကိုယ်တည်းဆုတ်ခွာ တယောက်တည်း နေမည်ဟူသော အကြံသည် မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။ သြော်ငါသည်ကား အလုံးစုံသော အရပ်ဌာနသို့ လှည့်လည်ကာ ကျက်စား၍ သစ်တပင်မှ သစ်တပင်သို့ တောတောင်တခုမှ တောတောင် တခုသို့ သွားရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဤရဟန်း၏ အဖြစ် မျိုးကို ရခြင်းသည် အရတော်လေစွ။

သြော် ငါသည်ကား တောင်စဉ် တောင်ဖျား ချောက် မြောင်ကြားတို့၌ ထိတ်လန့်ခြင်းတရား စွန့်ပယ်ရှား၍ အဖော် မမှီး တယောက်ထီးတည်း သွားရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဤရဟန်း၏ အဖြစ်မျိုးကို ရခြင်းသည် အရတော်လေစွ။

သြော် ငါသည်ကား ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ စိတ်မှိုက် စိတ်မဲ့ ကို စောင်းတီးယောက်ျား စောင်းသမားကဲ့သို့ မလျော့မတင်း စောင်းကြိုး ညှင်းတာလို ဘယ်ခါကာလ ဘယ်ချိန်ကျမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်ရပါအံ့နည်းဟု ဤကဲ့သို့ အကြံ အစည်များသည် လွန်စွာ ဖြစ်ငြားသော်လည်း ရဟန်းဝါ နှစ်ဝါအရတွင် ပခုက္ကူဆရာတော် ဦးဂန္ဓထံသို့၎င်း၊ မန္တလေး ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးဉာဏထံသို့၎င်း ပညာသင်

ရောက်သောအခါ သင်ကြား၍ထားသော ပရိယတ္တိပညာ အစွမ်း မာန်အဟုန်ဖုံးလွှမ်း၍လာသဖြင့် ငယ်ရွယ်စဉ်က တောထွက်မည်ဟု ကြံစည်ခဲ့သော စိတ်အစဉ်သည် ပျောက်ကွယ်၍ သွားလေ၏။

ရဟန်းဝါ လေးဝါရသောအခါမှ တောထွက်ရန်စိတ်များ ပြန်လည်ပေါ်လာသဖြင့် ကိလေသာကို ခါတုက်တတ်သော ဓုတင်တရားများကို ကြိုးစား၍ အားထုတ်လေ၏။ ထိုအခါ၌ စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်၍ လာသည်မှာ ငါတို့ မြန်မာလူမျိုးများ သည် မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူသော တရားတော်ကို ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာရောယှက်၍သာ သီလပေးခြင်း၊ သီလခံယူခြင်း ပြုလေ့ရှိကြသည်။ မြန်မာဘာသာသက်သက်နှင့် သီလပေးခြင်း၊ သီလခံယူခြင်း မပြုကြပေ။ သို့အတွက် မြန်မာဘာသာ သက်သက် သီလပေး၊ သီလယူ ရေးသားလျှင် ကောင်းလိမ့်မည် ဟု ကြံစည်မိခိုက် မြန်မာလို သီလပေးပုံကို ရေးသားလိုက်ရ ပေသည်။ ၎င်းမြန်မာလို သီလပေးခြင်းကို ဆရာတော် ငယ်စဉ်ကပင် သီလခံယူကြသောအခါ မြန်မာလို ပေးလေ့ များပါသည်။

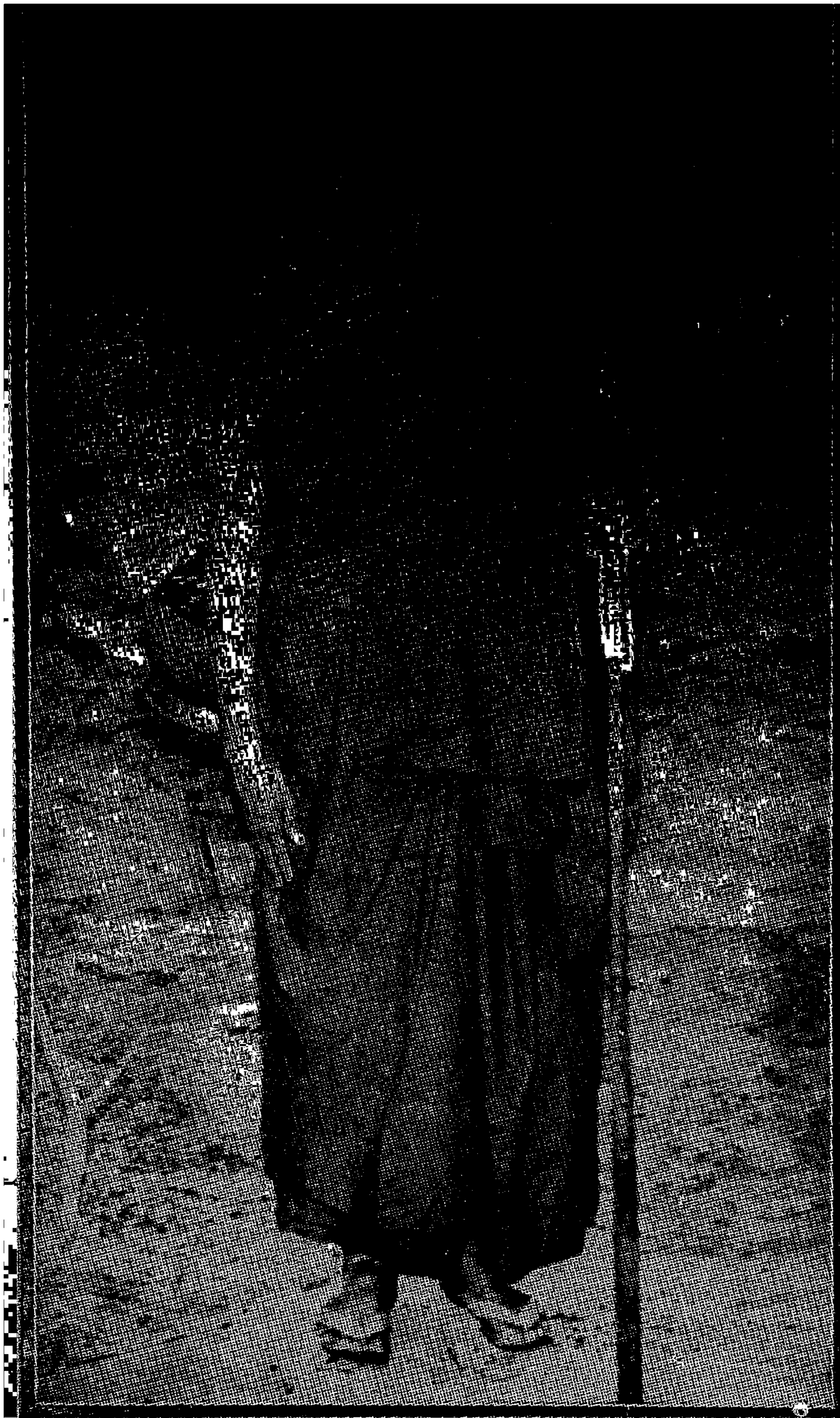
ရဟန်းဝါ ခြောက်ဝါ ရသောအခါမှာ လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီးသို့ ကိုယ်တည်းဆုတ်ခွါ သွားလိုသော စိတ်အကြံသည် ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ပြည်မြို့ ပုထိုးကြီး ဆရာတော်ကြီးအား မိမိ၏ စိတ်အကြံကို လျှောက်ထားသောအခါ ပုထိုးကြီး ဆရာတော်ဘုရားက ငယ်သေး၍ စိုးရိမ်မကင်း ရှိသဖြင့် တားမြစ် ဆိုင်းငံ့ထားသောကြောင့် တောထွက်ရန် ကိစ္စကို အောင့်အည်းသည်းခံ၍ နေ့အခါမှာ ပဉ္စင်းငယ်များနှင့်

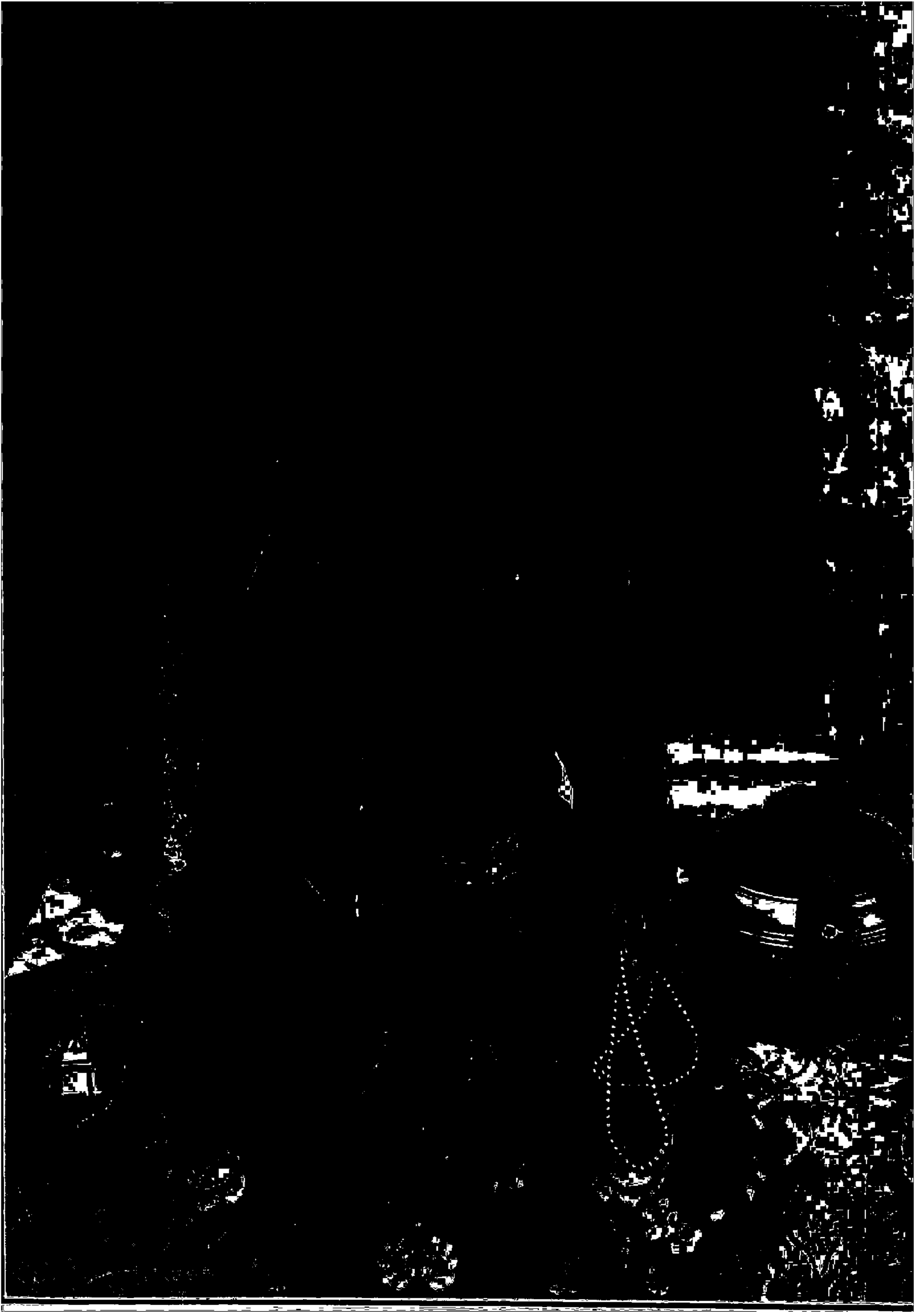
၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်
တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ရိုက်ကူးသော နိဗ္ဗိန္ဒဆရာတော်ပုံ

ပဌမ အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ကြီးပုံ

ပြည်မြို့၊ နိဗ္ဗိန္ဒဆရာတော်ပုံ။ ၁၃၁၅-ခုနှစ် ရိုက်ကူးထားသည်။

၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ရိုက်ကူးသော
နိဗ္ဗိန္ဒဆရာတော်ပုံ

သာမဏေများကို စာဝါများ သင်ကြားပို့ချပေးပြီး ဆိတ်ငြိမ်သော ညချမ်းအခါမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားများ နှလုံးသွင်းရပေ၏။ ထိုသို့နှလုံးသွင်းငြားသော်လည်း ဘာတခုမျှ ထင်မြင်ခြင်းကို မရခဲ့ပေ။ မရသော်လည်း တောထွက်ဖို့ရာ စိတ်အကြံကတော့ မလျော့ပေ။ မလျော့သည့်အတိုင်း တောထွက်တော့မည်ဟု ဆင်ခြင် စဉ်းစားခိုက်မှာ တောနေရဟန်းဆိုတာ ခရီးဝေးစွာ သွားရသဖြင့် သပိတ်ပရိက္ခရာ လွယ်စရာ အိတ်များ လိုသေးသည်ဖြစ်၍ သပိတ်အိတ်ကလေးတခု ပြည့်စုံရန် အလွန်ပင် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်၍ နေခိုက်မှာ နေ့စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်ကာနေသော ရွာသစ်ရွာ လက်သွားဆရာကြီး ဦးသာပြောဆိုသူက ရွာသစ်ရွာသား ဒါယကာများတို့နှင့် တိုင်ပင်ကာ သပိတ်ပရိက္ခရာ လွယ်စရာအိတ်များ ဝိုင်းဝန်း၍ လှူဒါန်းကြတော့မှ မိမိကြံစည်တဲ့အတိုင်း အောင်မြင်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့် ဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်ရပေသည်။

ထိုသို့ သပိတ်ပရိက္ခရာ လွယ်စရာ သပိတ်အိတ်များ ပြည့်စုံပြီး တောထွက်ရန် အချိန်တန်ပြီဟု စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ၁၂၇၄-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၈) ရက်နေ့ ညနေ (၅) နာရီအချိန်၌ သုတ္တန် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ ကျမ်းစာ အပေါင်းကို စာပေပို့ချကာနေသော နောင်တော် ရဟန်းအား လှူဒါန်းခြင်းကို ပြုခဲ့ပေ၏။

ထို့နောက် (၅) နာရီအချိန်မှာပင် မိမိ၏ သွန်သင်ရွှေ့ပြေး အဆုံးအမပေးသော ဆရာတော်ဘုရားကို ဘဝများစွာ သံသရာက တရားမသိ ပြစ်မှားမိသော ယုတ်မာညစ်ဆိုး

အပြစ်မျိုးကို အားကုန်မန်လျော့ ပြန်ကာ ကန်တော့၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စိန္တေယျာ၏ ချီးမွမ်းတော် မူအပ်သော လူသမီး တောမြိုင်ကြီးသို့ ယခုနေခါ ညချမ်းသာ၌ ရှင်သီရိဘွဲ့မည်ရှိသော ရဟန်းငါသည် တယောက်တည်းသာ သွားပါတော့အံ့ဟု အခံဌာန်ပြုကာ မိမိ၏သီလကို သန့်သန့်ရှင်းရှင်း သုခသင်ခြင်းကို ပြုပြီးလျှင် (၅)နာရီခွဲအချိန်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ထွက်ဖို့ရာလမ်း ပုထိုးကြီးတောင်တန်းသို့ ညီနောင်နှစ်ပါး ထွက်ကာသွားကြသည်ရှိသော် တဏှာလောက်နှင့် တောင်ထိပ်သို့ရောက်သဖြင့် အမည်တွင်ဆောင် ကြက်ထင်းတောင်၏ အနီးသို့ရောက်သောအခါ နေရီမှောင်သန်း အစကို ရဟန်းနှင့် နှလုံးမသာ ခွဲခွါရသဖြင့် နောက်သို့ တဖန် ပြန်ကြည့်ရှုသောအခါ ရင်၌ရှိငြား နှလုံးသားသည် နှစ်ဖြာ ထက်ခြမ်း ဖြန်းဖြန်းကွဲတော့မလို သောကပူပြင်း မီးလောင်ခြင်းသည် မကြာချက်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာခဲ့၏။ ထိုသို့ မီးတောက် ပေါ်လာရောက်က မိမိကိုယ်ကို သန့်သင်ရှေ့ပြေး အဆုံးအမပေး၍ ဤသို့ စိုးရိမ်မကင်း ပူလောင်ခြင်းနှင့် မသက်မသာ ထွက်ခွါသွားသည်ရှိသော် ကိုယ်သာနွမ်းညှိုး ဘာအကျိုး ရှိတော့အံ့နည်း၊ ရှေးသူတော်ကောင်း အရိယာ အပေါင်းတို့သည် နိဗ္ဗာန်မြော်ပြီး တောထွက်သော နည်းကို ဆင်ခြင်၍ ပြည်မြို့နှင့် မနီးမဝေး နှစ်မိုင်လောက်ကွာဝေးသော အရပ်သို့ ရှေး ရှု၍ ရှေး သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းတို့ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော တောင်စဉ် တောင်တန်း ရီမှောင်သန်းသော တောအုပ်ကြီးသို့ မှောင်မှောင်မဲမဲ ခုနစ်နာရီခွဲအချိန် ရောက်ရှိလေ၏။

မဲမှောင်ရီသန်း တောင်စဉ်တောင်တန်းသို့ သာသာ ဖြည်း
 ဖြည်း လျှောက်ကာ၊ လျှောက်ကာ တယောက်ထီးတည်း
 သွားသည်ရှိသော် ဟောင်းနွမ်းစုတ်ပြတ်သော ကျောင်း
 ပျက်ကလေးတခုကို တွေ့လေရာ ကျောင်းအထက်သို့ တက်
 သွား၍ အဖော်မမှီး တယောက်ထီးတည်း အာနာပါန-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်း၍ နေလေ၏။ နံနက် မိုးသောက်
 အလင်းသို့ ရောက်သောအခါ မျက်နှာသစ်ခြင်းငှါ ရေကို
 ရှာသည်ရှိသော် ထိုတောင်၏ အဆုံး၌ ရေအိုင်ငယ်တခုကို
 တွေ့၍ ရေစစ်ဖြင့် ရေကိုစစ်ပြီးလျှင် ခံတွင်းဆေးခြင်း၊ မျက်နှာ
 သစ်ခြင်းကို ပြုပြီးလျှင် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံး
 သွင်းပြန်လေ၏။ ဆွမ်းခံအခါ နီး၍လာသည်ရှိသော် တအိမ်မှဖဲ
 တအိမ်လဲ၍ ရပ်ထဲဝင်ကာ ဆွမ်းခံခြင်းငှါ သီလရှင်များ
 နေထိုင်ငြားသည့် ရွာငယ်တခုသို့ဝင်၍ ဆွမ်းအလို့ငှါ ရပ်ကာ
 ရပ်ကာ သွားသည်ရှိသော် သဒ္ဓါရှင်လန်း ပေးလှူဒါန်းသော
 ဆွမ်းနှစ်ခွက်ကို ရလေ၏။ မပြည့်မစွက် ဆွမ်းနှစ်ခွက်နှင့်
 မျှတလောက်ပုံ မရှိသေး၍ ရှေ့သို့ဆက်လက် ပွင့်လှသိမ်ကုန်း
 ရွာဘက်သို့ လှမ်းထွက်ကာ သွားသည်ရှိသော် လွန်စွာ
 ကြမ်းခက် ဆွမ်းနီကြီး နှစ်ခွက်ကိုရ၍ လေးခွက်ပေါင်းစု
 ဆွမ်းအမှုဖြင့် မျှတလေပြီဟု နှလုံးသွင်း၍ ရှံညှန်တို့ဆီး
 လမ်းခရီးသို့ လျှောက်ကာ၊ လျှောက်ကာ လာခဲ့ပါသော်
 ခေတ္တခိုအောင်း သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ မကြာခင်ရောက်သဖြင့်
 မျှတမည့်အရေး ဆွမ်းဘုဉ်းပေးမည် ပြုသောအခါ သောက်ဖို့
 ရာ ရေမရှိသဖြင့် ရေအိုင်ငယ်သို့သွား၍ ချမ်းသာဆိတ်
 တည်ပင်ရိပ်မှာ ဆွမ်းစားရင်းထိုင် နိဿိဒိုင်ကို ဖြန့်ကာခင်း၍
 ဆွမ်းချည်းသက်သက် ဆားမဖက်ပဲ မျှတအောင်ဘုဉ်းပေး၍

နေရာ ငါးရက်လောက်အကြာ သီလရင်များစွာတို့ သိကြသဖြင့် အသားမဖက် သစ်သီးသစ်ရွက်များကို လှူဒါန်းကြခြင်းကြောင့် သီလရင်များ လှူဒါန်းသောဆွမ်းကို မျှတ၍ မိမိကိစ္စ အာနာပါနအလုပ် အားထုတ်နေရာ (၁၅)ရက်လောက်အကြာမှာ အာရုံနိမိတ် ပေါ်လာသောအခါ ဟာ....ငါ၏ နှာသီးဝမှာ ဘာကြီးပေါ်လာပါလိမ့်မလဲဟု မဝေခွဲနိုင်သဖြင့် အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ကြီးထံသွား၍ လျှောက်ထားရာ အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခွဲခြမ်း၍ အမိန့်ရှိသော အခါမှ သေချာဂန သိရသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးကို ယုံကြည်အားကိုး၍ ကျေးဇူးတင်ပါသတည်း။

ရှေးအခါကတော့ အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ဘုရား ထင်ရှားပင် ရှိငြားသော်လည်း ၎င်း ဆရာတော် ဘုရားသည် ငါတို့နှင့် ဘာထူးမှာလဲ၊ ငါတို့လည်း ပရိယတ္တိ ကျမ်းအရှိကို သိသည်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း ၎င်းကျမ်းအတိုင်း သိသည်၊ ဘာထူးမှာလဲဟု ထင်မှတ်၍ ပရိယတ္တိမာန် ခံသဖြင့် ၎င်းဆရာတော်ကြီးထံ မသွားပဲ နေခဲ့လေသည်။ ပရိယတ် ပဋိပတ်ခဲ့ခြားထားသဖြင့် ပရိယတ်တတ်ရုံနှင့် နားမလည်နိုင်ပါ၊ ပဋိပတ်ကိုလည်း ကျွမ်းကျင်အောင် အားထုတ်မှ ကောင်းသည်၊ ပရိယတ္တိမာန်ဟာ အလွန်ခက်ထန်ပါသည်၊ ကြီးမှန်းမသိ ငယ်မှန်းမသိ ဖြစ်တတ်ပါသည်၊ ကြီးလျှင်၊ ကြီးမှန်းသိမှ ကောင်းသည်၊ ငယ်လျှင်၊ ငယ်မှန်းသိမှ ကောင်းသည်၊ သတိထားကြပါ၊ ၎င်းနောက် မိမိမှာ ပေါ်ပေါက်လာသမျှ တရားကိစ္စအဝဝကို ဆရာတော်ကြီးအား လျှောက်ထားသဖြင့် ဆရာတော်ကြီး အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း အားထုတ်ခဲ့ရာ ၎င်း

ဆွမ်းများဖြင့် လေး၊ ငါးလ မျှတ၍ နေထိုင်ခဲ့ရာ ငါးလကျော်
ခြောက်လခန့်အကြာ နွေရာသီအခါ ရေအမှုကြောင့် ဒကာ
တစ်ယောက်က မကရွတ်ခေါ် ကုန်းမြေပေါ်မှာ သင်္ကန်းမိုး
ကျောင်းတဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းကြ၍ ၎င်းကျောင်း
သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာနေခိုက်မှာ ၃-ရက် ၄-ရက်အကြာ မီး
လောင်စာဖြစ်၍ သွားသဖြင့် အားလုံး ဒါယကာ အများ
စိတ်ချမ်းသာခြင်း မဖြစ်ကြ၍ နောက်ထပ်တဖန် စင်္ကြံ
ကျောင်းတဆောင် ထပ်မံဆောက်လုပ် လှူဒါန်းကြပြန်သ
ဖြင့် ၎င်းစင်္ကြံကျောင်း၌ မျှတကာနေစဉ် တန်ခူးကာလ
ခါသမယ ရောက်သောအခါ ပြည်မြို့ပေါ်ရှိ ကျောင်းဆရာကြီး
ဦးရာကျော်ဆိုသူက သူ၏စိတ်ကူးအရ ၎င်းကျောင်းကုန်းကို
နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒ-ဟု တိုင်စေ့အောင် ရေးသား၍ သွားသဖြင့်
ယခုတိုင် နိဗ္ဗိန္ဒဟု အမည်တွင်ရသတည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒဟူသော
အမည်သည် ၁၂၇၅-ခုနှစ်ကစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ၄-နှစ်မျှသာ နေလိုက်ရပါသည်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူသောအခါ အားကိုးရာ
မဲ့ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းဘက်ဆိုင်ရာ
တို့ကို လိုက်၍ စုံစမ်းလေ၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဘက်ဆိုင်ရာသို့လိုက်၍ စုံစမ်းခန်း

ဆရာတော်ဘုရားကြီး အလောင်းတော်ကို သင်္ဂြိုဟ်ပြီး
သည့်နောက် များမကြာမီ သူရိယ၊ သုမန၊ ဩဘာသ တပည့်
သုံးပါး ဒါယကာတယောက်နှင့် ပြည်မြို့မှ ရန်ကုန်သို့ ထွက်ခွာ
သွားရာ ရွှေတိဂုံဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ကုန်းတော်ပေါ်သို့

တက်၍ ဘုရားဖူး ခေတ္တ နားနေပြီးနောက် ရထားအချိန် နီးကပ်၍ ပဲခူးမြို့သို့ ဆက်လက်သွားကြရာ ပဲခူးမြို့မှာ တည နား၍ ရွှေမော်ဓောဘုရားဖူးပြီး သထုံသို့ ဆက်လက် ရထား စီးသဖြင့် သထုံသို့ ရောက်သောအခါ သထုံရွှေစာရံ ဘုရားကို ဖူးမြော်၍ အနည်းငယ် နားနေပြီးနောက် ထ၍လျှောက်ကြ သောအခါ သာသနပဇ္ဇောတိကတိုက်မှာ သီတင်းသုံးနေသော မင်းကုန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တွေ့ကြ၍ မင်းကုန်း ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံမှာပင် တညတည်းခိုလေ၏။ ထို ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် ည ၁၀-နာရီ အချိန်လောက်မှာ တရားဘက်ဆိုင်ရာတို့ကို စုံစမ်းလျှောက်ထားရာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက အားထုတ်ပုံ နည်းလမ်းများ၊ ထင်မြင်ပုံအချက် များကို မြှက်ကြားသည်ကို နာကြားခဲ့၍ နံနက် မိုးသောက် ရောက်သောအခါ မော်လမြိုင်သို့ ထွက်ခွါသွားကြကာ မော်လ မြိုင် ကျိုက်သံလံ တောင်ပေါ် မှာ ၃-ရက် နားနေပြီးလျှင် စုံစမ်း ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘက်က စုံစမ်း၍ မရသဖြင့် မော်လမြိုင်မှ ဆုတ်ခွါ ခဲ့ရာ ကျိုက်ထိုမြို့သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ကျိုက်ထိုဝန်ထောက် တယောက်က ဆွမ်းကပ်လိုပါ၍ တပည့်တော်နေအိမ်မှာ သီတင်း သုံးပါမည့်အကြောင်းလျှောက်ထားသဖြင့် ထိုဒါယကာ၏သဒ္ဓါ တရားကို စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် နံနက်ဆွမ်းအလှူခံ၍ ကျိုက်ထီးရိုး တောင်ပေါ်သို့ တက်ကြရာ ညနေချမ်းအခါမှာ တောင်ပေါ်သို့ရောက်ကြသဖြင့် ဘုရားဖူးပြီး နံနက်မိုးသောက် ရောက်သောအခါ ပြန်လည်ကာ ဆင်းကြသဖြင့် ညနေချမ်း အခါ ကျိုက်ထိုဘူတာသို့ ရောက်ကြလေသဖြင့် ရထားကို စောင့်ဆိုင်း၍ နေကြရာ ရထားဝင်လာသောအခါမှာ ရထား စီး၍ ပဲခူးသို့ ပြန်ရောက်ကြသဖြင့် တပည့်သုံးပါးနှင့် ခွဲခွါခဲ့

ကြပြီး ကပ္ပိယ တယောက်သာ ခေါ်ဆောင်ကာ ဖြူးမြို့သို့ အရောက်သွားလေသော် ညနေချမ်းအခါ ဖြူးမြို့သို့ ရထား ဆိုက်သဖြင့် သူဌေး ဦးသက်အိမ်မှာ ၂-ရက်ခန့် နားနေပြီး သစ်ချတောင်ဦးတိလောကထံသို့ စုံစမ်းသွားရာ ဦးတိလောက ဖိုဝင်ခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်နေသဖြင့် ဖိုရုံကထွက်လာမှ တွေ့ရ သောအခါ ဘာတခုမျှ မစုံစမ်းတော့ပဲ အလွတ် အလွှာပ- သလွှာပ စကားများကိုသာ ပြော၍ပြန်ခဲ့လေ၏။

ထိုအခါ သူဌေး ဦးသက်က ဘာများ စုံစမ်းခဲ့ပါသလဲဟု လျှောက်ထားရာ ဖိုရုံက ထွက်လာခိုက်ဖြစ်၍ ဘာကိုမျှ မစုံစမ်းခဲ့ပါကြောင်း ပြောသောအခါ သူဌေး ဦးသက်က လျှောက်ထားသည်မှာ အရှင်ဘုရား မကျေနပ်သေးပါက လယ်တီဆရာတော်ကြီးထံ ကြွပါလေ။ လယ်တီဆရာတော်ထံ ရောက်က ကျေနပ်ပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ပျဉ်းမနားမြို့သို့ သွား၍ လယ်တီဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံး သော အင်ကြင်းမြိုင်တောရသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုစဉ်အခါက လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ရွှေမြို့သို့ တရားဟော သွားနေခိုက် ဖြစ်၍ မတွေ့ရသေးပေ။ တညအိပ်၍ နေပြီး နောက်တနေ့ သုံးနာရီလောက်မှာ ပြန်ကြွလာလေ၏။ ဆရာ တော်ကြီးကို စောင့်ဆိုင်း၍နေခိုက် ညအိပ်မက်မြင်မက်သည် မှာ မိမိဝတ်ထားသော သင်္ကန်းတို့သည် အားလုံးကုန် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူ၍ နေသည်ဟု မြင်မက်၏။ ထိုအိပ်မက်အကြောင်း ကို ကပ္ပိယအား ပြောကြားသောအခါ ကပ္ပိယက လျှောက် သည်မှာ တပည့်တော်လည်း အိပ်မက်မြင်သည်မှာ တပည့် တော်၏ ပါးစပ်ထဲက ထွက်လာတဲ့ ကျီးတွေမှာ တကောင်မျှ

ခေါင်းမပါပဲ မြင်မက်ပါကြောင်း လျှောက်ထားလေလျှင် ထိုအိပ်မက်ကို မဝေခွဲနိုင်ရှိ၍ နေခိုက်မှာ ဆရာတော်ကြီး ပြန်ရောက်လာသဖြင့် သွား၍ကန်တော့ရာ ဆရာတော်ကြီးက ဘယ်ကပါလဲဟု မေးမြန်းရာ ပြည်ကဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် ဆရာတော်ကြီး မြန်အောင်မြို့သို့ တရားဟောကြွစဉ်က အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော် ဘုရားနှင့် အတူ သင်္ဘောမှာ လာ၍ ကန်တော့ပါကြောင်း တို့ကို လျှောက်ထားတော့မှ အေးသိပြီကွာ မင်းလျှောက်ချင်တာကို ညကျမှလာ၍ လျှောက်ဟု အမိန့်ရှိသဖြင့် ပြန်ခဲ့ရာ နံနက်မိုးသောက် ဆန်ပြုတ်သောက်ပြီးခါမှ မိမိလျှောက်ချင်တာကို သွား၍လျှောက်ရာ စိတ်ကျေနပ်လောက်အောင် အမိန့်ရှိသဖြင့် ရှုပ်ထွေး၍ နေသော အရှုပ်များလဲ ရှင်းလင်း သွားလေ၏။

ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာအကြောင်း ရှင်းလင်း၍ ပြဘော်မူ၏။ နောက်ရက်များ၌ မိမိအလိုရှိရာ လျှောက်ထားသော အခါ ကျေနပ်လောက်အောင်ပင် အမိန့်ရှိတော်မူသဖြင့် ၄-ရက် ၅-ရက် လျှောက်ထား ပြီးသောအခါ မန္တလေးက ဆရာတော်ကြီးကိုပင့်သဖြင့် ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ ပါသွား၍ လယ်တီစံကျောင်းမှာ တညအိပ်ပြီးနောက် ငယ်စဉ်က စာတက်ခဲ့ဘူးသော ဘုရားကြီးတိုက်၊ တိုက်ကြပ်ဆရာတော်ဘုရား ဦးညာဏအား သွား၍ ကန်တော့ပြီးနောက် စစ်ကိုင်းဘက် ဘောသိတာဝံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ ၄-၅-ရက် နေ၍ စုံစမ်းရာ ၎င်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဆုံးအမပေးသော တရားများကို နာ၍နေစဉ် ငါတို့ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော် အမိန့်ရှိဘူးတာကတော့ ဘောသိတာဝံ ဆရာတော်ကြီးသည်

ရဟန်းကိစ္စ ပြီးတဲ့အနေမျိုး အမိန့် ရှိဘူးပါသည်။ ယခု ဆိုဆုံးမတဲ့ စကားကတော့ အကြမ်းပဲ ရှိပါသေးသလားဟု စဉ်းစားမိ၍ လျှောက်သည်မှာ အရှင်ဘုရား မိမိကိုယ်ကို ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုယ်ကို ဖြစ်စေ ကြည့်လိုက်သော အခါ ကိုယ်ရယ်လို့ ရှာမတွေ့တော့ပဲ တရုရုနှင့် ပျက်နေတာကို မြင်လျှင် ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရားဟု လျှောက်ထားသောအခါ ဒီလိုမြင်တာကတော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ ရုတ်တရက် မမြင်နိုင် ကြဘူးဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ ထိုနောက် ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ထံ သွား၍ စုံစမ်းရာ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားက ဒီလိုလဲရှိတယ် တချို့က သမထနှင့် စားပစ်ပြီး လုပ်ကြတာတွေလဲ ရှိတဲ့ အကြောင်း အမိန့်ရှိတော်မူတော့ (ရူပကလာပသန္တတိ ကာမ- လောကေ ဒီပဇာလာ ဝိယ နဒိသောတော ဝိယ စ) ဟူသော စာကိုရွတ်ဆို၍ လျှောက်၏။ ဤကဲ့သို့မြင်လျှင် ဘယ်လို ဘာလဲဘုရားဟု လျှောက်ပြန်သောအခါ ဤကဲ့သို့မြင်လျှင် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့ ဆိုရမည်ဟု အမိန့်ရှိ လိုက်သော် နာမ်ဘက်သို့ ဆက်လက် လျှောက်ထားသော အခါ ဆရာတော်ကြီးက အမိန့်ရှိသည်မှာ ဆရာတော်သည် ကျန်းမာရေးနှင့် မပြည့်စုံသဖြင့် ကောင်းကောင်း စကား ပြော၍ မရခြင်းကြောင့် သည်းခံပါဆိုတဲ့အကြောင်း အမိန့် ရှိသောအခါ ဇောသိတာဝံချောင်သို့ ပြန်ခဲ့၍ နောက် ၁-ရက် မန္တလေးသို့ပြန်ပြီး မိမိတို့နေရပ်ဌာန ပြည်မြို့သို့ သင်္ဘောဖြင့် ပြန်ခဲ့လေသည်။

ထူးခြားသောဒါယကာတယောက်

ဆရာတော်ထံ ရောက်လာပုံ

ဆရာတော်သည် ရဟန်းဝါ(၇)ဝါအရ တောထွက်၍ လာခဲ့ရာ တောထဲသို့ရောက်၍ (၁၁)လအကြာ တော်သလင်းလအခါမှာ ကျောင်းရှိ ကိုရင်တစုတို့ တောထဲသို့ မှီရှာသွားကြရာ ထိုအခါက အသက်အရွယ်အားဖြင့် (၅၀)ကျော် (၆၀)ခန့်ရှိသော လူရည်လူသွေးပျောက်သဖြင့် ဘုတ်-ပြိတ္တာ-တဇ္ဇေနှင့်တူ၍ ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ ကောင်းသည့် ဦးမဲ့ဘူးအမည်ရှိသော ဒါယကာကြီးက ကဝေမြောင်ဂူဝက ဗြူးကနဲ ထွက်လာခိုက် ကိုရင်များကလဲ မှီရှာရာကအပြန် တွေ့ကြသဖြင့် ထိတ်လန့်၍ ပြေးကြရာ အသိကိုရင်တပါး ပါလာသဖြင့် မပြေးကြနှင့် ဦးမဲ့ဘူးဆိုတာ သူပဲဟု ပြောတော့မှ ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းကြ၍ ဦးမဲ့ဘူး ကိုရင်တို့နှင့် လိုက်မလားဟု မေးသောအခါ လိုက်မည်ဟု ပြောသဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ခေါ်ဆောင်လာကြပြီး ဆရာတော်အထံ လာရောက် အပ်နှံကြလေ၏။

ဆရာတော်က ထိုဒါယကာကြီးအား အကြောင်းအကျိုးမေးမြန်း ကြည့်သောခါ အသံ သေးသေးကလေးဖြစ်၍ ကြေးသံ ငှက်သံများကဲ့သို့ ဖြစ်နေသဖြင့် စကားသံများနားမလည်နိုင်အောင်ဖြစ်၍ နေလေ၏။ ထိုအခါ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ပင် ဂရုတစိုက် ကျွေးမွေးပြီး သင်ကြားပေးတော့မှ တဖြည်းဖြည်း ယဉ်ကျေး၍ ငှက်သံပျောက် လူသံပေါက်၍ လာလေ၏။ စကားလုံးများပီသ၍ ခိုင်းစေရာတွင် လွယ်ကူမှုဖြစ်လာရပေ၏။

ထို့နောက် ထိုဒါယကာအား နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုများ တိုးပွား၍ လာစေရန်ရသေ့အဝတ်နှင့်ထား၍ ဆွမ်းခံသံဃာများနောက်မှ သပိတ်နှင့်ဆွမ်းခံလိုက်ရန် ခိုင်းရလေ၏။ ထိုဒါယကာရသေ့နှင့် အတူပင် အောက်နိဗ္ဗိန္ဒုမှာ တနှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ကြာမျှ နေကြစဉ် ထိုဒါယကာရသေ့ကြီးသည် ကဝေမြောင်ဂူဌာနသို့ မကြာမကြာ ထွက်ပြေးသဖြင့် ဆရာတော်က ဦးမဲ့ဘူးကိုဖမ်းပေးလျှင် သုံးစားဖို့ရာ ဝတ္ထုများ ပေးပါမည်ဟု ကြော်ငြာစာတမ်းများ ကပ်သောအခါ ဖက်ချိုး ထင်းခွေသူများ ခေါ်လာသဖြင့် ပြန်ရောက်လေ၏။ တရံရောအခါ ဦးကုလားဆိုသူ ဒါယကာ တဦးသည် ဦးမဲ့ဘူးနေသော ဂူသို့ ရောက်သဖြင့် ဦးမဲ့ဘူးကို တွေ့ရ၍ ခေါ်ဆောင် ပို့လာ၏။

ထိုဒါယကာကြီးသည် လူများကို ကြောက်ရွံ့သဖြင့် နေ့အခါတွင် ဂူတွင်းမှာပုန်းလျှိုးနေပြီး ညအခါရောက်မှ ဂူတွင်းမှ ထွက်၍ ခြံထဲမှာရှိသော တဲများမှ ငပိ ဆန် ဆီ များနှင့် ယောက်ျားမိန်းမများ ဝတ်ကြသော အဝတ်အထည်များကို ယူ၍ ဝတ်ရ၊ စားရ၏။ ဥယျာဉ်ခြံထဲမှာ ရှိသော သစ်သီး သစ်ဥများနှင့်လည်း မျှတရ၏။ နွေရာသီအခါ လယ်ကွင်း များမှ မီးလောင်စပါးတို့ကိုလည်း ရှာဖွေကောက်ယူ၍ ချက်ပြုတ်စားရ၏။ သွားရင်း၊ လာရင်း ရေအိုင်များ တွေ့သော အခါ ရေအိုင်တွင်းမှ ငါး-ဖား-မြေ-အစရှိသည့် သတ္တဝါများ ကိုလည်း ဖမ်း၍ ချက်ပြုတ် စားသောက်လေ့ ရှိ၏။ ထို ဒါယကာကြီးသည် ကိုယ်အမူအရာ အားဖြင့် ကြမ်းတမ်းမှု ရှိငြားသော်လည်း စိတ်ထား သဘောကား အမြဲထာဝစဉ် နူးညံ့မှုရှိပေသည်။ ဆရာတော်နှင့်အတူတကွ နေထိုင်ကြသည့်

အချိန် ကာလ အတွင်းမှာ တကြိမ် တခါမျှ စိတ်ဆိုးသော မျက်နှာဟူ၍ မတွေ့ရဘူးပေ။ နိဗ္ဗိန္ဒတောင်တည်၍ (၅) နှစ်မျှ ကြာသောအခါ ထိုဒါယကာ ရသေ့ကြီးသည် နေရင်းဌာန ကဝေမြောင်ဂူသို့ ပြန်လည် ထွက်ပြေးပြန်ရာ မကြာမီ ပြန် လာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့် စောင့်စား နေရင်းမှာ ဖက်ချိုး ထင်းခွေသမားများ လာရောက်၍ ထိုဒါယကာ ရသေ့ကြီး အနိစ္စရောက်ကြောင်း လျှောက်ထားတော့မှ သိရသဖြင့် ယောဂီများနှင့်အတူ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ပင် ထိုဒါယကာ ရသေ့၏ ရုပ်အလောင်းကို သွားရောက်ရှာဖွေရာ နေရာကို မမှတ်မိသဖြင့် မတွေ့ခဲ့ရပေ။

ထို့နောက် ရသေ့ကြီး ဦးမဲ့ဘူး၏ ရုပ်အလောင်းကို တွေ့ အောင် ရှာဖွေ၍ လာရောက်ပို့နိုင်ကြပါက သုံးစားဖို့ရန် ငွေ များပေးပါမည် ဟု ကြော်ငြာ စာတမ်းများ ကပ်ထား တော့မှ ဖက်ချိုး ထင်းခွေ သမားများက တွေ့အောင် ရှာ ဖွေ၍ လာရောက်ပို့ကြသောအခါ ရသေ့ကြီး၏ ရုပ်အလောင်း မှာ ငါးကျေးခြောက်ကြီးများလို မပုပ် မသိုးပဲ တွေ့ရ လေ၏။ ၎င်းရသေ့ကြီး ဦးမဲ့ဘူး၏ ရုပ်အလောင်းကို ယောဂီ များနှင့်အတူ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ပင် ဝေပုလ္လတောင်စွန်းမှာ ဖုတ်ကြည်း သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း ပြု၍ ယခုဘဝ၏ ဇာတ်လမ်းကို လက်စသိမ်း ပြုလုပ်လိုက်ရ ပေသတည်း။

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် သိက္ခာသုံးပါးခွဲပုံ	၁
သု.ကုသိုလ်နှင့် သု.အကျိုးပေးပုံ ပြသောအခန်း....	၂
သံသရာစက်လည်ပုံ	၄
ဝင်ရာလမ်း	၅
ပဌမဈာနဝီထိ ဝင်ရာလမ်း	၆
ဒုတိယဈာနဝီထိ ဝင်ရာလမ်း	၆
တတိယဈာန်ပုဂ္ဂိုလ်ဝီထိ ဝင်ရာလမ်း	၇
စတုတ္ထဈာန် ဝင်ရာလမ်း	၇
ပဉ္စမဈာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝီထိကျပုံ ဝင်ရာလမ်း	၈
သံသရာထွက်ပုံ ပြသောအခန်း	၉
သံသရာစက်ပြတ်ပုံ	၁၀
ထွက်ရာလမ်း	၁၁၊ ၁၂
ကာမာဝစရကုသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ	၁၄
ရူပါဝစရကုသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ	၁၄
အရူပါဝစရကုသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ	၁၅
သီလတောင်းသောအခန်း	၁၇

[ဂီ] သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
ရှစ်ပါးသီလတောင်းသောအခန်း		၁၇
ရတနာသုံးပါး ဆည်းကပ်သောအခန်း		၁၈
ရှစ်ပါးသီလ အတိုကောက်		၂၀
ကိုးပါးသီလတောင်းသောအခန်း		၂၀
ဘုရားရှိခိုးသောအခန်း		၂၁
ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်သောအခန်း		၂၁
ကိုးပါးသီလခံယူသော အခန်း		၂၂
ကိုးပါးသီလ အတိုကောက်		၂၃
ဆယ်ပါးသီလ တောင်းသောအခန်း		၂၄
ဘုရားရှိခိုးသောအခန်း		၂၄
သရဏဂုဏ်သုံးပါး ဆည်းကပ်ရန်		၂၅
ဆယ်ပါးသီလ ခံယူသောအခန်း		၂၅
ဆယ်ပါးသီလ အတိုကောက်		၂၇
ပါဠိမဖက် လင်္ကာချည်းသက်သက်နှင့် ရှိခိုးသော အချက်		၃၀
ရက်တိုတိုနှင့် မဂ်ဖိုလ်ကိုရနိုင်သောတရား အာနာပါန		၃၂
မြတ်သောနေခြင်းသုံးပါး		၃၃
အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော်မှတ်တမ်း		၃၄
ထိုမထေရ်ကြီး၏ ဂုဏ်ထူးကား		၃၄

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင် ကာယာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံပုံ	၃၆
ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင် ဝေဒနာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံပုံ	၃၉
ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင် စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံပုံ	၄၀
ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင် ဓမ္မာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံပုံ	၄၁
သောဠသဝတ္ထုကနည်း။ပ။ အကျဉ်းမျှပြပုံ	၄၁
ဗာတ္ထိံသ သတောကာရီ စီးဖြန်းပုံ	၄၂
စတုဝိသတိသမာဓိ စီးဖြန်းနည်း	၄၄
ဒွေသတ္တတိဘာဝနာ စီးဖြန်းနည်း	၄၅
မနသိကာရဝိဓိ ရှစ်နည်း	၄၇
ဂဏနာသွားနည်း	၄၇
ဝိပဿနာဉာဏ်ရထား လျှောက်သွားရန် ၁၆-ဌာန လမ်းစခန်း	၄၉
ဝိပဿနာဉာဏ်ရထား စိစစ်ရာ ၇-ဌာန လမ်းစခန်း	၅၀
အကျယ်ပြန့်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ပြရာအခန်း	၅၂
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလုပ်ခွင်ကို စ၍ဝင်ရသောအခါ အလုပ်လုပ်ငန်း	၅၂
သတိပေးသောအခန်း	၅၄
နိမိတ်အာရုံ မမြင်နိုင်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ငြီးပုံ	၅၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၅၆
တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၅၇
စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၅၈
ဝိပဿနာလမ်း အမြန်မျှပြချက်	၅၉
ဒုတိယစတုက္က လေးချက်	၆၀
ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၆၂၊ ၆၄၊ ၆၇
တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၆၂၊ ၆၄၊ ၆၅
စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၆၆၊ ၆၈
တတိယစတုက္က ဆုံးဖြတ်ချက် ပဌမစခန်း	၆၄
စတုတ္ထစတုက္က ဆုံးဖြတ်ချက် ပဌမစခန်း	၆၆
ဝိပဿနာခန်း-ဝိရာဂ ၂-မျိုး	၇၁
နိရောဓ ၂-မျိုး	၇၁
ပဋိနိဿဂ္ဂ ၂-မျိုး	၇၂
လက္ခဏာအိမ်မြှောင် ပြခန်း	၇၂
ဝိပဿနာဉာဏ်ရထား လျှောက်သွားပုံ အကျယ်	၇၄
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျက်ထားဖို့ကောင်းသော ဂါထာ	၇၅
အကြောင်းလေးပါးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်	
ရုပ်မှုန့်ရုပ်စု သိမ်းဆည်းပုံ	၇၈
ကန်ဦးဆရာတော်၏ မိန့်ခွန်းတော်	၇၈
နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်	၇၉
ထွက်လေဝင်လေ၌ အနိစ္စရှုပုံ	၈၀

နိဗ္ဗာန်ဆရာတော်ပုံ ၁၃၂၈-ခု (၁၉၆၆)

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အရာရာ မျက်စိနှင့် မြင်သောအခါ ဝိပဿနာ ရှုပုံ....	၈၆
ထွက်လေ့၊ ဝင်လေ့မှတ်ရာ၌ ထင်လာတတ်သော အာရုံများ	 ၈၂
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်း	 ၈၅
အရာရာ နားနှင့်ကြားသော အခါ ဝိပဿနာ ရှုပုံ....	၈၈
အရာရာ နံသောအခါ ဝိပဿနာ ရှုပုံ	 ၈၉
လျှာနှင့်အရသာမျိုးကို လျက်သောအခါ ဝိပဿနာရှုပုံ	 ၉၀
ကိုယ်နှင့်အဝတ်အစား အင်္ကျီများထိသောအခါ ဝိပဿနာရှုပုံ	 ၉၀
ဟဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့် ဓမ္မာရုံ ထိခိုက်၍နေတာကို ဝိပဿနာရှုပုံ	 ၉၁
နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် တက်၍ စီးဖြန်းပုံ ဥပမာ	၉၁
နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် တက်၍ စီးဖြန်းပုံ	၉၂
၁၆-ပါးသော ယုံမှားခြင်းကို ပြသောအချက် ဝိပဿနာရှုပုံ	 ၉၄
.... ၉၅	 ၉၅
စူဠသောတာပန် စခန်းကို ပြပုံ	 ၉၇
သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံ အခန်း	 ၉၈
သမ္မသနဉာဏ် လက္ခဏာတင်ပုံ စခန်း	 ၁၀၀
သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံ	 ၁၀၀
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှလုံးသွင်းစရာ ကောင်းသော နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ	 ၁၀၁-၂-၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အသက်အရွယ်ပြ လင်္ကာကို မိန့်ဆိုခန်း	 ၁၀၄
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တက်ပုံ	 ၁၀၆
ဥဒယရှုသောအခါ လက္ခဏာ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး	 ၁၀၆
ဝယရှုသောအခါ လက္ခဏာ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး	 ၁၀၆
ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၀၇
ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဝယကိုရှုသောအခါ လက္ခဏာ ငါးပါးထင်မြင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၀၇
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၀၈
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၀၈
သညာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၀၉
သညာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင်ရှုနည်း	 ၁၁၀
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၁၀
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၁၁
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင် ရှုနည်း	 ၁၁၂

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

....

....

၁၁၃

ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်
တမျိုးသုံးသပ်ပုံ

....

....

၁၁၄

ပွတ်သမား ဥပမာ

....

....

၁၁၅

ကျက်မှတ်စရာ အလွန်ကောင်းသည့်
သာသပူပမာ ဂါထာ

....

....

၁၁၅

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သဘောကို လျှပ်စစ်
ဥပမာဖြင့် မှတ်သားရန်

....

....

၁၁၆

လျှပ်စစ်ဂါထာ

....

....

၁၁၇

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ချီးမွမ်းသော ဥပမာ

....

၁၁၈

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ချီးမွမ်းသော ဂါထာ

....

၁၁၉

ဘင်္ဂဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၁၉

သေမင်းမမြင်တဲ့ ဂါထာ

....

....

၁၂၁

ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၂၁

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ်
အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၂၂

ဗာဟိရာယတန ၆-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ်
အကျယ် စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၂၄

ဇာတ် ၁၈-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့်
စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၂၅

ဘယဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

....

....

၁၂၆

[ဂေါ်]

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
တနည်း ဘယဉာဏ်ရှုပုံ		၁၂၈
ခန္ဓာငါးပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ		၁၃၂
အဇ္ဈတ္တိကာယတန ဇ-ပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ		၁၃၃
ဗာဟိရာယတန ဇ-ပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ		၁၃၄
ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘယဉာဏ် အကျယ် စီးဖြန်းပုံ		၁၃၅
အာဒိနဝဉာဏ်ကိုတက်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၃၉
တနည်း အာဒိနဝဉာဏ် ရှုပုံ		၁၄၁
အာဒိနဝဂါထာ-၎င်းအနက်		၁၄၂
သန္တိပဒဂါထာ-၎င်းအနက်		၁၄၃
အာဒိနဝဉာဏ်, သန္တိပဒဉာဏ်နှစ်ပါး ခြားနားပုံ		၁၄၅
အာဒိနဝဉာဏ် ၁၀-ပါးသောဘေး စီးဖြန်းပုံ		၁၄၅
အာဒိနဝဉာဏ် မီး ၁၁-ပါး စီးဖြန်းပုံ		၁၄၇
နိဗ္ဗိဒ္ဓဉာဏ်ကိုတက်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၄၈

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ	 ၁၄၉၊ ၁၅၀
နိဗ္ဗိန္ဒညာဏ်ကို ဥပမာများဖြင့် ပြပုံ	 ၁၅၀
နိဗ္ဗိန္ဒညာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ	 ၁၅၂
မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျာဏ်ကိုတက်၍ စီးဖြန်းပုံ	 ၁၅၃
မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျာဏ် ဘုံသုံးပါးက- မလ္လုတ်နိုင်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ ငြီးပုံ	 ၁၅၄
ပဋိသင်္ခါညာဏ်	 ၁၅၅
သုညတ၏ သဘောသွားကို ပြပုံ	 ၁၅၇
ပဋိသင်္ခါညာဏ် ထင်၍နေသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါးဆောင်းသုနှင့် တူကြောင်း ပြရာသောအချက်	 ၁၅၇
ဒွိကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၁၊ ၁၇၂
စတုကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၁၊ ၁၇၂
ဆကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၂၊ ၁၇၃
အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၃
ဒသကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၄
ဒွါဒသကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ	 ၁၆၅

[ဂါး] သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
စတ္တာလီသကောဋိက သုညတနည်း		
စီးဖြန်းပုံ		၁၆၇
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၇၁
အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး၌ ဆကောဋိက		
သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ		၁၇၅၊ ၁၇၉
ဓာတ် ၁၈-ပါး ဆကောဋိက သုညတနည်းနှင့်		
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၈၀၊ ၁၈၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ရပ်ကို ဆကောဋိက		
သုညတနည်းလှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၈၂
ခန္ဓာငါးပါး အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း လှည့်၍		
စီးဖြန်းပုံ		၁၈၄
အာယတန ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း		
စီးဖြန်းပုံ		၁၈၅
ဓာတ် ၁၈-ပါး အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း		
စီးဖြန်းပုံ		၁၈၆
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း		
စီးဖြန်းပုံ		၁၈၆
ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒသကောဋိက သုညတနည်း		
စီးဖြန်းပုံ		၁၈၆
အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒသကောဋိက		
သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ		၁၈၈

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒသကောဋိက သုညတနည်း နှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ			၁၈၉
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ			၁၈၉
ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါဒသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ			၁၉၀
အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ			၁၉၂
ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ			၁၉၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ			၁၉၃
ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါစက္ကာလီသကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပါဌ်-အနက်			၁၉၃
ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါစက္ကာလီသကောဋိက သုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ အကျယ်			၁၉၆
အာယတနတဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါစက္ကာလီသ ကောဋိက သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ			၁၉၉
ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါစက္ကာလီသကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ			၂၀၀
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါစက္ကာလီသ ကောဋိက သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ....			၂၀၀

[သာ] သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ		
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ			၂၀၁
အနုလောမဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ			၂၀၂
ဂေါတြဘူဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ			၂၀၆
သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ			၂၀၇
သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ			၂၀၈
အာနာပါနအကျိုး ၇-ပါး ပြပုံ			၂၀၈
အာနာပါန အကျိုးပြ သာဓကပါဌ်			၂၀၉
အာနာပါန အကျိုးအနက်			၂၁၀
ပီတိငါးပါး၏ သဘောသွားကို ပြပုံ			၂၁၁၊ ၂၁၄
လွယ်လင့်တကူပေါက်ရောက်နိုင်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် သမ္မောဟအဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောနည်း			၂၁၄
ရုပ်ကိုအသုဘအားဖြင့် ထင်အောင်ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုး ၇-ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ပြသောအချက်			၂၁၅
ဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် ထင်အောင်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုးကိုပြသောအချက်			၂၁၆
သညာ-သင်္ခါရတို့ကို အနတ္တအားဖြင့်ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုး ၇-ပါးပြသော အချက်			၂၁၆
ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုး ၇-ပါးပြသော အချက်			၂၁၇

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နှားကျောင်းသားများဟာ နှားများကို စားကျက်သို့ ဆောင်တာလို ဇရာနှင့် မရဏ အသက်ကို ဆောင်သောအချက်		၂၁၈
နှားကျောင်းသားသည် နှားကို တဖြည်းဖြည်း ကျင့်တာလို စိတ်ကို တဖြည်းဖြည်း ကျင့်ပုံ....		၂၂၁
ပုဂ္ဂိုလ်အဆက်ဆက် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံ		၂၂၃
ဘုရားရှင်နှင့် မြေကျမ်းဆရာကြီး ဥပမာ		၂၂၄
တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တောသစ်သတ္တဝါနှင့် တူပုံ		၂၂၅
ယခုပြသောအချက်ကား အလုပ်ခွင်သို့ဝင်သော အချက်		၂၂၇
နိမိတ်အပြား ထင်မြင်ချက်		၂၂၉
အရှည်အတိုစခန်း		၂၃၃
အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးချက်ထင်ပုံ		၂၃၆
အာနာပါနအလုပ်ကိုအားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များ သတိပြုရန်		၂၃၇
ယောဂီ ၄-မျိုး		၂၃၉
သိက္ခာသုံးပါးပြည့်စုံပုံ		၂၄၀
ထွက်သက် ဝင်သက်သိမ်မွေ့စေရန် တိုက်တွန်းချက်		၂၄၁
ပီတိငါးပါးကိုပြခြင်း		၂၄၅
ဈာန်ခန်းကို ပြပုံ		၂၄၉

[ခဏ်]

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဈာန်မှ ဝိပဿနာသို့ တက်သောအခန်း

....၂၅၁၊ ၂၅၆

အနိစ္စစခန်း

....

....

၂၅၇

ဝိရာဂစခန်း

....

....

၂၅၇

နိရောဓစခန်း

....

....

၂၅၈

ပဋိနိဿဂ္ဂစခန်း

....

....

၂၅၉

သစ္စာပြခန်း

....

....

၂၅၉

သတိပေးဆုံးမသော သံပေါက်

....

....

၂၆၅

နိဂုံး

....

....

၂၆၇

ဆုတောင်းဂါထာ

....

....

၂၆၉

ဆုတောင်းဂါထာအနက်

....

....

၂၆၉

မြန်မာဓမ္မစကြာ

....

....

၂၇၁

မာတိကာ ပြီး၏။

ပြည်မြို့ နိဗ္ဗန္ဒတောင်ရှိ-တရားအေးထုတ်သော-ငေးငယ်အချို့ပုံ။

သိက္ခာသုံးပါးပြရာကျမ်း

သီလခန်း

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် သိက္ခာသုံးပါးခွဲပုံ

၁။ သိက္ခာသုံးပါး—သီလသိက္ခာ, သမာဓိသိက္ခာ, ပညာသိက္ခာ။

၂။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး—သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ, သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ။

၃။ (က) သီလသိက္ခာသုံးပါး—သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ။

(ခ) သမာဓိသိက္ခာသုံးပါး—သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ။

(ဂ) ပညာသိက္ခာနှစ်ပါး—သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ။

သု.ကုသိုလ်နှင့် သု.အကျိုးပေးပုံ ပြသောအခန်း

[သု.ကုသိုလ်နှင့် သု.အကျိုးပေးပုံ ပြသော ဇယားကွက်။]

ကာမာဝစရ ကုသိုလ်	ဥပစာရ သမာဓိ	ကာမာ ဝစရဘုံ	ဥပစာရ သမာဓိ ရလျှင်	ကာမသုဂတိ ဘုံ၌ ဖြစ်တတ်၏
ရူပါဝစရ ကုသိုလ်	အပ္ပနာ သမာဓိ	ရူပါဝစရ ဘုံ	ရူပါဝစရ ကုသိုလ် အပ္ပနာ သမာဓိရလျှင်	ရူပ [၁၆]ဘုံ၌ ဖြစ်တတ်၏
အရူပါဝစရ ကုသိုလ်	အပ္ပနာ သမာဓိ	အရူပါ ဝစရဘုံ	အရူပါဝစရ ကုသိုလ် အပ္ပနာ သမာဓိရလျှင်	အရူပ [၄]ဘုံ၌ ဖြစ်တတ်၏
လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်	မဂ်	နိဗ္ဗာန်	လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် မဂ်ရလျှင်	နိဗ္ဗာန် ရောက်၏။

ဤကား သု.ကုသိုလ်နှင့် သု.ဘုံ အကျိုးပေးပုံ
ပြသောအချက် ပြီး၏။

ဒါနမူ၊ သီလမူ၊ အာဝနာမူသည် ဥပစာရကုသိုလ်မျိုး
 [ကာမာဝစရကုသိုလ် ခေါ်သည်။] ပဌမဈာန် ဝင်စားမှု၊
 ဒုတိယဈာန် ဝင်စားမှု၊ တတိယဈာန် ဝင်စားမှု၊ စတုတ္ထဈာန်
 ဝင်စားမှု၊ ပဉ္စမဈာန် ဝင်စားမှုသည် အပ္ပနာသမာဓိ [ရူပါ-
 ဝစရကုသိုလ်မျိုး ခေါ်သည်။] အာကာသနဉာယတနဈာန်
 ဝင်စားမှု၊ ဝိညာဏဉာယတနဈာန် ဝင်စားမှု၊ အာကိဉာယ-
 နာယတနဈာန် ဝင်စားမှု၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်
 ဝင်စားမှုသည် အပ္ပနာသမာဓိ [အရူပကုသိုလ် ခေါ်သည်။]
 သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်
 ၎င်း မဂ်လေးပါး ဝင်စားမှုသည် [လောကုတ္တရာကုသိုလ်
 ခေါ်သည်။]

၎င်းမဂ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုမျှ မရသေးသရွေ့
 ကာလပတ်လုံး လောကုတ္တရာကုသိုလ် မဖြစ်သေး၊ ထိုမဂ်
 လေးပါး တပါးပါးရလျှင် လောကုတ္တရာကုသိုလ် ဖြစ်၏။

သံသရာစက် လည်ပုံ

ပရိယောသာနေ စ စဝနဝသေန စုတိစိတ္တံ ဟုတုာ
နိရုဇ္ဈတိ။

တတော ပရဉ္စ ပဋိသန္ဓာဒယော ရထစက္ကမိဝ
ယထာက္ကမံ ဧဝ ပရိဝတ္တန္တာ ပဝတ္တန္တိ။

(အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ဝိထိမုတ်ပိုင်း)

အနက်။ ။ပရိယောသာနေ စ၊ အဆုံး၌လည်း။ စဝန-
ဝသေန၊ စုတိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စုတိစိတ္တံ၊
စုတိစိတ်သည်။ ဟုတုာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။

တတော၊ ထိုစုတိစိတ်ချုပ်သည်မှ။ ပရဉ္စ၊ နောက်၌လည်း။
ပဋိသန္ဓာဒယော၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိကုန်သော စိတ်တို့သည်။
ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ရထစက္ကမိဝ၊ ရထားလှည်းဘီး
စက်ကဲ့သို့။ ပရိဝတ္တန္တာ ဧဝ၊ လည်ကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။
ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

[၁၆၆၁]

[illegible]
$$\begin{array}{ccccccc} \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} \\ \parallel & \parallel & \parallel & \parallel & \parallel & \parallel & \parallel \\ \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} & \text{ooo} \end{array}$$
[illegible][illegible]

[ဝဏ္ဏလောက]

ဘွဲ့	ဘွဲ့	န	ဒ	မ	ပ	ဥ	နှ	ဂေါ	စာ	ဘွဲ့	ဘွဲ့
။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။	။ ။ ။
ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်						ကသိုက်၊ ပညတ်အစရှိသော ၂၆-ပါးသောပညတ်					
						ပဉ္စကပ္ပိမိတ်					

တတိယဈာန်ပုဂ္ဂိုလ် ဝိထိဝင်ရာလမ်း

ဘွဲ့	ဘွဲ့	နိ	ဒ	မ	ပ	ဥ	နု	ဂေါ	စျာနု	ဘွဲ့	ဘွဲ့
။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။

စတုတ္ထဈာန် ဝိထိဝင်ရာလမ်း

ဘွဲ့	ဘွဲ့	နိ	ဒ	မ	ပ	ဥ	နု	ဂေါ	စျာနု	ဘွဲ့	ဘွဲ့
။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။	။

စတုတ္ထဈာန်ဝင်ရာလမ်း

သံသရာထွက်ပုံ ပြသောအခန်း

၉

သံသရာထွက်ပုံ ပြသောအခန်း
(ထွက်ရာလမ်း)

ပဋိသင်္ခါယ ပနေတမဒ္ဓုဝံ၊
အဓိဂန္ဓာ ပဒမစ္စုတံ ဗုဓာ။
သုဿမုစ္ဆန္တသိနေဟဗန္ဓနာ၊
သမမေဿန္တိ စိရာယ သုဗ္ဗတာ။

(အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ဝိထိမုတ်ပိုင်း)

အနက်။ ။ပန၊ သံသရာစက် လည်သည်မှ တပါး
သံသရာစက် ပြတ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ဗုဓာ၊ ပညာရှိတို့သည်။
အဓုဝံ၊ မမြဲသော သဘောရှိသော။ ဧတံ၊ ထိုဝဋ်တရားကို။
ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ စိရာယ-စိရံ ကာလံ၊
ရှည်မြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး။ သုဗ္ဗတာ၊ ကောင်းသောအကျင့်
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုဿမုစ္ဆန္တသိနေဟဗန္ဓနာ၊ ကောင်းစွာ
မဂ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီးသော ချစ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍။ အစ္စုတံ၊ ရွှေ့ခြင်းမရှိသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိ-
ဂန္ဓာ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် သိကုန်၍။ သမံ၊ ခပ်သိမ်း
သော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာနဓာတ်သို့။
ဧဿန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

သံသရာစက် ပြတ်ပုံ

(ထွက်ရာလမ်း)

ရုပ်-နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ ဆွေး
မြေခြင်း၊ သေခြင်း၊ မမြဲခြင်း ကိုယ်မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ရထား
လှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့ လည်နေသော တရားတို့ကို အလွန်
ကြောက်သည်ဖြစ်၍ အာနာပါန အစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အရိုးကြေကြေ အရေစုတ်စုတ် တရားကို အားထုတ်သော
ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပစာရသမာဓိကို ရ၏။ ထိုဥပ-
စာရသမာဓိကို အခြေပြု၍ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားတို့ကို
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအားဖြင့် စီးဖြန်း၍ သောတာပန်ဖြစ်
သော ဝီရိယံ။

ကာမာဝစရကသိုလ် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ

ကာမာဝစရ ကသိုလ်	ဒါန-သီလ ဘာဝနာ	အာနာပါန	ပရိယတ္တိ နိမိတ်	ဥပဟယ နိမိတ်	ပဋိဘာဝ နိမိတ်	ဥပစာရ သမာဓိ	ရုပ်-ရုပ် ဝိပဿနာ	ဂေါတြဘူ ဥဏ္ဍိ လောကီ ဥဏ္ဍိ	မဂ္ဂ လောကီ ဥဏ္ဍိ

အာနာပါနပါး၍ ဥပစာရသမာဓိ ကာမာဝစရကသိုလ်ရလျှင် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး တွေ့အောင်ရှာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး တွေ့လျှင် လက္ခဏာ-ရသ-ပစ္စုပ္ပန်-ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်မှတ်၍ ဝိပဿနာဥာဏ် (၁၀)ပါးကုန်အောင် သဒ္ဓါရတရားကိုသုံးသပ်ဥာဏ် (၁၀)ပါး ကုန်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့တတ်သည်။

ကာမာဝစရကသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ ပြီး၏။

ရူပါဝစရကသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ

အာနာပါန	ပရိယတ္တိ နိမိတ်	ဥပဟယ နိမိတ်	ပဋိဘာဝ နိမိတ်	ဥပစာရ သမာဓိ	အပ္ပနာသမာဓိ သမာဓိခန်း	ရုပ်-နာမ် ဝိပဿနာ	ဂေါတြဘူ ဥဏ္ဍိ လောကီဥဏ္ဍိ	မဂ္ဂ လောကီဥဏ္ဍိ

အာနာပါနပါး၍ ဥပစာရသမာဓိ ကာမာဝစရကသိုလ်ရလျှင် အပ္ပနာသမာဓိ ရူပါဝစရကသိုလ်တက်၍ ပါးများ၊ အပ္ပနာသမာဓိရလျှင် ရုပ်နာမ်တွေ့အောင်ရှာ၊ ရုပ်နာမ်တွေ့လျှင် လက္ခဏာ-ရသ-ပစ္စုပ္ပန်-ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့် သုံးသပ်၊ ဝိပဿနာဥာဏ် (၁၀)ပါး ကုန်အောင်လိုက်၊ နိဗ္ဗာန်တွေ့တတ်၏။

ရူပါဝစရကသိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်သွားပုံ ပြီး၏။

န သက္ကောန္တိ ဝိသောဓေတုံ၊ နဒီ ပဉ္စပိ တံ မလံ။
ဝိသောဓယတိ သတ္တာနံ၊ ယံ ဝေ သီလဇလံ မလံ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ပ။ နှာ-၁၀)

အနက်။ ။ သတ္တာနံ၊ အတည်မရှိ ဘေးကြီးမိ၍ မချီ
ပူဆာ သတ္တဝါတို့၏။ ယံ မလံ၊ အကြင် ကိလေသာ မြူမှေး
ညစ် အကြေးကို။ ပဉ္စပိ နဒီ၊ အစိရဝတီ၊ မဟီ၊ သရဘူ
ငါးဆူမြစ်ကြီး စီးကျထွေထွေ ဂင်္ဂါယမုနာ ရေတို့ဖြင့်လည်း။
ဝိသောဓေတုံ၊ ဖွေးဖွေးဖြူအောင် ဆေးလျော် သုတ်သင်
ခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် မတတ်နိုင်။ တံ
မလံ၊ ထိုကိလေသာ မြူမှေး အညစ်အကြေးကို။ သီလဇလံ၊
သီလကြေ။ ဖွေးဖွေးဖြူသော ရေသည်။ ဝိသောဓယတိ၊
ဖွေးဖွေးဖြူအောင် သုတ်သင်နိုင်ပါပေ၏။

လူညစ် လူတေ အပြစ်တွေ တလပေကို စင်ကြယ်သန့်ရှင်း
ဆေးလျော်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ရေသည်ကား သီလမှတစ်ပါး
အခြားမရှိ၊ ညစ်ပတ်ယုတ်မာ များစွာသော အရာတို့ကို
လက်ကိုင်ထား၍ စံစားကာနေကြကုန်သော မသူတော်တို့၏
ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ထဲ၌ရှိသော ယုတ်မာဆိုးဝါး မကောင်း
သော အညစ်အကြေးများကို ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာစတဲ့ မြစ်ကြီး
ငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာထဲ၌ရှိသော ရေတို့နှင့် ဆေးလျော်
ဖွပ်ငြားသော်လည်း ဖြူစင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သီလတည်း
ဟူသော ရေတို့နှင့် ဆေးလျော် ဖွပ်လျော်မှ သာလျှင်
မကောင်းဆိုးဝါး အယုတ်တမာတရားတို့သည် ပျောက်ပျက်၍
သွားနိုင်သည်။ သို့အတွက် သီလခန်း ဖွင့်လိုက်သည်။

ရှစ်ပါးသီလတောင်းသောအခန်း

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်
ဘုရား။ ခန္ဓာငါးဝ သမူဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်သော
အကျွန်ုပ်သည် သံသရာစက် ဝဲသယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန်
မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရန်အရေး ရှုမျှော်တွေး၍ နက်လေး
ကြည်ယုံ သရဏဂုဏ်သုံးပါး ရှစ်ပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို
ဂါရဝတရား ရှေ့၌ထား၍ တောင်းပန်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်
ဘုရား။ ခန္ဓာငါးဝ သမူဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်သော
အကျွန်ုပ်အား သံသရာစက် ဝဲသယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန်
မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရန်အချက် ဤအတွက်ကြောင့် နက်လေး
ကြည်ယုံ သရဏဂုဏ်သုံးပါး ရှစ်ပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို
ကရုဏာတရား ရှေ့၌ထား၍ ပေးသနားတော်မူပါ အရှင်
ဘုရား။

သီလတောင်းသောအခန်း

သစ္စာလေးဆိုင် ရွှေပန်းခိုင်ကို ပိုင်ပိုင်ဆင်ဟန် ဖောက်ပြန်
မရှိ ဉာဏ်သတိဖြင့် သိတော်မူထသော၊ လူမင်း နတ်သား
ဗြဟ္မာများတို့ ဂါရဝတရား ရှေ့၌ထား၍ လေးစားပူဇော်
ခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူထသော၊ ခြောက်ဖြာဘုန်းရှိန် ဂုဏ်
တသိန်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ် ဂုဏ်တော်
မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူငြား မြတ်ဘုရားအား စုံတညီညာ
လက်ဆယ်ဖြာဖြင့် ယုံကြည်သဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ရတနာသုံးပါး ဆည်းကပ်သောအခန်း

သုံးဘုံသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို ခေမာသောင်ကမ်း နိဗ္ဗာန်
နန်းသို့ အမြဲတန်းသာ ပို့ဆောင်လေ့ရှိပါသော မြတ်စွာ
ဘုရားကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွှဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို
ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု အလေး
ပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏။

နှုတ်တော်မိန့်မြွက် ဓမ္မစက်ဟု လှုံထွက်နုမော် တရား
တော်ကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွှဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို
ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု အလေး
ပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော သံဃာ
မည်ရ သမဏကို ဝဋ်ဒုက္ခစက် ဝဲဃယက်မှ လွှဲထွက်နိုင်ရန်
မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုး
တခု အလေးပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏။

တပါးသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို စားစရာအမှတ် စိတ်မှာ
ကပ်၍ မေတ္တာဓာတ်ကင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မိမိမဆိုင် ကိုယ်မပိုင်သော အရှင်ရှိငြား ပစ္စည်းများကို
နိုင်ထက်တမူ လုယက်ယူခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာ
ထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သူတော်ကောင်းတို့မကြိုက် သူယုတ်မာတို့သာ ထိုက်
သော ရွာသူတို့ခလေ့ ပျော်မွေ့လိုက်စားမှုကို ရန်သူလို
ကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မမှန်စကား မှန်အလားသို့ သူတဖက်သား ယုံကြည်ငြား
အောင် လှည့်ပတ်သမှု ပြောဆိုခြင်းကို ပြုခြင်းမှ ရန်သူလို
ကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မေ့လျော့ယစ်မှုး မှူးရှင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လူကိုကား
ဖျက် သေရည်အရက်သောက်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာ
ထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မွန်းတည့်သည့်နောက် ညသို့ရောက်မှ စားသောက်တဖန်
ဆွမ်းဟင်းရံကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် နောက်ပြန်၍စားခြင်းမှ
ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သဘင်သည်အလား ထိုသူများကဲ့သို့ ကချေတဖန် ဆိုပြန်
တလှည့် တီးမှုတ်ခြင်းအလယ် ကြည့်ရှုခြင်းအဆုံး ရှက်ဖွယ်
လိလိ ထိုအမှုကို ပြုခြင်းမှ၎င်း၊ ကချေသည်အလား မိန်းမ
များကဲ့သို့ ပန်းပန်ခြင်းတချက် နှစ်သက်နံ့သာ လိမ်းကျံကာ
ဖြင့် နိမ့်သောအသားကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

တတောင်ပိုမောက် တထွာရောက်သော် ထိုထက်အလွန်
အမွန်အမြတ် ဖြစ်သောနေရာကို နေခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

ရှစ်ပါးသီလ ခံယူခန်း ပြီး၏။

ရှစ်ပါးသီလအတိုကောက်

- (၁) သူ့အသက်မသတ်နှင့်။
- (၂) သူ့ပစ္စည်း မခိုးနှင့်။
- (၃) မမြတ်သောအကျင့် မကျင့်နှင့်။
- (၄) မမှန်သောစကား မပြောနှင့်။
- (၅) ထန်းရည် အရက် မသောက်နှင့်။
- (၆) မှန်းလွဲတဲ့အခါ ထမင်းဟင်း မစားနှင့်။
- (၇) ကခြင်း သိခြင်း မပြုနှင့်။
- (၈) ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာလိမ်းခြင်း မပြုနှင့်။
- (၉) အခြေ မစိုက်သော ခုတင် ညောင်စောင်း တတောင်ထွာထက် မြင့်လျှင် မတက်နှင့်။

ကိုးပါးသီလတောင်းသောအခန်း

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်ဘုရား။ ခန္ဓာငါးဝ သမူဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်သော အကျွန်ုပ်သည် သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွှဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရန်အရေး ရှုမျှော်တွေး၍ သုံးပါးသရဏဂုဏ် များအစုံနှင့်တကွ ကိုးပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို ဂါရဝတရား ရှေ့၌ထား၍ တောင်းပန်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်ဘုရား။ ခန္ဓာငါးဝ သမူဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်သော

အကျွန်ုပ်အား သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရန်အချက် ဤအတွက်ကြောင့် သုံးပါး သရဏဂုဏ် များအစုံနှင့်တကွ ကိုးပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို ကရုဏာတရား ရွှေ့၌ထား၍ ပေးသနားတော်မူပါ အရှင် ဘုရား။

ဘုရားရှိခိုးသောအခန်း

သစ္စာလေးဆိုင် ရွှေပန်းခိုင်ကို ပိုင်ပိုင်ဆင်ဟန် ဖောက် ပြန်မရှိ ဉာဏ်သတိဖြင့် သိတော်မူထသော၊ လူမင်း နတ်သား ဗြဟ္မာများတို့ ဂါရဝဘုရား ရွှေ့၌ထား၍ ပူဇော်ခြင်းငှါ ထိုက် တော်မူထသော၊ ခြောက်ဖြာဘုန်းရှိန် ဂုဏ်တသိန်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူထသော၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ် ဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူငြား မြတ်ဘုရားအား စုံတညီညာ လက်ဆယ်ဖြာဖြင့် ယုံကြည်သဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏။

ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်သောအခန်း

သုံးဘုံသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို ခေမာသောင်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ အမြဲမသွေ ပို့ဆောင်တော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာ ဘုရားကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန် ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု အလေးပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နှုတ်တော်မိန့်မြွက် ဓမ္မစက်ဟု လှုံထွက်နုမော် တရားတော် ကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု အလေး ပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော သံဃာ
မည်ရ သမဏကို ဝဋ်ဒုက္ခစက် ဝဲဃယက်မှ လွှဲထွက်နိုင်ရန်
မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုး
တခု အလေးပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ကိုးပါးသီလ ခံယူသောအခန်း

တပါးသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို စားစရာအမှတ် စိတ်မှာ
ကပ်၍ မေတ္တာနှင့်ကင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မိမိမဆိုင် ကိုယ်မပိုင်သော အရှင်ရှိငြား ပစ္စည်းများကို
နိုင်ထက်တမှု လုယက်၍ ယူခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာ
ထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သူတော်ကောင်းတို့ မကြိုက် သူယုတ်မာတို့သာ ထိုက်
သော ရွာသူတို့စလေ့ ထိုစလေ့ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မမှန်စကား မှန်အလားသို့ သူတဖက်သား ယုံကြည်ငြား
အောင် လှည့်ပတ်သမှု ပြောဆိုခြင်းကို ပြုခြင်းမှ ရန်သူလို
ကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မေ့လျော့ယစ်မှုး မြူးရွှင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လူကို
ကားဖျက် သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မုန်းတည့်သည့်နောက် ညသို့ရောက်မှ စားသောက်ရန်
တဖန် ဆွမ်းဟင်းရံကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် နောက်ပြန်၍

စားခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သဘင်သည်အလား ထိုသူများကဲ့သို့ ကချေတဖန် ဆိုပြန်တလှည့် တီးမှုတ်ခြင်းအလယ် ကြည့်ရှုခြင်းအဆုံး ရှက်ဖွယ်လိလိ ထိုအမှုကို ပြုခြင်းမှ၎င်း၊ ကချေသည်အလား မိန်းမများကဲ့သို့ ပန်းပန်ခြင်းတချက် နှစ်သက်နံ့သာ လိမ်းကံ့ကာ ဖြင့် နိမ့်သောအသားကို အပြေအပြစ် ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

တတောင်ပိုမောက် တထွာရောက်သော် ထိုထက်အလွန် အမွန်အမြတ် မနေအပ်သောနေရာကို နေခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

အများသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို ချမ်းသာစေသား မေတ္တာ ပွား၍ အမြဲမကွာ နေထိုင်ပါ၏။

ကိုးပါးသီလ ဆောက်တည်ခန်း ပြီး၏။

ကိုးပါးသီလ အတိုကောက်

- ၁။ သူ့အသက် မသတ်နှင့်။
- ၂။ သူ့ပစ္စည်း မခိုးနှင့်။
- ၃။ မမြတ်သောအကျင့် မကျင့်နှင့်။
- ၄။ မမှန်သောစကား မပြောနှင့်။
- ၅။ ထန်းရည်အရက် မသောက်နှင့်။

- ၆။ ညစာထမင်း မစားနှင့်။
 ၇။ ကခြင်း သီခြင်း နံသာလိမ်းခြင်း မပြုနှင့်။
 ၈။ တတောင်ထွာထက် မြင့်သောနေရာ မနေနှင့်။
 ၉။ သတ္တဝါများကို ချစ်တဲ့စိတ်ထား။

ဆယ်ပါးသီလ တောင်းသောအခန်း

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်ဘုရား ခန္ဓာငါးဝ သမ္မဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်သော အကျွန်ုပ်သည် သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရာအရေး ရှုမျှော်တော့၍ သုံးပါးသရဏဂုဏ် များအစုံနှင့်တကွ ဆယ်ပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို ဂါရဝတရား ရှေ့ဦးထား၍ တောင်းပန်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော အရှင်ဘုရား ခန္ဓာငါးဝ သမ္မဟကို စွဲထပညတ် သမုတ်အပ်အပ်သော အကျွန်ုပ်အား သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့ရာအချက် ဤအတွက်ကြောင့် သုံးပါးသရဏဂုဏ် များအစုံနှင့်တကွ ဆယ်ပါးသိက္ခာ ကျင့်ထိုက်ရာကို ကရုဏာတရား ရှေ့ဦးထား၍ ပေးသနားတော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

ဘုရားရှိခိုးသော အခန်း

သစ္စာလေးဆိုင် ရွှေပန်းခိုင်ကို ပိုင်ပိုင်ဆင်ဟန် ဖောက်ပြန်မရှိ ဉာဏ်သတိဖြင့် သိတော်မူထသော လူမင်း နတ်သား မြဟ္မာများတို့ ဂါရဝတရား ရှေ့ဦးထား၍ ပူဇော်ခြင်းငှါ

ထိုက်တော်မူသော၊ ခြောက်ဖြာဘုန်းရှိန် ဂုဏ်တသိန်နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူငြား မြတ်စွာဘုရားအား စုံတညီညာ လက်ဆယ်ဖြာ
ဖြင့် ယုံကြည်သဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

သရဏဂုဏ်သုံးပါး ဆည်းကပ်ရန်

သုံးဘုံသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို ခေမာသောင်ကမ်း နိဗ္ဗာန်
နန်းသို့ အမြဲမသွေ ပို့ဆောင်တော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာ
ဘုရားကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို
ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု အလေး
ပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နှုတ်တော်မိန့်မြွက် ဓမ္မစက်ဟု လှုံထွက်နုမော် တရား
တော်ကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်
ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည် အားကိုးတခု
အလေးပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် စွန်းကယ်သိက္ခာ ခုနစ်သာသော
သံဃာမည်ရ သမဏကို သံသရာစက် ဝဲဃယက်မှ လွဲထွက်
နိုင်ရန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို ရည်သန်တောင့်တ တပည့်တော်သည်
အားကိုးတခု အလေးပြု၍ အမြဲမကွာ ဆည်းကပ်ပါ၏ အရှင်
ဘုရား။

ဆယ်ပါးသီလခံယူသောအခန်း

တပါးသတ္တဝါ ဝေနေယျာကို စားစရာအမှတ် စိတ်မှာ
ကပ်၍ မေတ္တာနှင့်ကင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား
စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မိမိမဆိုင် ကိုယ်မပိုင်သော အရှင်ရှိငြား ပစ္စည်းများကို နိုင်ထက်တမူ လုယက်ယူခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သူတော်ကောင်းတို့မကြိုက် သူယုတ်မာတို့သာထိုက်သော ရွာသူတို့ခလေ့ ထိုခလေ့ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာ ထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မမှန်စကား မှန်အလားသို့ သူတဖက်သား ယုံကြည်ငြား အောင် လှည့်ပတ်သမှု ပြောဆိုခြင်းကို ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မေ့လျော့ယစ်မှု မှူးရှင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လူကိုကား ဖျက် သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာ ထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

မုန်းတည့်သည့်နောက် ညသို့ရောက်မှ စားသောက်တဖန် ဆွမ်းဟင်းရံကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် နောက်ပြန်၍ စားခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သဘင်သည်အလား ထိုသူများကဲ့သို့ ကချေတဖန် ဆိုပြန် တလှည့် တီးမှုတ်ခြင်းအလယ် ကြည့်ရှုခြင်းအဆုံး ရှက်ဖွယ်လိလိ ထိုအမှုကို ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

ကချေသည်အလား မိန်းမများကဲ့သို့ ပန်းပန်ခြင်းတချက် နှစ်သက်နုံသာ လိမ်းကျံကာဖြင့် နိမ့်သောအသားကို အပြေ အပြစ်ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

တတောင်ပိုမောက် တထွာရောက်သော် ထိုထက်အလွန် အမွန်အမြတ် သံဃာတော်များ၏ နေရာကို နေခြင်းမှ ရန်သူ လိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

လူတို့သုံးစား ရွှေ၊ငွေများကို ကိုင်ခံသမှု သိမ်းဆည်း ခြင်းကို ပြုခြင်းမှ ရန်သူလိုကား စိတ်မှာထား၍ အမြဲမကွာ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

ဆယ်ပါးသီလခံယူခန်း ပြီး၏။

ဆယ်ပါးသီလအတိုကောက်

- (၁) သူ့အသက်မသတ်နှင့်။
- (၂) သူ့ပစ္စည်းမခိုးနှင့်။
- (၃) မမြတ်သောအကျင့် မကျင့်နှင့်။
- (၄) မမှန်သောစကား မပြောနှင့်။
- (၅) ထန်းရည်အရက် မသောက်နှင့်။
- (၆) ညစာထမင်း မစားနှင့်။
- (၇) မကနှင့် သိချင်းမဆိုနှင့်။
- (၈) ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်းမပြုနှင့်။
- (၉) တတောင်ထွာထက်မြင့်သောနေရာ မနေနှင့်။
- (၁၀) ရွှေ၊ငွေ၊စိန်ကျောက်တို့ကို မကိုင်နှင့်။

သီလခန်း ဤတွင် ပြီး၏။

အာနာပါန သမထခန်း

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

ဝိဘဇ္ဇဝါဒိံ သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သုဇနသေဝိတံ။

သံဃဉ္စ ဝန္တိတုာ ကဿံ၊ အာနာပါန သုဒုလ္လဘံ။

အနက်။ ။အဟံ၊ သံသရာထောင်ကြီး ထွက်ရန်နည်းကို အနည်းနည်းကြံ၍နေသော ငါသည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိံ၊ သတ္တဝါ အများ သောင်းတိုက်သားကို တရားဒေသနာ ဝေဘန်ကာဖြင့် ဟောတော်မူတတ်သော အလေ့ရှိသော။ သမ္မုဒ္ဓံ၊ ပွင့်ချပ် လေးလွှာ ပန်းသစ္စာတို့ ပွင့်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝန္တိတုာ ဝန္တာမိ၊ လက်ဆယ်ဖြာအစုံ ထိပ်မှာဆုံ၍ ယုံကြည် မြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။ သုဇနသေဝိတံ၊ သောင်းတိုက် တလွှား သူတော်များတို့သည် အမြဲမပြတ် မှီဝဲအပ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မာရ်မင်းလက်နက် သံသရာစက်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူ နိုင်သော တရားလက်နက် ဓမ္မစက်ကိုလည်း။ ဝန္တိတုာ ဝန္တာမိ၊ ဝမ်းမြောက်ကြည်စွာ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။ သံဃဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်မြို့သွား သံဃာတော်များနှင့်တကွ အင်ကြင်းမြောင် ထေရ်သခင် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုလည်း။ ဝန္တိတုာ ဝန္တာမိ၊ ကြည်ဆူသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္တိတုာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သုဒုလ္လဘံ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲ အလွန် တွေ့ကြုံခဲလှစွာသော။ အာနာပါနံ၊ အရိယာတို့လက်သုံး အာနာပါန လုပ်ထုံး လုပ်နည်းကျမ်းကို။ ကဿံ ကရိဿံ၊ ဆက်လက်၍သာ စီရင် ပါအံ့။

ယခုရှိခိုးခြင်းသည် ပါဠိ-မြန်မာနှစ်ပါး ရောရှက်ရှိခိုးပုံတည်း။

ပါဠိမဖက် လင်္ကာချည်းသက်သက်နှင့်
ရှိခိုးသော အချက်

မြတ်သုံးရတနာ စိန္တေယျာ ဆယ်ဖြာဦးညွတ်ပါ။
သုံးဘုံလူ့ဘ အတုလ ဦးချဝန္ဓနာ။
ဓမ္မဆယ်ဖြာ တရားစာ လွန်စွာရှိသေပါ။
သားတော်ရတနာ ထေရ်သံဃာ နေ့စဉ်ပဏာမာ။
ပြည်ကြီးအမတ် နန်းနိဗ္ဗာန် ဗုဒ္ဓစံပျော်ရာ။
ဘေးဘယာတွေ အမတ်ပြည် ဘာလေမရှိပါ။
အမတ်ပြည်သွား ထိုသူများ စိတ်ထားကောင်းလှပါ။
ငါတို့မှာကား ရောက်ချင်သား စရိတ်ကား မလောက်ပါ။
ရောက်လိုသူငြား လူအများ စရိတ်ကားရှာကြပါ။
အမတ်ပြည်သွား စက်ရထား အသွားညက်လှပါ။
အမတ်ပြည်သွား လူအများ ပြန်ငြားမရှိပါ။
အမတ်သခင် ပြည်ကြီးရှင် ဘုရင်မြတ်ဗုဒ္ဓါ။
ထိုအရှင်ကား သတ္တဝါများ သနားတတ်လှပါ။
အမတ်ပြည်ကား အသုံးစား မှတ်ထား ဗောဓိသာ။
သုံးဆယ့်ခုနစ်ဖြာ ဗောဓိသာ လမ်းမှာ သွားရှိကွာ။
ရလိုသူငြား လူအများ တရားလုပ်ကြပါ။
ဘယ်လိုတရား စိတ်ကထား မှတ်သားရမည်သာ။
အာနာပါလမ်း ဆယ့်ခြောက်ခန်း ကြိုးပမ်းအားသစ်ပါ။
နှစ်ဆယ့်တဖြာ လင်္ကာစာ ဤတွင် နိဋ္ဌိတာ။
လင်္ကာသဘော နောက်မပြော စိတ်နှင့် စောနှင့်ကြ။

နိဗ္ဗာနနဂရသန္တိံ၊ အနုယုဉ္ဇေယျ ပဏ္ဍိတော။
 ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ အာနာပါနသတိံ သဒါ။

နိဗ္ဗာနနဂရသန္တိံ၊ ငြိမ်းရာအမှန် မြို့နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဏ္ဍိတော၊
 ရောက်ချင်လိုဘိ အကြံရှိသော ကြောင်းကျိုးသိမြင် ပညာ
 ရှင်သည်။ ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ ဤသို့တပါးမက များသော
 အကျိုးရှိသော။ အာနာပါနသတိံ၊ ကျေးဇူးများဘိ အာနာ-
 ပါနသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဒါ၊ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဘယ်ခါ
 မပြတ်။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ဇရပ်တန်ဆောင်း ဥပုသ်ကျောင်းမှာ
 ခိုအောင်း၍သာ အားထုတ်ရာ၏။

ဝဋ်ဘဝတို့တို့နှင့် နိဗ္ဗာန်ကိုကူးလိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များတို့
 သည် ယခုစီရင်၍ထားသော အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို နေ့ရော
 ညပါ ဘယ်ခါမပြတ် ၇-ရက်တသတ္တာဟလောက် အားထုတ်
 ပါက သံသရာဝဋ်ဘဝ ပြတ်၍ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက် ပြုနိုင်ပါ
 လိမ့်မည်။

အညံ့ဆုံး အနာဂါမ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကြိုးစား၍ အားထုတ်
 တော်မူကြပါ။ ။ အာနာပါန တရားသည် ခဏချက်ခြင်း
 အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်၏၊ ငြိမ်းစေနိုင်၏။

ဧဝံ ဘာဝိတော ခေါ် ဘိက္ခုဝေ အာနာပါနသတိ-
 သမာဓိ ဧဝံ ဗဟုလိကတော သန္တော စေဝ ပဏ္ဍိတော
 စ အသေစနကော စ သုခေါ စ ဝိဟာရော၊ ဥပ္ပန္န
 စ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဌာနသော အန္တရ-
 ဓာပေတိ ဝူပသမေတိတိ။ ။ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်
 ပါဠိတော် စာမျက်နှာ နံပါတ်(၂၈၀)၌ ပါရှိ၏။

ရက်တိုတိုနှင့် မင်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သောတရား အာနာပါန

ဧဝံ ဘာဝိတာယ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါန-
သတိယာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာယ ဒိန္နံ ဖလာနံ အည-
တရံ ဖလံ ပါဠိကဓံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ၊ သတိ
ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာတိ။ ။မဟာဝဂ္ဂ
သံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာနံပါတ် (၂၇၃)၌ ရှိ၏။

ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ
သတ္တာဟံ၊ တဿ ဒိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိ-
ကဓံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ
အနာဂါမိတာတိ။ ။သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်နံပါတ်
(၂၅၂)၌ ရှိ၏။

တပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၄-ပါးသော တရားနှင့်
ပြည့်စုံခြင်း၊ ၄-ပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၇-ပါးသော
တရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ၇-ပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၂-
ပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော တပါးသော တရား
ကား အာနာပါနပေတည်း။

အာနာပါနတရား အားထုတ်လျှင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး
နှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏။ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး ပွားများလျှင် ဗောဇ္ဈင်
၇-ပါးနှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏။ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး ပွားများလျှင် ဝိဇ္ဇာ
ဝိမုတ္တိကို ရနိုင်၏။ ပြည့်စုံနိုင်၏။

အာနာပါနသတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိ-
ကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပ္ပရေန္တိ။ စတ္တာ-
ရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ-

ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန္တိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ
ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ။ ။ဥပရိ-
ပဏ္ဏာသပါဠိတော် အာနာပါနသုတ် စာမျက်နှာ
နံပါတ်(၁၂၄)၌ ရှိ၏။

မြတ်သောနေခြင်း သုံးပါး

နေခြင်း ထိုင်ခြင်းတို့တွင် အရိယာတို့နေခြင်း၊ ဗြဟ္မာတို့
နေခြင်း၊ ဘုရားတို့နေခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ အာနာ-
ပါန ဝင်စား၍နေခြင်းကို အရိယာတို့နေခြင်း၊ ဗြဟ္မာတို့နေ
ခြင်း၊ ဘုရားတို့၏ နေခြင်းဟု ဆိုရမည်။

အာနာပါနဿတိသမာဓိံ သမ္မာ ဝဒမာနော
ဝဒေယျ အရိယဝိဟာရော ဣတိပိ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရော
ဣတိပိ၊ တထာဂတဝိဟာရော ဣတိပိ။ ။မဟာဝဂ္ဂ
သံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၀၄-မှာ ကြည့်
ပါလေ။

ဧကဓမ္မော-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် တခုသော
တရားကို ပွားများလျှင် များသောအကျိုးရှိ၏၊ များသော
အာနိသင်ရှိ၏။

ဧကဓမ္မော= တခုသောတရားဟူသည် ၎င်းအာနာပါန
ကမ္မဋ္ဌာန်းပေတည်း။

ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော
မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ ကတမော
ဧကဓမ္မော၊ အာနာပါနဿတိ။ ကထံ ဘာဝိတာ စ
သိက္ခာ ၃—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ ကထံ ဗဟုလီကတာ
မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိဿံသာ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ
သုညာဂါရဂတော ဝါ နိဿိဒတိ ပလ္လက္ခံ အာဘု-
ဇိတော ဥဇ္ဇိ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ
ဥပဋ္ဌပေတော။ ။မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်
နှာနံပါတ် (၂၇၁)၌ ပါရှိ၏။

အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သက်တော်မှတ်တမ်း

သက်တော်(၅၆)နှစ်။

သိက္ခာတော်(၃၇)ဝါ။

အင်ကြင်းမြောင် တောရ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော
နှစ်ပေါင်း (၁၄)ဝါ။

တောထွက်နှစ် သိက္ခာတော် (၂၃)ဝါမှာ တောထွက်
တော်မူသည်၊ အင်ကြင်းမြောင်တောရ၌ သီတင်းသုံးတော်မူ
သော အရှင် (အာသဘ) မထေရ် ဆရာတော်ကြီးသည်
တဆယ့်လေးနှစ်တိုင်တိုင် ၎င်း အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို သုံး
သပ်တော်မူကြောင်း။

ထိုမထေရ်ကြီး၏ ဂုဏ်ထူးကား

၁။ အဇဋ္ဌာပြင်ကျယ် ကောင်းကင်လယ်မှာ နေသော
လဝန်းကို မိမိနေရာ ကျောင်းပေါ်သို့ ရောက်အောင် ထင်နိုင်
ခြင်း ဂုဏ်ထူးတပါး။

၂။ သေခွေလောက်သေတ္တာအစရှိသည်တို့ကို သေခွေနှင့် မခပ်ပဲနှင့် ဂုဏ်တော်ရှုတ်ရုံမျှနှင့် သေခွေလောက်ကျတ်ခြင်း၊ သေတ္တာပွင့်ခြင်း ဂုဏ်ထူးတပါး။

၃။ သစ်ပင် တောတောင်တို့ကို ဖောက်တွင်း၍ မြင်နိုင်သော ဂုဏ်ထူးတပါး။

၄။ သူတပါး၏စိတ်ကို သိနိုင်သော ဂုဏ်ထူးတပါး။

၅။ တပည့်ပေါင်းများစွာ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူကြရာတွင် ဘယ်တပည့်ဟာ ဘယ်ညဏ်ကို ရောက်၍ နေပြီဟု သိနိုင်သော ဂုဏ်ထူးတပါး။

ထိုမထေရ်ကြီးသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၇၈-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလကွယ်နေ့၌ ပြန်လွန်တော်မူသည်။ သိက္ခာတော် (၃၇)ဝါ။

ထိုမထေရ်ကြီးထံ လေးနှစ်မျှသာ နည်းနိဿယ ခံလိုက်ရသော မထေရ်ကြီးနှင့် မကွာမလှမ်း နိဗ္ဗိန္ဒတောင်တန်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်သော (သီရိ)အမည်ရှိသော ရဟန်းငယ်သည် မိမိတို့ဆရာ မထေရ်ကြီး၏ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းကို မပျောက်မပျက် ဆက်လက်၍ အားထုတ်နေသည်လည်း တကြောင်း၊ နောင်လာ နောက်သား ယောဂီများတို့ကို သိစေလိုသည်လည်း တကြောင်းတို့ကြောင့် ဤအချက်များကို ရေးသားခြင်း ပြုလိုက်ရပေသတည်း။

ထွက်သက် ဝင်သက် သိ သိနေလျှင်
ကာယာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံပုံ

သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။

မာတိကာအရ နှာသီးဖျား၊ နှုတ်ခမ်းဖျားတို့၌ ထိခိုက်သောလေကို သတိပြု၍ ထွက်သက် ဝင်သက်၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ဟု နှလုံးသွင်း၊ နှလုံးသွင်းဖန်များလျှင် အာရုံနိမိတ်များလည်း ပေါ်လာတတ်သည်။ ပီတိလည်း ဖြစ်လာတတ်သည်။ ထွက်သက် ဝင်သက်လေများလည်း တဖြည်းဖြည်း သိမ်မွေ့၍ ချုပ်ငြိမ်းတတ်သည်။ ထိုသို့ မာတိကာနည်းဖြင့် စီးဖြန်း၍ သမာဓိရင့်သောကာလ ပဒဘာဇနီဖြစ်သော သောဠသဝတ္ထုကနည်းစသည်ကို တက်၍ စီးဖြန်းရာ၏။

တပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၄-ပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏။ ၄-ပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၇-ပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏။ ၇-ပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၂-ပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏။

တပါးသော တရားဟူသည် ၎င်းအာနာပါန တရားပေတည်း။ ၄-ပါးသော တရားဟူသည် သတိပဋ္ဌာန်တရားပေတည်း။ ၇-ပါးသော တရားဟူသည် ဗောဇ္ဈင် (၇) ပါးပေတည်း။ ၂-ပါးသော တရားဟူသည် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ တရားပေတည်း။

အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေန္တိ။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ

ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပရိပူရေန္တိ။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ
ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ။ (မ ၃၊ နှာ
၁၂၄)

တပါးသောတရား ပွားများလျှင် ၄-ပါးသော တရားနှင့်
ပြည့်စုံပုံကား ဤသို့တည်း။

ယောဂီသည် အာနာပါနဿတိ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို
အားထုတ်သောအခါ ထွက်သက် ထွက်လာလျှင် ထွက်မှန်း
သိခြင်း၊ ဝင်သက်ဝင်လာလျှင် ဝင်မှန်းသိခြင်း၊ ဤလို ထွက်
တိုင်း ဝင်တိုင်း သိသိနေသည်ကိုပင် သတိနှင့် ပြည့်စုံတဲ့
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုရမည်။

ထွက်သက် ဝင်သက်လေ ထွက်သည် ဝင်သည်ကိုမူ
မသိလျှင် သတိကင်းမဲ့တဲ့ ယောဂီ၊ သတိနှင့် မပြည့်စုံတဲ့
ယောဂီ၊ သတိ မရှိတဲ့ ယောဂီလို့ ဆိုရမည်။ သတိနှင့်
ပြည့်စုံတဲ့ ယောဂီဖြစ်အောင် ကြပ်ကြပ်သတိထားပြီး ကြိုးစား
ကြပါလေ။

အရာရာမှာ သိမှုတခုသည် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်ပါ
သည်။ ယခု ထွက်သိ ဝင်သိကို အရင်းတည်ထား၍ နောင်ကို
အသိအမျိုးမျိုးတွေ သိဘို့ရာ အများပင် ပေါ်လာပါလိမ့်
မည်။ နိဗ္ဗာန်အထိ သိလာပါလိမ့်မည်။ အရင်းတည်ထားတဲ့
ထွက်သိ ဝင်သိကို သေးသေးနုနုနုကလေးဟု အထင်မသေး
ကြနှင့်။ ထွက်သိ ဝင်သိ အာနာပါန အလုပ်သည် သဗ္ဗညုတ-
ပါရမီဉာဏ်ရှင် ဘုရားသခင်တို့၏ အလုပ်ကြီးပေတည်း။ ပါရမီရှင်

ကြီးများ လက်ကိုင်ထားရတဲ့ ၎င်း အာနာပါန အလုပ်ကြီးကို သေးနုပင်သည်ဟု မထင်မှတ်ကြနှင့်။

သဲလုံးအမျှ ပွင့်တော်မူသွားကြတဲ့ ဘုရားများနှင့် ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါများသည် ၎င်းအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်နှင့်ပင် ပွင့်တော် မူသွားကြသည်။ သာဝက အမျိုးမျိုးမှာသာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမျိုးမျိုးနှင့် နိဗ္ဗာန်ဝင်သွားကြသည်။ သို့အတွက် ထွက်သိ ဝင်သိ အာနာပါနအလုပ်ကို သေးသေးနုပင်နုပင်ဟု အထင်မသေးအပ်။

ဤသို့ ထွက်တိုင်း၊ ဝင်တိုင်း သိသိနေသည်ကိုပင် သတိနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ယောဂီ၊ ကာယာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ယောဂီဟု ဆိုရသည်။

ကာယညတရာဟံ အာနန္ဒ ဧတံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဿာသပဿာသံ တဿွာတိဟာနန္ဒ ကာယေ ကာယာ-
နုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိ။ (မဟာဝဂ္ဂ
သံယုတ်၊ ကိမိလသုတ် နှာ-၂၈၁)

ဤကဲ့သို့ ထွက်သက် ဝင်သက် သိသိနေတဲ့ ယောဂီမှာ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံနေခိုက်ဖြစ်၍ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကိလေ သာ တို့ကို ပယ်နိုင်၊ ဖျောက်နိုင်သောအခါကောင်းဟုမှတ်ပါ။

အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဤသို့ ထွက်သက် ဝင်သက် သိသိနေသည်ကို ကာယာ-
နုပဿနာ- သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုမှတ်။

ထွက်သက် ဝင်သက် သိသိနေလျှင်
ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံပုံ

ယောဂီသည် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သိသိနေခိုက်မှာ ယားယံမှုတွေ၊ နာကျင်မှုတွေ၊ ညောင်းညာမှုတွေ၊ တောင့်တင်းမှုတွေ အမျိုးမျိုး အထွေထွေ ကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ ဝေဒနာတွေသည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်၍ နေသည်ကို မခံနိုင်အောင် သိ သိ နေလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့ သိ သိနေခြင်းကို သတိနှင့် ပြည့်စုံသည့် ယောဂီ၊ သတိရှိသည့် ယောဂီ၊ သတိမမေ့သည့် ယောဂီဟု ဆိုရမည်။ ဝေဒနာနုပဿနာ-သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ယောဂီဟု ဆိုရသည်။

ဝေဒနာညတရာဟံ အာနန္ဒ ဧတံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဿာသပဿာသံ သာဓုကံ မနသိကာရံ တဿွာတိဟာနန္ဒ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိ။ (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ကိမိလသုတ်၊ နှာ-၂၇၂)

ဤကဲ့သို့ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သိသိနေသည့် ယောဂီမှာ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံနေခိုက်ဖြစ်၍ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင်၊ ဖျောက်နိုင်သော အခါ ကောင်းဟု မှတ်ပါ။

အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဤသို့ ထွက်သက် ဝင်သက် သိသိနေလျှင် ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုမှတ်။

ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင်
စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံပုံ

ယောဂီသည် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သိနေခိုက်မှာ ကောင်းသည့်စိတ်တွေ၊ မကောင်းသည့်စိတ်တွေ အမျိုးမျိုး ခဏခဏ ပေါ်လာလိမ့်မည်။ ခဏခဏ ပေါ်လာတိုင်း၊ ပေါ်လာတိုင်း သိသိနေခြင်းကို သတိနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ယောဂီ၊ သတိရှိတဲ့ယောဂီ၊ သတိမမေ့တဲ့ယောဂီဟု ဆိုရမည်။ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ယောဂီဟု ဆိုရသည်။

စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ အာနန္ဒ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ကိမိလသုတ်၊ နှာ-၂၇၂)

ဤကဲ့သို့ စိတ်တွေ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သိသိနေတဲ့ ယောဂီမှာ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံနေခိုက်ဖြစ်၍ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင်၊ ဖျောက်နိုင်သော အခါ ကောင်းဟု မှတ်ပါ။

တသ္မာတိဟာနန္ဒ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်၊ ကိမိလသုတ်၊ နှာ-၂၇၂)

ဤသို့ ထွက်သက်ဝင်သက် သိသိနေလျှင် စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုမှတ်။

ထွက်သက်ဝင်သက်ကို သိသိနေလျှင်
ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံပုံ

ယောဂီသည် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အနိစ္စ အချက်နှင့် သိသိနေ၍ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့် အဖြစ်ကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင်၊ ဖျောက်နိုင်သော အခါကောင်းဖြစ်၍ ထိုယောဂီကို ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် နှင့် ပြည့်စုံသော သူဟု ဆိုရမည်။

သော ယံ တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ၊ တံ
ပညာယ ဒိဿ္ဇာ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။
(သံ-၃၊ နှာ-၂၇၂)

ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အနိစ္စအချက်နှင့် ဖက်တဲ၍ရှုသော ကြောင့် ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သူဟု ဆိုရမည်။

တပါးသောတရားပွားများလျှင် ၄-ပါးသောတရားနှင့် ပြည့်စုံပုံ
ပြသော အချက်ကား ပြီး၏။

သောဠသဝတ္ထုကနည်း တက်၍ စီးဖြန်းပုံစသည်တို့ကို
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ ၁၇၅-မှ ၁၉၆-အထိ
တို့၌ လာသည့်အတိုင်း အကျဉ်းမျှ ပြပုံ

အရှည် ထင်ရှားမှု။	}	ပဌမ စတုက္က လေးချက် သမာဓိခန်း။
အတို ထင်ရှားမှု။		
အစ-အလယ်-အဆုံး-ထင်ရှားမှု။		
ထွက်သက် ဝင်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု။		

ပီတိ ထင်ရှားမှု။	}	ဒုတိယ စတုက္က လေးချက် သမာဓိခန်း။
သုခ ထင်ရှားမှု။		
သညာဝေဒနာ ထင်ရှားမှု။		
သညာဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု။		
စိတ် ထင်ရှားမှု။	}	တတိယ စတုက္က လေးချက် သမာဓိခန်း။
စိတ် ရှင်လန်းမှု။		
စိတ် တည်ကြည်မှု။		
စိတ် နီဝရဏ ကင်းမှု။		
အနိစ္စ။	}	စတုတ္ထ စတုက္က လေးချက် ဘာဝနာခန်း။
ဝိရာဂ။		
နိရောဓ။		
ပဋိနိဿဂ္ဂ။		

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်လာ စီးဖြန်းရာနည်းစု
သောဠသဝတ္ထုကနည်း ပြီး၏။

ဗာတ္ထိံသ သတောကာရီ စီးဖြန်းပုံ

အရှည် ထွက်သက်။
အရှည် ဝင်သက်။
အတို ထွက်သက်။
အတို ဝင်သက်။
အစ-အလယ်-အဆုံး-ထွက်သက်။
အစ-အလယ်-အဆုံး-ဝင်သက်။
ထွက်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု။
ဝင်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု။

ပီတိထင်ရှားမှု ထွက်သက်။
ပီတိထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
သုခ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။
သုခ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။
သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
သညာ ဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု ထွက်သက်။
သညာ ဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု ဝင်သက်။

စိတ်ထင်ရှားမှု ထွက်သက်
စိတ်ထင်ရှားမှု ဝင်သက်
စိတ်ရှင်လန်းမှု ထွက်သက်
စိတ်ရှင်လန်းမှု ဝင်သက်
စိတ်တည်ကြည်မှု ထွက်သက်
စိတ်တည်ကြည်မှု ဝင်သက်
စိတ်နီဝရဏကင်းမှု ထွက်သက်
စိတ်နီဝရဏ ကင်းမှု ဝင်သက်

အနိစ္စ ထွက်သက်။
အနိစ္စ ဝင်သက်။
ဝိရာဂ ထွက်သက်။

ဝိရာဂ ဝင်သက်။

နိရောဓ ထွက်သက်။

နိရောဓ ဝင်သက်။

ပဋိနိဿဂ္ဂ ထွက်သက်။

ပဋိနိဿဂ္ဂ ဝင်သက်။

[ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ဗာတ္ထိံ သ-သတောကာရီ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။]

စတုရိသတိသမာဓိ စီးဖြန်းနည်း

အရည် ထွက်သက်။

အရည် ဝင်သက်။

အတို ထွက်သက်။

အတို ဝင်သက်။

အစ-အလယ်-အဆုံး ထွက်သက်။

အစ-အလယ်-အဆုံး ဝင်သက်။

ထွက်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု။

ဝင်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု။

ပီတိ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။

ပီတိ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။

သုခ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။

သုခ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
 သညာဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။
 သညာဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
 သညာဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု ထွက်သက်။
 သညာဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု ဝင်သက်။

စိတ်ထင်ရှားမှု ထွက်သက်။
 စိတ်ထင်ရှားမှု ဝင်သက်။
 စိတ်ရှင်လန်းမှု ထွက်သက်။
 စိတ်ရှင်လန်းမှု ဝင်သက်။
 စိတ်တည်ကြည်မှု ထွက်သက်။
 စိတ်တည်ကြည်မှု ဝင်သက်။
 စိတ်နီဝရဏ ကင်းမှု ထွက်သက်။
 စိတ်နီဝရဏ ကင်းမှု ဝင်သက်။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်
 စတုဝိသတိသမာဓိ စီးဖြန်းနည်းကား ပြီး၏။

ဒွေသတ္တတိဘာဝနာ စီးဖြန်းနည်း

အရှည် ထွက်သက်				အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
အရှည် ဝင်သက်				အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
အတို ထွက်သက်				အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
အတို ဝင်သက်				အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။

အစ-အလယ်-အဆုံးထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
အစ-အလယ်-အဆုံး ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
ထွက်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
ဝင်သက် ပျောက်ငြိမ်းမှု		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။

ပီတိ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
ပီတိ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သုခ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သုခ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ထွက်သက်....		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားမှု ဝင်သက်....		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းမှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းမှု ဝင်သက်....		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။

စိတ်ထင်ရှားမှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်ထင်ရှားမှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်ရှင်လန်းမှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်ရှင်လန်းမှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်တည်ကြည်မှု ထွက်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်တည်ကြည်မှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်နီဝရဏ ကင်းမှု ထွက်သက်....		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။
စိတ်နီဝရဏ ကင်းမှု ဝင်သက်		အနိစ္စ - ဒုက္ခ - အနတ္တ။

ဒွေသတ္တတိဘာဝနာစီးဖြန်းနည်း ပြီး၏။

မနုဿိကာရဝိမိ ဂ-နည်း

ဂဏနာ				ရေတွက်။
အနုဗန္ဓနာ				အစဉ်ဖွဲ့။
ဖုသနာ				ထိတွေ့။
ဌပနာ				အာရုံပေါ်။
သလ္လက္ခဏာ				ဘာဝနာ။
ဝိဝဇ္ဇနာ				မဂ်။
ပါရိသုဒ္ဓိ				ဖိုလ်
တေသည ပဋိပဿနာ				ဆင်ခြင်မှု။

အဋ္ဌကထာတို့၌လာသော မနုဿိကာရဝိမိ ဂ-နည်း ပြီး၏။

ဂဏနာသွားနည်း

ဂဏနာသွားနည်း

ထွက်သက် ၁	ဝင်သက် ၁	ထွက်သက် ၁	ဝင်သက် ၁
ထွက်သက် ၂	ဝင်သက် ၂	ထွက်သက် ၂	ဝင်သက် ၂
ထွက်သက် ၃	ဝင်သက် ၃	ထွက်သက် ၃	ဝင်သက် ၃
ထွက်သက် ၄	ဝင်သက် ၄	ထွက်သက် ၄	ဝင်သက် ၄
ထွက်သက် ၅	ဝင်သက် ၅	ထွက်သက် ၅	ဝင်သက် ၅
		ထွက်သက် ၆	ဝင်သက် ၆

ဂဏနာသွားနည်း

ထွက်သက် ၁	ဝင်သက် ၁
ထွက်သက် ၂	ဝင်သက် ၂
ထွက်သက် ၃	ဝင်သက် ၃
ထွက်သက် ၄	ဝင်သက် ၄
ထွက်သက် ၅	ဝင်သက် ၅
ထွက်သက် ၆	ဝင်သက် ၆
ထွက်သက် ၇	ဝင်သက် ၇

ဂဏနာသွားနည်း

ထွက်သက် ၁	ဝင်သက် ၁
ထွက်သက် ၂	ဝင်သက် ၂
ထွက်သက် ၃	ဝင်သက် ၃
ထွက်သက် ၄	ဝင်သက် ၄
ထွက်သက် ၅	ဝင်သက် ၅
ထွက်သက် ၆	ဝင်သက် ၆
ထွက်သက် ၇	ဝင်သက် ၇
ထွက်သက် ၈	ဝင်သက် ၈

ဂဏနာသွားနည်း

ထွက်သက်	၁
ထွက်သက်	၂
ထွက်သက်	၃
ထွက်သက်	၄
ထွက်သက်	၅
ထွက်သက်	၆
ထွက်သက်	၇
ထွက်သက်	၈
ထွက်သက်	၉

ဂဏနာသွားနည်း

ဝင်သက်	၁
ဝင်သက်	၂
ဝင်သက်	၃
ဝင်သက်	၄
ဝင်သက်	၅
ဝင်သက်	၆
ဝင်သက်	၇
ဝင်သက်	၈
ဝင်သက်	၉

ထွက်သက်	၁	ဝင်သက်	၁
ထွက်သက်	၂	ဝင်သက်	၂
ထွက်သက်	၃	ဝင်သက်	၃
ထွက်သက်	၄	ဝင်သက်	၄
ထွက်သက်	၅	ဝင်သက်	၅
ထွက်သက်	၆	ဝင်သက်	၆
ထွက်သက်	၇	ဝင်သက်	၇
ထွက်သက်	၈	ဝင်သက်	၈
ထွက်သက်	၉	ဝင်သက်	၉
ထွက်သက်	၁၀	ဝင်သက်	၁၀

ဂဏနာသွားနည်း ပြီး၏။

ဝိပဿနာဉာဏ်ရထား လျှောက်သွားရန်
၁၆-ဌာန လမ်းစခန်း

- ၁။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။
- ၂။ နာမရူပ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်။
- ၃။ သမ္မသနဉာဏ်။
- ၄။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။
- ၅။ ဘင်္ဂဉာဏ်။
- ၆။ ဘယဉာဏ်။
- ၇။ အာဒိနဝဉာဏ်။

သိက္ခာ ၄-ပ-မ-ဗ-သ-စ

- ၈။ နိဗ္ဗိန္ဒညာဏ်။
- ၉။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာညာဏ်။
- ၁၀။ ပဋိသင်္ခါညာဏ်။
- ၁၁။ သင်္ခါရုပေက္ခာညာဏ်။
- ၁၂။ အနုလောမညာဏ်။
- ၁၃။ ဂေါတြဘူညာဏ်။
- ၁၄။ မဂ်ညာဏ်။
- ၁၅။ ဖိုလ်ညာဏ်။
- ၁၆။ ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်။

ဝိပဿနာညာဏ်ရထား စိစစ်ရာ ၇-၄၁န လမ်းစခန်း

- ၁။ သီလဝိသုဒ္ဓိ။
- ၂။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။
- ၃။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။
- ၄။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ။
- ၅။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။
- ၆။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။
- ၇။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလ။
ဤလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင် ၀၀၀၀ သီလဝိသုဒ္ဓိလမ်းစခန်း။

ဝိပဿနာဉာဏ်ရထားစိစစ်ရာ ၇-ဌာန လမ်းစခန်း ၅၁

ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ ဤနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင်
၀၀၀၀ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ လမ်းစခန်း။

ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးကို ထင်မြင်လျှင် ၀၀၀၀၀၀ ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိ
လမ်းစခန်း။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ထင်လျှင် ၀၀၀၀ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ
လမ်းစခန်း။

သမ္မသနဉာဏ်ထင်လျှင် ၀၀၀၀ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
လမ်းစခန်း။

၁။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။

၆။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဉာဏ်။

၂။ ဘင်္ဂဉာဏ်။

၇။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။

၃။ ဘယဉာဏ်။

၈။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။

၄။ အာဒိနဝဉာဏ်။

၉။ အနုလောမဉာဏ်။

၅။ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်။

ဤဉာဏ် ၉-တန် ထင်မြင်လျှင် ၀၀၀၀ ပဋိပဒါဉာဏ-
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ လမ်းစခန်း။

မဂ်ဉာဏ်ကို ရလျှင် ၀၀၀၀ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ လမ်းစခန်း။

ဖိုလ်ဉာဏ် ၀၀၀ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့မှာ ဥပစာရနည်း
အားဖြင့် ဉာဏဒဿနပစ္စဝေက္ခဏာ။

နောက်ထပ်ပြဆိုခဲ့သော ပဋိပတ္တိက္ခမ ကျင့်စဉ်နည်းလမ်း
အတိုကောက်ကို အကျယ်ပြန်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်
ပြရာအခန်း

အရှည်	} ပဌမ စတုက္ကအချက်
အတို	
အစ-အလယ်-အဆုံး	
ထွက်သက်-ဝင်သက်-ပျောက်ငြိမ်း	

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလုပ်ခွင်ကို စ၍ ဝင်ရသောအခါ
အလုပ် လုပ်ငန်းကား

သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။

သော၊ ထိုသတိရှေ့တင် တရားကိုမင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ သတောဝ၊ ထွက်သက်ကိုရှု သတိပြု၍သာလျှင်။
အဿသတိ၊ ထွက်သက်လွှတ်ကာ ထုတ်လိုက်ရာ၏။ သတောဝ၊
ဝင်သက်ကိုရှု သတိပြု၍သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှိက်
ကာ ရှူလိုက်ရာ၏။

ထိုစကား၏ လိုရင်းပဓာနကား တရားကို လိုလားတဲ့
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် လူ၊ ရှင် ရဟန်းသည် ထွက်သည် ဝင်သည်ကို
မှတ်မိအောင် အသက်ကို သတိထား၍ ရှူရသည်၊ သတိ
ထား၍ ရှူကြပါ။

ထိုင်ပုံ နည်းနိဿယမှာ ယောက်ျား တင်ပလ္လင်ခေါ်ထိုင်၊
မာတုဂါမများမှာ ကြုံ့ ကြုံ့ထိုင်၊ ကိုယ်ကိုဖြောင့်ဖြောင့်ထား၊

တနာရီ ထိုင်မည်ဆိုလျှင် တနာရီ မစေ့လျှင် မထနှင့်၊ ထလို့ ရှိလျှင် ဝီရိယဆုတ်၍ နောင်ကို သည်လိုသာ ဖြစ်တတ်သည်။

မိမိအဓိဋ္ဌာန်သည့်အတိုင်း တနာရီစေ့သောအခါ လျောင်း လျက်က တနာရီ၊ စင်္ကြံသွားလျက်က တနာရီ၊ ရပ်လျက်က တနာရီ၊ ထိုင်ပုံအမျိုးမျိုး သွားပုံအမျိုးမျိုး ရပ်ပုံအမျိုးမျိုး လျောင်းပုံအမျိုးမျိုးနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းကြ၊ သို့မှ ရေရှည် စွမ်းနိုင်သည်။

သို့မဟုတ်လျှင် ထိုင်၍သာ စီးဖြန်းသည့် ယောဂီသည် ထိုင်နိုင်လျှင် ထိုင်၊ မထိုင်နိုင်လျှင် စိတ်လျော့ပြီး ကာ အလကား နေတတ်သည်၊ တထိုင်တည်းထိုင်နေသည့် ယောဂီ များသည် ရေရှည်မစွမ်းနိုင်၊ မကြာခင် ရောဂါ ပေါ်တတ် သည်၊ ရောဂါပေါ်လျှင် တရား ဆုတ်ယုတ်တတ်သည်၊ ကြပ် ကြပ်ကြီး သတိထားကြ။

လိုရင်းအချက်ကား သွားသည် ဖြစ်စေ၊ ထိုင်သည် ဖြစ် စေ၊ အိပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထသည်ဖြစ်စေ အဓိဋ္ဌာန်ချက် မြဲစေ ရမည်၊ မိမိရသောတရားကိုလည်း ဘယ်အခါမှ လွှတ်မထားရ၊ စကားပြောကို သတိထား။

“ဘယ်၊ ညာ လက်ပိုက် တရားလိုက် ဆိုက်ဆိုက် ရမည် သာ”ဆိုခြင်းကြောင့် ထိုင်၍စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ သည် ညာဖက်လက်ဖျားကို ဘယ်ဖက်လက်ဖျားနှင့် ပိုက်ရ မည်၊ ပိုက်ကြပါ။

ထိုင်ပုံ နည်းနိဿယကား ပြီး၏။

သတိပေးသော အခန်း

ယောဂီသည် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်၍ နေသောအခါ ထွေထွေရာရာစိတ်များ ပေါ်၍ လာလိမ့်မည်၊ ထ၍ မသွားနှင့်၊ ထချင်လိမ့်မည်၊ ကြပ်ကြပ် သတိထား၊ အဿာသ ပဿာသ=ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အားစိုက်၍ ရှုလိုက်၊ ထွေထွေရာရာ စိတ်များသည် ပျောက်ကင်း၍ သွားလိမ့်မည်။

ယောဂီသည် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်၍ နေသောအခါ ထွေထွေရာရာ ညောင်းမှု၊ ညာမှု၊ ကိုက်မှု၊ ခဲမှု၊ နာကျင်မှု၊ ယားယံမှုများ ပေါ်လာပါလိမ့်မည်၊ ရှေးကထက် များသည်ဟု ထင်ရလိမ့်မည်၊ မကုတ်နှင့် မလှုပ်နှင့် ကြိတ်၍ သာ ခံ၊ အဿာသ-ပဿာသတရားကိုသာ စိုက်၍ ရှုလိုက်၊ ထွေထွေရာရာ ဖြစ်ပေါ်သမျှတို့သည် ပျောက်ပျက်၍ သွားလိမ့်မည်။

ယောဂီသည် ထွက်သက်ဝင်သက်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ နေသောအခါ ထွေထွေရာရာ ကြံစည်မှုတွေ ထိနမိဒ္ဓန္တိပစက်၍ ဇက်ကြောတက်ခြင်း၊ ဇက်လေးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ငိုက်မျည်းခြင်း၊ မအိပ်လျှင် ဖျားတော့မလို သည်အနေ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ယောင်၍များ တုံးလုံး မလှဲလိုက်နှင့်၊ မှားတတ်သည်၊ အဿာသ-ပဿာသတရားကိုသာ အားစိုက်၍ ရှုလိုက်၊ ထွေထွေရာရာများသည် ပျောက်သွားလိမ့်မည်။

ဤကဲ့သို့ အထူးထူး အထွေထွေ များခြင်းကို သိခြင်း သည် အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ အဿာသ ပဿာသကို

သတိနှင့် စောင့်ရှောက်၍ နေသည့်အတွက် သိခြင်းဖြစ်သည်။ သတိအနေက သည်သမာဓိအနေကို ကူး၍သွားလျှင် ပျောက်လိမ့်မည်။ စိတ်မပျက်နှင့်၊ သူတို့၏ အနေကို ထင်ရှားသိရတာ ဝမ်းသာဘို့ ကောင်းလှသည်။

ငါမဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ မထင်နိုင်ပါဘူး ဆိုပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းက ထွက်ပြီး မှိုင်၍နေတတ်သည်။ မနေနှင့်၊ ပြန်၍ အားထုတ်ပါ။

နိမိတ်အာရုံ မမြင်နိုင်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ငြီးပုံ

ကမ္မဋ္ဌာန လေ့ထပြန်ခေါက် တအောက်မေ့မေ့ နေ့ညဉ့် ကြိုးစား စေ့ဆော်ငြားလည်း တိမ်ကြားမိုးလယ် လျှပ်နှယ် တပြက် ပြိုးတပြက်မျှ ဈာန်၊ မဂ် ရမည် ရိပ်ရည်မထင် ခဲငြိုငြင်သော် သခင်ဘုရား ပိုင်းခြားလေးခု ပုဂ္ဂိုလ်စုတွင် ကြက်ဥဆံချောင် ကျန်သောရောင်သို့ သုံးထောင်တဆစ် ဤအဖြစ်ဝယ် မွေးညစ်ရမက် ဘဝဆက်မှ မထွက်လှည့်ကျင် ခဲငြိုငြင်သည့် ငါလျှင်ပဒ ပရမ ဟု လက်ချကိုယ်ကို ပြစ်တင် ဆို၍။

သည်လို လက်ချပြီး မှိုင်မနေကြနှင့်၊ သည်လိုနေလို့လဲ ကိစ္စက ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး၊ မိမိအားထုတ်သော တရားကို သာ အားထုတ်မြဲ အားထုတ်နေပါ။ အားထုတ်ဖန်များလျှင် ထိုထွက်သက် ဝင်သက် လေသည် တခါထက်၊ တခါ ထင်ရှား၍ လာပါလိမ့်မည်။ ထွက်တိုင်း ဝင်တိုင်း သိသော အခါ ထွက်မှု ဝင်မှုသိသော အသိမျိုးနှင့် တနာရီ နှစ်နာရီ

သုံးနာရီ နေနိုင်အောင် အားထုတ်၊ နေနိုင်လျှင် အကောင်း ဆုံးအချုပ် သမာဓိပဲ၊ သူ့ကိုရအောင် အားထုတ်ရတာ၊ သူ့ရလျှင် ပြီးရော၊ ဘာဘာ ညာညာ အာရုံတွေမလိုက် စားနှင့်၊ သည်လို အာရုံတွေကို လိုက်စား၍ နေသည့် အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ ဆင်းရဲပြီး နေကြသည်၊ ယခုလဲပဲ ဘာဘာ ညာညာ အာရုံကို လိုက်စား၍ နေချင် သေးသလား၊ လိုက်စား၍ နေချင်လျှင် ဝဋ်ဆင်းရဲက ထွက်မှာမဟုတ်သေးဘူး၊ ထိုဘာဘာ ညာညာ အာရုံ ပေါ် လာသည်ကိုလည်း မမြတ်နိုးနှင့်၊ မလိုက်စားနှင့်၊ မပေါ် မှာကိုလည်း မစိုးရိမ်နှင့်၊ သူ့ ဖာသာသူ နေပါစေ၊ အရေး မစိုက်နှင့်၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုသာ ကိုယ်လုပ်၊ သို့မှ အလုပ် တွင်မည်၊ စိတ်ဟာ တခြားမရောက်ပဲနှင့် တနာရီ နှစ်နာရီ သုံးနာရီ ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့်ချည်း နေနိုင်လျှင် အကောင်း ဆုံးသမာဓိကို ရတာပဲ၊ ဤလိုနေနိုင်တဲ့ အနေမျိုးကို ရလျှင် ပဌမစတုက္က လေးချက်ရှိတဲ့ အနက်တွင် ပဌမ အခန်းကို အောင်မြင်ပြီ။

ထိုနောက် ဒုတိယစခန်းကို ဆက်၍ အားထုတ်။

ပဌမစခန်းဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

ဒုတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အရှည်အတို သည်နှစ်ချက်ကို ပိုင်နိုင်အောင် အားထုတ်ရမည်။

အရှည်ဆိုတာ နှေးနှေး အသက်ရှူတာ၊ အတိုဆိုတာ မြန်မြန်အသက်ရှူတာ၊ အသက်ရှူတာ နှေးတယ် မြန်တယ် သည်နှစ်ချက်ကို သိအောင် အားထုတ်၊ လူတယောက်မှာ တထိုင်တည်း၌ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်နှေးတဲ့ အလှည့်လည်း ရှိသည်၊ မြန်တဲ့ အလှည့်လည်း ရှိသည်၊ နှေးလျှင် နှေးတယ်၊ မြန်လျှင် မြန်တယ်၊ တနာရီ နှစ်နာရီ သည်အနေမျိုးနှင့်ချည်း နေနိုင်အောင် အားထုတ်၊ သည်အနေမျိုးနှင့်ချည်း နေနိုင်လျှင် ပဌမစတုက္က လေးချက်ရှိသည့် အနက်တွင် ဒုတိယ အခန်းကို အောင်မြင်ပြီ။

ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား ခေါင်းပေါက်ပေမယ်လို့ အသက်ရှူခြင်း ကဲ့လိမ့်မည်ဆိုတာ ရှိသည်။

ဒုတိယစခန်းဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

တတိယ စခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များသည် အစ-အလယ်-အဆုံး သုံးချက်လုံးကို ထင်ထင် လင်းလင်းကြီး သိရအောင် အားထုတ်ရမည်။

အစဆိုတာ ချက်တိုင်ကစ၍ လေထွက် လာသည်ကို သိအောင်၊ အလယ်ဆိုတာ နှလုံးသားကို လေတိုက်သွားတာ သိအောင်၊ အဆုံးဆိုတာ နှာသီးဖျားကို လေတိုးထွက်သွားတာကြည့်၊ 'အထွက်အစ-ချက်တိုင်က၊ အဝင်အစ၊ နှာသီးက'၊ နှလုံးသားကို လေတိုက်၍ သွားသောအခါ နှုတ်ခမ်းဖျားနှင့် လေကို မှုတ်လိုက်သည်လို နှလုံးသားမှာ ထိသွားလိမ့်မည်။

ဉာဏ်နှင့်သိအောင်ကြည့်၊ ထင်ရှားလျှင် သိလိမ့်မည်၊ အစ
အလယ် အဆုံး ထင်ရှားတဲ့ အနေမျိုးနှင့် ကြည့်၊ တနာရီ
နှစ်နာရီ နေနိုင်လျှင် ပဌမစတုက္က လေးချက် ရှိသည့်အနက်
တိုင် တတိယ စခန်းမှာ အောင်မြင်ပြီ။

စတုတ္ထစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်။

တတိယစခန်းဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

စတုတ္ထစခန်းကို ဆက်လက် အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထွက်သက် ဝင်သက် နှစ်ပါးကို တဖြည်း
ဖြည်း သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သွားအောင် အားထုတ်ရမည်။ အလွန်
သိမ်မွေ့သွားသောအခါ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ရှာမတွေ့ပဲ
ဖြစ်တတ်သည်။ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို လိုက်၍ ရှာလိမ့်မည်၊
မရှာနှင့်၊ ငါ့အသက် မရှိဘူး၊ တခါခါချေရဲ့ ထင်ပြီးတော့
ကာ အလုပ်ကို ဖျက်ပစ်တတ်သည်။ ကြပ်ကြပ် သတိထား
လေ၊ မပါလျှင် စိတ်ချည့်သွားမရှာနှင့်၊ သိမ်မွေ့သည့် အနေ
မျိုးနှင့် တနာရီ နှစ်နာရီ နေနိုင်လျှင် ပဌမ စတုက္က လေးချက်
တိုင် စတုတ္ထစခန်းကို အောင်မြင်ပြီ။

စတုတ္ထစခန်းဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ပဌမစတုက္ကလေးချက် ပြီး၏။

ဝိပဿနာလမ်း အမြတ်မျှပြချက်

ဤ ပဌမစတုက္က လေးချက်ကို အောင်မြင်ပြီးသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေ့-ဒုတိယစတုက္ကကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုလျှင် အားထုတ်၊ အားမထုတ်လိုလျှင် ဝိပဿနာဖက်ကို ကူးလိုက်၊ ဝိပဿနာဖက်ကို ကူးလိုသည့် ယောဂီသည် အနိစ္စ-ဝိရာဂ-နိရောဓ-ပဋိနိဿဂ္ဂ ဆိုသည့် စတုတ္ထစတုက္ကလေးချက် ဘာဝနာခန်းသို့ ဖြတ်လမ်းဖြင့် တက်၍ စီးဖြန်းပါ။

အနိစ္စ အချက်ကို တက်၍ စီးဖြန်းသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ ထွက်သက် ဝင်သက်လေကို အနိစ္စ၊ အနိစ္စဟု မမြဲသည့် သဘောများကို ရှုဆင်ခြင်ရမည်၊ ဤကဲ့သို့ ရှုဆင်ခြင်၍ နေခိုက်မှာ ၎င်း-လေဓာတ် ရုပ်ကလာပ်ကလေးများ တဖွားဖွားနှင့် ပေါ်လာတတ်ပါသည်၊ အချို့သော ယောဂီမှာ တကိုယ်လုံး တကောင်လုံး ရှာမတွေ့တော့ပဲ ရုပ်ကလာပ်-ရုပ်မှုန့်-ရုပ်ခိုးများကိုသာ တွေ့တတ်ကြပါသည်၊ ရုပ်ပေါ်ပုံကို အကျဉ်းမျှ ပြထားလိုက်ရပါသည်၊ နောက်မှ အကျယ်ကို ပြပါမည်။

ရုပ်တရားပေါ်လျှင် နာမ်တရား ဆက်လက်၍ ကြည့်၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား နှစ်ပါးထင်ရှားလျှင် ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရား နှစ်ပါးကို လက္ခဏာတင်၍ သုံးသပ်၊ ဉာဏ်စဉ် အတိုင်း သုံးသပ်ပုံကို နောက်စခန်းရောက်မှ ဆက်လက်၍ ပြမည်။

ဖြတ်လမ်းက နိဗ္ဗာန်ကိုတက်လိုတဲ့ ယောဂီသည် သည် စခန်းကဲ့သို့ ဝိပဿနာလမ်းကိုလိုက်၊ ဝိပဿနာ လမ်း

ဆုံးလျှင် မဂ်ဉာဏ်-ဖိုလ်ဉာဏ်လမ်းကို ဆက်၍လိုက်၊ နိဗ္ဗာန်
ကို တွေ့လိမ့်မည်၊ နောက်မဆုတ်နှင့်၊ လိုက်သာလိုက်၊
ဆက်ဆက်တွေ့လိမ့်မည်၊ ဈာန်လမ်းကို လိုက်လိုလျှင် ရှေ့
စတုက္ကကို ကူး။

ဝိပဿနာလမ်း အမြွက်မျှ ပြချက်ကား ပြီး၏။

ဒုတိယစတုက္ကလေးချက်

ဈာန်လမ်းကို လိုက်လိုသည့် ယောဂီသည် ဒုတိယစတုက္က
လေးချက်ကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်ရမည်။

ဒုတိယစတုက္ကလေးချက်ကား—

ပီတိ ထင်ရှားမှု။

သုခ ထင်ရှားမှု။

သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားမှု။

သညာ ဝေဒနာ ပျောက်ငြိမ်းမှု။

ငါသည် နှစ်သက်သော ပီတိကို ထင်ရှားအောင် အား
ထုတ်မည်၊ ဤလိုစိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊
များမကြာမီ ထင်ရှားလာလိမ့်မည်၊ ပီတိထင်ရှားလာသော
အခါ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း၊ ခေါင်းကြီးခြင်း ဖြစ်ပေါ်
လာလိမ့်မည်၊ ကိုယ်ကြီးများလည်း ရှေ့ကထက် ကြီးသည်လို့
ထင်တတ်သည်၊ မကြောက်နှင့်၊ စီးဖြန်းမြဲအတိုင်း စီးဖြန်း၊
ခုဒ္ဒကပီတိ ဖြစ်ပေါ်လျှင် သည်အနေ ဖြစ်တတ်သည်။

၎င်းနောက် ခဏိကပီတိ ထင်ရှားသောအခါ လျှပ်စစ် များကဲ့သို့ မျက်စိထဲမှာ တဝင်းဝင်းနှင့် ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ စိတ်စနောင့်စနင်း မရှိနှင့်၊ စီးဖြန်းမြဲအတိုင်း စီးဖြန်း၍နေ၊ ခဏိကပီတိခေါ်သည်။

၎င်းနောက် ဩက္ကန္တိကပီတိ ထင်ရှားသောအခါ မိမိ ကိုယ်သည် တယိမ်းယိမ်း တယိုင်ယိုင် နေလိမ့်မည်။ မကြောက် နှင့်၊ အိပ်နေသောအခါများမှာလည်း လေမွေ့ရာ လဲမွေ့ရာ ပေါ်မှာ အိပ်ရသကဲ့သို့ နေလိမ့်မည်။ ဩက္ကန္တိကပီတိခေါ်သည်။

၎င်းနောက် ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ထင်ရှားသောအခါ မိမိကိုယ်ကြီး သည် အထက်သို့ ကြွတော့မယ်လို ဖြစ်တတ်သည်။ ဖျာသင် ဖြူးများနှင့် တမိုက်စ တထွာစ လွတ်၍လဲသွားတတ်သည်။ မလွတ်တလွတ်နေလျှင် ခုန်၍နေတတ်သည်။ ထိုအခါ မသိ သောသူများက ကြောက်တတ်သည်။ နတ်ပူးတယ်လို့ ပြော တတ်သည်။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိခေါ်သည်။

၎င်းနောက် ဖရဏာပီတိ ထင်ရှားသောအခါ မိမိရှုသော အသာသ-ပသာသ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို လက်မလွှတ်နိုင် အောင် ဖြစ်တတ်သည်။ ထိုတရားနှင့် အမြဲပင် နေချင်တော့တာ ပဲ။ ဘယ်လောက်ပင် တရားထိုင်ငြားသော်လည်း အားရခြင်း မရှိ၊ နှလံ့ထဲများသည် အစာစားလို့ အားမရနိုင်သည်လို ဖြစ်တတ်သည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်လျှင် ဖရဏာပီတိ ဆိုက်ပြီ။ ပီတိ စခန်းကို အောင်ပြီ။ ဒုတိယစတုက္ကလေးချက် ရှိသည့်အနက် တွင် ပဌမစခန်းကို အောင်ပြီဟူ၍မှတ်၊ ယခုပြသည့်အတိုင်း

ပီတိထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် နောက် ဒုတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်။

ပဌမစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

ဒုတိယစခန်းကို ဆက်လက်လိုသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါသည် သုခထင်ရှားအောင် အားထုတ်မည်၊ ဤလို စိတ်က ထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များမကြာခင် သုခထင်ရှား၍ လာလိမ့်မည်။

သုခ ထင်ရှား၍လာလျှင် ငါသည် လူဖြစ်သည်က စ၍ သည်လို ချမ်းသာမျိုးကို တခါမျှ မတွေ့စဘူး ယခုတခါပဲ တွေ့ပါတကားလို့ ဆိုသည့် စိတ်အနေမျိုး ဖြစ်တတ်သည်၊ မပြောတတ်နိုင်အောင် ဖြစ်တတ်သည်၊ ဤကဲ့သို့ဖြစ်လျှင် ဒုတိယစတုက္က လေးချက် ရှိသည့်အနက် ဒုတိယ စခန်းကို အောင်မြင်ပြီ၊ နောက်တတိယစခန်းကို ဆက်လက်အားထုတ်။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

တတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီသည် မှတ်တတ်သော သညာနှင့် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာကို ထင်ရှားသိအောင် အားထုတ်ရမည်။

ဤကဲ့သို့ စိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို လွှတ်၊
များမကြာမီ သညာ၊ ဝေဒနာ ထင်ရှားလာပါလိမ့်မည်။
သညာ၊ ဝေဒနာထင်ရှားလျှင် ဒုတိယစတုတ္ထလေးချက် ရှိသည့်
အနက်တွင် တတိယစခန်းကို အောင်မြင်ပြီဟူ၍မှတ်။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

ငါသည် သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် အားထုတ်
မည်။ ဤကဲ့သို့ သတိယူ၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊
တဖြည်းဖြည်း သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားလိမ့်မည်။

သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းသွားလျှင် မေးမရ ခေါ်မထူး
ဖြစ်တတ်သည်။ ကိုင်မှန်း တွယ်မှန်းမသိ ဖြစ်တတ်သည်။
ကြပ်ကြပ်သတိထား၊ ဆရာကောင်းလိုသည်။ ဆရာလုပ်သူက
ထိုစခန်းကို မရောက်ဘူးလျှင် တောင်ရမ်း၊ မြောက်ရမ်း လုပ်
တတ်သည်။ ထိုသို့လုပ်လျှင် တရားပျောက်ကွယ်သွားတတ်
သည်။ ဤကဲ့သို့သော သညာ ဝေဒနာငြိမ်း၍သွားလျှင် ဒုတိ-
ယစတုတ္ထလေးချက်ရှိသည့်အနက်တွင် စတုတ္ထစခန်း အောင်
မြင်ပြီမှတ်။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ဤစတုတ္ထက နေပြီး ဝိပဿနာစခန်းကို တက်လိုလျှင်
တက်၊ မတက်လိုလျှင် တတိယစတုတ္ထကို ဆက်၍အားထုတ်။

ဒုတိယစတုတ္ထ ပြီး၏။

တတိယစတုက္က ဆုံးဖြတ်ချက်

ပဌမစခန်း

တတိယစတုက္ကလေးချက်ကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ထဲ၌ရှိသော စိတ်ဓာတ်ကို ထင်ထင်ရှားရှားသိအောင် အားထုတ်မည်။ ဤလိုစိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များမကြာမီ စိတ်ထင်ရှား၍ လာလိမ့်မည်။ စိတ်ထင်ရှားဆိုတာ သုခသညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားတာကို ဆိုသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝင်စားနိုင်လျှင် စိတ်ထင်ရှားပြီဟူ၍မှတ်၊ တတိယ စတုက္က လေးချက်ရှိသည့်အနက်တွင် ပဌမစခန်းကို အောင်မြင်ပြီဟူ၍ မှတ်။

ပဌမစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

နောက် ဒုတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ထဲ၌ရှိသော စိတ်ဓာတ်ကို ရှင်လန်းအောင် အားထုတ်မည်။

ဤလို စိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို လွှတ်ရမည်။ များမကြာမီ စိတ်ရှင်လန်းလာလိမ့်မည်။ စိတ်ရှင်လန်း၍ လာသောအခါ မိမိမိတ်ဆွေများအား မိမိပေါက်ဘူး ရောက်ဘူးသည့် တရားကို လက်ဆွဲပြချင်မတတ် ဖြစ်တတ်သည်။ ဣန္ဒြေမဆယ်နိုင်အောင် ဖြစ်တော့သည်။ ကြပ်ကြပ် သတိ

ထား၊ အခြားအခြားသောသူများက သည်အကောင်ဟာ အရူးထင်ပါရဲ့လို့ မှတ်ထင်ရအောင် ဖြစ်တတ်သည်။ ဤသို့ ဖြစ်လာလျှင် ဒုတိယစခန်းကို အောင်မြင်ပြီဟူ၍ မှတ်။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

တတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ထဲ၌ရှိသော စိတ်ဓာတ်ကို သိသိသာသာ ထင်ထင်လင်းလင်းကြီး အားထုတ်ရမည်။

ဤလို စိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို လွှတ်ရမည်။ များမကြာမီ စိတ်ဓာတ်ကြည်လင်၍ လာလိမ့်မည်။ စိတ်ဓာတ် တည်ကြည်၍ လာသောအခါ မိမိတွေ့ခဲ့ဘူးသော တရားမျိုး၊ ချမ်းသာမျိုးကို ယခုလောကနယ်ကြီးထဲမှာ ပြောပြစရာ မရှိ သည့်အတွက်ကြောင့် မပြောပြနိုင်သလောက် ဖြစ်တတ်သည်။ မိမိစိတ်ဓာတ်သည်လည်း ကိုယ်ထည်းမှာ ထားချင်သလောက် ထား၊ မထွက်ပဲ ဖြစ်တတ်သည်။ ကျောက်တိုင် ကျောက်ခဲကြီး ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်သောကိုယ်ကြီး ဖြစ်နေတတ်သည်။ ဤကဲ့ သို့ ဖြစ်လာလျှင် တတိယစခန်းမှာ အောင်မြင်ပြီမှတ်။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

စတုတ္ထစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ငါသည် စိတ်နှင့် အကုသိုလ် တရားတွေ ကင်း သွားအောင် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို လွှတ်ရမည်။”

ဤလိုစိတ်ကကြံ၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များ မကြာမီ အကုသိုလ်နှင့်တကွ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတွေ ကင်း စင်၍ သွားလိမ့်မည်၊ စိတ်ဟာ ကြည်လင်အေးမြ သန့်သန့် ရှင်းရှင်းကြီးဖြစ်၍ သွားလိမ့်မည်၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် စတုတ္ထ စခန်း အောင်မြင်ပြီမှတ်။

စတုတ္ထစခန်း ပြီး၏။

တတိယစတုက္က ဆုံးဖြတ်ချက် ပြီး၏။

စတုတ္ထစတုက္က ဆုံးဖြတ်ချက်

ပဌမစခန်း

စတုတ္ထစတုက္ကကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် ထွက်သက် ဝင်သက် လွှတ် သောအခါ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ မမြဲသည့် အနေကို သတိထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်လွှတ်၊ များ မကြာမီ ခန္ဓာငါးပါးမမြဲသော အခြင်းအရာ ပေါ်ထွက် လာလိမ့်မည်၊ ထင်ထင်လင်းလင်းကြီး မြင်၍ လာလိမ့်မည်၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာ အစပဌမ ပေါ်ထွက်လာလိမ့် မည်၊ နောက်ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ပေါ်ထွက်၍ လာပါလိမ့်မည်။

မမြဲသည့်အနေ၊ ခဏခဏပျက်သည့်အနေ၊ ရပ်တည်၍မရ ပျက်သည့်အနေ၊ ရုန်းတိုင်းဆန်အောင် ပျက်သည့်အနေ၊ သည်လိုနေအောင်ရှု၊ ဉာဏ်အားမသန်ခင် ခပ်နှေးနှေး ပျက် လိမ့်မည်၊ ဉာဏ်အားသန်လျှင် မြန်မြန်ပျက်လိမ့်မည်၊ ဤကဲ့သို့ မြင်လျှင် စတုတ္ထစတုတ္ထလေးချက် ရှိသည့်အနက်တွင် ပဌမ စခန်းကို အောင်မြင်ပြီ။

ပဌမစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

ဒုတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် ထွက်သက်ဝင်သက်လွှတ်သော အခါ ခန္ဓာငါးပါး၌ နှစ်သက်သာယာ မြတ်နိုးသော စိတ်မရှိ အောင် အားထုတ်ရမည်။

သည်လိုစိတ်ကထား၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များ မကြာမီ မိမိသုံးသပ်၍ ဝင်စားနေသော ခန္ဓာငါးပါး တရား များကို သာယာနှစ်သက် မြတ်နိုးနေသောစိတ် ကင်းပြတ်၍ သွားသော ဉာဏ်တမျိုးပေါ်ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြတ်ပြတ်တောက်တောက်ဖြစ်၍ နေတတ် သည်၊ သည်လိုဉာဏ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဒုတိယစခန်းကို အောင်မြင်ပြီဟူ၍မှတ်။

နောက် တတိယစခန်းသို့ ဆက်လက်၍ အားထုတ်။

ဒုတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

တတိယစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် ထွက်သက်ဝင်သက်ကို လွှတ်သောအခါ “ငါသည် ခန္ဓာငါးပါး တရားများကို ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားအောင် အားထုတ်မည်”။

သည်လိုစိတ်က နှလုံးသွင်း၍ ထွက်သက်ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များမကြာမီ ရုပ်၊ နာမ် ခန္ဓာတရားများ ချုပ်ငြိမ်းသွားလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် အအေးကြီး အေးပါလိမ့်မည်။ အကောင်းကြီး ကောင်းပါလိမ့်မည်။ အအေးကြီး အေးသည့် ဉာဏ်တမျိုး၊ အကောင်းကြီး ကောင်းသည့် ဉာဏ်တမျိုးပေါ်လာလျှင် တတိယစခန်း အောင်မြင်ပြီ။

နောက် စတုတ္ထစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်။

တတိယစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်

စတုတ္ထစခန်းကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် ထွက်သက်ဝင်သက် လွှတ်သောအခါ “ငါသည် ခန္ဓာငါးပါးတရားများနှင့်တကွ တထောင်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်လိုက်မည်”။

သည်လိုနှလုံးသွင်း၍ ထွက်သက်ဝင်သက်ကိုလွှတ်၊ များမကြာမီ ခန္ဓာငါးပါး ကိလေသာများကို ပယ်စွန့်နိုင်သော

ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သုတော်ကောင်း၏စိတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သော စိတ်
ဖြစ်နေလျှင် စတုတ္ထစခန်း အောင်မြင်ပြီ။

စတုတ္ထစခန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား ပြီး၏။

စတုတ္ထစတုတ္ထစခန်း အပြီးတိုင်ပြီ။

သောဠသဝတ္ထုက ၁၆-နည်း စီးဖြန်းပုံ ဤတွင် ပြီး၏။

ဝိပဿနာခန်း

အနိစ္စ၊ ဝိရာဂ၊ နိရောဓ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ။

ဝိရာဂ(၂)မျိုး

၁။ ခယဝိရာဂ။

၂။ အစ္စန္တဝိရာဂ။

ခန္ဓာငါးပါး တရားများ ဘင်အနေအားဖြင့် ခဏခဏ ပျက်၍နေသည်ကို ခယ-ဝိရာဂဆိုသည်။

အစ္စန္တဝိရာဂ ဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ရှုသော ဝိပဿနာမဂ်ကို အစ္စန္တဝိရာဂဆိုသည်။ ဝိရာဂ စခန်းကိုတက်၍ စီးဖြန်းသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းကို မဂ်ရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုရ၏။ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံ၏။

ဝိရာဂကို တက်၍စီးဖြန်းသည့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များကို မဂ်ရသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟုမှတ်။ ခယဝိရာဂ၊ အစ္စန္တဝိရာဂ ၂-ပါး၏ ထူးခြားကွဲလွဲပုံကိုမှတ်။

ဝိရာဂ အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

နိရောဓ(၂)မျိုး

၁။ ခယ နိရောဓ။

၂။ အစ္စန္တ နိရောဓ။

ခယနိရောဓဆိုသည်မှာ ခန္ဓာငါးပါး တရားများ ဘင်အနေ အားဖြင့် ခဏခဏ ချုပ်၍ သွားသည်ကို ခယနိရောဓဆိုသည်။ အစွန္နနိရောဓ ဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ရှုသော ဝိပဿနာမဂ်ကိုဆိုသည်။ နိရောဓကို တက်၍ စီးဖြန်းသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များသည် မဂ်ကိုရ၏။

နိရောဓ အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂ(၂)မျိုး

၁။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂ။

၂။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂ။

ပရိစ္စာဂ ပဋိနိဿဂ္ဂ ဆိုသည်မှာ ခန္ဓာငါးပါးနှင့် တကွ ကိလေသာကို သမုစ္ဆေဒအားဖြင့် ပယ်သည်ကို ပရိစ္စာဂ-ပဋိနိဿဂ္ဂ ခေါ်သည်။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂ ဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန် သို့ လွတ်လွတ်ပြေးဝင်သည်ကို ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂ ခေါ်သည်။

ပဋိနိဿဂ္ဂ အဆုံးအဖြတ်ကား ပြီး၏။

လက္ခဏာအိမ်မြှောင် ပြခန်း

သံသရာရေယဉ်ထဲမှာ ရွှေ၊ နောက်လွှဲ မြောက်၊ တောင် ဝေ၊ မဂ္ဂင်္ဂမူး အထင်မှားလို့ ယောဂီဆွေ ပုဂ္ဂိုလ်များတို့ သွားခက်လှပေ။ ကျိမ်းသေ တတ်သိ ဖလ်နတ်နေ ရွှေအိမ်မြှောင်-သူဟောက ရွှေ၊ နောက်

လော ဘယ်မကြံ လက်သုံးထပ်ခံ၊ ကေနံသိသည့်
ပုံသဏ္ဌာန်လို အိမ်မြောင်တဖန် ဆိုဦးအံ့လေး။

ယခုလောက၌ မဟာသမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်သန်း သွားလာ၍
ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သော
နိုင်ငံခြား အင်္ဂလိပ်-စူလတီ-ဂျာမဏီ-ဂျပန် စသော ကုန်သည်
ကြီးများတို့သည် မိမိတို့ သင်္ဘော-သွားနေကြလမ်းကို မဟာ
သမုဒ္ဒရာမှာ လေပြင်းမုန်တိုင်း ထသော်၎င်း၊ ကမ်းခြေ-
လမ်းခြေ မမြင်၍ အရှေ့ - အနောက် - တောင် - မြောက်
မသိသော်၎င်း၊ မာလိန်မှူး အထင်မှား၍ သင်္ဘောသား
ငါးရာတို့ အသွားခက်၍သော်၎င်း မိမိတို့ သင်္ဘောမှာ ပါရှိ
သော အိမ်မြောင်ကို အမှန်ထား၍ သွားကြသဖြင့် သမုဒ္ဒရာ
တဖက်ကမ်းသို့ ကောင်းမွန်စွာ ရောက်ကြသကဲ့သို့ ထို့အတူ
နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဖက်ကမ်းကို ကူးလိုသည့် ယောဂီ
သုတော်ကောင်းတို့သည် ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာများ မပြတ်အမြဲ
ဖြစ်၍နေသည့် သံသရာ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးကို ဖြတ်သန်း၍
ကူးသောအခါ ဝိတက် ဝိစာရ-တည်းဟူသော လှိုင်းတံပိုး
များ အားကြီးစွာထ၍ နေခြင်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
လမ်းခြေ ကမ်းခြေကို မမြင်နိုင် မထင်နိုင်ခဲ့သော် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-
အနတ္တ တည်းဟူသော လက္ခဏာအိမ်မြောင်ကိုကြည့်၍ ခုတ်
မောင်းသည်ရှိသော် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတဖက်သို့
ကောင်းမွန်စွာ ရောက်ကြလိမ့်မည်။

သမုဒ္ဒရာထဲမှာ သွားကြ၊ လာကြကုန်သော သင်္ဘောသား
တို့သည် အိမ်မြောင်ကို မကြည့်ပဲ ခုတ်မောင်းလို့ရှိလျှင်
သမုဒ္ဒရာထဲမှာ တလည်လည်နှင့် နေကြရ၏။ အလိုရှိရာ ကမ်း

ခြေသို့ မရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတဖက်ကို ကူးကြသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သင်္ဘောသား တို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တည်းဟူသော လက္ခဏာ အိမ်မြှောင်ကို မကြည့်ခဲ့လို့ရှိလျှင် ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ သံသရာ ပင်လယ်ထည်းမှာ တကြောင်ကြောင်၊ တပတ်ပတ်၊ တလည် လည် နေရလိမ့်မည်။ သို့အတွက် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် လက္ခဏာ အိမ်မြှောင်ကို သတ္တလောက၊ ဩကာသလောက ကမ်းခြေ ပျောက်ကတည်းက နိဗ္ဗာန်ကမ်းခြေရောက်အောင် တကြည့် တည်း ကြည့်၍ နေရမည်။

ဝိပဿနာ ဉာဏ်ရထား လျှောက်သွားရန်

၁၆-ဌာန လမ်းစခန်းကို အကျယ်ဖြန့်၍ ပြဦးမည်

၁။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။	၂။ နာမရူပ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်။
၃။ သမ္မသနဉာဏ်။	၄။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။
၅။ ဘင်္ဂဉာဏ်။	၆။ ဘယဉာဏ်။
၇။ အာဒိနဝဉာဏ်။	၈။ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်။
၉။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်။	၁၀။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။
၁၁။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။	၁၂။ အနုလောမဉာဏ်။
၁၃။ ဂေါတြဘူဉာဏ်။	၁၄။ မင်္ဂဉာဏ်။
၁၅။ ဖိုလ်ဉာဏ်။	၁၆။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။

ရုပ်-နာမ်-ခန္ဓာ-သံသရာပြင်ကျယ် ပင်လယ်ထဲမှာ
ကူးသန်း၍ နေကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့
ကျက်ထားဖို့ရာကောင်းသော ဂါထာ

ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။
အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မုဠော၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ။

သတိပဋ္ဌာန ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ(နှာ-၂၀၇)

ယံ၊ အကြင် ငါ၏ကိုယ်ကြီး ငါ့ပစ္စည်းဟု အပြီးမှတ်ရာ
မရှိပါသည်ကို။ ဗာလော၊ ရုပ်၊ နာမ် စခန်း မမြင်စမ်းသော
အန္ဓပုထုဇနံ လူမှိုက်ကန်းကြီးသည်။ ပဿတိ၊ ငါ၏ကိုယ်ကြီး
ငါ့ပစ္စည်းဟူ၍ ခင်မင်စရာ၊ နှစ်သက်စရာ၊ သာယာစရာကြီး
မြင်၏။ တံ၊ ထိုခင်မင်စရာ၊ နှစ်သက်စရာ၊ သာယာစရာကြီးကို။
ပဏ္ဍိတေဟိ၊ အဂ္ဂပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်ရကုန်သော ကလျာဏ
ပုထုဇဉ် အရိယာထေရ်သခင်တို့သည်။ န ဒိဋ္ဌံ၊ ငါ၏ကိုယ်ကြီး
ငါ့ပစ္စည်းဟူ၍ ခင်မင်စရာ၊ နှစ်သက်စရာ မမြင်အပ်။ ယံ၊ ငါ၏
ကိုယ်ကြီး ငါ့ပစ္စည်းဟူ၍ ခင်စရာ၊ မင်စရာ၊ ခင်မင်စရာကြီးကို။
ပဏ္ဍိတေဟိ၊ အဂ္ဂပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ် ရကုန်သော အရိယာသခင်
ထေရ်အရှင်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ ရုပ်၊ နာမ်အစစ် ဓာတ်အနှစ်ကိုသာ
မြင်အပ်၏။ တံ၊ ထို ရုပ်၊ နာမ်အစစ် ပရမတ် ဓာတ်အနှစ်ကို။
ဗာလော၊ ရုပ်ခန်း၊ နာမ်ခန်း မမြင်စမ်းသော ပုထုဇနံ
ကန်းကြီးသည်။ န ပဿတိ၊ ရုပ်ခန်း၊ နာမ်ခန်း အလွန်ဆန်း
သည်ကို မမြင်ပေ။ အပဿံ-အပဿမာနော၊ ရုပ်ခန်း၊ နာမ်ခန်း
အလွန်ဆန်းသည်ကို မမြင်သော။ မုဠော၊ တွေဝေ၊ မှိုက်မဲ
ပုထုဇနံမို့ကို။ မာရေန၊ တထောင်ငါးရာ ကိလေသာ ဗိုလ်ချုပ်

အဝိဇ္ဇာမာန်ယုတ်သည်။ ဗဇ္ဈတေ၊ ပစ္စည်း၊ ဥစ္စာ သတ္တဝါကို တွယ်တာနှစ်သက်ခြင်း တဏှာကျော့ကွင်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်၏။ ဗဇ္ဈမာနော၊ ပစ္စည်း၊ ဥစ္စာကို တွယ်တာနှစ်သက်ခြင်း တဏှာ ကျော့ကွင်းဖွဲ့မိသော ပုထုဇနိကန်းသည်။ န မုစ္စတိ၊ ပဋိသန္ဓေ အိုနာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့မှ မလွတ်နိုင်။

ယခုရသည့်ဘဝကြီးကို ဘဝပဒေသာ ဘဝသိဒ္ဓိကြီးဟု မှတ်လိုက်ကြ သူတော်ကောင်းတို့။ ဘယ်အတွက် ဘဝပဒေသာ ဘဝသိဒ္ဓိကြီးဟု မှတ်ရမည်နည်းဆိုလျှင် ယခုရသည့် လူ့ဘဝ ကြီးသည် နတ်ပြည်ကို အလိုရှိလျှင် နတ်ပြည်ကို ရနိုင်သည်၊ လူ့ပြည်ကို အလိုရှိလျှင် လူ့ပြည်ကို ရနိုင်သည်၊ ဗြဟ္မာပြည်ကို အလိုရှိလျှင် ဗြဟ္မာပြည်ကို ရနိုင်သည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်သည်၊ သုခတရားရှာမည်ဆိုပါလျှင် အကောင်း ဆုံးနိဗ္ဗာန် သုခကို ရနိုင်သည်၊ ဒုက္ခတရားကို ရှာမည်ဟု ဆိုပါလျှင် မကောင်းဆုံး မဟာအဝိစင်ရဲပြည်ကို ရောက်နိုင်၊ ရနိုင်သည်။

သို့အတွက် ဘဝသိဒ္ဓိ လူ့ဘဝကြီးကို ရပါလျက်နှင့်မှ မဂ်၏ အခြေ၊ ဖိုလ်၏အခြေ၊ နိဗ္ဗာန်၏အခြေဖြစ်သော ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါး ခန္ဓာငါးပါးများကိုမှ မမြင်ရ၊ မတွေ့ရသည့် လူ့ရှင်၊ ရဟန်းတို့မှာ လူဖြစ်ကျိုး မနပ်၊ ရဟန်းဖြစ်ကျိုး မနပ်ကြ ချေ၊ သံသရာမှာ ထောက်တည်ရာ မရကြချေ။

လူဖြစ်ကျိုး ရဟန်းဖြစ်ကျိုး နပ်လေအောင်၊ သံသရာမှာ ထောက်တည်ရာရကြအောင်၊ ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးကို အလိုရှိလျှင် မြင်နိုင်အောင်၊ ရှုကြည့်ချင်လျှင် ရှုကြည့်နိုင်အောင်၊ သုံးသပ်

ချင်လျှင် သုံးသပ်နိုင်အောင် ရုပ် နာမ်နှစ်ပါးတို့ကို ရှာဖွေ၍
ထားကြဖို့ ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ရုပ်-နာမ်တရားမမြင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ သံသရာမှာ
ထောက်တည်ရာ မရကြသေးပါ။ လူဖြစ်ကျိုး မနပ်ကြသေး
ပါ။ လူမိုက်အဖြစ်က မလွတ်ကြသေး၊ လူမိုက်အဖြစ်က လွတ်
လိုသည့်သူများသည် ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးကို မြင်အောင်ကြည့်၊
မမြင်သည့်သူ လူမိုက်ပဲ၊ မြင်သည့်သူ လူလိမ္မာပဲ။

ရုပ်-နာမ်ကို မမြင်ပဲနှင့် ငါ့ကိုယ်ကြီး ငါ့သား ငါ့မယား
ငါ့ပစ္စည်း သည်လို ထင်မြင်နေလျှင် လူမိုက်ကန်းကြီး ဖြစ်၍
နေသေး၏။ လူမိုက်ကန်းကြီးသည် ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့သား၊ ငါ့
မယား၊ ငါ့ပစ္စည်း ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်တတ်သည်။ လူ
လိမ္မာများသည် ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယား၊ ငါ့ပစ္စည်း
ဤကဲ့သို့ မထင်၊ ရုပ်နှင့်နာမ် အမှန်ကိုသာ မြင်သည်။ ရုပ်နှင့်
နာမ် အမှန်ကိုမြင်လျှင် လူလိမ္မာဖြစ်ပြီ။ ရုပ်-နာမ်အမှန်မမြင်
သည့် လူမိုက်ကန်းသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊
သေခြင်းဘေးအမျိုးမျိုးတို့မှ ဘယ်သောအခါမျှ မလွတ်နိုင်။

ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌—

ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။
အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မုဠော၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ။

အနက်ကို နောက်က ပြခဲ့ပြီ။

ရုပ် နာမ် ကြည့်ပုံ
 မန်လည်မြို့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
 မန်လည်ဆရာတော်ဘုရား၏ မိန့်ခွန်းတော်
 အကြောင်း လေးပါးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်
 ရုပ်မှုန့် ရုပ်စု သိမ်းဆည်းပုံ
 မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်၊ ကံကြောင့်
 ဖြစ်သည့် ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုဟု ရှု။
 မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါမဟုတ်၊ စိတ်ကြောင့်
 ဖြစ်သည့် ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုဟု ရှု။
 မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်၊ ဥတုကြောင့်
 ဖြစ်သည့် ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုဟု ရှု။
 မိန်းမ-ယောက်ျား အကောင် သတ္တဝါ မဟုတ်၊ အာဟာ-
 ရကြောင့် ဖြစ်သည့် ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုဟု ရှု။
 ဤကဲ့သို့ ရုပ်မှုန့် ရုပ်စုကို မြင်အောင် ရှုခြင်းသည်
 တကယ့်ပညာရှိကြီးများ သုံးသပ်တော်မူကြသော နည်းလမ်း
 ပေတည်း။

ပြည်မြို့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကန်ဦး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မိန့်ခွန်းတော်
 ပဝတ္ထိဝီထိ၊ မရဏာသန္နဝီထိ၊ ပဋိသန္ဓေ ဝီထိတို့၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် ရုပ်အစဉ်၊ နာမ်အစဉ် ဖြစ်ဟန်ကို ဉာဏသမ္ပယုတ်
 မနောဝိညာဏ်ဖြင့် ကြည့်လေ။

အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ ကြည့်ဖန်များသဖြင့် ပျားအုံမှ ထွက်သော ပျားကောင်များကဲ့သို့ ဖြစ်ချေ၊ ပျက်ချေနေသော နာမ်ကို မြင်လိမ့်မည်။ ပိုးထိုး၍ နေသည့် တိုင်ကြီးက ပိုးမွန်များ ကျကျနေသကဲ့သို့ ရုပ်တရားတွေကို မြင်ရလိမ့်မည်။ အထပ်ထပ် အခါခါ ကြည့်ကြပါလေ။ ဉာဏသမ္ပယုတ် မနောဝိညာဏ်၌ မထင်မမြင်သည့် အာရုံမည်သည် မရှိပါ တပည့်တို့။

တကယ့် ပညာရှိကြီးများ သုံးသပ်တော်မူသည့် ထုံးကို သိကြပါလေ ယောဂီတွေတို့။

ပြည်မြို့ အင်ကြင်းမြောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
မိန့်ခွန်းတော်

(နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်)

ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သည့် ရူပုနသဘော ရုပ်တရား။
ခံစားတတ်သည့် ဝေဒယိတသဘော ဝေဒနာ တရား။
မှတ်သားတတ်သည့် သဉ္ဇာနနသဘော သညာတရား။
ပြုပြင်တတ်၊ စေ့ဆော်တတ်သည့် သင်္ခါရသဘော သင်္ခါရ
တရား။

သိတတ်သည့် ဝိဇာနနသဘော ဝိညာဏ်တရား။

ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောရုပ်နာမ်တရားတို့ကို မိမိသဏ္ဌာန်၌ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိမြင်ခြင်းသည် ရုပ် နာမ်ကို ပိုင်းခြား၍ မြင်သည့်ဉာဏ်ဟု ဆိုရမည်။

တနည်းကား—မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည် ရေကွမ်းစား အရာ၊ ရေကွမ်းစားအထောင်၊ ရေကွမ်းစားအသောင်း၊ ရေကွမ်းစားအသိန်းတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သကဲ့သို့ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး၌ အသိန်း အသန်းမကသော ရုပ်စု၊ ရုပ်မှုန့်၊ ရုပ်ငွေ့တို့ကို မြင်အောင်ကြည့်၍ မြင်ပါက ရုပ်ကို မြင်သည် မည်၏။ ရုပ်ကို မြင်သည်ဟု မှတ်၊ ထိုရုပ်ကိုမှီ၍ ဖဿ-ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါရ-ဝိညာဏ်ဟူသော နာမ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ရုပ်၊ နာမ်ကို ဟုတ်မှန်စွာ မြင်က ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်၏။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ပြီး၏။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို နောက်မှ ဆက်ပြမည်။

ထွက်လေ၊ ဝင်လေ၌ အနိစ္စ ရှုမှတ်ပုံ

တနာရီမှာ ထွက်သက်-ဝင်သက်ပေါင်း (၇၂၀) ဖြစ်၍ ထွက်သက် (၃၆၀) ဝင်သက် (၃၆၀။)

တရက်အတွင်း နာရီပေါင်း (၆၀) ဖြစ်၍ တရက်အတွင်း မှာ ထွက်သက်-ဝင်သက်ပေါင်း (၄၃၂၀၀။) ထွက်သက်= ဝါယော လေရုပ်များ ပျက်ပျက် သွားနိုင်၏။

ဤကဲ့သို့ နာရီပေါင်း (၆၀) ရှိသည့် တရက်အတွင်းမှာ ထွက်သက်-ဝင်သက် လေရုပ် ဝါယောဓာတ် အကြိမ်ပေါင်း (၄၃၂၀၀) ဖြစ်ပျက်နိုင်သည်ဟု ရှုစားခြင်းသည် သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်များ စဉ်းစားမိရုံ၊ ရှုစားမိရုံသာ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထွက်သက်လေ ရုပ်ကလာပ်တို့သည် ဝင်သက်လေ ရုပ်
ကလာပ်သို့ မပါမရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနိစ္စ မမြဲ
သည့် သဘောကို ရှု။

ဝင်သက်လေ ရုပ်ကလာပ်တို့သည် ထွက်သက်လေ ရုပ်
ကလာပ်သို့ မပါမရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနိစ္စ မမြဲ
သည့် သဘောဟု ရှု။

ဤကဲ့သို့ ရှုစားခြင်းသည် သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နှင့် ရှုစား
တုန်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ရှုစားနိုင်ရုံသာ ဖြစ်ပါသေးသည်။ ၎င်း
သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နှင့် ရှုစား၍ ဝိသေသပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာ
သောအခါ ဝိသေသပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်သို့ ရောက်လာသောအခါမှာ
ထင်မြင်ပုံကား ဤသို့တည်း။

ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ
သမန္နာဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာ
ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။

(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်-နာ ၁၉)

ပညဝါ၊ နက်နဲခက်ခဲသော ပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ၊ ကိုယ့်ခန္ဓာ၊ သူ့ခန္ဓာ ရုပ်၊ နာမ်
နှစ်ဖြာတို့၌ ခဏမစဲ တသဲသဲ ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ခဏမစဲ တသဲသဲ
ချုပ်ကွယ်မှုတို့ကို လိုက်၍ မြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင် ထ သော။
အရိယာယ၊ ပုထုဇဉ်မှန် လူသာမန်၊ နတ်သာမန်၊ ဗြဟ္မာ
သာမန်တို့နှင့် မထိုက် မတန် တရားမှန် ဖြစ်တော်မူသော။
နိဗ္ဗေဓိကာယ၊ တဏှာစွဲ၊ ဒိဋ္ဌိစွဲ၊ မာနစွဲတို့ကို။ ဝါ၊ တဏှာခဲ၊
ဒိဋ္ဌိခဲ၊ မာနခဲတို့ကို ရက်ရက်ရဲရဲ ဝက်ဝက်ကွဲအောင် ဖြိုခွဲခြင်းငှါ

စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်စွမ်းလည်း ရှိထသော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဝဋ်ဟူသမျှတို့၏ ကုန်ခန်း
ရာသို့ ရောက်စေနိုင်ထသော။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာကုန်မြူး
ပညာထူးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။

ထွက်လေ၊ ဝင်လေ မှတ်ရာ၌ ထင်လာတတ်သော အာရုံများ

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ထွက်သက်ဝင်သက်ကို သိအောင်မှတ်၊
မှတ်နေယင်းပင် တကိုယ်လုံး တကောင်လုံး ရုပ်ခိုး ရုပ်မှုန့်
ရုပ်ကလာပ်တို့သည် တပြိုင်တည်း ပေါ်လာသဖြင့် ကိုယ်ရယ်လို့
ရှာမတွေ့တော့ပဲ ရုပ်ကလာပ်တွေကိုသာ တွေ့မြင်နေသဖြင့်
ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့၍ နေတတ်သည်။

အချို့ယောဂီမှာ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးဟာ သဲကမ်းပါးကြီးများ
ပြိုကျသလို ကိုယ်တခြမ်း ပြိုကျသွားတာကို တွေ့မြင်နေ
သဖြင့် ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့နေတတ်သည်။

အချို့ယောဂီမှာ ကိုယ်ရယ်လို့ ထင်ထင်ရှားရှား မမြင်ရ
တော့ပဲ အရိပ်ကြီးလို့ မှုန်တုန်တုန် မှိုင်းတိုင်းတိုင်း ဖုန်ဖွားဖွား
ဖြစ်၍ နေတတ်သည်။ ဤကဲ့သို့ မြင်လာလျှင် ကြိုးစား၍ ဂရု
စိုက်ပါ။ တဖြည်းဖြည်း ဉာဏ်အမြင် သန်လာပါလိမ့်မည်။
ဉာဏ်အမြင် သန်လာတဲ့အခါမှာ တရိပ်ရိပ်နှင့် ပျက်ပျက်နေ
တာတွေသာ မြင်ရပါလိမ့်မည်။ ကြိုးစားကြပါ။

သမာဟိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ။

(မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သမာဓိသုတ်၊ နှာ-၃၆၃)

သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော သမာဓိရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ ဇာနာတိ၊
ပရမတ်အစစ်ကို သိနိုင်၏။ ပဿတိ၊ ပရမတ်အစစ်ကို မြင်
နိုင်၏။

ဤကဲ့သို့မြင်လာလျှင် ကြိုးစား၍ ဂရုစိုက်ပါ။ တဖြည်း
ဖြည်း ဉာဏ်အမြင် သန်လာပါလိမ့်မည်။ ဉာဏ်အမြင် သန်လာ
သည့်အခါမှာ တရိပ်ရိပ်နှင့် ပျက်ပျက်နေသည်ကိုသာ မြင်ပါ
လိမ့်မည်။ ကြိုးစားကြပါ။

သမာဟိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ။

သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော သမာဓိရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ ဇာနာတိ၊
ပရမတ်အစစ်ကို သိနိုင်၏။ ပဿတိ၊ ပရမတ်အစစ်ကို မြင်
နိုင်၏။

စုဏ္ဏနည်း ကလာပနည်းနှင့် ကြည့်သောအခါ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်မှာ သဲမှုန့်ကလေးများကဲ့သို့ ထွက်၍နေသည်ကို
မြင်တတ်သည်။ အခိုးများထွက်၍ သွားသည်ကို မြင်တတ်
သည်။ ဤကဲ့သို့ မမြင်မီ မိမိကိုယ်ကြီးသည် အရိပ်ကြီးကဲ့သို့
ဖြစ်၍ လာတတ်သည်။ ထိုအရိပ်ကြီး တည်၍ နေသည်ကို
ကြပ်ကြပ်ကြည့်လျှင် သဲမှုန့်များလို ဖွားဖွား ဖွားဖွားနှင့်
ထွက်၍နေသည်ကို မြင်ရလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့ မြင်လျှင် ရုပ်ဓာတ်
ပေါက်ပြီ။ ပထဝီဓာတ်သဘောသည် သဲမှုန့်ကဲ့သို့ မဟုတ်၊ ခက်
မာမှု သဘောသက်သက်မျှ ဖြစ်သည်။

ရုပ်တရားသည် မသိတတ်၊ ရုပ်တရားကို မြင်လျှင် နာမ်တရားကို မြင်အောင်ကြည့်၊ ဖွားဖွား ဖွားဖွားနှင့် မြင်သည့် ရုပ်တရားနှင့်တကွ ဝေဒနာဆိုသည့် နာမ်တရား ပါသည်၊ သညာဆိုသည့် နာမ်တရား ပါသည်၊ သင်္ခါရဆိုသည့် နာမ်တရား ပါသည်၊ ဝိညာဏ်ဆိုသည့် နာမ်တရား ပါသည်။

- (၁) ဝေဒနာဆိုသည့် နာမ်တရားက စံစားတတ်သည်။
- (၂) သညာဆိုသည့် နာမ်တရားက မှတ်သားတတ်သည်။
- (၃) သင်္ခါရဆိုသည့် နာမ်တရားက ပြုတတ်၊ ပြင်တတ်သည်။
- (၄) ဝိညာဏ်ဆိုသည့် နာမ်တရားက အရာရာကို သိတတ်သည်။

ယခုပြောဆိုသော အချက်ကား နာမ်တရား၏သဘော သက်သက်ကိုသာ ပြသောအချက် ဖြစ်သည်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်မှာ ထင်ရှား၍ လာသောအခါ ရုပ်တရားများ ထင်ရှား၍ လာသကဲ့သို့ တမျိုးပဲ နာမ်တရား ထင်ရှားလာပါလိမ့်မည်။ ယခုပြောပြသည့် အရာများကို ထင်ဘူး၊ မြင်ဘူးလျှင် သိကြပါလိမ့်မည်။ နာမ်တရားကို ထင်နိုင်၊ မြင်နိုင်သည့် လူက နည်းသည်။ ရုပ်တရားကိုသာ ထင်သူ၊ မြင်သူ များသည်။ မေး၍ကြည့်က နာမ်တရားကို သဘောမျှသာ ပြောတတ်သည်။

ရူပက္ခန္ဓာ ရုပ်သဘောက ဖောက်ပြန်ပျက်ပြားတတ်သည်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဝေဒနာသဘောက ခံစားတတ်၊ စံစားတတ်သည်။

သညာက္ခန္ဓာ သညာသဘောက မှတ်သားတတ်သည်။
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ သင်္ခါရသဘောက ပြုပြင်စီမံတတ်သည်။
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဝိညာဏ်သဘောက အရာရာသိတတ်သည်။
 ခန္ဓာငါးပါးခေါ်သည်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်း

- (၁) ဖောက်ပြန် ပျက်ပြားတတ်သည်ကို ရုပ်ဟုမှတ်။
- (၂) အရာရာ သိတတ်။
- (၃) ခံစားတတ်။
- (၄) မှတ်တတ်။
- (၅) ပြုပြင်တတ်သည်ကို နာမ်ဟု မှတ်။

ရုပ်က တပါး၊ နာမ်လေးပါး ခန္ဓာငါးပါးခေါ်သည်။ ထို
 ခန္ဓာငါးပါးကို အတိုကောက် ရုပ် နာမ်နှစ်ပါး ခေါ်သည်။
 ထို ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကို ပိုင်းပိုင်း ခြားခြားသိလျှင် နာမရူပ-
 ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ခေါ်သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်။

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှာ ရုပ်ခန်း၊ နာမ်ခန်း အလွန်
 ဆန်းကြယ်သည်ကို မြင်ရလိမ့်မည်။

ရုပ်ခန်း၊ နာမ်ခန်း အလွန် ဆန်းကြယ်သည်ကို မြင်ရလျှင်
 ကိုယ်ဟု မှတ်ထင်၍ နေရသော ကိုယ်ကြီးပျောက်၍ သွားပါ
 လိမ့်မည်။ ကိုယ်ကြီး ပျောက်၍သွားလျှင် ကောင်းကင်မှာ

နက္ခတ်တာရာများ ပေါ်၍နေသည်ကို မြင်ရသကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်များသည် တဝင်းဝင်း၊ တထိန်ထိန်၊ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်၍ နေသည်ကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့မြင်လျှင် ဒိဋ္ဌိကြီးခွါ၍ ထွက်သွားသည်မှတ်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်း ပေါက်ရောက်၏ဟု မှတ်။ ဒိဋ္ဌိကြီး ကွာ၍ သွားလျှင် ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါး ခန္ဓာငါးပါး ပေါ်၍ လာပါလိမ့်မည်။ ရုပ်နာမ်-နှစ်ပါး ခန္ဓာငါးပါးသာ မြင်ရပါလိမ့်မည်။

အရာရာ မျက်စိနှင့် မြင်သောအခါ ဝိပဿနာရှုပုံ

မျက်စိနှင့် အဆင်းကို မြင်သောအခါ ရုပ်တရားများ တဖွားဖွား၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

ဖဿ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

သညာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေသည်။

နာမ်ငါးပါး တရားများ တဖွားဖွားနှင့်နေသည်ကို မြင်အောင်ကြည့်။

တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကိုမြင်မှ ဒိဋ္ဌိကွာမည်။ ဒိဋ္ဌိမကွာလျှင် ရုပ်နာမ်မပေါ်ဘူး။ (ဒိဋ္ဌိမကွာ၊ ရုပ်နာမ်ဟာ၊ ဘယ်ခါမပေါ်ပါ။) ဒိဋ္ဌိကြီး မကွာလျှင် အပါယ်ကျမအေးသေးဘူး။ (ဒိဋ္ဌိမကွာ၊ ပါယ်လေးရွာ၊ အမှန်ကျတတ်ပါ။ အပါယ်မကျ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၊ လမ်းစရှာဘို့သာ။)

ပရမတ်ဆတ်ဆတ်မြင်လျှင် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးသာ ရှိသည်၊
လူမရှိ၊ နတ်မရှိ၊ ဗြဟ္မာမရှိ။

(ပရမတ်ဆတ်ဆတ်၊ မြင်တုံလတ်၊ ရုပ်နှင့်နာမ်နှင့်သာ။)

ယခု လောကမှာ မည်သူမည်ဝါရယ်လို့ နာမည်ပေးကြ
ခေါ်ကြတာ နှုတ်ကဖြစ်တာချည်းမှတ်။

(အမည်နာမ၊ ခေါ်သမျှ၊ နှုတ်ကဖြစ်ကြတာ။)

နှုတ်က ဖြစ်မှန်းသိလျှင် ငါသိပြီလို့ စွဲလမ်းခြင်းကို ခွါဘို့
သင့်၏။

(နှုတ်ကဖြစ်မှန်း၊ သိနိုင်စွမ်း၊ ခွါခန်းသက္ကာယ။)

ယခုလောကရှိကြတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ အဘိဓမ္မာတရား
တော်များ မကြာမကြာ နာကြရသည့်အတွက်ကြောင့် အသံ
ဟာ နှုတ်က ဖြစ်မှန်းသိကြရဲ့ သက္ကာယက မကွာ၊ မခွါလို့
မကွာသည်ဟု မှတ်။

(ခက်ပါသပ၊ သက္ကာယ၊ ခွါ၍ မရတာ။)

ဒိဋ္ဌိကြီး ကွာ၍ သွားလျှင် လူကို မမြင်ဘူး၊ ရုပ်နှင့် နာမ်
နှစ်ပါးကိုသာ မြင်လိမ့်မည်၊ ဒိဋ္ဌိမကွာလျှင် ရုပ်နာမ်မပေါ်ဘူး။

(ဒိဋ္ဌိမကွာ၊ ရုပ်နာမ်ဟာ၊ ဘယ်ခါ မပေါ်ပါ။)

ဒိဋ္ဌိမကွာသမျှကာလပတ်လုံး အပါယ်ကျမအေးသေးဘူး၊
တခါခါ ကျလိမ့်ဦးမည်။

(ဒိဋ္ဌိမကွာ၊ ပါယ်လေးရှာ၊ ကေန့် ကျမည်သာ။)

အားလုံးသော သတ္တဝါတွေဟာ ဒိဋ္ဌိကြီးလက်ထဲမှာချည်း
ဘဲ နေကြရသည်။

(ဗိုလ်ထူများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ဒိဋ္ဌိ လက်ထဲမှာ။)

အားလုံးသော သတ္တဝါတွေကို ဒိဋ္ဌိကြီး အပါယ် ဆွဲချနေ
သည်၊ သတိထားကြ။

(ဒိဋ္ဌိကြီးဟာ၊ လူများစွာ၊ ပါယ်ရှာ ချလှပါ။)

အရာရာ နားနှင့် ကြားသောအခါ
ဝိပဿနာ ရှုပုံ

နားနှင့်အသံကို ကြားသောအခါ ရုပ်တရားတွေ တဖွား
ဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဖဿ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

သညာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

နာမ်တရားတွေ တဖွားဖွားဖြစ်၍နေတာ မြင်အောင် ကြည့်။

သတ္တဝါတွေ တဏှာတည်းဟူသော ရေ အယဉ်ထဲမှာ
မျော၍နေရတာ ဒိဋ္ဌိကြီးသဘောအတိုက်ကြောင့် မျော၍
နေကြရသည်၊ (တဏှာရေကြော၊ နစ်ခါမျော၊ ဒိဋ္ဌိ သဘော
ပါ။)

ယခုလောကကြီး ပျောက်ကင်း၍ သွားလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို
မြင်ဘို့ လွယ်၏။ မပျောက်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဘို့ ခက်သေး၏။
(လောကကြီးနယ်၊ ပျောက်ကင်းကွယ်၊ အလွယ် နိဗ္ဗာန်တော။)

ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမြင်မှာ လောကပညတ် လူပြည်၊ နတ်
ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၊ ငရဲပြည်၊ အပါယ်လေးဘုံ မရှိ၊ ရုပ် နာမ်
နှစ်ပါး ပရမတ်ဆတ်ဆတ်တရားသာ ရှိသည်။

(မရှိပညတ်၊ ရှိပရမတ်၊ မှတ်ကြ ဉာဏ်မြင်မှာ။)

အရာရာ နံသောအခါ ဝိပဿနာရှုပုံ

နှာခေါင်းနှင့် အနံ့ကို ရှုသောအခါ ရုပ် တရားတွေ
တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဖဿ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

သညာ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

နာမ်ငါးပါးတရားတွေ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ မြင်အောင်
ကြည့်။

လျှာနှင့် အရသာမျိုးကို လျက်သောအခါ
ဝိပဿနာ ရှုပုံ

လျှာနှင့် အရသာကို လျက်သောအခါ ရုပ်တရားတွေ
တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ။

ဖဿ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သညာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

နာမ်ငါးပါးတရားတွေ တဖွားဖွားဖြစ်၍နေတာ မြင်အောင်ကြည့်။

ကိုယ်နှင့် အဝတ်အစား အင်္ကျီများ ထိသောအခါ
ဝိပဿနာ ရှုပုံ

ကိုယ်နှင့် အဝတ်အစား အင်္ကျီများ ထိသောအခါ ရုပ်
တရားတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဖဿ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သညာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

နာမ်ငါးပါး တရားတွေ ဖွားဖွား ဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ
မြင်အောင်ကြည့်။

နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ ဥပမာ ၉၁

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့် ဓမ္မာရုံ ထိခိုက်၍နေတာကို
ဝိပဿနာ ရှုပုံ

ဟဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့် ဓမ္မာရုံ ထိခိုက်သောအခါ ရုပ်တရား
တွေဟာ တဖွားဖွားဖြစ်၍နေတာ။

ဖဿ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝေဒနာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သညာ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

သင်္ခါရ၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

ဝိညာဏ်၊ တဖွားဖွား ဖြစ်၍နေတာ။

နာမ်ငါးပါးတရားတွေ တဖွားဖွားနှင့် ဖြစ်၍နေတာ
မြင်အောင်ကြည့်။

ရုပ်နာမ်တရားတွေကို သည်လို ကြည့်မြင်လျှင် နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ခေါ်ပါသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်း ပေါက်ရောက်
ပြီမှတ်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ကို ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ်သည်။ နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်း အကျဉ်းချုပ် ပြရာသော
အချက်မှတ်။

နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် တက်၍ စီးဖြန်းပုံ
ဥပမာ

ယခုလောကမှာ အမြို့မြို့၊ အရွာရွာမှာ ဆေးကုစားတဲ့
ဆရာဝန်တွေ များစွာ ရှိကြသည်။ ထိုဆေးဆရာဝန်များသည်

လူနာတယောက်ကို ကုသမည်လို့ကြံလျှင် အခြေအမြစ် အနာ ရောဂါ၏ အကြောင်းအကျိုးကို မေးမြန်းစုံစမ်းပြီးမှ ထိုသူနာ ကို သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော ဆေးကိုပေး၍ ကုစားသဖြင့် ချမ်းချမ်းသာသာရောဂါပျောက်ကင်းခြင်းသို့ရောက်တာလို—

ထို့အတူ ယခုဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍လာသော ရူပကာယ သံသရာရုပ်နာမ်နာကြီးကို ကုစားလိုတဲ့ ယောဂီဆေးဆရာဝန် ကြီးသည် မိမိတို့မှာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍လာသော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ အနာကြီးကို အခြေအမြစ်ရောဂါကို စစ်လိုက်တော့ကာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ ငါးပါးသောဇနက အကြောင်း၊ ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ကို သိရ၏။ ထိုသို့သိရသဖြင့် သံသရာထဲမှာ နစ်မုန်း၍နေရသော သံသရာဒုက္ခ အနာကြီးကို တရားတည်းဟူသော ဆေးနှင့် ကုသမှ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်နိုင်မည်။

နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

နာမရူပပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ်ကို ရ၍ နာမရူပပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ကို တက်လိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ယခုဖြစ်ပေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးသည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မလဲလို့ဆင်ခြင်သော်—

ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးသည်—

အဝိဇ္ဇာ၊

တဏှာ၊

ဥပါဒါန်၊

ကံ၊

အာဟာရ၊

ငါးပါးသော ဇနကအကြောင်းနှင့် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟု ဆိုအပ်သော ဥပတ္တမ္ဘက အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ သိသာ၍ လာလိမ့်မည်။ အကြောင်း တရားနှင့်တကွ ထင်၍ လာပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းအကျိုးကို ဆက်သွယ်၍ကြည့်။

အကြောင်းငါးတန်၊ ရှိရိုးမှန်၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်စေမဲ့။
ရုပ်-နာမ် နှစ်ဖြာ၊ ဖြစ်ပေါ်တာ၊ ငါးဖြာအကြောင်းပဲ။
အကြောင်းငါးတန်၊ သူတို့ဉာဏ်၊ ဂျမ်းပျံ့မှောက်ခုံလဲ။
ဘဝသံသရာ၊ ရှည်ရတာ၊ သူတို့ဉာဏ်ချည်းပဲ။

ရုပ်-နာမ်-တို့သည် အမေနှင့် အဘကြောင့် ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ အမေနှင့် အဘသည် ရုပ် နာမ် နှစ်ပါးကို မလုပ်တတ်၊ ငါတို့သည် အမေနှင့် အဘကြောင့် လူဖြစ်လာသည်၊ ရုပ် နာမ်နှစ်ပါး ပေါ်ပေါက်လာသည်၊ သည်လိုထင်လျှင် ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။

သည်လိုမဟုတ်မူ၍—

နတ်ကပဲ ဖန်ဆင်းတယ်၊

ဗြဟ္မာကြီးကပဲ ဖန်ဆင်းတယ်၊

ထာဝရ ဘုရားကပဲ ဖန်ဆင်းတယ်လို့ ထင်လျှင် ဒိဋ္ဌိ။

သည်လို မဟုတ်မူ၍—

ငါတို့ကို အမေ အဖေလုပ်၍ ထားတာမဟုတ်၊

နတ်ဖန်ဆင်း၍ ထားတာမဟုတ်၊

ဗြဟ္မာဖန်ဆင်း၍ ထားတာမဟုတ်၊

ထာဝရဘုရား ဖန်ဆင်း၍ ထားတာမဟုတ်၊

၁။ အဝိဇ္ဇာ၊

၂။ တဏှာ၊

၃။ ဥပါဒါနိ၊

၄။ ကံ၊

၅။ အာဟာရ။

ဤငါးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရတာပါလားလို့ အရင်းအစ မူလ အကြောင်းတွေ ပေါ်လာလိမ့်မည်။ သည်လို သိလျှင် ဒိဋ္ဌိ ကင်း၏။ ယုံမှားခြင်းကင်း၏။

၁၆-ပါးသော ယုံမှားခြင်းကို ပြသောအချက်

[အတိတ်၌ ယုံမှားခြင်း ၅-ပါး ပြချက်]

၁။ ငါ-ရှေးဘဝက ဖြစ်ပြီးပြီလား။

၂။ ငါ-ရှေးဘဝက မဖြစ်ရသေးဘူးလား။

၃။ ဘယ်လိုသူ ရှေးဘဝတုန်းက ဖြစ်ပါလိမ့်မည်လဲ။

၄။ ရှေးဘဝ လူဖြစ်တုန်းက အရပ် မြင့်သလား၊ နိမ့်သလား။

၅။ ရှေးဘဝ လူဖြစ်တုန်းက မင်းပဲ ဖြစ်ခဲ့သလား၊ ပုဏ္ဏားပဲ ဖြစ်ခဲ့သလား။

[အနာဂတ်၌ ယုံမှားခြင်း ၅-ပါး ပြချက်]

၁။ ငါ နောက်ဘဝ ဖြစ်ဦးမည်လား။

၂။ ငါ နောက်ဘဝ မဖြစ်ဘူးလား။

- ၃။ နောက်ဘဝရောက်လျှင် ဘယ်လိုသူ ဖြစ်ဦးမည်လဲ။
၄။ နောက်ဘဝ လူဖြစ်လျှင် အရပ် မြင့်မည်လား၊ နိမ့်
မည်လား။
၅။ နောက်ဘဝ လူဖြစ်လျှင် မင်းပဲ ဖြစ်မည်လား၊
ပုဏ္ဏားပဲ ဖြစ်မည်လား။

[ပစ္စုပ္ပန်၌ ယုံမှားခြင်း ၆-ပါး]

- ၁။ ငါ ယခုဘဝ ဖြစ်ပြီလား။
၂။ ယခုဘဝ၌ ငါ မဖြစ်သေးဘူးလား။
၃။ ယခုဘဝ၌ ငါ ဘယ်လိုသူ ဖြစ်၍ နေမည်လဲ။
၄။ ငါ ယခုဘဝ၌ အရပ်နိမ့်သလား၊ မြင့်သလား။
၅။ ယခုဘဝကို ငါ ဘယ်လိုဘဝက ကူးခဲ့သလဲ။
၆။ ယခုဘဝက တခါ ဘယ်ဘဝကို ကူးဦးမည်လဲ။

ပေါင်း ယုံမှားခြင်း (၁၆)ပါး ပြီး၏။

ဝိပဿနာရူပုံ

တနည်းမှလည်း နာမ်-ရုပ်တရား နှစ်ပါးသည် ကံ စိတ်
ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါး
တို့ကြောင့် ဖြစ်၏။

ဤကဲ့သို့ပင် သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကြဦး။

ကံသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်၊ စိတ်
သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်၊ ဥတုနှင့်

အာဟာရတို့သည် ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်၊ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်။

ယခု ဖြစ်၍နေသော ရုပ်တွေဟာလဲ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးအတွက် ကြောင့် ဖြစ်၍နေသည်။

ရှေးဘဝက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်တွေဟာလဲ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ အကြောင်းတရား လေးပါး အတွက်ကြောင့် ဖြစ်၍ နေကြသည်။ နောက်ဖြစ်မည့် ရုပ်တရားတွေဟာလဲပဲ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါး အတွက်ကြောင့် ဖြစ်၍နေကြသည်။ ရှေးဘဝတုန်းကလဲပဲ လူမဟုတ်၊ နတ်မဟုတ်၊ ဗြဟ္မာမဟုတ်၊ ရုပ် နာမ် နှစ်ပါးသာ ဟုတ်သည်။ ယခုဘဝမှာလဲ လူမဟုတ်၊ နတ်မဟုတ်၊ ဗြဟ္မာမဟုတ် ရုပ်နှင့်နာမ်သာ ဟုတ်သည်။ နောက်ဘဝမှာလဲပဲ လူမဟုတ်၊ နတ်မဟုတ်၊ ဗြဟ္မာမဟုတ် ရုပ် နာမ် နှစ်ပါးသာ ဟုတ်သည်။ သည်လို စိတ်ထဲ၊ ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်၍၊ မြင်၍ လာလိမ့်မည်။ သည်ကဲ့သို့ စိတ်ထဲ၊ ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်မြင်၍ လာလျှင် နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ပေါက်ရောက်ပြီ။ ကင်္ခါဝိတရဏ-ဝိသုဒ္ဓိစခန်းသို့ ရောက်ပြီမှတ်။ ရှေ့ဘဝ၌ ယုံမှားခြင်း၊ ယခုဘဝ၌ ယုံမှားခြင်း၊ နောက်ဘဝ၌ ယုံမှားခြင်း ကင်းပြတ်၏ ဟု မှတ်။ ရှေ့ဘဝကလဲ ရုပ် နာမ်၊ ယခုဘဝလဲပဲ ရုပ် နာမ်၊ နောက်ဘဝလဲ ရုပ် နာမ်၊ သည်လိုသာ ထင်တော့မည်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒ နာမရူပပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်နှစ်ပါးကို
ရောက်ပြီ ပေါက်ပြီ။

စူဠသောတာပန်စခန်းကို ပြပုံ

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဤဉာဏ် နှစ်ပါးကို ပေါက်ပြီ ရောက်ပြီ၊ ၎င်းဉာဏ်နှစ်ပါးကို ပေါက် ရောက်လျှင် စူဠသောတာပန် ဖြစ်ပြီမှတ်။

စူဠသောတာပန်ဖြစ်လျှင် သံသရာမှာ ထောက်တည်ရာကို ရပြီ၊ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့ကို အမြဲတမ်း လက် မှတ်ထိုးပြီးသား ဖြစ်ပြီမှတ်၊ ဘဝပင်စင်ယူပြီ၊ ရပြီ မှတ်၊ သတ္တဝါတွေမှာ စူးဝင်နေတဲ့ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဆူးငြောင့် ကြီးကို နုတ်၍ ပစ်လိုက်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဒီဃနိကာယ် ဗြဟ္မ ဇာလသုတ်အဋ္ဌကထာ၌—

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော ဝိပဿကော
ဗုဒ္ဓသာသနေ လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌော နိယတ-
ဂတိကော စူဠသောတာပန္နော နာမ။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန၊ ဤနာမရူပပရိစ္ဆေဒ၊ ပစ္စယ-
ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် နှစ်ပါးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လုံလုံ
လောက်လောက် ရှိသော၊ ဝိပဿကော၊ နေ့ည၌ ကျိုးကုတ်
ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓ-
သာသနေ၊ ထိန်ထိန်ဝါဝင်း ဘုရားသာသနာတော်တွင်း၌။
လဒ္ဓဿာသော၊ နိဗ္ဗာနချမ်းသာ မြှိုက်ရသာသို့ ရောက်
ကြောင်း တရားကောင်းကို မြင်ရသောကြောင့် စိတ်၏သက်
သာခြင်းကို ရသည်ဖြစ်၍၎င်း။ လဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌော၊ သံသရာဝဋ်
ဆင်းရဲ၌ ထောက်တည်ရာ၊ မှီခိုရာကြီးကို ရသည်ဖြစ်၍၎င်း။
နိယတဂတိကော၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ မြဲသော

ကတိစာချုပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၎င်း။ စူဠသောတာပန္နော နာမ၊
ဘုရား၏မြေး သောတာပန်ကလေးဖြစ်၏။

ယခုပြဆိုသော အခန်းကား နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိအခန်းကို ပြဆိုသည်မှတ်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ပြီး၏။

သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံအခန်း
ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ သုံးသပ်ပုံ

ယခုဘဝ ကိုယ်၌ရှိသော—

၁။ ရုပ်။

၄။ သင်္ခါရ။

၂။ ဝေဒနာ။

၅။ ဝိညာဏ်။

၃။ သညာ။

နာမ်ရုပ်တရားတွေဟာ အမြဲမတည် ခဏခဏ ပျက်စီး၍
နေခြင်းကြောင့် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဖိစီးနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း
ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ လူမဟုတ်၊ နတ် ဗြဟ္မာမဟုတ်
နာမ်ရုပ်ချည်းသက်သက် အနှစ်သာရ ဘာမျှတစ် အမာခံ မရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ်လို့မရ အနတ္တ၊ သည်လို
ထင်အောင်၊ မြင်အောင် သုံးသပ်။

ယခုပစ္စုပ္ပန် ရုပ်နာမ်ကို သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံ ပြီး၏။

အတိတ်ခန္ဓာ သုံးသပ်ပုံ

ရှေးဘဝက—

၁။ ရုပ်။

၄။ သင်္ခါရ။

၂။ ဝေဒနာ။

၅။ ဝိညာဏ်။

၃။ သညာ။

ရုပ်နာမ်တရားတွေဟာ အမြဲမတည် ခဏခဏပျက်စီး၍
နေခြင်းကြောင့် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဖိုစီးနှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၍
နေခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
မဟုတ် ရုပ် နာမ်ချည်းသက်သက် အနှစ်သာရ ဘာမျှတစ်
အမာခံ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ်လို့ မရ
အနတ္တ၊ သည်လိုထင်အောင် မြင်အောင် သုံးသပ်။

ရှေးဘဝက ရုပ်နာမ်ကို သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံ ပြီး၏။

အနာဂတ်ခန္ဓာ သုံးသပ်ပုံ

နောက်ဘဝက—

၁။ ရုပ်။

၄။ သင်္ခါရ။

၂။ ဝေဒနာ။

၅။ ဝိညာဏ်။

၃။ သညာ။

ရုပ်နာမ်တရားတွေဟာ အမြဲမတည် ခဏ ခဏ ပျက်စီး၍
နေခြင်းကြောင့် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဖိုစီးနှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၍
နေခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ

မဟုတ်၊ ရုပ်နာမ်ချည်းသက်သက် အနှစ်သာရ ဘာမျှတစီ
အမာခံ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ်လို့ မရ
အနတ္တ၊ ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်အောင် သုံးသပ်။

သမ္မသနဉာဏ် လက္ခဏာတင်ပုံစခန်း

အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်, အတွင်း, အပ, ကြမ်းတမ်း
သိမ်မွေ့, အယုတ်, အမြတ်, အဝေး, အနီးစသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်
သော ခန္ဓာတို့ကို—

သမ္မသနဉာဏ် သုံးသပ်ပုံ

ရုပ်တရားတွေ အမြဲမရှိ အနိစ္စ။....ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ။....

အစိုးမရ အနတ္တ။

ဝေဒနာတွေ အမြဲမရှိ အနိစ္စ။....ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ။....

အစိုးမရ အနတ္တ။

သညာတွေ အမြဲမရှိ အနိစ္စ။....ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ။....

အစိုးမရ အနတ္တ။

သင်္ခါရတွေ အမြဲမရှိ အနိစ္စ။....ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ။....

အစိုးမရ အနတ္တ။

ဝိညာဏ်တွေ အမြဲမရှိ အနိစ္စ။....ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ။....

အစိုးမရ အနတ္တ။

ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်အောင် အားထုတ် သုံးသပ်မှ သံသရာ
က ကျွတ်လွတ်၍ ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို
ရောက်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်မည်။

သမ္မသနဉာဏ် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ လက္ခဏာတင်ပုံ ပြီး၏။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှလုံးသွင်းစရာ သရဇ္ဈာယ်ဖို့ရာ
ကောင်းသော

နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာ
ငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ခဏမစဲ အမြဲပဲ ပျက်၍
နေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အမှန် ဖြစ်ပျက်ဟန်ကို။ ယဒါ၊
အကြင်ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်သောအခါ၌။ ယော၊
အကြင် နေ့ညဉ့်ကျိုးကုတ် တရားကို အားထုတ်သော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာလက်ရှိ ပညာမျက်စိဖြင့်။
ပဿတိ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖန်ဖန်ဖြစ်ပျက် အနိစ္စ
အချက်ကို မြင်၏။ အထ၊ ထိုသို့ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့
ဖန်ဖန်ဖြစ်ပျက် အနိစ္စအချက်ကို မြင်သည်ရှိသော်။ သော၊
ထို နေ့ညဉ့်ကျိုးကုတ် တရားကို အားထုတ်သော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့် နာမ်တို့ ဖန်ဖန်
ဖြစ်ရ ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တောင်ထိုင် မြောက်ဆိုင် တမိုင်မိုင်
နှင့် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာ၏။ ဧသ ဧသော နိဗ္ဗိန္ဒော၊
ဤသို့ တောင်ထိုင် မြောက်ဆိုင် တမိုင်မိုင်နှင့် မကြည်မသာ
ငြီးငွေ့ရှာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်
သန့်ရှင်း ရာဂကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို သွားခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊
နိဗ္ဗာန်လမ်းဟောင်း ခရီးကောင်းပေတည်း။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှလုံးသွင်းစရာ သရဇ္ဈာယ်ဖို့ရာ
ကောင်းသော နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ညသို့ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာ
ငါးတန် ရုပ်နှင့် နာမ်တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဖန်ဖန်ထပ်ထပ် မကြံ
တတ်အောင် နှိပ်စက်ဖိစီးခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ လူတိ၊
ဤသို့အမှန် ဆင်းရဲဟန်ကို။ ယဒါ၊ အကြင်ဝိပဿနာအလုပ်
အားအင်ထုတ်သောအခါ၌။ ယော၊ အကြင် နေ့ညဉ့်ကျိုး
ကုတ် တရားကိုလုပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ၊
ဝိပဿနာလက်ရှိ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်။ ပဿတိ၊ ခန္ဓာငါးတန်
ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖန်ဖန်နှိပ်စက် ဒုက္ခအချက်ကို မြင်၏။ အထ၊
ထိုသို့ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖန်ဖန်နှိပ်စက် ဒုက္ခအချက်
ကို မြင်သည်ရှိသော်။ ဧသ၊ ထို နေ့ညဉ့်ကျိုးကုတ် တရားကို
လုပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်
နာမ်တို့ ဖန်ဖန်ဖြစ်ရ ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တောင်ထိုင်
မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်နှင့် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာ၏။ ဧသ-
ဧသော နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ဤသို့ တောင်ထိုင် မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်
နှင့် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း ရာဂကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို
သွားခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်း ခရီးဟောင်း
ပေတည်း။

ဤဂါထာတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်
အဆုံးမှာ များစွာကုန်သော ယောဂီ ရဟန်းတို့သည်
အာသဝေါကုန်စင်၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှလုံးသွင်းစရာ သရဇ္ဈာယ်ဖို့ရာ
ကောင်းသော နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ညံ့ အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရား
တို့သည်။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အမှန်
အစိုးရခြင်း မရှိဟန်ကို။ ယဒါ၊ အကြင် ဝိပဿနာအလုပ်
အားအင်ထုတ်သောအခါ၌။ ယော၊ အကြင် နေ့ည၌ ကျိုး
ကုတ် တရားကိုလုပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ၊
ဝိပဿနာလက်ရှိ ပညာမျက်စိဖြင့်။ ပဿတိ၊ ပိုင်သူအုပ်ချုပ်
အစိုးတရ ပြုလုပ်၍ မဖြစ်နိုင်သည်ကို မြင်၏။ အထ၊ ထိုသို့
ပိုင်သူအုပ်ချုပ် အစိုးတရပြုလုပ်၍ မဖြစ်နိုင်သည်ကို မြင်သည်
ရှိသော်။ သော၊ ထို နေ့ည၌ကျိုးကုတ် တရားကို အားထုတ်
သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်
နာမ်တို့ ဖန်ဖန်ဖြစ်ရ ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တောင်ထိုင်
မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်နှင့် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာ၏။ သေ
သော နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ဤသို့ တောင်ထိုင် မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်
နှင့် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း ရာဂကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို

သွားခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းဟောင်း ခရီးကောင်း
ပေတည်း။

ဤဂါထာတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်
မူပြီးသည့်အဆုံး၌ များစွာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဟန်းတို့
သည် ရဟန္တာဖြစ်သွားကြကုန်၏။

အသက်အရွယ်ပြ လင်္ကာကို မိန့်ဆိုခန်း

လက္ခဏာအပြား ထိုတရားကို သုံးပါးအရွယ် ယူရာဝယ်၌
သုံးဆယ့်သုံးနှစ် မွေးနေ့စစ်၍ ဖွားလစ်တုံထ ပဌမဟု ဝယ
မည်ပင် ရှေးဦးတင်လျက် ထိုတွင်လေးနှစ် သုံးဆယ်ဖြစ်၍
ခုနစ်စွမ်းမြင် ခြောက်ဆယ်တွင်ကား မှန်စင်သူလပ် နေကြ
မှတ်၏။ အမြတ်သုံးဖွယ် နှစ်သုံးဆယ်ကား အကယ်ရာစစ်
သူကြီးဖြစ်၏။ သုံးဆစ်ပိုင်းခြား သုံးပါးလက္ခဏာ တင်ပြီးစွာမှ
သုံးမှာကိုယ်တွင် ပြင်နှင့်အတွင်း မယှင်းအညီ ကိုးခုစီဖြင့်
ထပ်ပြီးပေါင်းဆ ဆွဲရှစ်ရ၏။ မန္တ ခိဉ္စ ဝဏ္ဏ ဗလာ ပညာ ဟာနိ
ထိုပြီးပဉ္စာ ဝင်္ကာ မောဟ သယန-ဟု ဒသကနှင့် ဆယ်ဆ
ဆယ်ချက် တရားသက်ကို ပွားတက်စေထ ဆယ်နှစ်မျှကား
မန္တဒသကံ အကြံနည်းစွာ မလိမ္မာတည်း။ ခိဉ္စာအရွယ် သက်
နှစ်ဆယ်မှာ မြူးရယ်ပျော်ရှင် ပြန့်လွင့်ချင်၏။ ထို့ပြင်ဝဏ္ဏ
ဒသကမှာ ရောက်ထသက်ဆစ် သုံးဆယ်ဖြစ်၍ နုသစ်မျက်နှာ
ကျော့ရှင်းစွာ၏။ တခါဗလ ဒသကမှာ ကြီးလှအားခွန်
ကြိမ်ဖန်ရွယ်မြောက် လေးဆယ်ရောက်၏။ ထိုနောက်ပညာ
ဒသမှာမူ လိမ္မာတတ်ပြန် ဉာဏန္ဓရ ကြီးလှတွင်ကျယ် သက်

ငါးဆယ်တည်း၊ ထိုဝယ်ထပ်ဖြည့် ဟာနိဒသကာ ခြောက်ဆယ်
 မှာကား ရှင်ရာမဲ့လျဉ်း အဆင်းအဝါ အားပညာတို့ ယုတ်မာ
 တလ္လ ရေသို့ကျ၏၊ ပဗ္ဗာရဒသက ရောက်ထအရွယ် ခုနစ်
 ဆယ်မှာ မျောက်နှယ် မျက်နှာ ပိန်စွာချိုင့်မြှောင် မျက်တွင်း
 ချောင်နှင့် ပါးစောင်ပမုန်း ရှိုက်ပက်ရှုံး၏၊ တတုံစင်က ဒသ
 ပေါ်တက် ရှစ်ဆယ်သက်မှ ထွန်ကိုင်းတူဘိ ကျောက်ကုန်း
 ရှိငြား ငိုက်ဆိုက်သွား၏၊ တခြားမောဟ ဒသကမှ အိုလှ
 သက်ရွယ် ကိုးဆယ်တိုင်ရောက် မိန်းရှောက်မိန်းမှိုင့် မခိုင်သတိ
 ချတ်ယွင်းဘိ၏၊ ထိုပြီးဆယ်ဆ သယနဟု ဒသကမှာ သက်
 တရာကား အိပ်ခါလည်းနေ လက်ခြေတန်ခိုင် မစွမ်းနိုင်ပြီ၊
 ရှည်လှိုခန့်တွက် တရာသက်ကို ဆယ်ချက်ဆယ်ခု ခဲ့ဝေပြုလျက်
 ချင့်တွက်ပိုင်းခြား သုံးပါးလက္ခဏာ တင်ပြီးခါမှ သူ့မှာပုံပြင်
 ငါ့ကိုယ်တွင်လည်း သို့စဉ်သဘော ဖြစ်လှည့်သောဟု နှီးနှော
 ကြံဆ ခြောက်ဆယ်ရ၏၊ လက္ခဏာတဖန် တင်ပြန်ခနွှာ ဆယ့်ငါး
 ဖြာနှင့် သင်္ချာပေါင်းလစ် ဆယ့်ခြောက်ဖြစ်၏၊ စင်စစ်အာယ-
 တန ဒွါဒသ၌ ဆတ္တိသပေါင်း ထပ်လောင်းရုံးသွယ် သုံးဆယ့်
 ခုနစ်ပါး သရုပ်ပြား၏၊ တခြားစိတ်ဝယ် ဆယ့်ရှစ်သွယ်၍
 ငါးဆယ့်လေးခု ပေါင်းစုစင်ကြယ် ငါးဆယ့်ငါးဖြာ မှန်လှ
 စွာ၏၊ ခြင်းရာနက်လေး ဆိုရေးပိုင်းခြား ဤ တရားကို
 ယောကျ်ားအထွတ် ဗောဓိသတ်တို့ ဆတ်ဆတ်မယွင်း သိကုန်
 လျဉ်း၏၊ မပျင်းနေတိုင်း အားသွန်လှိုင်း၍ ကသိုဏ်းပုံထု
 စီးဖြန်းရှု။

ယခုပြဆိုခဲ့သော သဘောအချက်များကို နောက်မှပြမည်။

သမ္မသနဉာဏ် စီးဖြန်းချက် သုံးသပ်နည်း ပြီး၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တက်ပုံ

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြဦးမည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းလိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာငါးပါးကို လက္ခဏာငါးဆယ် ထင်မြင်အောင် ရှုရမည်။

ဥဒယရှုသောအခါ လက္ခဏာနှစ်ဆဲ့ငါး၊ ဝယရှုသောအခါ လက္ခဏာနှစ်ဆဲ့ငါး၊ ပေါင်း လက္ခဏာငါးဆယ်။

ဥဒယရှုသောအခါ လက္ခဏာ နှစ်ဆဲ့ငါးပါး

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	} ပေါင်း ၂၅-ပါးဖြစ်၏။
၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၃။ သညာက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	

ဝယရှုသောအခါ လက္ခဏာ နှစ်ဆဲ့ငါးပါး

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	} ပေါင်း ၂၅-ပါးဖြစ်၏။
၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၃။ သညာက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	
၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ငါးပါး။	

ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကိုရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ရုပ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
 - ၂။ တဏှာကြောင့် ရုပ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
 - ၃။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ရုပ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
 - ၄။ ကံကြောင့် ရုပ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
 - ၅။ အာဟာရကြောင့် ရုပ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
- ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါးထင်မြင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။
-

ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဝယကိုရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၂။ တဏှာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၃။ ဥပါဒါန် ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၄။ ကံ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၅။ အာဟာရ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။

ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဝယကိုရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါးထင်မြင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဝေဒနာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်
လာသည်။
- ၂။ တဏှာကြောင့် ဝေဒနာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်
လာသည်။
- ၃။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဝေဒနာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်
လာသည်။
- ၄။ ကံကြောင့် ဝေဒနာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။
- ၅။ ဖဿကြောင့် ဝေဒနာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါးထင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာတွေ ချုပ်
ပျက်ကုန်၏။
- ၂။ တဏှာချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၃။ ဥပါဒါန် ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာတွေ ချုပ်
ပျက်ကုန်၏။

၄။ ကံချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။

၅။ ဖဿချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။ သည်လို မြင်အောင် ရှု။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း ပြီး၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယ-ဝယ ၂-ပါးရှုသောအခါ လက္ခဏာ ၁၀-ပါး
ထင်အောင်ရှုနည်း ပြီး၏။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

၁။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သညာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာ၏။

၂။ တဏှာကြောင့် သညာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာ၏။

၃။ ဥပါဒါန်ကြောင့် သညာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာ၏။

၄။ ကံကြောင့် သညာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာ၏။

၅။ ဖဿကြောင့် သညာတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်လာ၏။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင်ရှုနည်း ပြီး၏။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို ရှုသောအခါ လက္ခဏာငါးပါး
ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သညာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၂။ တဏှာချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သညာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၃။ ဥပါဒါန်ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သညာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၄။ ကံချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သညာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။
- ၅။ ဖဿချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သညာတွေ ချုပ်ပျက်
ကုန်၏။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။ သည်လို ဖြစ်အောင်ရှု။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယ-ဝယကို လက္ခဏာ ၁၀-ပါး
ထင်အောင်ရှုနည်း ပြီး၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

- ၂။ တဏှာကြောင့် သင်္ခါရတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၃။ ဥပါဒါန်ကြောင့် သင်္ခါရတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၄။ ကံကြောင့် သင်္ခါရတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၅။ ဖဿကြောင့် သင်္ခါရတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်မြင်အောင်ရှုနည်း ပြီး၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင်ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၂။ တဏှာချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၃။ ဥပါဒါန်ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၄။ ကံ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။

၅။ အာဟာရချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတွေ ချုပ်
ပျက်ကုန်၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်မြင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယ-ဝယကို လက္ခဏာ ၁၀-ပါး

ထင်မြင်အောင် ရှုနည်း ပြီး၏။

(သည်လို မြင်အောင် ရှုကြပါ။)

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

၁။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

၂။ တဏှာကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

၃။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

၄။ ကံကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

၅။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယကို လက္ခဏာငါးပါး

ထင်အောင် ရှုနည်း ပြီး၏။

(သည်လို မြင်အောင်ရှု။)

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး
ထင်အောင် ရှုနည်း

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၂။ တဏှာ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၃။ ဥပါဒါန် ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၄။ ကံ ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။
- ၅။ နာမ် ရုပ် ချုပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်တွေ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဝယကို လက္ခဏာငါးပါး ထင်မြင်အောင်
ရှုနည်း ပြီး၏။

(သည်လို မြင်အောင်ရှု။)

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ ဥဒယ-ဝယကို လက္ခဏာ (၁၀) ပါး
ထင်အောင်ရှုနည်း ပြီး၏။

ပေါင်း ဥဒယ-ဝယဉာဏ်၌ လက္ခဏာငါးဆယ်
ဖြစ်၏။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းတို့သည်
ဥဒယ-ဝယ ဉာဏ်ကို လက္ခဏာ ငါးဆယ် ထင်
အောင် ရှုလိုလျှင် ဤကဲ့သို့ ရှုတော်မူကြပါ။

ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်
တမျိုး သုံးသပ်ပုံ

ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်လိုတဲ့
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာ
နာရီ တကွက်-နှစ်ကွက်လောက် သမာဓိရအောင် သုံးသပ်ပြီး
သည့်နောက် မိမိ ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးကို အာရုံပြုပါ။

ရုပ်, နာမ်တွေ ခုဖြစ်, ခုပျက်၏။ ရုပ်, နာမ်တွေ ခုမျှားစွာ
ဖြစ်၏။ ခုမျှားစွာ ပျက်၏။ ရုပ်, နာမ်တွေ ခု မရေမတွက်
နိုင်အောင် ဖြစ်, ခု မရေ မတွက်နိုင်အောင် ပျက်၏ဟု
စီးဖြန်း၊ ရုပ်, နာမ် ခုဖြစ် ခုပျက်နေပါတကား။ ရုပ်, နာမ်
ခု မရေမတွက်နိုင်အောင်ဖြစ် ခု မရေမတွက်နိုင်အောင် ပျက်
နေပါတကား-ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၊ ရုပ်, နာမ် ခုဖြစ်၍ ခုပျက်
မမြဲသောကြောင့် အနိစ္စ- အနိစ္စ၊ ရုပ်, နာမ်, ခုဖြစ်၍ ခုပျက်
ဆင်းရဲလေသောကြောင့် ဒုက္ခ-ဒုက္ခ၊ ရုပ်, နာမ် ခုဖြစ်၍
ခုပျက် အစိုးမရလေသောကြောင့် အနတ္တ - အနတ္တ။

ရုပ်, နာမ် ခု မျှားစွာဖြစ် ခု မျှားစွာပျက် မမြဲလေသော
ကြောင့် အနိစ္စ-အနိစ္စ၊ ရုပ်, နာမ် ခု မျှားစွာဖြစ်, ခု မျှားစွာ
ပျက်၍ ဆင်းရဲ လေသောကြောင့် ဒုက္ခ-ဒုက္ခ၊ ရုပ်, နာမ်,
ခု မျှားစွာဖြစ်, ခု မျှားစွာပျက်၍ အစိုးမရလေသောကြောင့်
အနတ္တ-အနတ္တ။

ရုပ်, နာမ် ခု မရေမတွက်နိုင်အောင်ဖြစ်, ခု မရေမတွက်နိုင်
အောင်ပျက်၍ မမြဲလေသောကြောင့် အနိစ္စ-အနိစ္စ၊ ရုပ်, နာမ်
တွေ ခု မရေမတွက်နိုင်အောင်ဖြစ်, ခု မရေမတွက်နိုင်အောင်

ပျက်၍ ဆင်းရဲလေသောကြောင့် ဒုက္ခ-ဒုက္ခ၊ ရုပ်,နာမ် တွေ
ခု မရေမတွက်နိုင်အောင်ဖြစ်၊ ခု မရေမတွက်နိုင်အောင် ပျက်
လေသောကြောင့် အစိုးမရ အနတ္တ-အနတ္တ။

အဇ္ဈတ္တရုပ်,နာမ် နှစ်ပါးကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ စီးဖြန်းနည်း ပြီး၏။

(ဤလို ထင်အောင် မြင်အောင် သုံးသပ်တော်မူကြပါ။)

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သဘောသွားကို အနည်းငယ် အမြှောက်မျှ
မှတ်သားကြရန်
ပွတ်သမားဥပမာ

ယခု ရုပ်တွေ-နာမ်တွေ ဖြစ်ပျက်၍ ရနေပုံသည် ပွတ်
တိုက်သော သူ၏ စူးထိပ်ဖျားပေါ်မှာ သံမှုန့်-မြေမှုန့်တွေကို
တင်လိုက်လျှင် တင်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် စင်စင်-စင်စင်
သွားသည်။ သည်လိုပဲ လူတို့၏ ကိုယ်၌ ရှိသော ရုပ်တွေ၊
နာမ်တွေဟာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ ရ၍ထားတဲ့ ယထာဘူတ-
ဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ်သို့ တင်လိုက်လျှင် ဖွားကနဲ ဖွားကနဲ
စင်စင် လွင့်လွင့် သွားပါလိမ့်မည်။ ။သည်လို မြင်အောင်
ရှုစားကြပါ။

ကျက်မှတ်စရာအလွန်ကောင်းသည့်
သာသပူပမာဂါထာ

အနိဓာနဂတာ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဉ္ဇော နတ္ထိ အနာဂတေ။
နိဗ္ဗတ္တာယေဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရဂ္ဂေ သာသပူပမာ။

(မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၊ နှာ-၃၂)

ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ပျက်ဆုံးပါး ရုပ်တရားတို့သည်။ အနိဓာန-
ဂတာ၊ သိုမြုပ်သိမ်းထား စောင့်ရှောက်သူ အမွေစားမရှိ
ကုန်။ အနာဂတေ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အောက် မရောက်မီ
ကာလ၌။ ပုညော၊ စု၍ပုံထား ဖြစ်ဖို့ရန် သဲပုံများသည်။
နတ္ထိ၊ နှမ်းစေ့ပမာ မရှိပါ။ နိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ ရှေ့တွင် မျက်
မှောက် ၌ သို့ရောက်မှသာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တန့်ရပ်ခဏ တည်
လာကြကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ဘယ့်နှယ်ဆရာ ဘယ့်နှယ်ဟာလို။
တိဋ္ဌန္တိ၊ တန့်ရပ်ခဏ တည်လာကြကုန်သနည်း။ အာရဂ္ဂေ၊
အပ်နဖားပေါက်အလား ပွတ်ဆောက်ဖျား၌။ သာသပူပမာဝ၊
တင်၍ထားဘိ မုန်ညင်းစေ့ကဲ့သို့။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တန့်ရပ်ခဏ
တည်လာကြကုန်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သဘောကို လျှပ်စစ်ဥပမာဖြင့် မှတ်သားရန်

အဇဋ္ဌာပြင် မိုးကောင်းကင်မှာ မိုးသား တိမ်တိုက်
ကင်း၍နေသောအခါ လျှပ်စစ်များ တဝင်းဝင်း တပြောင်
ပြောင် မထွက်မပေါ် မိုးသားတိမ်တိုက်တွေ တက်၍တက်၍
လာလျှင် လျှပ်ရောင်တွေ တဝင်းဝင်းနှင့် အဇဋ္ဌာပြင် မိုး
ကောင်းကင်မှာ ထွက်ကာ၊ ထွက်ကာ ပေါ်လာကြကုန်၏။

လျှပ်စစ်ထွက်ခြင်းဟာ တခြားကြောင့်မဟုတ် မိုးသား
တိမ်တိုက်ချင်း ဆတ်မိ-ရိုက်မိ ထိခိုက်မိခြင်းကြောင့် လျှပ်စစ်
တွေ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ထိုနည်းအတူ ရုပ်၊ နာမ်တရားတွေဟာ အကြောင်းတရား
တွေ ကင်း၍နေပါက တဖြစ်ထဲဖြစ် တပျက်ထဲ ပျက်၍ မနေ

မဖြစ်ထွန်း မပေါ်ပေါက်လာပေ။ ယခုတော့ အကြောင်း
တရားတွေ မကုန်နိုင် မခန်းနိုင်အောင် တိုက်ဆိုင် တိုက်ဆိုင်
မိသည်အတိုက်ကြောင့် ရုပ်,နာမ်တရားတွေ အမြဲပဲ တဖြစ်ထဲ
ဖြစ် တပျက်ထဲပျက်၍ နေကြသည်။ ဖြစ်လဲဖြစ်သည်၊ ပျက်လဲ
ပျက်သည်။

(သည်လိုမြင်အောင် ရှုကြပါ။)

လျှပ်စစ်ဂီထာ

အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တျ ဒဿနံ။
ဝိဇ္ဇေပ္ပါဒေါ အာကာသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စ။

(မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော် နှာ-၃၃)

ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ပျက်ဆုံးပါး ရုပ်,နာမ် တရားတို့သည်။
အဒဿနတော၊ မရှိမထင် ကြည့်မမြင်သောအရပ်က။ အာ-
ယန္တိ၊ တန့်ရပ်ခဏ တည်လာကြကုန်၏။ ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ပျက်
ဆုံးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အဒဿနံ၊ မရှိမထင် ကြည့်
မမြင်သောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပျောက်ပျက် လွင့်ပြေ ရောက်
ကြလေကုန်၏။ အာကာသေ၊ အဇဋ္ဌာပြင် မိုး ကောင်း
ကင်၌။ ဝိဇ္ဇေပ္ပါဒေါ၊ လျှပ်စစ်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်လည်း
ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဝယန္တိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်ကြကုန်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် သဘောသွားကို အသက်ကြီး၍ အချိန်
မစီး အဘိုးကြီး၍ အဘိုးမတန်၊ အသက် ကြီးသလောက်
အချိန်မခံ၊ အဘိုးကြီးသလောက် အဘိုးမတန်၊ ပညာသိ

သလောက် ပညာမရှိဆိုတဲ့ ဥပမာကို အနည်းငယ် အမြဲတမ်း မှတ်သားကြရန်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ချီးမွမ်းသော ဥပမာ

အကြင်သူဟာ ရုပ်,နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှု,ပျက်မှုကို မမြင်၊ ထိုသူဟာ အသက်တရာပင် ရှိငြားသော်လဲပဲ လူဖြစ်ကျိုး မနပ်သေး။

အကြင်သူဟာ တနေ့တရက်လောက် ရုပ်နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို မြင်၏။ ထိုသူဟာ လူဖြစ်ကျိုး နပ်ပြီ။ အကြင်သူဟာ ရုပ်နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့၏ အဖြစ် အပျက်ကို မမြင်၊ ထိုသူဟာ အသက်တရာပင် ရှိငြားသော်လဲ မမြတ်သေး။

အကြင်သူဟာ သူငယ်ပင် ဖြစ်ငြားသော်လဲပဲ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို မြင်၏။ အသက်တရာ ရှိသော အဘိုးကြီးထက်ပင် မြတ်၏။

ဒကာဟာ ရုပ်, နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို မမြင်၊ ဒကာမဟာ ရုပ် နာမ် တရား နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို မြင်၏။ ဒကာမက ဒကာထက် မြတ်၏။

ဒကာမဟာ ရုပ်နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို မမြင်၊ ဒကာက ရုပ်နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို မြင်၏။ ဒကာက ဒကာမထက်ပင် မြတ်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ချီးမွမ်းသောဂါထာ

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊ နှာ-၃၀)

ယော၊ အကြင် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို နေ့ည၌
ကြိုးကုတ် လုံ့လထုတ်သောသူသည်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်မှု
ပျက်မှု ရုပ်နာမ်စုကို။ အပဿံ- အပဿန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့်
အထူး မမြင်ဘူးပဲ။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံး။ ဇီဝေ-
ဇီဝေယျ၊ အသက်ရှိငြားအံ့။ တတော၊ မမြင်၍စမ်း ထို
သူကန်းထက်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်မှုပျက်မှု ရုပ်နာမ်စုကို။
ပဿတော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ထူး မြင်ရဘူးသော သူ၏။
ကောဟံ၊ အရှေ့မဆက် တနေ့တရက်မျှ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်
ရှင်စွာ နေရခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်သေး၏။

ဘင်္ဂဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

ဘင်္ဂဉာဏ်ကိုတက်၍ စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်
ရုပ်-နာမ်တရားတွေကို အဖြစ်ကိုလွှတ်၍ အပျက်ကို ရှုရမည်။

အပျက်ကို ရှုပုံကား

ရုပ်-နာမ်တွေ ပျက်စီး၍ကုန်ပြီ၊ ရုပ်-နာမ်တွေ ပျက်စီး၍
ကုန်ပြီ၊ ရုပ်-နာမ်တွေ ပျက်စီး၍ကုန်ပြီ၊ အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊
ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်း အနတ္တ၊ ဤကဲ့သို့ စီးဖြန်း၊

ဤကဲ့သို့ ရှု၊ ဤကဲ့သို့ မြင်အောင်ရှု၊ ကြပ် ကြပ်ကြည့်ဖန်
 များလျှင် အဖြစ်ကို လွှတ်၍ အပျက်ကို မြင်လာလိမ့်မည်၊
 ထင်လာလိမ့်မည်၊ အပျက်ကို ထင်လာသောအခါ ရေပွက်
 ကလေးတွေ တံလျှပ်တွေလို ခဏခဏ ပျက်နေတာ မြင်ရ
 လိမ့်မည်၊ သည်လို မြင်ရလျှင် ဘင်္ဂဉာဏ်ကို ဆိုက်ပြီ၊ မမြင်
 ရသေးလျှင် မဆိုက်၊ ဝိပဿနာအလုပ် ဖြုတ်လိုက်သော
 အခါ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်စိတ်သည် ကျောင်းများ အိမ်များ
 ကို မီးလောင်သောအခါ ထုပ် လျှောက် ဒိုင်း မြှားတို့ ပြုတ်
 ပြုတ်ကျ၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တာကို မြင်ရသလို ထို့အတူ
 ဘုံသုံးပါး၌ ရှိရှိသမျှ သတ္တဝါ တော တောင် ရေ မြေ သမုဒ္ဒ
 ရာတွေဟာ ဘယ်ဝတ္ထုမျိုးမှ မြဲလိမ့်မည် မထင်နိုင်၊ ပျက်စီး၍
 နေတာကိုသာ စိတ်ထဲ ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်၏၊ အလုပ်ခွင်ကို
 ဝင်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ကောက်လိုက်လျှင် ရေပွက်တွေ
 တံလျှပ်တွေလို ရုပ်နာမ်တရားတွေ ပျက်၍နေတာ မြင်လိမ့်
 မည်၊ ဤကဲ့သို့ မြင်အောင် ကြည့်ကြပါကုန်။

မြစ်ကြီး၊ ပင်လယ် ရေပြင်ကျယ်ထက် ရေပွက်
 အများ မြင်သည့်လားသို့ မခြားထို့တူ ရုပ် နာမ်မှုကို
 ပျက်ယူရှုစား ယောဂီများတို့ ဉာဏ်အားထင်ပါ ဤ
 အရာကို ဘင်္ဂသဘော မှတ်လေလော။

(ရေပွက်တွေလို ထင်လျှင် ဘင်္ဂဉာဏ်မှတ်။)

တပေါင်း တန်ခူး လနှစ်ဦးတွင် အထူးပူဇ် နွေ
 ကြီးခေါင်ကင် သဲသောင်ပြင်ထိပ် ဖိတ်ဖိတ် ထွက်လျှံ
 တံလျှပ်အလား မခြားပမာ ရုပ်-နာမ်ဟာကို မြင်စွာ

ရှုစား ယောဂီများတို့ ဉာဏ်အားထင်လာ ဤအရာ
ကို ဘင်္ဂသဘော မှတ်လေလော။

(တံလျှပ်လိုဖြစ်လျှင် ဘင်္ဂဉာဏ်မှတ်။)

သေမင်းမမြင်တဲ့ ဂါထာ

ယထာ ပုပ္ဖုဠုကံ ပဿေ၊ ယထာ ပဿေ မရီစိကံ။
ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ။

ပုပ္ဖုဠုကံ၊ ရေဉ္စပေါ်လာ ရေပွက်လာကို။ ပဿယထာ၊
ရှုကြည့်သူအများ မြင်ရသည့် အလားသို့။ မရီစိကံ၊ အခိုးလျှံ
ထွက် တံလျှပ်ကို။ ပဿ ယထာ၊ ရှုကြည့်သူအများ မြင်ရ
သည့်အလားသို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုနှင့်မခြား ပုံမပြားပဲသာ
လျှင်။ လောကံ၊ လောကသုံးပါး ရုပ်၊ နာမ် တရားကို။
အဝေက္ခန္တံ၊ ရှု၍ထင်ထင် ကြည့်ရှု၍မြင်သော သူကို။ မစ္စု-
ရာဇာ၊ နေ့တိုင်းမပြတ် လူကိုသတ်သော သေမင်းသည်။
န ပဿတိ၊ လိုက်လံရှာဖွေ မမြင်ရချေ။

ရေပွက်လို တံလျှပ်လို ရုပ်နာမ်ကို မြင်ရလျှင်
ဘင်္ဂဉာဏ် ဆိုက်ပြီမှတ်။

ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍
သွားကုန်ပြီ။
- ၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သောစိတ်တွေ
ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။

- ၃။ သညာက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာတွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာတွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၃။ သညာက္ခန္ဓာတွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ၊ သညာက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သောစိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။
- ၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တွေ ပျက်၍ သွားကုန်ပြီ။

ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန (၆)ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့်
စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ မျက်လုံး အကြည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

- ၂။ နားအကြည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၃။ နှာခေါင်းအကြည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၄။ လျှာအကြည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၅။ ကာယအကြည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၆။ မနာယတနကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၁။ မျက်လုံးအကြည်တို့သည် ပျက်ကုန်၏။ မျက်လုံးကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၂။ နားအကြည်တို့သည် ပျက်ကုန်၏။ နားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၃။ နှာခေါင်းအကြည်တို့သည် ပျက်ကုန်၏။ နှာခေါင်းကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၄။ လျှာတို့သည် ပျက်ကုန်၏။ လျှာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၅။ ကိုယ်တို့သည် ပျက်ကုန်၏။ ကိုယ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
 - ၆။ မနာယတနတို့သည် ပျက်ကုန်၏။ မနာယတနကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- အဇ္ဈတ္တိကာယတန (၆)ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဗာဟိရာယတန (၆)ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ အဆင်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၂။ အသံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၃။ အနံ့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၄။ အရသာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၅။ အတွေ့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၆။ တရားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁။ အဆင်းတို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ အဆင်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၂။ အသံတို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ အသံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၃။ အနံ့တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ အနံ့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၄။ အရသာတို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ အရသာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ် စီးဖြန်းပုံ ၁၂၅

၅။ အတွေ့တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ အတွေ့ကို အာရုံပြု၍
ဖြစ်သောစိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၆။ တရားတို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ၊ တရားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်
သောစိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

ဗဟိရာယတန(၆)ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

၁။ မျက်လုံးအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော
စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၂။ နားအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်
တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၃။ နှာခေါင်းအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော
စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၄။ လျှာအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်
တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၅။ ကာယအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော
စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၆။ မနောအကြည်ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော
စိတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

၇။ အဆင်းဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။

- ၈။ အသံဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။
- ၉။ အနံ့ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။
- ၁၀။ အရသာဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။
- ၁၁။ အတွေ့ဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။
- ၁၂။ တရားဓာတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ပျက်
ကုန်ပြီ။
- ၁၃။ မျက်လုံးအသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁၄။ နားအသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁၅။ နှာခေါင်းအသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁၆။ လျှာအသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁၇။ ကိုယ်အသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။
- ၁၈။ စိတ်အသိဓာတ်တို့သည် ပျက်ကုန်ပြီ။

ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘင်္ဂဉာဏ်အကျယ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဘင်္ဂဉာဏ် ပြီး၏။

ဘယဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

ယခုပျက်စီး၍နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ကြောက်စရာကြီး
ပါတကား။

ပျက်စီး၍နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ကြောက်စရာကြီးပါ
တကား။

ပျက်စီး၍နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ထိတ်လန့်စရာကြီးပါ
တကား။

ရှေးဘဝက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေသည် ကြောက်
စရာကြီးပါတကား။

ရှေးဘဝက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ကြောက်စရာကြီး
ပါတကား။

ရှေးဘဝက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေသည် ထိတ်လန့်
စရာကြီးပါတကား။

နောက်ဘဝဖြစ်မဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ကြောက်စရာကြီးပါ
တကား။

နောက်ဘဝဖြစ်မဲ့ ရုပ်နာမ်တွေသည် ကြောက်စရာကြီးပါ
တကား။

နောက်ဘဝဖြစ်မဲ့ ရုပ်,နာမ်တွေသည် ထိတ်လန့်စရာကြီးပါ
တကား။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သုံးပါးကို သည်လိုဆင်ခြင်၊
သည်လိုစီးဖြန်း၊ သည်လိုရှု၊ ဤကဲ့သို့ ရှုဖန်များလာလျှင် ရုပ်
နာမ် တရားတွေကို တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်ဖြစ်၍ နေလိမ့်
မည်၊ အားကိုးစရာမရှိဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်၊ မိုဃ်းကြီးလေကြီး
ကျသောအခါ မိုဃ်းကြီးတွေ များစွာထစ်ခြင်း၊ များစွာ
ပစ်ခြင်းကို ပြုသောအခါ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေဟာ

တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်ဖြစ်၍ နေကြတာလို ထို့အတူ ဘယ
ဉာဏ်ကို ဆိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ဟာ တရား
အလုပ်ကို ဖြုတ်လိုက်သောအခါ ဤကဲ့သို့ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်၊
မကြောက်နှင့်၊ ကြိုးစား၍သာ အားထုတ်၊ မိမိတို့က ဉာဏ်
ရေသာ၍လာပြီ၊ မကြောက်နှင့်၊ နောက်မဆုတ်နှင့်၊ တိုး၍သာ
အားထုတ်လိုက်၊ အလုပ်ခွင်ကိုဝင်၍ ဖြတ်ခနဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို
ကောက်လိုက်ပြန်လျှင် ရုပ် နာမ်တွေကို တထိတ်ထိတ် တလန့်
လန့်နှင့် နေလိမ့်မည်၊ သည်လိုနေလျှင် ဘယဉာဏ်ဆိုက်ပြီ မှတ်၊
ဤကဲ့သို့ မနေသေးလျှင် မဆိုက်သေး။

တနည်း ဘယဉာဏ်ရူပုံ

ဥပါဒ်ကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

ပဝတ္တိကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

နိမိတ်ကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံကို ဘေးဟု
မြင်အောင်ရူ။

ပဋိသန္ဓေကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

လားရာဂတိကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

ဖြစ်ခြင်းကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

ဇာတိကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

ဗျာဓိကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

မရဏကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရူ။

သောကကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရှု။
 ပရိဒေဝကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရှု။
 ဥပါယာသကို ဘေးဟု မြင်အောင်ရှု။
 သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 ပဝတ္တိအခါ၌ သင်္ခါရတို့၏ စပ်ကာ,စပ်ကာ ဖြစ်ခြင်းကို
 ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 သင်္ခါရနိမိတ်ကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 တဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ဘေးကြီးတခု
 မြင်အောင်ရှု။
 ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံကို ဘေးကြီး
 တခု မြင်အောင်ရှု။
 နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းကို ဘေးကြီးတခု
 မြင်အောင်ရှု။
 ဖြစ်ရာဌာန ငါးပါးသော ဂတိကို ဘေးကြီးတခု
 မြင်အောင်ရှု။
 ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်
 အောင်ရှု။
 ဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 ဇာတိကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 ဇရာကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 ဗျာဓိကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။
 သေခြင်း မရဏကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

စိုးရိမ်ခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ငိုကြွေးခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ပူဆွေးခြင်းကို ဘေးကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

သည်လိုစီးဖြန်းလျှင် များမကြာမီ ဘဝသုံးပါးကို မီးပုံကြီး
ကဲ့သို့ ထင်လာလိမ့်မည်။

ပထဝီ-အာပေါ-တေဇော-ဝါယော ဟု ဆိုအပ်သော မိမိ
ကိုယ်တိုင်ရှိသော ဓာတ်လေးပါးတို့ကိုလည်း ပြင်းပြသော
အဆိပ်ရှိသော မြေ၊ ကြမ်းတမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြေ
ကဲ့သို့ ထင်၍လာလိမ့်မည်။

ခန္ဓာငါးပါးတရားကိုလည်း သူသတ်ယောက်ျားကြီးကဲ့သို့
ထင်၍ လာလိမ့်မည်။ အဇ္ဈတ္တိကာယတနခြောက်ပါးကို ကာလ
ပျက်၍ လူတွေ ထွက်ပြေးသော ရွာပျက်ကြီးလို ထင်၍
လာလိမ့်မည်။ ဗာဟိရာယတနခြောက်ပါးကို ဖျက်တတ်သော
ခိုးသူထားပြကဲ့သို့ ထင်လာလိမ့်မည်။ သည်လို ကြပ်ကြပ်
ထင်မြင်လျှင် ဘယဉာဏ် ထင်ပြီမှတ်။

(ဘဝသုံးဖြာ မီးပမာလို ထင်လာရှိငြား ယောဂီများတို့
ကြိုးစား၍သာ အားထုတ်ရှာမှ ဉာဏ်တွင်ဘယ ထင်မြင်
ကြ၏။)

ဘုံသုံးပါးကို မီးပုံကြီးကဲ့သို့ထင်လျှင် ဘယဉာဏ်။

(ကိုယ်တိုင်ရှိငြား ဓာတ်လေးပါးကို ဆိပ်အားပြင်းပြ
မြေဟောက်မျှသို့ ကြောက်စရာထင်လာ ဤအရာကို ဘယ
ဉာဏ် မှတ်လေကြ။)

ကိုယ်တွင်ရှိသော ဓာတ်လေးပါးကို ပြင်းပြသော မြေ
ဟောက်ဆိပ်ကဲ့သို့ ထင်လျှင် ဘယဉာဏ်။

(ခန္ဓာငါးပါး ရုပ် နာမ် များကို သူသတ် ယောက်ျား
ထောင်မှူးလားသို့ မခြားပမာ ထင်မြင်လာက ဘယဉာဏ်
မှတ်ကုန်ကြ။)

ခန္ဓာငါးပါး သူသတ်ယောက်ျားကြီးကဲ့သို့ ထင်လျှင်
ဘယဉာဏ်။

အတိတ်ဖြစ်သော ရုပ်, နာမ်တို့သည် ချုပ်ပျက်ကုန်ပြီ၊
ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော ရုပ်, နာမ် သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း၊
အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်, နာမ်တို့သည် ချုပ်လိမ့်မည်။ ဤ
ကဲ့သို့ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ရုပ်, နာမ်တို့ကို မီးပုံကြီး မီးပုံစု
ကဲ့သို့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

အတိတာ သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
အနာဂတာ နိရုဇ္ဈိယန္တိတိ တိရုဏမတ္တမေဝ ဟောတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၂၇၃)

အတိတာ၊ လွန်လေပြီးကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာငါးတန်
ရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပျက်ဆုံးပါးခြင်းသို့ ရောက်
ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ
ငါးတန် ရုပ်နှင့် နာမ်တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ပျက် ဆုံးပါး
ခြင်းသို့ ရောက်နေကုန်၏။ အနာဂတာ၊ မရောက်မီအခါက
အနာဂတ်ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့် နာမ်တို့
သည်။ နိရုဇ္ဈိယန္တိ၊ ချုပ်ပျက် ဆုံးပါးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်

လတ္တံ့။ လူတိ၊ ဤသို့။ တိရဏမတ္တမေဝ၊ စုံစမ်းခြင်းမျှ
သည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တနည်း ဘယဉာဏ်ရှုပ် ပြီး၏။

ခန္ဓာငါးပါး-ဘယဉာဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

လွန်လေပြီးသော ရုပ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ရုပ်တို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသောသညာတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော သညာတို့သည် ချုပ်နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော သညာတို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဝိညာဏ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဝိညာဏ်တို့သည် ချုပ်နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဝိညာဏ်တို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

ခန္ဓာငါးပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်တဝင့်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ဇ-ပါး ဘယညဏ်စီးဖြန်းပုံ ၁၃၃

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ဇ-ပါး ဘယညဏ်
အကျယ်စီးဖြန်းပုံ

လွန်လေပြီးသော စက္ခာယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော စက္ခာယတနတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော စက္ခာယတနတို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော သောတာယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော သောတာယတနတို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော သောတာယတနတို့သည်
ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဃာနာယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဃာနာယတနတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဃာနာယတနတို့သည်
ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဇိဝှိယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဇိဝှိယတနတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဇိဝှိယတနတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ကာယာယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ကာယာယတနတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကာယာယတနတို့သည်
ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော မနာယတနတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော မနာယတနတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော မနာယတနတို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန (၆) ပါး ဘယညဏ်
အကျယ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဗာဟိရာယတန (၆) ပါး ဘယညဏ်
အကျယ် စီးဖြန်းပုံ

လွန်လေပြီးသော ရူပါရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ရူပါရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ရူပါရုံတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော သဒ္ဓါရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော သဒ္ဓါရုံတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဂန္ဓာရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ ၁၃၅

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဂန္ဓာရုံတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ရသာရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ရသာရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ရသာရုံတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဓမ္မာရုံတို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဓမ္မာရုံတို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

ဗာဟိရာယတန (၆) ပါး ဘယဉာဏ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ပေါင်း အာယတန (၁၂) ပါး ဘယဉာဏ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏

ဓာတ် ၁၈-ပါး ဘယဉာဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ

လွန်လေပြီးသော စက္ခုဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော စက္ခုဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော စက္ခုဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော သောတဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ဖြစ်သော သောတဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။
 နောက် ဖြစ်လတ္တံ့သော သောတဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
 လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဃာနဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော ဃာနဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။
 နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဃာနဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
 လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဇိဝှါဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဇိဝှါဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။
 နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဇိဝှါဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
 လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ကာယဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော ကာယဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။
 နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော ကာယဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
 လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ဖြစ်သော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။
 နောက်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
 လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ရုပ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
 ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ရုပ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍ နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့လော ရုပ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။
လွန်လေပြီးသော အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော အနံ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော အနံ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော အနံ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ရသာဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော ရသာဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော ရသာဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော အတွေ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော အတွေ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော အတွေ့ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ဓမ္မဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။
ခုဘဝ၌ဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။
နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဓမ္မဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။
လွန်လေပြီးသော မျက်လုံးအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်
ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော မျက်လုံးအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော မျက်လုံးအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော နားအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော နားအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော နားအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော နှာခေါင်းအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်
ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော နှာခေါင်းအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော နှာခေါင်းအသိဓာတ်တို့
သည် ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော လျှာအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော လျှာအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော လျှာအသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော ကိုယ်အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ ဖြစ်သော ကိုယ် အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍
နေတုန်း။

နောက် ဖြစ်လတ္တံ့သော ကိုယ် အသိဓာတ်တို့သည် ချုပ်
ကုန်လတ္တံ့။

လွန်လေပြီးသော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ပြီးပြီ။

ခုဘဝ၌ဖြစ်သော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်၍နေတုန်း။

နောက်ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်ဓာတ်တို့သည် ချုပ်ကုန်
လတ္တံ့။

ဓာတ်(၁၈)ပါး ဘယဉာဏ်အကျယ်
စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာဒိနဝဉာဏ်ကိုတက်၍စီးဖြန်းပုံ

အာဒိနဝဉာဏ်ကို တက်၍ စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် ရှေးဦးစွာ အနည်းငယ် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားထုတ်ပါ။ အားထုတ်၍ စိတ်တည်ကြည်လာသောအခါ
မိမိထင်မြင်ပြီးသော ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးကို အာရုံပြုလျက်
ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အပြစ်ကြီးစွာတကား၊
ဘယ်သူမှ ဆီးတား၍ မရနိုင်ပါတကား၊ မတတ်နိုင်ပါတကား။

ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်၊ နာမ် တို့သည် အပြစ်ကြီးစွာ
တကား၊ ဘယ်သူမျိုးမှ မဆီးတား နိုင်ပါတကား၊ မတတ်နိုင်
ပါတကား၊ ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်၊ နာမ်တို့သည် အပြစ်ကြီးစွာ
တကား၊ ဘယ်သူမျိုးမှ မဆီးတားနိုင်ပါတကား၊ မတတ်နိုင်ပါ
တကား။

သည်လိုစီးဖြန်း၊ မကြာခင် ထိုရုပ်, နာမ်တို့၏ အပြစ်ဒေါသ
တွေကို မြင်နိုင်ထင်နိုင်သော ဉာဏ်ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။
အလုပ်ကို ဖြုတ်လိုက်သောအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် စိတ်ဟာ
သည်ကိုယ်ကြီးကို ကျွေးမွေးရတဲ့ အပြစ်ဒေါသတွေကို မြင်၍
နေလိမ့်မည်။ မသဒ္ဓါနိုင်ပဲ ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်။ ထိုဉာဏ်
မရောက်ခင်၊ မရခင်တုန်းကတော့ သည်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို
ကျွေးရ၊ မွေးရ၊ ရေချိုးရ၊ အဝတ်တန်းဆာ ဒွါဒယာတို့ဖြင့်
ဆင်ရ၊ ပြင်ရတာကို အပြစ် မမြင်နိုင်၊ ယခု သည်ဉာဏ်ကို
ရတော့ သည်ဉာဏ်ကို ရသည့်နေ့ကစ၍ ကျွေးရ၊ မွေးရ၊
ရေချိုးရ၊ အဝတ်တန်းဆာ ဒွါဒယာတို့ဖြင့် ဆင်ရ၊ ပြင်ရတာ
တွေကို အပြစ်ကြီးမြင်၍ နေလိမ့်မည်။

သည်ဉာဏ်ကို မရခင်က ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏အပြစ် မမြင်၊
သည်ဉာဏ်ကိုရခါမှ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အပြစ်မြင်ခြင်းသည်
ကိုယ်ကြီးနှင့် ယောဂီများ မတုံ့ဟန်ရှိကြသည်။

ဥပမာ ဘာနှင့် အလားတူပါသလဲလို့ ဆိုလျှင်—

တယောက်နှင့် တယောက် ချစ်ကျွမ်း ဝင်နေသော အဆွေ
ခင်ပွန်း နှစ်ယောက်တို့သည် ချစ်ကျွမ်းဝင်၍ နေကြသော
အခါ အပြစ်ပင်ရှိငြားသော်လည်း တယောက်၏ အပြစ်ကို
တယောက် မမြင်နိုင်ကြချေ။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့ မသင့်မတင့်
ရှိကြသောအခါ တယောက်၏ အပြစ်ကို တယောက် မြင်ကြ
တာလို ဘယ်လိုပင် ကောင်းအောင်ပြုငြားသော်လည်း ဘယ်
တော့မှ အကောင်းမထင်တာလို ထို့အတူ ထိုဉာဏ်ကို ရသည့်
နေ့ကစ၍ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အပြစ်မြင်၍ နေတော့တာပဲ။

အလုပ်ခွင်ကို ဝင်၍ ဖျတ်ခနဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ကောက်
လိုက်သောအခါ ရုပ်, နာမ်တရားတွေ၏ အပြစ်ကိုသာ မြင်၍
နေ၏။ ထိုရုပ်, နာမ်တရားတွေကို မရှုစိမ့်နိုင်အောင် ဖြစ်တတ်
သည်။ သည်လိုဖြစ်လျှင် အာဒီနဝညဏ် ဆိုက်ပြီ။ “မချစ်လျှင်
အပြစ်၊ ချစ်လျှင် အနှစ်”ဆိုတဲ့စကားသည် အလွန်မှန်၏။

တနည်း အာဒီနဝညဏ် ရှုပုံ

သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ပဝတ္တိအခါ၌ သင်္ခါရတို့၏ စပ်ကာစပ်ကာ ဖြစ်ခြင်းကို
အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

သင်္ခါရနိမိတ်ကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

တဖန် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု
မြင်အောင်ရှု။

ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းကံကို အပြစ်ကြီး တခု မြင်
အောင်ရှု။

ဖြစ်ရာဌာန ငါးပါးသော ဂတိကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်
အောင်ရှု။

ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်ကြီး တခု မြင်
အောင်ရှု။

ဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ဇာတိကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ဗျာဓိကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

သေခြင်းမရဏကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

စိုးရိမ်ခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ငိုကြွေးခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

ပူဆွေးခြင်းကို အပြစ်ကြီးတခု မြင်အောင်ရှု။

သည်လိုစီးဖြန်းလျှင် များမကြာမီ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်
တရားတွေ့ရုံ အပြစ်တွေ့ကို မြင်၍ လာလိမ့်မည်။

မိမိနှင့် မသင့်မတင့်ရှိတဲ့သူကို အပြစ်မြင်၍ နေတာလို
ထို့အတူ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်တရားတွေ့ကို အပြစ်မြင်၍
နေလိမ့်မည်။

အာဒိနဝဂါထာ

ဥပ္ပါဒဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ ပဿတိ။

အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ၊ ဉာဏံ အာဒိနဝေ ဣဒံ။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ နှာ-၅၇)

အာဒိနဝဂါထာအနက်

ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ သင်္ခါရဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ လူ့ပြည်၊
နတ်ရွာရောက်သောအခါ၌ သင်္ခါရတို့ စပ်ကာစပ်ကာ ဖြစ်ခြင်း
ကို၎င်း။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့၏ အရိပ်နိမိတ်
ကို၎င်း။ အာယူဟနံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံကို

၎င်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းကို၎င်း။
ဒုက္ခန္တိ၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ ဝဋ်ဒုက္ခကြီးဟူ၍။ ပဿတိ၊ ဝိပဿနာ
လက်ရှိ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ရှု၏။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသို့ ခန္ဓာငါးပါး
အကြောင်း ရှုသောဉာဏ်ကို။ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊ အာဒိနဝ
ဖြစ်သော အပြစ်ဒေါသကုံမြင်သော ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။

၁။ သင်္ခါရတို့ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်မြင်ခြင်း တပါး။

၂။ သင်္ခါရတို့ စပ်ကာ စပ်ကာ ဖြစ်ခြင်းကို အပြစ်မြင်ခြင်း
တပါး။

၃။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အရိပ်နိမိတ်ကို အပြစ်မြင်ခြင်း
တပါး။

၄။ ကံကို အပြစ်မြင်ခြင်း တပါး။

၅။ နောင်တဖန် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရမည်ကို အပြစ်
မြင်ခြင်း တပါး။

ဤအပြစ်ဒေါသ ငါးပါးမြင်သော ဉာဏ်ကို အာဒိနဝဉာဏ်
ခေါ်သည်။

သန္တိပဒဂါထာ

အနုပ္ပါဒံ အပ္ပဝတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ သုခန္တိ စ။

အနာယူဟနံ အပ္ပဋိသန္ဓိံ၊ ဉာဏံ သန္တိပဒေ ဣဒံ။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ နှာ-၅၈)

သန္တိပဒ္ဒါနိယအနက်

အနုပ္ပါဒံ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ မရှိသော မြို့နိဗ္ဗာန် ကို၎င်း။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ စပ်ကာစပ်ကာ တချာချာနှင့် ဖြစ်ခြင်းမရှိသော မြို့နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ အနိမိတ္တံ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့၏ အရိပ်နိမိတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန် ကို၎င်း။ အနာယူဟနံ၊ ကံနှစ်ပါးတို့၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို ၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိသန္တိံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေတဖန် တည်နေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာသုခ မြေသော ဓာတ် သဘာဝဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှုအပ်၏။ သန္တိပဒေ၊ သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာအမှန် မြို့နိဗ္ဗာန်၌။ နိန္ဒာဒိဘာဝေန၊ ညှတ်ခြင်းစ သည်အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤငါးပါး သော ဝတ္ထုရှိသော ဉာဏ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၁။ ခန္ဓာငါးပါး မရှိသော နိဗ္ဗာန်။

၂။ ခန္ဓာငါးပါးတွေ စပ်ကာစပ်ကာ မဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်။

၃။ ခန္ဓာငါးပါး အရိပ်နိမိတ် ကင်းသော နိဗ္ဗာန်။

၄။ ပဋ္ဌိသန္ဓေယူခြင်း၏ အကြောင်းကံကုန်သော နိဗ္ဗာန်။

၅။ သန္ဓေတည်ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်။

ဤ ငါးပါးကို သိသောဉာဏ်ကို သန္တိပဒဉာဏ်ဟု ခေါ် သည်။

အာဒီနဝဉာဏ် သန္တိပဒဉာဏ်နှစ်ပါး ခြားနားပုံ

ဣတိ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဌာနေသု ဇာယတိ။
ပဉ္စဌာနေ သန္တိပဒေ၊ ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတိ။
ဒွိသုယေဝ^၁ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိ။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ နှာ-၅၈)

အာဒီနဝေ၊ အပြစ်ဒေါသ၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ပဉ္စဌာနေသု၊ ငါးပါးသောအရာဌာနတို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ပဉ္စဌာနေသု၊ ငါးပါးသောအရာဌာနတို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသ ဉာဏေ၊ ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒွိသုယေဝ၊ အာဒီနဝဉာဏ်၊ သန္တိပဒဉာဏ်နှစ်ပါးတို့၌သာ။ ကုသလတာ-ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည့်အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။ န ကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

အာဒီနဝဉာဏ် သန္တိပဒဉာဏ် နှစ်ပါးကို ခြားနား၍မှတ်။

အာဒီနဝဉာဏ် ၁၀-ပါးသောဘေး စီးဖြန်းပုံ

၁။ ရုပ်၊နာမ်တွေ့ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်ပျက်၍
နေခြင်းကြောင့် ဘေးရန်ကြီးပါတကား။

၁။ ဒွိန္ဒ ဉာဏာနံ (ဆဌမ္မ)

- ၂။ ရုပ်,နာမ်တွေ အသက်ကုန်ဆုံးခြင်းကြောင့် ဘေးရန်
ကြီးပါတကား။
- ၃။ ရုပ်,နာမ်တွေ ပဋိသန္ဓေ အဖန်ဖန်နေခြင်းကြောင့်
ဘေးရန်ကြီးပါတကား။
- ၄။ ရုပ်, နာမ်တွေ ဘဝတပါးသို့ လားရခြင်းကြောင့်
ဘေးရန်ကြီးပါတကား။
- ၅။ ရုပ်,နာမ်တွေ အဖန်ဖန် အိုရခြင်းကြောင့် ဘေးရန်
ကြီးပါတကား။
- ၆။ ရုပ်,နာမ်တွေ အဖန်ဖန် နာရခြင်းကြောင့် ဘေးရန်
ကြီးပါတကား။
- ၇။ ရုပ်,နာမ်တွေ သေရခြင်းကြောင့် ဘေးရန်ကြီးပါ
တကား။
- ၈။ ရုပ်,နာမ်တွေ စိုးရိမ်ရခြင်းကြောင့် ဘေးရန်ကြီးပါ
တကား။
- ၉။ ရုပ်,နာမ်တွေ ငိုကြွေးရခြင်းကြောင့် ဘေးရန်ကြီး
ပါတကား။
- ၁၀။ ရုပ်,နာမ်တွေ နောင်တဖန် ပူပန်ရခြင်းကြောင့်
ဘေးရန်ကြီးပါတကား။

အာဒိနဝဉာဏ်ကို ထင်လွယ်မြင်လွယ်အောင် ယခု ပြဆိုသည့်
အတိုင်း ရှုရမည်။

ဤကဲ့သို့ ရှု၍ အဟုတ်အဟတ် ဉာဏ်အမြင်ပေါက်ခဲ့လျှင်
 နောက်ဘဝ၌ တဖန်မဖြစ်ပါက ချမ်းသာ၏ဟု ထင်နိုင်မြင်နိုင်
 သော သန္တိပဒဉာဏ် ပေါ်လာတတ်သည်။

အာဒိနဝဉာဏ် မီး ၁၁-ပါး စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရုပ်,နာမ်အတွက် တပ်နှစ်သက်သော မီးတွေ ဖြစ်
 ပေါ်လာ၏။
- ၂။ ရုပ်,နာမ်အတွက် အမျက်ထွက်သော မီးတွေ ဖြစ်
 ပေါ်လာ၏။
- ၃။ ရုပ်,နာမ်အတွက် ဖုံးလွှမ်းသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၄။ ရုပ်,နာမ်အတွက် ပဋိသန္ဓေနေရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်
 လာ၏။
- ၅။ ရုပ်,နာမ်အတွက် အိုရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၆။ ရုပ်,နာမ်အတွက် သေရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၇။ ရုပ်,နာမ်အတွက် စိုးရိမ်ရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၈။ ရုပ်,နာမ်အတွက် ငိုကြွေးရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်
 လာ၏။
- ၉။ ရုပ်,နာမ်အတွက် ဆင်းရဲရသော မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
- ၁၀။ ရုပ်,နာမ်အတွက် စိတ်နှလုံးမသက်သာသော မီးတွေ
 ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၁၁။ ရုပ်,နာမ်အတွက် သက်ကြီးရှိုက်ငင် ပင်ပန်းရသော
မီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အာဒိနဝညဏ် မီး ၁၁-ပါး စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာဒိနဝညဏ် ပြီး၏။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်ကို တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်ကိုတက်၍ စီးဖြန်းလိုတဲ့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော်
ကောင်းသည် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနည်းငယ်မျှ
သုံးသပ်၍ သမာဓိတည်ကြည်သောအခါ ရုပ်, နာမ်တရား
နှစ်ပါးကို အာရုံပြု၍ “ပျက်စီးနေသော ရုပ်,နာမ်တို့သည်
စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလေစွ၊ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလေစွ
တကား၊ ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် စိတ်ပျက်စရာ
ကောင်းလေစွ၊ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလေစွတကား၊ ပျက်စီး၍
နေသော ရုပ်,နာမ်တို့သည် စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလေစွ
တကား၊ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလေစွတကား၊ သည်ကဲ့သို့
စီးဖြန်း၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်မှစ၍ စုတိစိတ်တိုင်အောင် ရုပ်,နာမ်
တို့သည် မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပြက်မျှ မရပ်မဆိုင်း ဒိုင်း၊
ဒိုင်းပြေး ပျက်စီး၍ နေသောကြောင့် ရုပ်,နာမ်တို့သည်
စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလေစွတကား၊ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်း
လေစွတကား”။ သည်လို ကြပ်ကြပ်ကြည့်ရှု၊ များမကြာမီ
နိဗ္ဗိန္ဒညဏ် ပေါ်ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ် ပေါ်ပေါက်၍လာလျှင် ရုပ်, နာမ်နှစ်ပါးကို
ကြည့်၍နေရတာ ကြည့်၍မကောင်း၊ သွေ့ခြောက်ခြောက်ကြီး

ဖြစ်၍ နေတတ်သည်။ ခြောက်တောက်တောက်ကြီး ဖြစ်နေ
တတ်သည်။ ပင့်သက်ကြီးများလဲ ရှု၍ နေတတ်သည်။ ဟိန်းချ
လို့လဲ နေတတ်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလဲပဲ တောင်တောင်
မြောက်မြောက် ထင်တတ်သည်။ ပျင်းမုန်းကြီးလဲပဲ ဖြစ်တတ်
သည်။ ငိုခြင်း၊ ရီခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။ မျက်ရည်များလဲ ကျ
တတ်သည်။ လူတောထဲမှာ မနေချင်ပဲ ဖြစ်တတ်သည်။ သည်လို
ဖြစ်လျှင် နိဗ္ဗိဒ္ဓဉာဏ်စခန်းကို ဆိုက်ပြီမှတ်။

နိဗ္ဗိဒ္ဓဂါထာ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊ နှာ-၅၃)

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာ
ငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ခဏမစဲ အမြဲပဲ ပျက်၍
နေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အမှန် ဖြစ်ပျက်ဟန်ကို။ ယဒါ၊
အကြင် ဝိပဿနာအလုပ် အားအင်ထုတ်သောအခါ၌။ ယော၊
အကြင် နေ့ညဉ့်ကြိုးကုတ် တရားကို အားထုတ်သော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာလက်ရှိ ပညာမျက်စိဖြင့်။
ပဿတိ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖန်ဖန်ဖြစ်ပျက် အနိစ္စ
အချက်ကို မြင်၏။ အထ၊ ထိုသို့ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့
ဖန်ဖန်ဖြစ်ပျက် အနိစ္စအချက်ကို မြင်သည်ရှိသော်။ ဧသ၊ ထို
နေ့ညဉ့်ကြိုးကုတ် တရားကို အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ဒုက္ခေ၊ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖန်ဖန်ဖြစ်ရ

ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တောင်ထိုင် မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်နှင့်
မခိုင်မတည် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာ၏။ ဧသ ဧသော
နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ဤသို့ တောင်ထိုင် မြောက်ထိုင် တမိုင်မိုင်နှင့် မခိုင်
မတည် မကြည်မသာ ငြီးငွေ့ရှာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း နိဗ္ဗာန်မြို့ကြီးကို သွားခြင်း၏။
မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းဟောင်း ခရီးကောင်းပေတည်း။

နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

(အနက် နောက်က ပြခဲ့ပြီ။)

နိဗ္ဗိန္ဒဂါထာ

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

(အနက် နောက်က ပြခဲ့ပြီ။)

နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ကို ဥပမာများဖြင့် ပြပုံ

နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ကို ရောက်၍ နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များတို့၏
စိတ်သည် ရွှေဟင်္သာမင်းနှင့် ပမာတူ၏။

အနောတတ်အိုင်၏ အနောက်ဖက်မျက်နှာ စိတ္တကုဋ္ဌ
တောင်ခြေရင်း၌ မွေ့လျော်နေသော ရွှေဟင်္သာမင်းသည်

မသန့်ရှင်းသော ဒွန်းစက္ကားရွာ တံခါးအနီးရှိ အိုင်ငယ်၌ ပျော်ရွှင်မြူးထူး မေ့လျော်ခြင်းကို မပြုနိုင်၊ အိုင်ကြီး ခုနစ်အိုင် တို့၌သာလျှင် မေ့လျော်ပျော်ပါးခြင်းကို ပြုနိုင်သကဲ့သို့ ထို အတူ ရွှေဟင်္သာမင်းကြီးနှင့်တူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒွန်း စက္ကားရွာအနီး၌ရှိသော အိုင်ငယ်နှင့်တူသော စိန်ကျောက် ရတနာ ရွှေ ငွေ ဘဏ္ဍာ တိုက်တာ အိမ်ကျောင်း ရှိရှိသမျှ သော တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့၌ ပျော်ရွှင်မြူးထူး မေ့လျော်ခြင်းကို မပြုနိုင်၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌သာ မေ့လျော် ပျော်ပါးခြင်းကို ပြုနိုင်၏။

နိဗ္ဗိဒ္ဓဉာဏ်စခန်းရောက်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ စိတ်ဟာ ရွှေ၊ ငွေ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ကျေးကျွန်၊ သား၊ သွီး၊ ခြေရံ၊ သင်းပင်းများနှင့် မမေ့လျော်နိုင်၊ လူ့ပြည်မှာ၊ နတ် ပြည်မှာ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာလဲပဲ မမေ့လျော်နိုင်၊ သည်လို ဖြစ် တတ်သည်။

နိဗ္ဗိဒ္ဓဉာဏ်ရောက်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ရွှေချိုင့် ထဲမှာလှောင်၍ ထားသော ခြင်္သေ့မင်းနှင့်တူ၏။ ရွှေချိုင့်ထဲမှာ လှောင်၍ထားသော ခြင်္သေ့မင်းသည် ထိုရွှေချိုင့်သည် ဘယ် လောက်ပင် အဖိုးအနန္တ ထိုက်တန်သော်လဲ ရွှေချိုင့်ထဲမှာ မမေ့လျော်နိုင်၊ ယူဇနာသုံးထောင် အပြောကျယ်သော ဟိမဝန္တာတောင်၌သာလျှင် မေ့လျော်နိုင်တာလို ထိုအတူ နိဗ္ဗိဒ္ဓဉာဏ်ကို ရောက်၍နေသော ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းနှင့် တူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ ဟု ဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါး၌ မမေ့လျော်နိုင်၊ သုံးပါးသော အနု ပဿနာတို့၌သာလျှင် မေ့လျော်နိုင်၏။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်သို့ ရောက်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းနှင့်တူ၏။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည် ဘယ်လိုပင် တင့်တင့် တယ်တယ် မြို့လယ်မှာ ထားငြားသော်လည်း မမွေ့လျော် မပျော်ပါးနိုင်၊ ဟိမဝန္တာတော ဆဒ္ဒန်အိုင်၌သာလျှင် ပျော်ပါး နိုင်၏။ ထို့အတူ နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်သို့ရောက်နေသော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း နှင့်တူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းသည် ဘယ်လိုပင် တင့်တင့်တယ်တယ်၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ မြို့ထဲမှာ နေရငြားသော်လဲ မမွေ့လျော်နိုင်၊ ဆုဆုပပ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် မမွေ့ လျော်နိုင်။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ် အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ

ခန္ဓာ ၅-ပါး ရှုပုံ ၃-နည်း

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ဖရိုဖရဲ ကြဲ၍ နေကုန်၏တကား။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့သည် ဖရိုဖရဲ ကြဲ၍ နေကုန်၏တကား။
သညာက္ခန္ဓာတို့သည် ဖရိုဖရဲ ကြဲ၍ နေကုန်၏တကား။
သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် ဖရိုဖရဲ ကြဲ၍ နေကုန်၏တကား။
ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် ဖရိုဖရဲ ကြဲ၍ နေကုန်၏တကား။
- ၂။ ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် ရှိန်ရှိန်ပူ၍ နေကုန်၏တကား။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့သည် ရှိန်ရှိန်ပူ၍ နေကုန်၏တကား။
သညာက္ခန္ဓာတို့သည် ရှိန်ရှိန်ပူ၍ နေကုန်၏တကား။
သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် ရှိန်ရှိန်ပူ၍ နေကုန်၏တကား။
ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် ရှိန်ရှိန်ပူ၍ နေကုန်၏တကား။

၃။ ရူပက္ခန္ဓာတို့သည် များစွာ တောက်လောင်၍ နေကုန်၏
တကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့သည် များစွာ တောက်လောင်၍
နေကုန်၏တကား။

သညာက္ခန္ဓာတို့သည် များစွာ တောက်လောင်၍ နေ
ကုန်၏တကား။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် များစွာ တောက်လောင်၍ နေ
ကုန်၏တကား။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည် များစွာ တောက်လောင်၍ နေ
ကုန်၏တကား။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ် အကျယ်စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်တခဏ်း ပြီး၏။

မုဉ္ဇိတုကမုတဘျဏ်ကို တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

မုဉ္ဇိတုကမုတဘျဏ်ကို တက်၍ စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနည်းငယ်
မျှ အားထုတ်၍ စိတ်တည်ကြည်သောအခါ ယခု ပျက်စီး၍
နေသော ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးက ဘယ်တော့ခါမှ လွတ်ပါ့မယ်လဲ
လွတ်ခဲလှချေရဲ့ လွတ်အောင် ဘယ်လိုကြံ့ပါ့မယ်တုန်း လွတ်
သွားရင် ကောင်းလေစွ၊ ယခု ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်၊ နာမ်
နှစ်ပါးက ဘယ်တော့ခါမှ လွတ်ပါ့မယ်တုန်း လွတ်ခဲလှချေရဲ့

လွတ်အောင် ဘယ်လို ကြံပါ့မလဲ လွတ်သွားရင် ကောင်း
လေစွ။

ယခု ပျက်စီးနေသော ရုပ် နာမ်နှစ်ပါးက ဘယ်တော့မှ
လွတ်ပါ့မယ်လဲ လွတ်ခဲလှချည်ရဲ့ လွတ်အောင် ဘယ်လိုကြံမလဲ
လွတ်သွားရင် ကောင်းလေစွ။ သည်လို စီးဖြန်း၊ များမကြာမီ
မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျဏ် ပေါ်ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။

မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျဏ်ကို ရောက်၍နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် စီးဖြန်း၍နေသောအခါ ရုပ်၊ နာမ်တရားနှစ်ပါးမှ လွတ်
လိုတဲ့စိတ် ဖြစ်၍နေလိမ့်မည်။ အလုပ်ကို ဖြုတ်လိုက်သောအခါ
သည်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို သင့်တော်ရာမှထွား၍ ပစ်ခွဲချင်တဲ့
စိတ် ဖြစ်၍နေလိမ့်မည်။ ပိုက်ထဲ ကွန်ထဲမှာ မိ၍နေသော ငါး
များသည် ပိုက်ထဲ ကွန်ထဲက များစွာ လွတ်ချင်သကဲ့သို့၊
လက်ထိတ်ခတ်၍ထွားသောသူသည် လက်ထိတ်တွေ လွတ်ချင်
သကဲ့သို့၊ အနာရောဂါ ရောက်၍နေသောသူသည် အနာ
ရောဂါက လွတ်ချင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘုံသုံးပါးမှ၎င်း၊ ရုပ်၊
နာမ်တရားနှစ်ပါး သင်္ခါရတရားမှ၎င်း လွတ်၍သွားချင်တဲ့စိတ်
ဖြစ်၍နေလိမ့်မည်။

သည်ကဲ့သို့ဖြစ်၍နေလျှင် မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျဏ်။

မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျဏ်

ဘုံသုံးပါးက မလွတ်နိုင်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ ငြီးပုံ

ဣမေသံ မမ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဝါ ဘိဇ္ဇနံ ဝါ ဒုက္ခံ
ဒုက္ခံ အတိဒုက္ခံ၊ တတော ကဒါဟံ မုစ္ဆေယျံ၊ သာဓု

ဝတ မုစ္စနံ၊ သာဓု ဝတ အပဂမနံ၊ သာဓု ဝတ နိဗ္ဗူတံ၊
ဧဝံ မုစ္စနာနုပဿနာ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏံ။

မမ၊ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်သောငါ၏။ ဣမေသံ
ခန္ဓာနံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဝါ၊
ခဏအတွင်း ရှေ့တွင်ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘိဇ္ဇနံ ဝါ၊ ခဏ
ချက်ခြင်း ရှေ့တွင် ပျက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခံ၊ ကြီးငယ်
သောင်းပြောင်း ဒုက္ခအပေါင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်၏။ အတိ-
ဒုက္ခံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ဆင်းရဲရ၏။ တတော၊ ထိုဆင်းရဲပေါင်းစုံ
သုံးပါးဘုံမှ။ ကဒါ၊ ဘယ်နံရောအခါ၌။ အဟံ၊ ဝိပဿနာ
အလုပ် အားထုတ်သောငါသည်။ မုစ္စေယျံ၊ ဆင်းရဲပေါင်းစုံ
သုံးပါးဘုံမှ လွတ်ရပါအံ့နည်း။ မုစ္စနံ၊ ဆင်းရဲပေါင်းဆုံ သုံးပါး
ဘုံမှ လွတ်ခြင်းသည်။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ ကောင်း
လေစွ။ အပဂမနံ၊ ဆင်းရဲပျောက်ကင်း ပြာပူတိုင်းမှ လွတ်ပါ
မူကား။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ။ နိဗ္ဗူတံ၊
ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းပါမူကား။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ
ကောင်းလေစွ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မုစ္စနာနုပဿနာ၊ ဆင်းရဲ
ပေါင်းဆုံ သုံးပါးဘုံမှ လွတ်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်။ မုဉ္ဇိတု-
ကမ္ပတာဉာဏံ၊ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ် မည်၏။

မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ် ပြီး၏။

ပဋိသင်္ခါဉာဏ်

ပဋိသင်္ခါဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းလိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်
ရှေးဦးစွာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနည်းငယ်မျှ သုံးသပ်၍

စိတ်ကြည်သောအခါ မိမိမြင်၍ထားသော ရုပ်,နာမ် နှစ်ပါးကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကစ၍ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်ထိအောင် ယခု ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်း အနတ္တ၊ ယခု ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်း အနတ္တ၊ ယခု ဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်း အနတ္တ၊ သည်လို့ စီးဖြန်း။

တနည်းမှာ—ယခုဖြစ်ပျက်၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် ပျက်စီးခြင်း အနိစ္စ၊ ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ ပျက်စီးတာကို အစိုးမရ အနတ္တ၊ ယခုပျက်စီး၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် ပျက်စီးခြင်း အနိစ္စ၊ ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ ပျက်စီးတာကို အစိုးမရ အနတ္တ၊ ယခု ပျက်စီး၍နေသော ရုပ်, နာမ်တို့သည် ပျက်စီးခြင်း အနိစ္စ၊ ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ ပျက်စီးတာကို အစိုးမရ အနတ္တ၊ သည်လို့စီးဖြန်း၊ များမကြာမီ ပဋိသင်္ခါဉာဏ် ပေါ်ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။

သည်ကဲ့သို့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကစ၍ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်ထိ လက္ခဏာသုံးချက်တင်၍ စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုဉာဏ်တို့၏ သဘောလက္ခဏာတွေဟာ ဉာဏ်ထဲမှာ စုစည်းထားတာလို့ ထင်လာလိမ့်မည်၊ ကြိုးစား၍သာ အားထုတ်ပေတော့။

သုညတ၏ သဘောသွားကို ပြပုံ

အနတ္တဆိုတာ အတ္တဆိုတာသည်။ အတ္တဆိုတာဆိုတာ ရုပ် နာမ်သာ ကျန်သည်။ ဥပမာတခုမှာ ခဲနက် ကြေးနီ စသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော ဘော်သည် ခဲနက် ကြေးနီ မရှိ သည်ရှိသော် ဘော်ချည်းသာသက်သက် သန့်သန့်ရှင်းရှင်း စင်စင် ကြယ်ကြယ်ဖြစ်၍နေတာလို ထို့အတူ ကိုယ်ဟူသော အတ္တသာရမှကင်းသည်ရှိသော် ကိုယ်ဟူသော အတ္တသာရနှင့် မရော မရှက်သည်ရှိသော် ရုပ် နာမ်ချည်းသာ သက်သက် သန့်သန့် ရှင်းရှင်း စင်စင် ကြယ်ကြယ် ဖြစ်၍နေသောကြောင့် သုညတဟုမှတ်။ သုညတ၏သဘောသွားကို ခြားနား၍ သိစေ ခြင်းငှါ အနတ္တလက္ခဏာကို ထပ်မံ၍ စီးဖြန်းအားထုတ်ရမည်။

‘သုည’ဆိုတဲ့သဘောသွားသည် လောကကြီးသုညးတာကို ဆိုသည်။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ တော တောင် ရေ မြေ သမုဒ္ဒရာ နေ လ နက္ခတ် ရှိရှိသမျှကို ဆိုသည်။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ တော တောင် ရေ မြေ သမုဒ္ဒရာမရှိလျှင် သုညတဟု မှတ်တော်မူကြ ပါ။ ရုပ်နှင့် နာမ်သာ ရှိပါတော့သည်။

ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ထင်၍နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်
ငါးဆောင်းသောသူနှင့် တူကြောင်း ပြရာသော အချက်

ငါးဆောင်းသောယောကျ်ားသည် ငါးကိုအလွန်လိုချင်တဲ့ ဆန္ဒအားကြီးလှသည့်အတွက်ကြောင့် အိုင်ငယ် အင်းငယ် တို့၌ လိုက်လံ၍ ငါးကိုဆောင်းသောအခါ ကံအားလျော်စွာ ရေမြေဟောက်ကြီးကို အုပ်မိ ဆောင်းမိသည့်အတွက်ကြောင့် ရေမြေဟောက်ထ၍ တဖန် ဆောင်းကို တိုးပြန်သည်ရှိသော်

တံငါယောက်ျား ဆောင်းသမားက အားရဝမ်းသာ ရောမ
ငါးကြီး တခါဖြင့် မိပြီ၊ ဤကဲ့သို့အထင်နှင့် ဖြတ်ခနဲ ဆောင်း
ပေါက်မှ နှိုက်၍ဖမ်းသောအခါ ရေမြေဟောက်၏ လည်ဂုတ်
ပိုင်းကို ကိုင်မိ ဆုပ်မိ၏။

ထိုအခါ ငါးကြီးဟု မှတ်ထင်သည့်အတွက် စိတ်မပျက်
သောကြောင့် အားတက်၍ တဖန်ဝမ်းမြောက်ပြန်၏။ ဝမ်း
မြောက်ဝမ်းသာ ရေမြေဟောက်ကို ဆောင်းပေါက်မှထုတ်
လေက ငါးကား မဟုတ်၊ လည်ရေးသုံးရစ်ရှိတဲ့ မြေဟောက်
ကြီး ဟုတ်သည်ကို အမှန်သိရသောအခါ ဆောင်းရော၊ မြေပါ
နှစ်ဖြာသော ပစ္စည်းတို့ကို မတူယံမတာ သာယာခြင်းကင်း
ပြတ်၍ စွန့်ပစ်ကာ ပြေးသွားပြီးမှ ကံကြီးလို့သာ မြေဟောက်
ကြီး ငါ့ကို မကိုက်သည်၊ ဤကဲ့သို့ဆို၍ ပြန်ပြီး လှည့်ကြည့်
တာလို ဆိုအတူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ငါးဆောင်းသမားကြီးသည်
ရုပ်၊ နာမ် တည်းဟူသော ရေမြေဟောက်ကို ပဋိသင်္ခါဉာဏ်
ရောက်သောအခါ ပြန်လှည့်၍ ကြည့်မိပါလိမ့်မည်။

အထက်ပါ ဥပမာကိုရည်၍ ဆုတောင်းခန်းပျို့ ပိုဒ်ရေ
(၅၇)၌ ရှင်သီလဝံသစပ်ဆိုတော်မူသည့် လင်္ကာကား—

ဆယ်လံအစောက်၊ ရေထဲအောက်သို့၊ ထုတ်ချောက်
စုပ်စုပ်၊ စုံးစုံးငုပ်၍၊ စမ်းခုပ်သရော်၊ သူပေါ်စိမ်းစား၊
တံငါသားလျှင်၊ လည်ကြားသုံးရစ်၊ မည်းချစ်ရင်ပြောက်၊
ရေမြေဟောက်ကို၊ လန့်ကြောက်မရှိ၊ ငါးဟုမိ၍၊ လည်စိ
ကိုင်ဆုပ်၊ ဝမ်းသာရုပ်ဖြင့်၊ သူနုပျံ့လျော်၊ ကြည့်
လျက်ပေါ်သော်၊ မြော်ကတုံးတုံး၊ အလှဆုံးဟု၊ နှလုံးမဆုံး၊

ရင်တီးအံ့သို့၊ သိန့်ပညာ၊ ထိုရော်ငါလည်း၊ ပမာဏှိတူ၊
စည်းစိမ်ထူ၍၊ ရှိန်းပူမထိ၊ ချမ်းသာရှိလျက်၊ သတိ
မြင်ကျယ်၊ သူတော်နွယ်ကို၊ ယိုးမယ်မဲ့လျှင်း၊ အချင်း
စစ်ဖွေ၊ ကြံတုံချေက၊ မွေးရေခပင်း၊ နှလုံးတွင်း၌၊
သားညှင်းအသွင်၊ မီးဝယ်ကင်သော်၊ ပိတ်ပင်မပြန့်၊
ရှုံ့ရှုံ့ တွန့်လျက်၊ ကြောက်လန့်ထိတ်စွာ၊ ဘော်သုံး
ရွာတွင်၊ ဝါဝါလည်းလောင်၊ လူတို့ဘောင်ကား၊ ပြောင်
ပြောင်ငါ့အား ညီသတည်း။

တံငါယောကျ်ား ငါးဆောင်းသမားသည် မြေဟောက်
ကို ဆောင်းနှင့် အုပ်ဖမ်းမိသဖြင့် ငါးဟုမှတ်၍ နှစ်သက်၍
နေသောအခါနှင့် ယောဂီသည် အတ္တဘောကိုယ်ကြီးကိုရစ
နှစ်သက်၍ နေသော အခါနှင့် တူ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် ရေမြေဟောက်ကို ဆောင်း
ပြင်ဘက်သို့ ထုတ်၍ ကြည့်သောအခါ လည်ရစ်သုံးရစ်
မြင်တာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ခဲ့ခြမ်း
စိတ်ဖြာကာ သင်္ခါရဓမ္မ ရုပ်၊ နာမ်တို့ကို လက္ခဏာသုံးချက်
တင်၍ မြင်တာနှင့် တူလှ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် လည်ရစ်သုံးရစ်ကို မြင်ရသဖြင့်
ရေမြေဟောက်မှန်းသိ၍ ဆတ်ဆတ်တုံအောင် ကြောက်သော
အခါနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘယဉာဏ်ကို ဆိုက်သောအခါ
တူလှ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် ရေမြေဟောက်မှန်း အမှန်သိ၍
ကိုက်လျှင် သေတတ်သော အပြစ်မြင်တာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်

သည် အာဒိနဝဉာဏ်ဆိုက်၍ ရုပ်,နာမ်တို့၏ အပြစ်မြင်တာနှင့် တူလှ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် ကိုင်မိသောမြွေကို ပစ်ချင်သော်လည်း ရုတ်တရက် မပစ်ဝံ့ပဲနှင့် ငြီးငွေ့၍နေတာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ဉာဏ်ကိုဆိုက်၍ နေတာနှင့် တူလှ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် မြွေကို လှွတ်ချင်သော စိတ်နှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘဉာဏ်ကို ဆိုက်၍ နေတာနှင့် တူလှ၏။

ငါးဆောင်းသမားသည် မြွေကို လှွတ်သောအခါ ငါ့ကို ထိုမြွေပြန်၍ မကိုက်နိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်၍ လှွတ်ရမည်လဲလို့ ဆင်ခြင်တာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓါဉာဏ်ကိုဆိုက်၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို လက္ခဏာတင်တာနှင့် တူလှ၏။

အနိစ္စကို နှလုံးသွင်း၍ စီးဖြန်းလျှင် သင်္ခါရတို့၏ အရိပ် နိမိတ်ကို သိတဲ့ဉာဏ်ဖြစ်သည်။

ဒုက္ခကို နှလုံးသွင်း၍ စီးဖြန်းလျှင် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ခြင်းကို သိတဲ့ဉာဏ်ဖြစ်သည်။

အနတ္တကို နှလုံးသွင်း၍ စီးဖြန်းလျှင် သင်္ခါရတို့၏ အရိပ် နိမိတ်ကို၎င်း၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း သိသောဉာဏ်ဖြစ်သည်။

ပဋိသန္ဓါဉာဏ်တခဏ်း ပြီး၏။

ဒွိကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါမဟုတ်၊ ငါ့ကိုယ်မှ သုဉ်းပါတကား၊
ဆိတ်ပါတကား။

၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ့ဥစ္စာမှ သုဉ်းပါ
တကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာ-
ဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတရားကို ထိုနည်းအတူ စီးဖြန်းလေ။

ဒွိကောဋိကသုညတနည်းစီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

စတုကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါမဟုတ်၊ ငါ့ကိုယ်မှ သုဉ်းပါတကား၊
ဆိတ်ပါတကား။

၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ၏ဥစ္စာမှ သုဉ်းပါ
တကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူတပါးမဟုတ်၊ သူတပါး၏ကိုယ်မှ
သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူတပါးဥစ္စာ မဟုတ်၊ သူတပါး၏
ဥစ္စာမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာ-
ဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ထိုနည်းအတူ စီးဖြန်းလေ။

စတုကောဋိကသုညတနည်းစီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဆကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်၊ ငါ၏ကိုယ်မှ သုဉ်း
ပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ၏ဥစ္စာမှ သုဉ်းပါ
တကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မြဲသောသဘော မရှိ၊ မြဲသော
သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲသော သဘော
မဟုတ်၊ ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲသော သဘောမှ
သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် နက္ခတ်ကဲ့သို့ မြဲသော သဘောမဟုတ်၊
နက္ခတ်ကဲ့သို့ မြဲသောသဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊
ဆိတ်ပါတကား။
- ၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် စိန် ကျောက်ကဲ့သို့ မဖောက်ပြန်သော
သဘောမဟုတ်၊ စိန် ကျောက်ကဲ့သို့ မဖောက်ပြန်
သော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာ-
ဏက္ခန္ဓာ ခန္ဓာငါးပါးလုံးတို့၌လည်း ထိုနည်းအတူ စီးဖြန်း
လေ။

ဆကောဋ္ဌိကသုညတနည်းစီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အဋ္ဌကောသိုကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ အနှစ်သာရမရှိ။
အနှစ်သာရမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိ၊ အနှစ်
သာရမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ချမ်းသာသော သဘောမရှိ၊ ချမ်း
သာသော အနှစ်သာရမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါ
တကား။
- ၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်မဟုတ်၊ ကိုယ်ဟူသော အနှစ်
သာရမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မြဲသောသဘော မရှိ၊ မြဲသော
သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိ၊ မြဲမြံ
ခိုင်ခံ့သော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါ
တကား။
- ၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် နေ၊လ၊ ပမာကဲ့သို့ မြဲသောသဘော
မရှိ၊ နေ၊ လ၊ပမာကဲ့သို့ မြဲသည်မှ သုဉ်းပါတကား၊
ဆိတ်ပါတကား။
- ၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် စိန်ကျောက်ကဲ့သို့ မြဲသော သဘော
မရှိ၊ စိန်ကျောက်ကဲ့သို့ မြဲသောသဘောမှ သုဉ်းပါ
တကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊
ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ထိုနည်းတူစွာ စီးဖြန်းလေ။

အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဒသကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ယုတ်သောချမ်းသာခြင်း ရှိ၏။ မြတ်သော ချမ်းသာခြင်းမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်မဟုတ်၊ ကိုယ်မှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိုးရခြင်း မရှိ၊ အစိုးရခြင်းမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ပြုပြင်၍မရ၊ ပြုပြင်၍ရသော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ချမ်းသာသော သဘောသို့ တောင့်တလို့ မရ၊ ချမ်းသာသောသဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အုပ်ချုပ်လို့ မရ၊ အုပ်ချုပ်လို့ရသော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။
- ၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်ဟူသော အနှစ်သာရ မရှိ၊ ကိုယ်ဟူသော အနှစ်သာရမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ၁၆၅

၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်အလိုသို့ မလိုက်၊ ကိုယ်အလိုသို့ လိုက်သော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်မှ အမှန်ဆိတ်၏၊ အမှန်ဆိတ်ပါတကား၊ သုဉ်းပါတကား။

၁၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိုးရခြင်း သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့ကိုလည်း ထိုနည်းအတူ စီးဖြန်းလေ။

ဒသကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သတ္တဝါမဟုတ်၊ သတ္တဝါမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အသက်မဟုတ်၊ အသက်မှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် လူမဟုတ်၊ လူမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် လူလင်္ခမဟုတ်၊ လူလင်္ခမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မိန်းမ မဟုတ်၊ မိန်းမမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ယောကျ်ားမဟုတ်၊ ယောကျ်ားမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါမဟုတ်၊ ငါမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူမဟုတ်၊ သူမှ သုဉ်းပါးတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် တက်ကြွသော သဘောမရှိ၊ တက်ကြွသော သဘောမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၁၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ငါမဟုတ်၊ ငါမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၁၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူမဟုတ်၊ သူမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

၁၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် တစုံတရာမှ သုဉ်းပါတကား၊ ဆိတ်ပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
တို့၌လည်း ထိုနည်းအတူ စီးဖြန်းလေ။

ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်း ပြီး၏။

စတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ၁၆၇

စတ္တာလီသ သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်
အကျယ်တဝင့် စီးဖြန်းပုံ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ
တို့ကိုလဲ ဒွါဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းအတူ စီးဖြန်းကြ
ပါလေ။

စတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အမှန်မမြဲသော သဘောကြီးပါ
တကား။
- ၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အမှန်ဆင်းရဲသော သဘောကြီးပါ
တကား။
- ၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ၉၆-ပါးသော အနာတို့၏ တည်ရာ
ကြီးပါတကား။
- ၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အိုင်းအမာ အနာကြီးပါတကား။
- ၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဒိဋ္ဌိ၊ တဏှာတို့၏ စူးဝင်ရာကြီးပါ
တကား။
- ၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူတော်ကောင်းများ ကဲ့ရဲ့သော
တရားကြီးပါတကား။
- ၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အသရေမဲ့သော အနာဆိုးကြီးပါ
တကား။
- ၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အို၊ နာ၊ သေဘေးကြီးဖြင့် လှုပ်ရှား
တတ်သော သဘောကြီးပါတကား။

- ၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် သူတပါးလုံ့လနှင့် ပျက်စီးတတ်သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၁၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ရန်သူကိုလွှတ်အောင် မစောင့်စား နိုင်သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၁၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ရန်သူကိုလွှတ်အောင် မပုန်းနိုင် သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၁၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဘေးရန်များကို မကာကွယ်နိုင် သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၁၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုးကွယ်ရာမရသော သဘောကြီး ပါတကား။
- ၁၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အနှစ်သာရမှ ကင်းသော သဘော ကြီးပါတကား။
- ၁၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ချမ်းသာမရှိ၊ ဆင်းရဲသော သဘော ကြီးပါတကား။
- ၁၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုယ်မဟုတ်၊ ကိုယ်ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းမှ သူဉ်းသော သဘောကြီးပါတကား။
- ၁၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အပြစ်များသော သဘောကြီးပါ တကား။
- ၁၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကြီး ပါတကား။

စတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ၁၆၉

- ၁၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အနှစ် မရှိသော တရားကြီး ပါ
တကား။
- ၂၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်
သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၂၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မကောင်းမှုအကုသိုလ်တို့၏ တည်ရာ
သဘောကြီးပါတကား။
- ၂၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိုးရများ မစီရင်နိုင်သော ရန်သူ
ကြီးပါတကား။
- ၂၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အိုမှု နာမှု သဘောကြီးပါတကား။
- ၂၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ပျက်စီးခြင်းကို များစွာဆောင်တတ်
သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၂၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ၁၆-ပါးသော ဥပဒ္ဒဝေါတို့၏ ပေါ်
ပေါက်လာရန်ဖြစ်သော တရားကြီးပါတကား။
- ၂၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ၂၅-ပါးသော ဘေးတို့၏ တည်ရာ
ကြီးပါတကား။
- ၂၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ခိုင်ခံ့ခြင်းမရှိသော သဘောကြီးပါ
တကား။
- ၂၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဘဝကို တပ်နှစ်သက်သော တဏှာကြီး
ပါတကား။
- ၂၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံ
ကြီးပါတကား။

- ၃၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မပြုပြင်တတ်သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိလေသာမာရ်၏ ဥစ္စာထုပ်ကြီးပါတကား။
- ၃၂။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၃။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အိုခြင်းသဘောကြီးပါတကား။
- ၃၄။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အခါခါ နှာရခြင်း သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၅။ ရူပက္ခန္ဓာသည် အခါခါသေ၍ မစဲခြင်းသဘောကြီးပါတကား။
- ၃၆။ ရူပက္ခန္ဓာသည် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၇။ ရူပက္ခန္ဓာသည် များစွာ ပျက်စီးတတ်သော သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၈။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း သဘောကြီးပါတကား။
- ၃၉။ ရူပက္ခန္ဓာသည် ကိုးကွယ်ရာမရှိသော သဘောကြီးပါတကား။
- ၄၀။ ရူပက္ခန္ဓာသည် မကောင်းသော တိတ်၊ နိမိတ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောကြီးပါတကား။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
တို့၌လည်း ထိုနည်းတူစွာ စီးဖြန်းလေ။

စတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။
ပဋိသင်္ခါဉာဏ် ပြီး၏။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်တက်၍ စီးဖြန်းပုံ

ရုပ်၊ နာမ် ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း သဘောသည် သူ့သဘော
အတိုင်း ဖြစ်ပါတကား။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းရှိသော ရုပ် နာမ်
သည် နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘ မှ ကင်းဆိတ်ပါတကား။ ရုပ်
နာမ်သည် ငါလည်း မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း မဟုတ်ပါတကား။
ငါလည်း မဟုတ်၊ သူတပါးလည်း မဟုတ်တဲ့ ရုပ် နာမ်သည်
ချစ်စရာ၊ မုန်းစရာ မရှိပါတကား။

ယသ္မာ ခေါ် အာနန္ဒ သည် အတ္တေန ဝါ အတ္တနိ-
ယေန ဝါ၊ တသ္မာ သုညော လောကောတိ ဝုစ္စတိ။

အာနန္ဒ၊ ငါ၏ခြေရင်း မြဲဝပ်စင်းသည့် ညီရင်းလိမ္မာ
အာနန္ဒာ။ ခေါ်၊ အမှန်စင်စစ်။ ယသ္မာ၊ အကြင် နတ်၊ လူ
မဟုတ် ရုပ် နာမ် ဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တ
ဟုတ်ငြား လူရုပ်အားဖြင့်မူလည်း။ သည်၊ မရှိကေန် ဆိတ်ရိုး
မှန်၏။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တနှင့်စပ် ကိုယ်ဥစ္စာဟူသော
အမှတ်အားဖြင့်လည်း။ သည်၊ မရှိကေန် သည်းရိုးမှန်၏။
တသ္မာ၊ ထိုသို့ နတ်၊ လူ မဟုတ် ရုပ်၊ နာမ် ဟုတ်ခြင်းကြောင့်။
လောကော၊ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ် လောကဓာတ်ကို။
သုညောတိ၊ လူ၊ နတ်ကေန် ဆိတ်ရိုးမှန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏။

ဒွိကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ဒွိကောဋ္ဌိကသုညတနည်းကို စီးဖြန်းလိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနည်းငယ်သုံးသပ်၍ စိတ်
တည်ကြည်သောအခါ—

ကိုယ်မဟုတ်၊ ရုပ်၊ နာမ်သာ ဟုတ်သည်။

ကိုယ်ဥစ္စာဟူသော မှတ်ထင်ခြင်းမရှိ၊ ရုပ်၊ နာမ်သာ မှတ်
ထင်ချက် ရှိသည်။

၁။ ကိုယ်မရှိ။

၂။ ကိုယ်ဥစ္စာမရှိ။

ကိုယ်မရှိအောင် ကိုယ်ဥစ္စာမရှိအောင် ထင်မြင်အောင်
စီးဖြန်း၊ မကြာခင် ထင်ရှားလာလိမ့်မည်။

ဒွိကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

စတုကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

နာဟံ ကုစနိ၊ န ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိံ၊

န စ မမ ကုစနိ၊ ကိသ္မိဉ္ဇိ ကိဉ္ဇနတာ န စတ္ထိ။

(ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ နှာ-၅၀)

ကုစနိ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ တစုံတခု၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
အဟံ၊ ငါ၏ကိုယ်သည်။ န စတ္ထိ၊ ရှိလည်း မရှိပါ။ ကဿစိ၊
အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ တစုံတခု၌။ မမ၊ ငါ၏။ ကိဉ္ဇနတသ္မိံ၊ အတ္တ-
နိယသည်။ န စတ္ထိ၊ ရှိလည်း မရှိပါ။ ကုစနိ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ

တစုံတခု၌။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ အဟံ၊ ငါဟူသော ကိုယ်
သည်။ န စတ္ထိ၊ ရှိလည်း မရှိပါ။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ
တစုံတခု၌။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ကိဉ္စေနတာ၊ အတ္တနိယသည်။
န စတ္ထိ၊ ရှိလည်း မရှိပါ။

- ၁။ ကိုယ်တွင်း၊ ကိုယ်ပ နှစ်ဌာန၌ ငါ့ကိုယ်မရှိ။
 - ၂။ ကိုယ်တွင်း၊ ကိုယ်ပ နှစ်ဌာန၌ ငါ့ဥစ္စာမရှိ။
 - ၃။ ကိုယ်တွင်း၊ ကိုယ်ပ နှစ်ဌာန၌ သူတပါး၏ကိုယ်မရှိ။
 - ၄။ ကိုယ်တွင်း၊ ကိုယ်ပ နှစ်ဌာန၌ သူတပါး၏ဥစ္စာမရှိ။
- ရုပ်နှင့်နာမ်သာ ကေနအမှန်ရှိ၏။ ဤကဲ့သို့ စီးဖြန်း။

စတုကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

စက္ခု သူညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ
ရူပေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၃၁-၂၉၂)

စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္တေန ဝါ၊ ငါ့မျက်စိမှ၎င်း။
အတ္တနိယေန ဝါ၊ ငါ့ဥစ္စာမှ၎င်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ အဇဉာပြင်
ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲသောအဖြစ်မှ၎င်း။ ရူပေန ဝါ၊ မချွတ်
မယွင်း ခိုင်ခံ့သော အဖြစ်မှ၎င်း။ သဿတေန ဝါ၊ နေ၊ လ၊
နက္ခတ်ကဲ့သို့ အခါခပ်သိမ်း မြဲသောအဖြစ်မှ၎င်း။ အဝိပရိ-

ဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောမှ၎င်း။ သည်၊
ဆိတ်သုဉ်း၏။

၁။ စက္ခုပသာဒသည် ငါ့မျက်စိမဟုတ် သုဉ်း၏။

၂။ စက္ခုပသာဒသည် ငါ့မျက်စိ၏ တည်ရာမဟုတ်
သုဉ်း၏။

၃။ စက္ခုပသာဒသည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ အမြဲသုဉ်း၏။

၄။ စက္ခုပသာဒသည် ခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိ သုဉ်း၏။

၅။ စက္ခုပသာဒသည် နေ၊ လ၊ နက္ခတ်ကဲ့သို့ မမြဲ သုဉ်း၏။

၆။ စက္ခုပသာဒသည် မဖောက်ပြန်သော သဘော
မဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်၏။ သုဉ်း၏။

စက္ခုပသာဒကို ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

သောတပသာဒ ဃာနပသာဒ ဇိဝှိပသာဒ

ကာယပသာဒ-တို့၌

ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

၁။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်
သုဉ်း၏။

၂။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် ငါ့ကိုယ်၏
တည်ရာမဟုတ် သုဉ်း၏။

၃။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် ကောင်းကင်
ကဲ့သို့ မမြဲ သူဉ်း၏။

၄။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် ခိုင်ခံ့သော
သဘောမရှိ သူဉ်း၏။

၅။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် နေ၊လ၊နက္ခတ်
ကဲ့သို့ မမြဲ သူဉ်း၏။

၆။ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယတို့သည် မဖောက်ပြန်
သော သဘောမဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်၏၊ သူဉ်း၏။

ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး၌
ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

၁။ စက္ခာယတန။

၇။ ရူပါယတန။

၂။ သောတာယတန။

၈။ သဒ္ဓါယတန။

၃။ ဃာနာယတန။

၉။ ဂန္ဓာယတန။

၄။ ဇိဝှိယတန။

၁၀။ ရသာယတန။

၅။ ကာယာယတန။

၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။

၆။ မနာယတန။

၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည် ငါ့ကိုယ်
မဟုတ် သူဉ်း၏။

၁။ စက္ခာယတန။	၇။ ရူပါယတန။
၂။ သောတာယတန။	၈။ သဒ္ဓါယတန။
၃။ ဃာနာယတန။	၉။ ဂန္ဓာယတန။
၄။ ဇိဝှိယတန။	၁၀။ ရသာယတန။
၅။ ကာယာယတန။	၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။
၆။ မနာယတန။	၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည် ငါ့ကိုယ်၏ တည်ရာမဟုတ် သူဦး၏။

၁။ စက္ခာယတန။	၇။ ရူပါယတန။
၂။ သောတာယတန။	၈။ သဒ္ဓါယတန။
၃။ ဃာနာယတန။	၉။ ဂန္ဓာယတန။
၄။ ဇိဝှိယတန။	၁၀။ ရသာယတန။
၅။ ကာယာယတန။	၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။
၆။ မနာယတန။	၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည် ကောင်း ကင်ကဲ့သို့ မမြဲ သူဦး၏။

၁။ စက္ခာယတန။	၄။ ဇိဝှိယတန။
၂။ သောတာယတန။	၅။ ကာယာယတန။
၃။ ဃာနာယတန။	၆။ မနာယတန။

၇။ ရူပါယတန။

၁၀။ ရသယတန။

၈။ သဒ္ဒါယတန။

၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။

၉။ ဂန္ဓာယတန။

၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည် ခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိ သူဦး၏။

၁။ စက္ခာယတန။

၇။ ရူပါယတန။

၂။ သောတာယတန။

၈။ သဒ္ဒါယတန။

၃။ ဃာနာယတန။

၉။ ဂန္ဓာယတန။

၄။ ဇိဝှိယတန။

၁၀။ ရသယတန။

၅။ ကာယာယတန။

၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။

၆။ မနာယတန။

၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည် နေ လ နက္ခတ်ကဲ့သို့ မမြဲ သူဦး၏။

၁။ စက္ခာယတန။

၇။ ရူပါယတန။

၂။ သောတာယတန။

၈။ သဒ္ဒါယတန။

၃။ ဃာနာယတန။

၉။ ဂန္ဓာယတန။

၄။ ဇိဝှိယတန။

၁၀။ ရသယတန။

၅။ ကာယာယတန။

၁၁။ ဖောဠဗ္ဗာယတန။

၆။ မနာယတန။

၁၂။ ဓမ္မာယတန။

ဟု ဆိုအပ်သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး တို့သည်
မဖောက်ပြန်သော သဘောမဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်၍ သည်း၏။

ယခု ပြသောနည်းကား အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို
ပေါင်း၍ ဆကောဋိကသုညတနည်းအားဖြင့် ခြောက်ချက်
သာပြသော နည်းအတိုကောက် ဖြစ်သည်။ ထိုအာယတန
တဆယ့်နှစ်ပါးကို အကျယ်ဖြန့်၍ စီးဖြန်းသည်ရှိသော် အာ-
ယတန တပါးတပါးလျှင် ခြောက်ချက်-ခြောက်ချက် စီးဖြန်း
ရလေသောကြောင့် အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး စေ့သော
အခါ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ချက် စီးဖြန်းရ၏။ ကျယ်မည် စိုးသော
ကြောင့် အကျဉ်းအမြစ်မျှ ပြလိုက်သည်။ အာယတန တဆယ့်
နှစ်ပါး၌ ဆကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းလိုတဲ့ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျယ်ဖြန့်၍ စီးဖြန်းကြပါ။

အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး ဆဂေသိကသညတနည်း လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံပြသော ဇယား

စက္ကယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
သောတာပတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ဃာနာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ဇိဝှိယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ကာယာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
မနာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ရူပါယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
သဒ္ဓါယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ဂန္ဓာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ရသယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ဖောဠဗ္ဗာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆
ဓမ္မာယတန	ငါမဟုတ်	မမြ	ငြိစွာမဟုတ်	မခိုင်	မမြ	ဖောက်ပြန်၏	၆

ဆဂေသိကသညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆဂေသိကသညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ သဘောတော်စေခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ယခု ကုန်စပ်ရိုက်ထားသော အခန်းကိုကြည့်ရှု၍ အာယတနတပါးလျှင် ခြောက်ချက် ခြောက်ချက်ကျစီ သွား၍ အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး ပေါင်းမိသောအခါ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ချက် ဖြစ်ပါလိမ့်မည် စီးဖြန်းကြပါ။
အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး ဆဂေသိကသညတနည်း စီးဖြန်းပုံဇယား ပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆကောသိကယညီလည်းကောင်း၊ လည်းကောင်း၊ စီးဖြန့်ပုံ

အဝိဇ္ဇာ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
သဒ္ဓါ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဝိညာဉ်	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
နာမ်-ရုပ်	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
သဠာယတန	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဃာ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဝေဒနာ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
တဏှာ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
နဲ့ဥပါဒ်	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဘဝ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဇာတိ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ
ဇရာမရဏ	ယှဉ်မဟုတ်	ငြိစွာမဟုတ်	မ	မ	မ	မ	မဟုတ်ပြန်၏	မ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆကောသိကယညီလည်းကောင်း၊ လည်းကောင်း၊ စီးဖြန့်သောအခါ သဘောတရားဝေခွဲခြား ဖြန့်ခွဲလျှင် ယခု ကုက္ကစ္စပိယံ ဟု ယူဆသော အကုက္ကစ္စသမုပ္ပါဒ် တပါး တပါးလျှင် ခြောက်ခုကို ခြောက်ခုချက် ခြားသောကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးပေါင်းမိသော ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ခုကို စေ့အောင် စီးဖြန့်ကြပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆကောသိကယညီလည်းကောင်း၊ လည်းကောင်း၊ စီးဖြန့်ပုံအချက်ကား ပြီး၏။

အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ယထာ ဧရဏ္ဍော အသာရော နိသာရော သာ-
ရာပဂတော၊ ဧဝမေဝ ရူပံ အသာရံ နိသာရံ သာ-
ရာပဂတံ၊ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ ဓုဝသာရသာရေန
ဝါ သုခသာရသာရေန ဝါ အတ္တသာရသာရေန ဝါ
နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမ-
ဓမ္မေန ဝါ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၁၇၁-၂၉၂)

ဧရဏ္ဍော၊ ကြက်ဆူပင်သည်။ အသာရော ယထာ၊ အနှစ်
မဟုတ်သကဲ့သို့၎င်း။ နိသာရော ယထာ၊ အနှစ်မရှိသကဲ့သို့
၎င်း။ သာရာပဂတော ယထာ၊ အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့
၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအနှစ်မရှိသော သစ်ပင်အတူသာလျှင်။
ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ၊ အစအဆုံးမရှိ
ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲသောနိစ္စသာရ အနှစ်ရှိသောအားဖြင့်
၎င်း။ ဓုဝသာရသာရေန ဝါ၊ မချွတ်မယွင်း ခိုင်ခံ့သော ဓုဝ-
သာရဟူသော အနှစ်ရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ သုခသာရသာ-
ရေန ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း သုခသာရဟူသော အနှစ်ရှိသော
အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တသာရသာရေန ဝါ၊ အတ္တ ဟူသော
အတ္တသာရ အနှစ်ရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ အစ
အဆုံး မရှိသော ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲခြင်းဖြင့်၎င်း။
ဓုဝေန ဝါ၊ မချွတ်မယွင်း ခိုင်ခံ့သော မြဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း။
သဿတေန ဝါ၊ နေ၊ လ၊ မြင်းမိုရ်စသော ဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့ အခါ
ခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော မြဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ အဝိပရိဏာ-
မဓမ္မေန ဝါ၊ စိန် ကျောက် ပတ္တမြားမျိုးတို့သည် အိုခြင်း၊

ရင့်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မထင်မရှားသကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ အိုခြင်းမရှိသော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အသာရုံ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနှစ်စုမဟုတ်။ နိသာရုံ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနှစ်မရှိ။ သာရာပဂတံ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနှစ်စုမှ ကင်း၏။

ခန္ဓာ ၅-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

ရူပက္ခန္ဓာ	}	ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်—
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ		
သညာက္ခန္ဓာ		
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ		
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ		

- ၁။ ကောင်းကင်ကဲ့သို့ မြဲသောသဘောမရှိ သူဦး၏။
- ၂။ မချွတ်မယွင်း ခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိ သူဦး၏။
- ၃။ ချမ်းသာခြင်း အနှစ်သာရမရှိ သူဦး၏။
- ၄။ ကိုယ်ဟူသော အနှစ်မရှိ သူဦး၏။
- ၅။ နေ၊ လ၊ မြင်းမိုရ်ကဲ့သို့ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော သဘောမှ သူဦး၏။
- ၆။ စိန်- ကျောက်- ပတ္တမြားမျိုးကဲ့သို့ မဖောက် မပြန်သော သဘောမရှိ သူဦး၏။
- ၇။ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနှစ်စုမရှိ သူဦး၏။
- ၈။ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနှစ်စုမှ ကင်း၏၊ သူဦး၏။

ခန္ဓာငါးပါး တရားကို အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ ခန္ဓာတပါးလျှင် ရှစ်ချက် ရှစ်ချက် လှည့်၍ စီးဖြန်း၊ သို့အတွက် ခန္ဓာငါးပါးစေ့သောအခါ အချက်လေးဆယ် သုညတထွက်အောင် စီးဖြန်းကြပါ။

ယထာ ဥဒုဗ္ဗရော.... ရေသဖန်းပင်ကဲ့သို့။

ယထာ သေတဝဇ္ဇော ခတက်ပင်ကဲ့သို့။

ယထာ ပါရိဆတ္တကော ကသစ်ပင်ကဲ့သို့။

ယထာ ဖေဏပိဏ္ဍော ရေမြုပ်ကဲ့သို့။

ယထာ ဥဒကပုပ္ဖုဋ္ဌံ ရေပွက်ကဲ့သို့။

ယထာ မရီစိ တံလျှပ်ကဲ့သို့။

ယထာ ကဒလိက္ခန္ဓော ... ငှက်ပျောတုံးကဲ့သို့။

ယထာ မာယာ မျက်လှည့်ကဲ့သို့။

ခန္ဓာ ၅-ပါး အဋ္ဌကောဋိက သုညတနည်း လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာယတန ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း နှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆိုခဲ့သော ခန္ဓာငါးပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး မှာလဲ တပါးတပါးလျှင် ရှစ်ချက် ရှစ်ချက်ရသည့်အတွက် ကြောင့် အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးမှာ ကိုးဆယ့်ခြောက်ချက် သုညတနည်းထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

အာယတန ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဓာတ် ၁၈-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်ကပြဆိုခဲ့သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးမှာ လဲ ဓာတ်တပါးလျှင် ရှစ်ချက်ရသည့်အတွက်ကြောင့် ဓာတ် တဆယ့်ရှစ်ပါးမှာ တရာ့လေးဆယ့်လေးချက် သုညတထွက် အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို အဋ္ဌကောဋိကသုညတ နည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆိုခဲ့သော ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးလဲပဲ တပါးလျှင် ရှစ်ချက်ရသည့်အတွက်ကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးမှာ ကိုးဆယ့်ခြောက်ချက် သုည- တထွက်အောင် လှည့်၍ စီးဖြန်းကြပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါး အဋ္ဌကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒသကောဋိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ရူပံ ရိတ္တတော ပဿတိ တုစ္ဆတော သုညတော အနတ္တတော အနိဿရိယတော အကာမကာရိယ-

တော အလဗ္ဘနိယတော အဝသဝတ္တနတော ပရတော
ဝိဝိတ္တတော။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၁၇၁-၂၉၃)

ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ရိတ္တတော၊ အနှစ်သာရ ကင်းရှင်း၏
ဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်၏
ဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ သုညတော၊ ကိုယ်မှဆိတ်၏ဟု။
ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ အနတ္တတော၊ အစိုးရခြင်းစသော ဂုဏ်
မရှိဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ အနိဿရိယတော၊ အစိုးမရဟု။
ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ အကာမကာရိယတော၊ အလိုအတိုင်း
မပြုပြင်အပ်သောသဘောဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ အလဗ္ဘ-
နိယတော၊ မဆင်းရဲပါစေနှင့် တောင့်တ၍ မရသော သဘော
ဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့မလိုက်
သော သဘောဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ ပရတော၊ မင်းစိုး
မစီရင်နိုင်သော ရန်သူကြီးဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။ ဝိဝိတ္တ-
တော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော သဘောဟု။ ပဿတိ၊ ရူအပ်၏။

ရူပက္ခန္ဓာ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။

သညာက္ခန္ဓာ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်တရားနှစ်ပါးသည်—

၁။ အနှစ်သာရ ကင်းရှင်း၏။

၂။ အချည်းနှီး ဖြစ်၏။

- ၃။ အတ္တမှ ဆိတ်၏။
 ၄။ အစိုးရခြင်းစသော ဂုဏ် မရှိ။
 ၅။ အစိုးမရ။
 ၆။ အလိုအတိုင်း မပြုပြင်အပ်သော သဘောရှိ၏။
 ၇။ မဆင်းရဲပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ၍ မရသောသဘော ရှိ၏။
 ၈။ အလိုသို့ မလိုက်သော သဘောရှိ၏။
 ၉။ မင်းစိုး မစီရင်နိုင်သော သဘောရှိ၏။
 ၁၀။ ဆိတ်ငြိမ်သော သဘောရှိ၏။

ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတ နည်းဖြင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာ ငါးပါး စေ့သောအခါ ခန္ဓာတပါး တပါးလျှင် ဆယ်ချက် ဆယ်ချက် ဖြစ်သောကြောင့် သုညတနည်း ငါးဆယ်ထွက် အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
 လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတ နည်းဖြင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အာယ-

တန တဆယ့်နှစ်ပါး စေသောအခါ အာယတန တပါး တပါး
လျှင် ဆယ်ချက်၊ ဆယ်ချက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သုညတနည်း
တရားရှစ်ဆယ် ထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

ဓာတ် တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဓာတ် တဆယ့်
ရှစ်ပါး စေသောအခါ ဓာတ်တပါး တပါးလျှင် ဆယ်ချက်၊
ဆယ်ချက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သုညတနည်း တရားရှစ်ဆယ်
ထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒသကောဋ္ဌိကသုညတ
နည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးစေသောအခါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တပါးလျှင်

ဆယ်ချက်၊ ဆယ်ချက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သုညတနည်း တရား
နှစ်ဆယ် ထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို ဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့် စီးဖြန်းပုံ

ရူပံ န သတ္တော န ဇီဝေါ န နရော န မာနဝေါ
န ဣတ္ထိံ န ပုရိသော န အတ္တာ နာဟံ န အတ္တနိယံ န မမ
န အညဿ န ကဿစိ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၃၁-၂၉၃)

ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ န သတ္တော၊ ဂုဏ်ရှိသော သတ္တဝါ
မဟုတ်။ န ဇီဝေါ၊ အသက်မဟုတ်။ န နရော၊ အမှုကိစ္စကို
ပြီးအောင် ဆောင်တတ်သော သတ္တဝါမဟုတ်။ န မာနဝေါ၊
မာနတက်စရာ သတ္တဝါမဟုတ်။ န ဣတ္ထိံ၊ ယောက်ျားကို
ကြိုက်တတ်သော မိန်းမမဟုတ်။ န ပုရိသော၊ ယောက်ျား
မဟုတ်။ န အတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်။ နာဟံ၊ ငါမဟုတ်။
န အတ္တနိယံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုမဟုတ်။ န မမ၊ ငါ၏
ပစ္စည်းဥစ္စာမဟုတ်။ န အညဿ၊ သူတပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာ
မဟုတ်။ န ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုမဟုတ်။

ရူပက္ခန္ဓာ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။

သညာက္ခန္ဓာ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်တရားတို့သည်—

- ၁။ ဂုဏ်ရှိသောသတ္တဝါမဟုတ်။
- ၂။ အသက်မဟုတ်။
- ၃။ အမှုကိစ္စကို ပြီးအောင်ဆောင်တတ်သော သတ္တဝါမဟုတ်။
- ၄။ မာနတက်စရာ သတ္တဝါမဟုတ်။
- ၅။ ယောကျ်ားကိုကြိုက်တတ်သော မိန်းမ မဟုတ်။
- ၆။ ယောကျ်ားမဟုတ်။
- ၇။ ကိုယ်မဟုတ်။
- ၈။ ငါမဟုတ်။
- ၉။ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုမဟုတ်။
- ၁၀။ ငါ၏ပစ္စည်းဥစ္စာမဟုတ်။
- ၁၁။ သူတပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာမဟုတ်။
- ၁၂။ တစုံတခုသောဝတ္ထုမဟုတ်။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ ခန္ဓာတပါး တပါးလျှင် ဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဆယ့်နှစ်ချက် လှည့်၍ စီးဖြန်းသည့် အတွက်ကြောင့် ခန္ဓာငါးပါး စေ့သောအခါ အချက်ပေါင်း ခြောက်ဆယ် သုညတနည်းထွက်အောင် လှည့်၍ စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ခန္ဓာ ၅-ပါး ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
စီးဖြန်းပုံ

အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆိုခဲ့သော ခန္ဓာငါးပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး မှာလဲပဲ တပါး တပါးလျှင် ဆယ့်နှစ်ချက်ရသည့်အတွက် ကြောင့် အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးမှာ တရားလေးဆယ့် လေးချက် သုညတနည်းထွက်အောင် လှည့်၍ စီးဖြန်းတော် မူကြပါ။

အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်ကပြဆိုခဲ့သော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးအတိုင်း ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးမှာလဲ တပါး တပါးလျှင် ဆယ့်နှစ်ချက် ရသည့်အတွက်ကြောင့် ဓာတ် တဆယ့်ရှစ်ပါးမှာ နှစ်ရာတဆယ့်ခြောက်ချက် သုညတထွက် အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒွါဒသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဒွါစက္ကာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ၁၉၃

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို ဒွါဒသကောဋ္ဌိက
သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်ကပြဆိုခဲ့သော ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တဆယ့်နှစ်ပါးမှလဲ တပါးတပါးလျှင် ဆယ့်နှစ်ချက်ရသည့် အတွက်ကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တဆယ့်နှစ်ပါးမှာ တရာလေးဆယ့်လေးချက် သုညတနည်း ထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒွါဒသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါစက္ကာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း
စီးဖြန်းပုံ ပါဌ်-အနက်

ရူပံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဏတော
သဗ္ဗတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော
ပလောကတော ဤတိတော ဥပဒ္ဒဝတော ဘယတော ဥပ-
သဂ္ဂတော စလတော ပဘဂ္ဂံတော အဒ္ဓုဝတော အတာ-
ဏတော အလေဏတော အသရဏတော အသရဏီ-
ဘူတတော ရိတ္တတော တုစ္ဆတော သုညတော အနတ္တ-
တော အာဒိနဝတော ဝိပရိဏာမဓမ္မတော အသာရက-
တော အဃမူလတော ဝဓကတော ဝိဘဝတော သာသ-
ဝတော သင်္ခတတော မာရာမိသတော ဇာတိဓမ္မတော

သိက္ခာ ၁၃—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဇရာဓမ္မတော ဗျာဓိဓမ္မတော မရဏဓမ္မတော သောက-
ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မတော သမုဒယတော
အတ္ထင်္ဂမတော အာဒိနဝတော နိဿရဏတော ပဿတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၅၁-၂၉၃)

ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခတော၊
ဆင်းရဲအတိဟူ၍၎င်း။ ရောဂတော၊ ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့၏
ဖြစ်ရာဟူ၍၎င်း။ ဂဏ္ဍတော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့သည် ထိုးကျင်၊
ကိုက်ခဲအပ် ကိလေသာဟူသော သွေးပြည်တို့၏ ယိုစီးရာ
ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်တို့ဖြင့် ရောင်ခြင်း၊ မှည့်ခြင်း၊ ပေါက်ကွဲခြင်း
ရှိသော အိုင်း၊ အမာကြီးဟူ၍၎င်း။ သလ္လတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ
တို့၏ စူးဝင်တတ်သော ငြောင့်ဟူ၍၎င်း။ အဿတော၊ စီးပွား
ချမ်းသာမရှိ အကုသိုလ်တို့၏ဖြစ်ရာ သူတော်ကောင်းတို့သည်
ကဲ့ရဲ့အပ်သော အမှုဟူ၍၎င်း။ အာဗာဓတော၊ ရောဂါ
ဖြစ်ကြောင်း ကျက်သရေ မရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်
ဟူ၍၎င်း။ ပရတော၊ အလိုမပါ စီရင်ရာမရ သူစိမ်းပြင်ပ
ဟူ၍၎င်း။ ပလောကတော၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းဖြင့်
ပျက်စီးတတ်၏ဟူ၍၎င်း။ ဤတိတော၊ များစွာသော ပျက်စီး
ခြင်းကို ဆောင်တတ်၏ဟူ၍၎င်း။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ သုံးဆယ့်
နှစ်ပါးသော ကမ္မကရဏတို့ဖြစ်ရာ ဟူ၍၎င်း။ ဘယတော၊
ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးမျိုးတို့ဖြစ်ရာ ဟူ၍၎င်း။ ဥပသဂ္ဂ-
တော၊ မကောင်းသော အတိတ် နိမိတ်ဟူ၍၎င်း။ စလတော၊
အို၊ နာ၊ သေခြင်းတို့ဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်၏ ဟူ၍၎င်း။ ပဘင်္ဂ-
တော၊ မိမိလုံ့လ သူတပါးလုံ့လတို့ဖြင့် ပျက်စီးတတ်၏ ဟူ၍
၎င်း။ အဓုဝတော၊ အလုံးစုံသော အခိုက်အတန့်၌ ကျတတ်

မခိုင်ခံ့တတ် ဟူ၍၎င်း။ အတာဏတော၊ ဘေးရန်ကင်းအောင်
မစောင့်ရှောက်နိုင် ဟူ၍၎င်း။ အလေဏတော၊ ဘေးရန်
လွှတ်အောင် မပုန်းအောင်းနိုင် ပုန်းအောင်ရာ မဟုတ် ဟူ၍
၎င်း။ အသရဏတော၊ မှီခိုသောသူတို့၏ အိုခြင်း၊ နာခြင်း
စသော ဘေးတို့ကို မဖျက်ဆီးနိုင် ဟူ၍၎င်း။ အသရဏီ-
ဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာဟု မယူအပ် ဟူ၍၎င်း။ ရိတ္တတော၊
တိတ္ထိတို့ ကြံဆအပ်သော အတ္တဟူသော အနှစ်မှ အလျှင်း
ကင်း၏ ဟူ၍၎င်း။ တုစ္ဆတော။ မမြဲသောကြောင့် ယုတ်ညံ့
သော ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြင့် ခြံရံသောကြောင့် အသုံး မကျ၊
အချည်းနှီးဖြစ်၏ ဟူ၍၎င်း။ သုညတော၊ အစိုးရခြင်း၊ အလို
လိုက်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ခြင်း၊ သိတတ်ခံစားတတ်ခြင်း
အစရှိသော ဂုဏ်ရှိသောအတ္တ၏ တည်ရာမဟုတ် အတ္တအားဖြင့်
သုဉ်း၏ ဟူ၍၎င်း။ အနတ္တတော၊ အတ္တ ဟူသော အနှစ်မဟုတ်
ဟူ၍၎င်း။ အာဒိနဝတော၊ မမြဲခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဖောက်ပြန်
ခြင်း၊ အပြစ်ရှိ၏ ဟူ၍၎င်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ အိုခြင်း၊
နာခြင်း၊ သေခြင်းတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့်၎င်း။
အသာရကတော၊ ခိုင်ခံ့သော အနှစ်မရှိ အကာဟူ၍၎င်း။
အသမူလတော၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်း
ဟူ၍၎င်း။ ဝဓကတော၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်၏
ဟူ၍၎င်း။ ဝိဘဝတော၊ ပျက်စီးကြောင်း ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ဘဝ-
တဏှာတို့၏ ဖြစ်ရာဟူ၍၎င်း။ သာသဝတော၊ အာသဝေါ
တရားတို့၏ အာရုံဟူ၍၎င်း။ သင်္ခတတော၊ အကြောင်း ဟိတ်
ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းတို့သည် ဖြစ်စေတတ်၏၊ ထောက်ပံ့
တတ်၏ ဟူ၍၎င်း။ မာရာမိသတော၊ သေမင်း ကိလေသာ
ဟူသော မာရ်တို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်း ဟူ၍၎င်း။ ဇာတိဓမ္မတော၊

ဖြစ်တတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ ဇရာဓမ္မတော၊ ဒုတိတတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာတတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ မရဏဓမ္မတော၊ သေတတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးမည်တမ်းခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ အလွန်ပင်ပန်းခြင်း သဘောဟူ၍၎င်း။ သမုဒယတော၊ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ အတ္တဂံမတော၊ ဖြစ်၍ပျက်တတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ အာဒိနဝတော၊ အထီးကျန်တတ်သော သဘောဟူ၍၎င်း။ နိဿရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိ ဟူ၍၎င်း။ ပဿတိ၊ ရှုအပ်၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါစတ္တာလိသကောဋိက သုညတနည်းဖြင့်
စီးဖြန်းပုံပါဌ်-အနက် ပြီး၏။

ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒွါစတ္တာလိသကောဋိကသုညတနည်းနှင့်
စီးဖြန်းပုံအကျယ်

ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်၊ နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့ကို—

- ၁။ မမြဲခြင်း အနိစ္စ ရှု။
- ၂။ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ ရှု။
- ၃။ ရောဂါဖြစ်ရာအရပ်ဒေသဟု ရှု။
- ၄။ အိုင်းအမာကြီးဟု ရှု။
- ၅။ တဏှာဒိဋ္ဌိငြောင့်ဖြင့် စူးဝင်တတ်၏ဟု ရှု။

ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ ၁၉၇

- ၆။ ချမ်းသာမဲ့ဟု ရှူ။
- ၇။ ရောဂါဖြစ်ရာ ကျက်သရေမဲ့တတ်၏ဟု ရှူ။
- ၈။ မင်းစိုးမစီရင်နိုင်ဟု ရှူ။
- ၉။ အိုတတ်၊ နာတတ်၊ သေတတ်၊ ပျက်စီးတတ်၏ဟု ရှူ။
- ၁၀။ များသောပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်၏ဟု ရှူ။
- ၁၁။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကံကြမ္မာ တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ဟု ရှူ။
- ၁၂။ ကြောက်မက်ဖွယ်ကြီးဟု ရှူ။
- ၁၃။ မကောင်းသော တိတ် နိမိတ်ကြီးဟု ရှူ။
- ၁၄။ အိုခြင်း၊ နာခြင်းတို့ကြောင့် လှုပ်ရှားတတ်၏ဟု ရှူ။
- ၁၅။ ပျက်စီးတတ်၏ဟု ရှူ။
- ၁၆။ မမြဲ၏ဟု ရှူ။
- ၁၇။ ဘေးကင်းအောင် မစောင့်ရှောက်နိုင်သော ဝတ္ထုကြီးဟု ရှူ။
- ၁၈။ ဘေးလွတ်အောင် မပုန်းနိုင်သော အရပ်ဟု ရှူ။
- ၁၉။ မှီခိုရာကြီး မမှတ်အပ်ဟု ရှူ။
- ၂၀။ ကိုးကွယ်ရာကြီး မမှတ်အပ်ဟု ရှူ။
- ၂၁။ အနှစ်သာရ အလျှင်းကင်း၏ဟု ရှူ။
- ၂၂။ အချည်းအနှီးဖြစ်၏ဟု ရှူ။

၂၃။ ကိုယ်မှသည်း၏ဟု ရှူ။

၂၄။ အနှစ်မဟုတ်ဟု ရှူ။

၂၅။ ဆင်းရဲသည်၊ ဆင်းရဲသားဟု အပြစ်ကို ရှူ။

၂၆။ အိုခြင်း၊ သေခြင်း နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ်၏ဟု ရှူ။

၂၇။ အကာအတိဖြစ်၏ဟု ရှူ။

၂၈။ အကုသိုလ်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ဟု ရှူ။

၂၉။ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်၏ဟု ရှူ။

၃၀။ ဝိဘဝတဏှာတို့၏ ဖြစ်ရာဟု ရှူ။

၃၁။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏အာရုံဟု ရှူ။

၃၂။ ပစ္စည်းတရားတို့သည် ဖြစ်စေတတ်၏၊ ထောက်ပံ့တတ်၏ဟု ရှူ။

၃၃။ ကိလေသာမာရ်ဟူသော သေမင်းကြီး၏ ဥစ္စာဟု ရှူ။

၃၄။ ဖြစ်တတ်သော သဘောဟု ရှူ။

၃၅။ အိုတတ်သော သဘောဟု ရှူ။

၃၆။ နာတတ်သော သဘောဟု ရှူ။

၃၇။ သေတတ်သော သဘောဟု ရှူ။

၃၈။ စိုးရိမ်- ငိုကြွေး- မည်တမ်း- ဆင်းရဲ- နှလုံးမသာယာ အလွန်ပင်ပန်းသော သဘောဟု ရှူ။

၃၉။ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တတ်သော သဘော
ဟု ရှု။

၄၀။ ဖြစ်၍ ပျက်တတ်သော သဘောဟု ရှု။

၄၁။ အထီးကျန်တတ်သော သဘောဟု ရှု။

၄၂။ ကိုးကွယ်ရာမရှိဟု ရှု။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိက သုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ ခန္ဓာ တပါးတပါးလျှင် လေး
ဆယ့်နှစ်ချက် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးစေ့
သောအခါ အချက်ပေါင်း နှစ်ရာ့တဆယ် သုညတနည်း
ထွက်အောင် စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်း
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

အာယတန ၁၂-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိက
သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ

အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိက
သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆို
ခဲ့သော ခန္ဓာငါးပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း အာယတနတဆယ့်
နှစ်ပါးမှလဲ တပါးတပါးလျှင် လေးဆယ့်နှစ်ချက် လှည့်၍
စီးဖြန်းသည့်အတိုင်းကြောင့် အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးစေ့
သောအခါ ငါးရာ့လေးချက် သုညတနည်း ထွက်အောင်
လှည့်၍ စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး ဒွါစတ္တာလီသကောဋ္ဌိကသုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသ ကောဋိက
သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသ သုညတနည်းနှင့်
လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆိုခဲ့သော အာယ-
တနတဆယ့်နှစ်ပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး
မှလဲ လေးဆယ့်နှစ်ချက် လှည့်၍ စီးဖြန်းရသည့်အတွက်
ကြောင့် ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးမှာ ခုနစ်ရာငါးဆယ့်ခြောက်ချက်
သုညတနည်းထွက်အောင် လှည့်၍ စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ဓာတ် ၁၈-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋိကသုညတနည်းလှည့်၍
စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋိက
သုညတနည်း စီးဖြန်းပုံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋိက
သုညတနည်းနှင့် လှည့်၍ စီးဖြန်းသောအခါ နောက်က ပြဆို
ခဲ့သော ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး စီးဖြန်းသည့်အတိုင်း ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒ် တဆယ့်နှစ်ပါးမှလဲ တပါး တပါးလျှင် လေးဆယ့်
နှစ်ချက် စီးဖြန်းရသည့်အတွက်ကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တဆယ့်
နှစ်ပါးစေ့သောအခါ ငါးရာလေးချက် သုညတနည်း ထွက်
အောင် လှည့်၍ စီးဖြန်းတော်မူကြပါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂-ပါးကို ဒွါစတ္တာလီသကောဋိကသုညတနည်း
လှည့်၍ စီးဖြန်းပုံ ပြီး၏။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ

ဤကဲ့သို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းအမျိုးမျိုးတို့နှင့် သွား
တိုင်း၊ ရုပ်တိုင်း၊ ထိုင်တိုင်း၊ လျောင်းတိုင်း စီးဖြန်းလျှင် မကြာ
ခင် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်စခန်းသို့ ဆိုက်ပါလိမ့်မည်။ သင်္ခါရ-
ပေက္ခာဉာဏ်စခန်းသို့ ဆိုက်သောအခါ နန္ဒီဘယ ပျောက်လိမ့်
မည်။

ဘဝသုံးပါး၌ မနှစ်ခြိုက် လျစ်လျူရှုနိုင်၏။
ထိုအခါ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ရောက်ပြီမှတ်။

ဤရုပ်နာမ်တို့၌ လျစ်လျူရှု၍ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအား
ဖြင့် ရှုလျက် တည်၏။ ဤရုပ်နာမ်တို့၌ ဘေးလည်းမထင်၊
တပ်လည်း မတပ်။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသာ ထင်မြင်၍ နေ
သောစိတ်ကို ဝိမောက္ခမုခ သုံးပါးခေါ်သည်။

ဤလောကသုံးပါး ရုပ် နာမ်တရားတို့ကို သုညတအားဖြင့်
ရှုနိုင်သောသူကို သေမင်း မမြင်နိုင်၊ သို့အတွက် သေမင်းကို
ကြောက်သောသူတို့သည် လောကကြီးသုံးပါးကို ဆိတ်သုဉ်း
အောင် ကြည့်တော်မူကြပါ။

သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿ၊
မောဃရာဇ သဒါသတော။
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဥိဟစ္စ၊
ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ။
ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တိ၊
မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ။

(သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်၊ နှာ-၄၄၈)

မောသရာဇ၊ မောသရာဇမည်သောမင်း။ သဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ သတော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနု-
ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တရှိ၏ဟု စွဲလမ်း၍ယူခြင်းကို။ ဥိဟစ္စ၊ နှိပ်စက်၍။
လောကံ၊ လောကသုံးပါးကို။ သုညတော၊ နိစ္စ သုခ အတ္တ
အားဖြင့် သုဉ်း၏ဟု၊ အဝေက္ခဿ၊ ရှုလေလော့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
သုညတအားဖြင့် ရှုသည်ရှိသော်။ မစ္စုတရော၊ သေခြင်းကို
လွန်မြောက်နိုင်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ လောကံ၊ လောက
သုံးပါးကို။ ဧဝံ အဝေက္ခန္တံ၊ ဤသို့ သုညတအားဖြင့် ရှုသော
သူကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သေမင်းသည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်နိုင်ရာ။

မုဉ္ဇိတုကမ္ပတဘျဏ်။

ပဋိသင်္ခါဘျဏ်။

သင်္ခါရုပေက္ခာဘျဏ်။

ဤဘျဏ်သုံးပါးသည် အမည်နာမ အနု အရင့်သာ ကွဲပြား
၏။ သဘောကား အတူတူ။

သင်္ခါရုပေက္ခာဘျဏ် ပြီး၏။

အနုလောမညဏ် စီးဖြန်းပုံ

ဥဒယဗ္ဗယဘျဏ်ကစ၍ သင်္ခါရုပေက္ခာဘျဏ်အထိ တေဘုမ္မ-
ကသင်္ခါရုတို့ကို အနိစ္စ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အနတ္တဟု
လျော်အောင် အာရုံပြုနိုင်ခြင်း၊ အထက်အထက်ကဖြစ်သော
ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့ကို လျော်အောင်
အာရုံပြုနိုင်ခြင်းကို အနုလောမညဏ် ခေါ်သည်။

၁။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။

၂။ ဘင်္ဂဉာဏ်။

၃။ ဘယဉာဏ်။

၄။ အာဒီနဝဉာဏ်။

၅။ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်။

၆။ မုဉ္ဇိတုကမုတာဉာဏ်။

၇။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။

၈။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။

ဤဉာဏ်ရှစ်ပါးကို တခုမကျန် နောက်သို့ပြန်၍ နှလုံး
သွင်းခြင်း၊ အထက် အထက်ဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိယတရား
သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း မဂ်ခဏ၌ သဘောကျအောင်
နှလုံးသွင်းခြင်း၊ နောက်သို့ပြန်၍ရှုလျှင် အဖြစ်အပျက်ကို
ထင်ရမည်၊ အပျက်ကို ထင်ရမည်၊ ဘေးကြီးကို ထင်ရမည်၊
အပြစ်ကြီးကို ထင်ရမည်၊ ပြီးငွေ့ရမည်၊ လွတ်ခြင်းကို ထင်ရ
မည်၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်သော တရားတို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်
ခြင်း၊ လျစ်လျူရှုအပ်သော တရားတို့ကို လျစ်လျူရှုနိုင်ခြင်း
ဤရှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့၏ မဖောက်မပြန် မှန်သောကိစ္စရှိ
သည်၏ အဖြစ်အားလျော်၏၊ အထက်ဖြစ်သော မဂ်ခဏ၌
ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့အား မှန်သောကိစ္စ
အားဖြင့် လျော်၏၊ သင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ- ဒုက္ခ- အနတ္တ ဟု
အာရုံပြုသော ပဌမဇောစိတ်ကို ‘ပရိကံ’ ခေါ်သည်။

ထိုနောက်တဖန် သင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ ဟု
အာရုံပြုပြန်သော ဒုတိယဇောစိတ်ကို ‘ဥပစာ’ ခေါ်သည်။

ထိုနောက်တဖန် သင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ ဟု
အာရုံပြုပြန်သော တတိယဇောစိတ်ကို ‘အနုလုံ’ ခေါ်သည်။

အနုလောမဉာဏ်သည် သစ္စာလေးပါးကို ဖုံး၍ထားတဲ့
ကိလေသာကို ပယ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဂေါတြဘူဉာဏ်
ပေါ်ပေါက်၍ လာ၏။ ဂေါတြဘူဉာဏ် ပေါ်ပေါက်၍ လာသည်
နှင့် တပြိုင်နက် မဂ်ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်၍ လာ၏။ မဂ်ဉာဏ်
ပေါ်ပေါက်၍လာသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်
၍ လာ၏။ ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်၍လာသည်နှင့် တပြိုင်နက်
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ပေါ်ပေါက်၍လာ၏။

သစ္စာလေးပါး တရားကို ဖုံး၍ထားသော ကိလေသာကို
အနုလောမဉာဏ်က မပယ်သေးလျှင် ဂေါတြဘူဉာဏ်သည်
နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံမပြုနိုင်၊ ဂေါတြဘူဉာဏ် မပေါ်ပေါက်သေး
လျှင် မဂ်ဉာဏ်မပေါ်ပေါက်နိုင်၊ မဂ်ဉာဏ် မပေါ်ပေါက်သေး
လျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် မပေါ်ပေါက်နိုင်။

ပရိကံ

ဥပစာ

အနုလုံ

ဂေါတြဘူ

မဂ်ဉာဏ်

ဖိုလ်ဉာဏ်

ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

အနုလောမဉာဏ်သည် ဘုရင်ဧကရာဇ်မင်းနှင့် တူ၏။

- ၁။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။
- ၂။ ဘင်္ဂဉာဏ်။
- ၃။ ဘယဉာဏ်။
- ၄။ အာဒီနဝဉာဏ်။
- ၅။ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်။
- ၆။ မုဉ္ဇိတုကမုတာဉာဏ်။
- ၇။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။
- ၈။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။

ဤဉာဏ်ရှစ်ပါးသည် အမတ်ကြီးရှစ်ယောက်နှင့် တူ၏။

နိုင်ငံကို လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော တရားစောင့်သော အမတ်ကြီး ရှစ်ယောက်တို့ တရားသဖြင့် တိုင်းရေး၊ ပြည်မှုကို ဆုံးဖြတ်စီရင်သည်ကို တရားစောင့်သော မင်းဧကရာဇ်က သင့်လှပေသည်ဟူ၍ ကြိုက်နှက်သက်ခြင်း၊ တရားကျမ်းဂန် ရာဇဓမ္မတို့နှင့်လည်း ညီညွတ်လိုက်လျောခြင်းကဲ့သို့ ဤ အနုလောမဉာဏ်သည် မိမိအောက်၌ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှ စ၍ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်တိုင်အောင် သင်္ခါရတို့ကို ယထာဘူတအားဖြင့် သိမြင်သည်ကို၎င်း၊ မိမိအထက်၌ ရလတ္တံ့သော သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို ဤ ဝိပဿနာ ဉာဏ် အဆင့်ဆင့်တို့ဖြင့်သာ ရအပ်သည်ဖြစ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ် ရှစ်ပါးတို့နှင့် ဗောဓိပက္ခိယတရား သင့်လျော် ညီညွတ်ကြ၏ဟု သိမြင် နှစ်သက် လိုက်လျောသည်ကို၎င်း မှတ်အပ်၏။

အနုလောမဉာဏ်ခန်း ပြီး၏။

ဂေါတြဘူဉာဏ် စီးဖြန်းပုံ

အနုလောမဉာဏ်သည် သင်္ခါရတို့၏ ဥပါဒ်၌၊ ဘင်ဟူသော အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာရေးသုံးပါး ဟူသော အာရုံရှိသော မဂ်ကို ရောက်လတ္တံ့၊ ရလတ္တံ့ ဖြစ်၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်သော ဝိပဿနာဉာဏ်တို့တွင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော အဆုံးဖြစ်သော ဉာဏ်သည် ဤ အနုလောမဉာဏ်ပင်တည်း။ ၎င်းအနုလောမဉာဏ်ကို သဠာယတန ဝိဘင်းသုတ်၌ အတမ္ဗယတာ ခေါ်သည်။ အလဂဒ္ဒသုတ်၌ နိဗ္ဗိဒါ ခေါ်သည်။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် သုသိမသုတ်၌ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ် ခေါ်သည်။ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌ သညဂ္ဂ ခေါ်သည်။ ဒသုတ္တရသုတ်၌ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ ခေါ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဋိတော်၌ မုဇ္ဈိတုကမ္ပတဘူဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဟူ၍ အမည်သုံးခုတို့ဖြင့် ခေါ်သည်။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌ကား အနုလောမ ဟူ၍၎င်း၊ ဂေါတြဘူ ဟူ၍၎င်း၊ ဝေါဒါန ဟူ၍၎င်း အမည်သုံးခုတို့ဖြင့် ခေါ်သည်။ ရထဝိနိတသုတ်၌ကား ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ခေါ်သည်။ ဤ များစွာသော အမည်တို့ဖြင့် ဤ အနုလောမဉာဏ်ကို ဟောတော်မူသည်။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရ တို့၏ လက္ခဏာ တို့ကို ဝါဖတ်သကဲ့သို့ ထုချေ ထောင်းဖွပ်သည် ရှိသော် သစ္စာလေးပါး တို့ကို ဖုံးလွှမ်းစေတတ်ကုန်သော အထပ်ထပ်သော ကိလေသာတို့ကို ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ ဉာဏ်သုံးခုတို့ဖြင့် ခွါ၍ ပျောက်ပျက်စေသည့်ကာလ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့၌ စိတ်သည် မသက်ဝင်၊ မတည်၊ မငုပ်၊ မကပ်၊ မငြိ၊ မတူယံ၊ မရစ်၊ မပတ်၊ ပိန်းကြာဖက်၌ ရေကဲ့သို့ တွန့်၏၊ ဆုတ်၏၊ သင်္ခါရ

တည်းဟူသော နိမိတ်ကို၎င်း၊ သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်း၊ ပဝတ္တိကို၎င်း နောက်ရှက်ရှုပ်ထွေးသော အမှိုက်စုကဲ့သို့ ထင်၏။ ထို သင်္ခါရ တို့၏ ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသည်ဖြစ်၍ ရှာ၏။

ထိုအခါ သင်္ခါရဟူသော နိမိတ်မဟုတ်သော အနိမိတ္တ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမဟုတ်သော အပဝတ္တိ- သင်္ခါရတို့နှင့် အရှင်းကင်းသော ဝိသင်္ခါရ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော ပုထုဇန့်ဟူသော အန္တယ အရေအတွက် ဘုံကို လွန်နိုင်သော အရိယာတို့၏ အန္တယ အရေအတွက် ဘုံသို့ ရောက်သော နိဗ္ဗာန် ဟူသော အာရုံ၌ ရှေးဦးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံကို ပဌမ ဘုံးဆောင်သော ပဌမနုလုံးသွင်းသော မဂ်စိတ်အား အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အာသေဝန၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တည်းဟူ သော ပစ္စည်းခြောက်ခုတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အထွတ်သို့ ရောက်သော သိခါပတ္တဝိပဿနာ၏ ဦးထိပ်ဖြစ်သော အကြိမ် ကြိမ်ဖြစ်ခြင်း မရှိ တကြိမ်သာဖြစ်သော ဂေါတြဘူဉာဏ်သည် အနုလောမ ဉာဏ်သုံးခုနှင့် တစပ်တည်း ဖြစ်၏။

သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

ထိုနောင် ဂေါတြဘူဉာဏ်သည် ယူအပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူ သော အာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ဂေါတြဘူဉာဏ်နှင့် တစပ် တည်းဖြစ်သော မဖျက်မဆီး-မဖောက်မခွဲဘူးသော လောဘ တုံး၊ ဒေါသတုံး၊ မောဟတုံးတို့ကို ဖောက်ခွဲဖျက်၍ သော- တာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်၏။ အနုမတဂ္ဂ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲသို့

အကြိမ်များစွာ သွားလာကျင်လည်ရမည်ကိုလည်း မျက်ဆီး၏။ အပါယ်တံခါး ပိတ်၏။ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ပယ်၏။ သူတော် ဥစ္စာခုနစ်ပါးကို ရ၏။ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ရ၏။ မြတ်စွာဘုရား သခင်၏ သားတော် ရှစ်ယောက်တို့တွင် တယောက် ဖြစ်၏။

သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

ထိုနောင် ထို သောတာပတ္တိ မဂ်စိတ်နှင့် အကြားမရှိ တစပ်တည်းသော သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ် နှစ်ကြိမ် ဖြစ်၏။ သောတာပန်မည်သော နှစ်ယောက်မြောက်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။ သမထ ဝိပဿနာကို မေ့လျော့သော်လည်း အလွန်အားဖြင့် ခုနစ်ကြိမ်သာ နတ်ပြည်၊ လူ့ပြည်တို့၌ သွားလာ ကျင်လည်၍ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။ ထို ဖိုလ်စိတ်နောက် ဘဝင်သို့ သက်လေ၏။ ဤမဂ်ဖိုလ်ဖြစ်သော ဝီထိစိတ်အစဉ်၌ ဝီထိတခုတည်း၌ အနုလောမဉာဏ်သည် သင်္ခါရတို့၏ လက္ခဏာတို့ကို အာရုံပြု၍ ဂေါတြဘူမိတ်၊ မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏။

အာနာပါနအကျိုး(၇)ပါး ဖြစ်ပုံ

- ၁။ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၂။ သေခါနီးကာလ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ရခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၃။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၄။ ဥပဟတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၅။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်း အကျိုး
တပါး။

၆။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်း အကျိုး
တပါး။

၇။ ဩရမ္ဘာဂီယ သံယောဇဉ်ကို ကုန်စေခြင်း အကျိုး
တပါး။

အာနာပါနအကျိုးပြ သာဓကပါဌ်

ဧဝံ ဘာဝိတာ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ
ဧဝံ ဗဟုလီကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိ-
သံသာ။ ဧဝံ ဘာဝိတာယ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အာနာ-
ပါနဿတိယာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာယ သတ္တ ဖလာ
သတ္တာနိသံသာ ပါဠိကင်္ခါ။ ကတမေ သတ္တ ဖလာ
သတ္တာနိသံသာ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ အညံ အာရာ-
ဓေတိ၊ နော စေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ အညံ အာရာ-
ဓေတိ၊ အထ မရဏကာလေ အညံ အာရာဓေတိ၊
နော စေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ အညံ အာရာဓေတိ၊
နော စေ မရဏကာလေ အညံ အာရာဓေတိ၊ အထ
ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂီယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ
ဟောတိ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ သသင်္ခါရ-
ပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓိသောတော ဟောတိ အက-
နိဋ္ဌဂါမီ။ ဧဝံ ဘာဝိတာယ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အာနာ-

ပါနုဿတိယာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာယ ဣမေ သတ္တ
ဖလာ သတ္တာနိသံသာ ပါဠိကင်္ခါတိ။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၂၇၃-၄)၌ ပါရှိ၏။

အာနာပါနအကျိုး အနက်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဘာဝိတာ၊ ပွားအပ်သော။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ
ပြုအပ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနသတိသည်။
မဟပ္ဖလာ၊ များသော အကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသာ၊
များသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အာနာပါနဿတိယာ၊ အာနာပါန
သတိကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဘာဝိ-
တာယ၊ ပွားသည်ရှိသော်။ ဗဟုလိကတာယ၊ အကြိမ်များစွာ
ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သတ္တ ဖလာ၊ ခုနစ်ပါးသော အကျိုး
တို့ကို။ သတ္တာနိသံသာ၊ ခုနစ်ပါးသော အာနိသင်တို့ကို။
ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ သတ္တ ဖလာ၊ ခုနစ်ပါးသော အကျိုး
တို့သည်။ သတ္တာနိသံသာ၊ ခုနစ်ပါးသော အာနိသင်တို့သည်။
ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊
မျက်မှောက်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ပဋိကစ္စ၊
အသီးပြု၍။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အာရာဓေတိ၊ ဖြစ်စေ
နိုင်၏။ ဝါ၊ ရနိုင် ရောက်နိုင်၏။ အထ၊ ထိုသို့ မရသည်ရှိသော်။
မရဏကာလေ၊ သေခါနီးကာလ၌။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။
အာရာဓေတိ၊ ရနိုင်၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော
ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ပဋိကစ္စ၊ အသီးပြု၍။ အညံ၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ နော စေ အာရာဇေတိ၊ အကယ်၍ မရ
သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မရသည်ရှိသော်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါး
ကုန်သော။ သြရမ္ဘာဂံယသံယောဇနာနံ၊ သြရမ္ဘာဂံယ
သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်စေခြင်းကြောင့်။ အန္တရာ-
ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ အနာဂါမ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယံ အနာဂါမ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အသင်္ခါရပရိ-
နိဗ္ဗာယံ အနာဂါမ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာ-
ယံ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ အနာဂါမ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ၊ ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌအနာ
ဂါမ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ခေါ၊
စင်စစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာနာပါနဿတိယာ၊ အာနာပါန-
သတိကို။ ဘာဝိတာ၊ ပျိုးအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊
အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သတ္တ ဖလာ၊ ခုနစ်ပါး
သော အကျိုးတို့ကို။ သတ္တာနိသံသာ၊ ခုနစ်ပါးသော အာနိ
သင်တို့ကို။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုပြည့်စုံအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပီတိငါးပါး၏သဘောသွားကို ပြပုံ

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ နံပါတ် (၁၅၈-၉)၌—

သာ ပနေသာ ခုဒ္ဓိကာပီတိ ခဏိကာပီတိ သြက္ကန္တိ-
ကာပီတိ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဖရဏာပီတိတံ ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ။

သာ ပနေသာ သာ ပန သော ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။
ခုဒ္ဓိကာပီတိ၊ အနည်းငယ်နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ခဏိ-

ကာပီတိ၊ ခဏ ခဏနှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဩက္ကန္တိကာ-
ပီတိ၊ သက်၍ သက်၍ နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊
ထကြွလာအောင် နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဖရဏာပီတိ၊
အပြန်အနှံ့ နှစ်သက်ခြင်းလည်း တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဉ္စဝိဓာ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခုဒ္ဒိကာပီတိ

တတ္ထ ခုဒ္ဒိကာပီတိ သရီရေ လောမဟံသမတ္တမေဝ
ကာတုံ သက္ကောတိ။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသောပီတိတို့တွင်။ ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ မကြီး
မကျယ် အနည်းငယ်နှစ်သက်သော ခုဒ္ဒိကာပီတိသည်။ သရီရေ၊
ငါးဝစုံစွာ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ လောမဟံသမတ္တမေဝ၊ ကြက်သီး
မွေးညှင်း တဖျဉ်းဖျဉ်း ထခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကာတုံ၊ အမြဲ
မပြတ် တလစပ်ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင်
တတ်နိုင်၏။

ခုဒ္ဒိကာပီတိ ပြီး၏။

ခဏိကာပီတိ

ခဏိကာပီတိ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇေပျာဒသဒိသာ ဟောတိ။

ခဏိကာပီတိ၊ ခဏခဏ နှစ်သက်သော ခဏိကာပီတိ
သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ မပြတ်မစဲ ခဏပဲ ခဏပဲ။ ဝိဇ္ဇေပျာဒ-
သဒိသာ၊ ထူးခြားဆန်းကြယ် လျှပ်စစ်နွယ်နှင့် တူသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခဏိကာပီတိ ပြီး၏။

ဩက္ကန္တိကာပီတိ

ဩက္ကန္တိကာပီတိ သမုဒ္ဒတီရံ ဝီစိ ဝိယ၊ ကာယံ
ဩက္ကမိတ္တာ ဩက္ကမိတ္တာ ဘိဇ္ဇတိ။

ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ သက်ကာ သက်ကာ နှစ်သက်ပါသော
ဩက္ကန္တိကာပီတိသည်။ သမုဒ္ဒတီရံ၊ လေနီကြမ်းမှု သမုဒ္ဒရာ
ကမ်းခြေ၌။ ဝီစိ ဝိယ၊ တဖြန်းဖြန်းတက် လှိုင်းဂယက်ကဲ့သို့။
(ဝီစိ ဝိယ၊ တဖြန်းဖြန်းတိုး လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့။) ကာယံ၊
ငါးဝပေါင်းခို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်ကို။ ဩက္ကမိတ္တာ-ဩက္က-
မိတ္တာ၊ သက်၍ သက်၍။ (ဩက္ကမိတ္တာ ဩက္ကမိတ္တာ၊ ယိမ်းကာ
ယိုင်ကာ သက်ကာလာ၍။) ဘိဇ္ဇတိ၊ ခဏမနေ ပျက်ရလေ၏။
(ဘိဇ္ဇတိ၊ နှစ်ဖြာထက်ခြမ်း ဖြန်းဖြန်းကဲ့ ကဲ့ရလေ၏။)

ဩက္ကန္တိကာပီတိ ပြီး၏။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဗလဝတီ ဟောတိ၊ ကာယံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ
ကတုာ အာကာသေ လသံပနပ္ပမာဏပ္ပတ္တာ။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ကြွယ်လာအောင် နှစ်သက်သော ဥဗ္ဗေဂါ-
ပီတိသည်။ ဗလဝတီ၊ အလုံးစုံနဲ့သော အားရှိသည်ဖြစ်၍။
ကာယံ၊ ငါးဝစုံစွာ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ၊ ပင့်မြှောက်သမှု
တက်ကြွခြင်းကို။ ကတုာ၊ ပြု၍။ အာကာသေ၊ အဇဉာပြင်
မိုးကောင်းကင်၌။ လသံပနပ္ပမာဏပ္ပတ္တာ၊ ပျံတက်ခြင်းသို့
ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ပြီး၏။

ဖရဏာပီတိ

ဖရဏာပီတိယာ ပန ဥပ္ပန္နာယ သကလသရီရံ
ဖရိတာ ပူရိတဝတ္ထိ ဝိယ၊ မဟတာ ဥဒကောဃေန
ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုန္တိ ဝိယ စ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

ပန၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိမှ တပါး ဖရဏာပီတိကို ဆိုဦးအံ့။
ဖရဏာပီတိယာ၊ တဖိန့်ဖိန့်နေအောင် အပြန့်အနှံ့ နှစ်သက်
သော ဖရဏာပီတိသည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သဘောအလျောက်
ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍ လာသည်ရှိသော်။ သကလသရီရံ၊
ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး တကိုယ်လုံးကို။ ဖရိတာ၊ တဖိန့်ဖိန့်သာ
ပြန့်နှံ့ပါ၍။ ပူရိတဝတ္ထိ ဝိယ၊ ရေဖြင့် ပြည့်သော စည်ပေါင်း
ကဲ့သို့။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဥဒကောဃေန၊ သန့်ရှင်း
ကြည်လင် ရေအလျဉ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုန္တိ ဝိယ စ၊ စီးဝင်
ထူးတိုင်း တောင်ခြေဝမ်းကဲ့သို့၎င်း။ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌံ၊ လုံးစုံမကြွင်း
တကိုယ်လုံးထက်ဝန်းကျင်မှ အဖန်တလဲလဲ ပြန့်နှံ့ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်လာလေ၏။

ဖရဏာပီတိ ပြီး၏။

လွယ်လင့်တကူနှင့် ပေါက်ရောက်နိုင်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
သမ္မောဟအဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောနည်း

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ။

၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ။

၃။ သညာက္ခန္ဓာ။

ရုပ်ကို အသုဘအားဖြင့် ရှုသည့် အကျိုး ၇-ပါး ၂၁၅

၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ။

၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ခန္ဓာငါးပါးကို အသုဘရှု၊ ရုပ်ကို အသုဘရှုလျှင် ကာယာ-
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝေဒနာကို ဒုက္ခဟု ရှု၊ ဝေဒနာကို ဒုက္ခဟု ရှုလျှင် ဝေဒနာ-
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

သညာ သင်္ခါရကို အနတ္တဟု ရှု၊ သညာ-သင်္ခါရကို အနတ္တဟု
ရှုလျှင် ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စဟု ရှု၊ ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စဟု ရှုလျှင်
စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရုပ်ကို အသုဘအားဖြင့် ထင်အောင်ရှုသော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုး(၇)ပါးနှင့်
ပြည့်စုံခြင်းကို ပြသောအချက်

၁။ ကဗဠိကာရအာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အကျိုး
တပါး။

၂။ အသုဘ၌ သုဘဟု ထင်မြင်ချက်ကို ပယ်နိုင်ခြင်း
တပါး။

၃။ ကာမောဓာကို လွန်မြောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၄။ ကာမယောဂနှင့် မစပ်ယှဉ်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၅။ ကာမာသဝဖြင့် အာသဝေါ မရှိခြင်း အကျိုးတပါး။

၆။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၇။ ကာမုပါဒါန်ဖြင့် မစွဲလမ်းခြင်း အကျိုးတပါး။

ရုပ်ကို အသုဘဖြင့်ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျိုးပြီး၏။

ဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် ထင်အောင်ရှုသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုးကို ပြသောအချက်

ဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် မြင်အောင်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား
အကျိုး(၆)ပါး ရနိုင်၏။

၁။ ဖဿာဟာရကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အကျိုးတပါး။

၂။ ဒုက္ခကို သုခဟု မှတ်ထင်ချက်ကို ပယ်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၃။ ဘဝေါဿမ္ပ လွန်မြောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၄။ ဘဝါသဝဖြင့် ယိုစီးခြင်းမရှိခြင်း အကျိုးတပါး။

၅။ ဗျာပါဒကာယဂန္ထကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။

၆။ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်ဖြင့် မစွဲလမ်းခြင်း အကျိုးတပါး။

သညာ-သင်္ခါရတို့ကို အနတ္တအားဖြင့်ရှုသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုး(၇)ပါးပြသောအချက်

၁။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း
အကျိုးတပါး။

ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှုသည့် အကျိုး ၇-ပါး ၂၁၇

- ၂။ အနတ္တ၌ အတ္တဟု မှတ်ထင်ချက်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ခြင်း
အကျိုးတပါး။
- ၃။ ဒိဋ္ဌောဿမှ လွတ်မြောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၄။ ဒိဋ္ဌိယောဂနှင့် မစပ်ယှဉ်ခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၅။ ဒိဋ္ဌာသဝဖြင့် အာသဝေါတရား ယိုစီးခြင်း မရှိသော
အကျိုးတပါး။
- ၆။ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း
အကျိုးတပါး။
- ၇။ အတ္တဝါဒုပါဒါန်ကို ပယ်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။
သညာသင်္ခါရတို့ကို အနတ္တဟု ရှုသောအကျိုး ပြီး၏။

ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏
အကျိုး(၇)ပါးပြသောအချက်
အကျိုး ၇-ပါးကား

- ၁။ ဝိညာဏအာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အကျိုး
တပါး။
- ၂။ အနိစ္စ၌ နိစ္စဟု ထင်မြင်ချက်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ခြင်း
အကျိုးတပါး။
- ၃။ အဝိဇ္ဇာဩဇာကို လွန်မြောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးတပါး။
- ၄။ အဝိဇ္ဇာယောဂနှင့် မစပ်ယှဉ်ခြင်း အကျိုးတပါး။

- ၅။ အဝိဇ္ဇာသဝဖြင့် အာသဝေါယိုစီးခြင်း မရှိသော
အကျိုးတပါး။
- ၆။ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း
အကျိုးတပါး။
- ၇။ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ဖြင့် မစွဲလမ်းခြင်း အကျိုးတပါး။
ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးပြီး၏။

နှားကျောင်းသားများဟာ နှားများကို
စားကျက်သို့ ဆောင်တာလို့
ဇရာနှင့် မရဏ အသက်ကို ဆောင်သောအချက်

ယထာ ဒဏ္ဍေန ဂေါပါလော၊ ဂါဝေါ ပါဇေတိ ဂေါစရံ။
ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စ၊ စ၊ အာယံ ပါဇေန္တိ ပါဏိနံ။

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊ နှာ ၃၃)

တပည့် ဒကာ ဒကာမတို့ တေဘုမ္မက ဝဋ်ဒုက္ခ၌နေကြရ
ကုန်သော လူနတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သင်ဒကာဒကာမတို့သည် ဘာနှင့်
အလားတူပါသတုန်းလို့ဆိုလျှင် ကြီးငယ် သောင်းပြောင်း
နှားအပေါင်းနှင့် တူလှ၏။ ဇရာ=အိုခြင်း၊ ရင့်ခြင်းတရား၊
မစ္စ=သေခြင်း၊ ပျက်ခြင်းတရား နှစ်ပါးက နှားကျောင်း
သားနှင့် တူလှ၏။ တပည့် ဒကာ ဒကာမတို့၊ နှားကို
ကျောင်းသော နှားကျောင်းသားသည် ကြီးငယ်သောင်း
ပြောင်း နှားအပေါင်းတို့ကို လယ်ယာမြေစ မမေ့ရအောင်
တံဖျာ နှင်တံ တုတ်လှံတံဖြင့် ရိုက်ပုတ်ထုနှက် နှိပ်စက်ကလူ

ညဉ်းပမ်းခြင်းကို ပြု၍ ရေ စာ မြက်ပေါ စားကျက်တောသို့ ဆောင်ယူသွားတာလို ထို့အတူ သင်ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ တို့ကိုလည်း ဇရာ အိုခြင်း၊ ရင့်ခြင်းတရား ဆောင်ယူ၍ သွားသည့်အတွက်ကြောင့် ၁၀-နှစ်အရွယ် စားကျက်နယ်က သည် ၁၅-နှစ်အရွယ် စားကျက်နယ်သို့ ရောက်၍ လာကြကုန် ၏။ ၁၅-နှစ်အရွယ် စားကျက်နယ်က သည် အသက် ၂၀- စားကျက်နယ်သို့ ရောက်၍ လာကြကုန်၏။ အသက် ၂၀- စားကျက်နယ်က သည် အသက် ၃၀-စားကျက်နယ်သို့ ရောက် ၍ လာကြကုန်၏။ အသက် ၃၀-အရွယ် စားကျက်နယ်က သည် အသက် ၄၀-အရွယ် စားကျက်နယ်သို့ ရောက်၍လာရ ကြကုန်၏။ တစားကျက်နှင့် တစားကျက် တနယ်နှင့် တနယ် မတူကြ တပည့်ဒကာ ဒကာမတို့၊ ခရီးဖြင့် တပက် တပြက် ရောက်၍လာကြပြီ။ ရှေးစားကျက်တို့ကဲ့သို့ နောက် ရောက် သော စားကျက်တို့သည် ကောင်းလိမ့်မည်မဟုတ်။ တဖန် အသက် ၄၀-အရွယ် စားကျက်နယ်က အသက် ၅၀-စားကျက် နယ်သို့ ရောက်၍လာကြပြန်ပြီ။ ဆင်းရဲလေစွ-ဆင်းရဲလေစွ၊ အသက် ၅၀-စားကျက်နယ်က သည် အသက် ၆၀-စားကျက် နယ်သို့ ရောက်၍လာကြပြီ တပည့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့၊ အသက် ၆၀-စားကျက်နယ်ကြီးသည် သွားကျိုးခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း၊ ခါး ကိုင်းခြင်း၊ နားထိုင်းခြင်း၊ မျက်စိမဲ့ခြင်း၊ သားရေတွဲခြင်း၊ ပါးရေတွန့်ခြင်းသာ ရှိသည်။ ဤအသက် ၆၀-စားကျက်နယ် ကြီးသည် ဂုဏ်ရှိသော စားကျက်နယ် မဟုတ်။ အသရေ ရှိသော စားကျက်နယ်ကြီး မဟုတ်။ အသရေမဲ့သောစားကျက် နယ်သာ ဖြစ်ချေ၏။ အသက် ၆၀-ရွယ် စားကျက်နယ်က သည် အသက် ၇၀-စားကျက်နယ်သို့ ရောက်ကြပြန်ပြီ တပည့်

ဒကာ-ဒကာမတို့၊ သင်တို့သည် စားကျက်တခုမှ စားကျက်တခုသို့ တနယ်မှ တနယ်သို့ ပြောင်း၍ပြောင်း၍သာ လာကြရသည့်အတွက်ကြောင့် ယခုဖြင့် သေမင်း၏ စားကျက် သေမင်း၏နယ်သို့ နီး၍ လာပြီ။ သေမင်း၏စားကျက် သေမင်း၏နယ်သို့ ရောက်ရတော့မည် တပည့်ဒကာ-ဒကာမတို့၊ သင်တို့ကို အသက် ၆၀ အသက် ၇၀ ဤနယ်ပယ်သို့ရောက်အောင် ဇရာနှင့် မရုဏဆောင်ယူ၍လာသည့်အတွက်ကြောင့် အသက် ၆၀ အသက် ၇၀-စားကျက်သို့ ရောက်လာကြရကုန်၏။ ဇရာမရုဏတို့၏ နယ်ပယ်က လွတ်မြောက်နိုင်အောင် ကြိုးစား၍ သုံးပါးသောကုသိုလ်တို့ကို အားထုတ်ကြရမည်။

ယထာ ဒဏ္ဍေန ဂေါပါလော၊ ဂါဝေါ ပါဇေတိ ဂေါစရံ။
ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စု စ၊ အာယံ ပါဇေန္တိ ပါဏိနံ။

ဂေါပါလော၊ လယ်၊ ယာ၊ မြေစ မမွေ့ရအောင် အခန့်ငှါး နွားကျောင်းသားသည်။ ဒဏ္ဍေန၊ တံဖျာ နှင်တံတုတ်လှံတံဖြင့်။ ဂါဝေါ၊ ကြီးငယ် သောင်းပြောင်း နွားအပေါင်းတို့ကို။ ဂေါစရံ၊ ရေစာ မြက်ပေါ စားကျက်တောသို့။ ပါဇေတိ ယထာ၊ အတွင်ရောက်ကြောင်း နှင်ကာ မောင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဤနည်းထားယူ အလားတူသာလျှင်။ ဇရာ စ၊ သွား၊ ဆံ၊ အဆင်း ပျက်ယိုယွင်း၍ အိုမင်းရသော ဇရာဘေးကြီးသည်လည်းကောင်း။ မစ္စု စ၊ သက်ငင်ရှိက်ပြင်း ဟိုက်ကာစင်း၍ သေရခြင်း မရုဏ ဘေးကြီးသည်လည်းကောင်း။ ပါဏိနံ၊ သုံးဘုံညွတ်ကွင်း မလွတ်ကင်း၍ မကျွတ်ခိုအောင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏။ အာယံ၊ အလားမှန်ရှု နွားဟန်ပြု၍ တန္တုစံဖက် ရုပ်၊ နာမ်ဆက်ကို။ ပါဇေန္တိ၊ အစဉ်

ကြာညောင်း ယှဉ်ကာပေါင်း၍ နှင်မောင်းဆောင်ယူကြလေ
ကုန်၏။

နှားကျောင်းသားသည် နှားကို တဖြည်းဖြည်းကျင့်တာလို
စိတ်ကို တဖြည်းဖြည်းကျင့်ပုံ

ယထာ ထမ္ဘေ နိဗ္ဗန္ဓေယျ၊ ဝစ္ဆိံ ဒမံ နရော ဣဓ။
ဗန္ဓေယျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာရမ္မဏေ ဒဠိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ နှာ-၂၆၁)

ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသောနှားကို တပ်၍ မောင်းသော
လှည်းသည် လမ်းမဟုတ်သောအရပ်သို့ သွားတတ်၏။ ထိုအတူ
တရားမကျင့်သော သူများ၏ စိတ်သည် တရားလမ်း မဟုတ်
တာကို သွားတတ်၏။

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော နှားငယ်ကလေးကို ဆုံးမခြင်း
ငှါ အလိုရှိသော နှားကျောင်းသားသည် သင့်တော်သော
အရပ်၌ ကြီးစွာသော တိုင်ငုတ်ကို မြဲစွာစိုက်၍ ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲသောနှားကလေးကို လည်ပင်းကြိုးတို့ဖြင့် ခိုင်ခံ့အောင်
ချည်နှောင်၍ ထားရမည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဘဝများစွာ
သံသရာက အာရုံငါးပါးနောက်သို့ တကောက်ကောက်လိုက်၍
နေသော ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသော စိတ်ရူး စိတ်မှိုက်ကို
အာနာပါနုချည်တိုင်ငုတ်စိုက်၍ သတိတည်းဟူသော ကြိုးဖြင့်
မြဲမြံစွာ ချည်၍ထားရမည်။

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောနှားမှိုက်ကလေးကို ချည်နှောင်
၍ထားသောအခါ ထိုနှားမှိုက်ကလေးသည် အမိ နှားမကြီး

ထံ အမြန် သွားချင်သည့်အတွက်ကြောင့် ခဏခဏထ၍ ရုန်း
 လိမ့်မည်၊ ခဏခဏထ၍ ပေါက်လိမ့်မည်၊ ရုန်းရဖန် များသော
 အခါ၊ ပေါက်ရဖန်များသောအခါ ထိုနှားမိုက်ကလေးသည်
 မောပန်းခြင်းဖြစ်၍ တိုင်ငုတ်နားမှာပဲ ငြိမ်ဝပ်စွာနေရလေ၏။
 ထိုနည်းအတူ ဘဝများစွာ သံသရာက အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်
 တရားတို့ကို ယခုဘဝအထိ ယခု လက်ရှိ ဝက်ဝက်ကဲ့အောင်
 ခံစားနေကုန်သော ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ရဟန်း၊ ရှင်လူတို့၏
 စိတ်ကို သတိတည်းဟူသော လေးလွန်းတင်ကြိုးနှင့် မပြတ်
 မပြေနိုင်အောင် ချည်နှောင်၍ထားသောအခါ အရူးအမိုက်
 အာရုံကိုလိုက်စားတတ်သောစိတ်ဟာ လိုက်စားနေကြ အာရုံ
 ငါးပါးကို မခံစားရသည့်အတွက် ဝက်ဝက်ကဲ့အောင် ခံစား
 ချင်လှသောကြောင့် ခဏခဏထ၍ သွားလိမ့်မည်၊ နောက်ကို
 တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြား၍ သွားလိမ့်မည်။

ယထာ ထမ္မေ နိဗ္ဗန္ဓေယျ၊ ဝစ္ဆန္တံ ဒမံ နရော ဣဓ။
 ဗန္ဓေယျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာရမ္မဏေ ဒဠ္ဇံ။

ဝစ္ဆန္တံ၊ နှားငယ်မိုက်ကို။ ဒမံ ဒမန္တော၊ ဆုံးမလိုသော။
 နရော၊ လခန့်ငှါး နှားကျောင်းသားသည်။ ထမ္မေ၊ မြေ၌
 စိုက်ထား ချည်တိုင်များ၌။ နိဗ္ဗန္ဓေယျ ယထာ၊ မပြေအောင်
 ကား ချည်နှောင်ထားဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ နှားမိုက်နှင့်
 ကား ပုံခြားပဲသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤပဋိပတ္တိသာသနာ ကျင့်ကြံ
 ကြသောအရာ၌။ သကံ စိတ္တံ၊ နှားနှင့်တူစွာ ကိုယ့်စိတ်
 ဟာကို။ သတိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဝင်စား သတိတရားဖြင့်။
 အာရမ္မဏေ၊ စုဝေးလာဆုံ နိမိတ်အာရုံ၌။ ဒဠ္ဇံ၊ ပြင်းပြင်း

ပြပြ စူးဝင်လှသောစိတ်ဖြင့်။ ဗန္ဓေယျ၊ မြဲမြံလှစွာ ချည်နှောင်
ရာ၏။

စိတ်ကိုဆုံးမသော ဥပမာပြသည့်အချက် ပြီး၏။

ပုဂ္ဂိုလ်အဆက်ဆက် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံ

အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အသံတည်းဟူသော ဆူးရှိ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လူသူ မနီးသော အရပ်သို့ ဝင်၍
အားထုတ်မှသာ မြန်မြန်ထက်ထက် ပေါက်ရောက်နိုင်သည်။
ရပ်ထဲရှာထဲမှာ အားထုတ်မည်လို့ဆိုလျှင် လွယ်လင့်တကူနှင့်
မပေါက်နိုင်၊ ပေါက်ခဲ၏။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ အင်မတန်
အသံကိုကြောက်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သည်။

အလုံးစုံသော ဘုရား အဆူဆူတို့သည် အာနာပါန
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်တော်မူကြကုန်၍ တရားထူးကို
ရတော်မူကြပေကုန်၏။ ယခု ပစ္စက္ခ မျက်မှောက်ဘဝ၌
ချမ်းသာစွာ နေတော်မူကြပေကုန်၏။

အချို့အချို့သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ကိုယ်တော်မြတ်တို့သည်
လည်း ဤအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်တော်မူကြ
ကုန်၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြပေကုန်၏။
တရားထူးကို ရတော်မူကြပေကုန်၏။ ယခု ပစ္စက္ခ မျက်မှောက်
ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူကြပေကုန်၏။

အချို့အချို့သော သာဝကတို့သည်လည်း ဤအာနာပါန
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်တော်မူကြကုန်၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့

ရောက်တော်မူကြပေကုန်၏။ တရားထူးကို ရတော်မူကြပေကုန်၏။ ယခု ပစ္စက္ခဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူကြကုန်၏။

ထိုနည်းအတူ ယခု သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပသော ခေတ်ကောင်း အခါကောင်းကြီးထဲမှာ လူ့ဘဝကို ရကြတဲ့လူတွေ၊ ရဟန်းဘဝကို ရကြတဲ့ ရဟန်းတွေသည် ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ကြိုးပမ်းကြဖို့ တော်လှ၏။ ယခုဘဝမှ မဂ်မျိုးစေ့ ဖိုလ်မျိုးစေ့ မရခဲ့လို့ရှိလျှင် နောက် ဖြစ်ရမည့်ဘဝ၌ ရဖို့ရန် ခဲယဉ်းလေစွာ၊ နောက်ဘဝများ အပါယ်သို့ တိမ်းစောင်းကျလျှင် ပေါ်တော့မည်မဟုတ်။ သို့အတွက် ယခုလက်ရှိ လူ့ဘဝနှင့်ပဲ မဂ်မျိုးစေ့ ဖိုလ်မျိုးစေ့များကို မရရအောင် ကြိုးစားဖို့ သင့်လှပေသည်။ ကြိုးစားတော်မူကြပါ။

ဘုရားရှင်နှင့် မြေကျမ်းဆရာကြီး ဥပမာ

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော် မြတ်ကြီးသည် မြေကျမ်းတတ်သော ဆရာကြီးနှင့် တူလှ၏။ တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တောသစ်သတ္တဝါနှင့် တူလှ၏။ တူပုံကား—

မြို့ကြီးတခု တည်ဆောက်မည် ထီးနန်းတခု တည်စိုက်မည်ဆိုလျှင် မြေကျမ်းတတ်သော ဆရာကြီးများကို ခေါ်၍ ထီးနန်းစိုက်ဖို့ မြေနေရာကို ရွေးချယ်ပြီးလျှင် ထိုမြေကျမ်းတတ်သော ဆရာကြီးစီမံသည့်အတိုင်း ထီးနန်းစိုက်ခြင်း မြို့ပြတည်ထောင်ခြင်းကို ပြု၍ ရှုချင်စဖွယ် ကြည့်ချင်စဖွယ်ဖြစ်

သော မြို့ရိုး ပြအိုး ကျုံး မြောင်း လမ်းအမျိုးမျိုး သံကြိုး
တိုင် အမျိုးမျိုး ဓာတ်မီးတိုင် အမျိုးမျိုး လမ်းခွ လမ်းဆုံ
လမ်းတို လမ်းရှည် တိုက်အမျိုးမျိုး အိမ်အမျိုးမျိုး စီမံ
ပြုလုပ်၍ ပြီးစီးအောင်မြင်သောအခါ ပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်း
မြတ်က ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဆုတော် လာဘ်တော်များ
ကို ပေးသနားတော်မူသဖြင့် မြေကျမ်းတတ်သော ဆရာ
ကြီးသည် အကျိုးထူးဝိသေသကို ခံစားရတာလို ထို့အတူ
တရားကို အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သင့်တော်သော
တရားကို အားထုတ်သော တောရကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍
တရားကို အားထုတ်ရာ၏။ သင့်တင့်သော တောရကျောင်း၌
အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစဉ်အတိုင်း တရား
တက်၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားသည် ကေန့် မဖောက်မပြန် သစ္စာလေးပါးတရားကို
သိတော်မူပါပေ၏ဟု ဂုဏ်တော်ကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်
ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်းလာဘ်ကိုရ၏။

ယခုပြသောအချက်သည် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် မြေ
ကျမ်းတတ်သော ဆရာကြီးနှင့်တူပုံတည်း။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တောသစ်သတ္တဝါ ဥပမာ

တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တောသစ်
သတ္တဝါနှင့် တူပုံကား—

တောသစ်သတ္တဝါသည် တောင်၊ ချောက်ကြား၊ သစ်တော
အုပ်၊ မြက်တောအုပ်ကြီးကို အမှီတကဲ သဟဲပြု၍ ပုန်းအောင်း
ကာ နေကြကုန်သော သမင်၊ ဒရယ်၊ ဂျီ၊ စိုင်း၊ ဆတ်တို့ကို

အလိုရှိပါက ဖမ်းယူနိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီးသို့ဝင်၍ တရားကို ရှာသည်ရှိသော် သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ရနိုင်၏။

ယထာပိ ဒီပိကော နာမ၊ နိလီယိတွာ ဂဏှတီ မိဂေ။
တထေဝါယံ ဗုဒ္ဓပုတ္တော၊ ယုတ္တယောဂေါ ဝိပဿကော။
အရညံ ပဝိသိတွာန၊ ဂဏှာတိ ဖလမုတ္တမံ။

(မိလိန္ဒပဉ္စာပါဠိတော်၊ နှာ-၃၅၂)

ဒီပိကော နာမ၊ တောနယ်ကျွမ်းကျင်သော တောသစ် သတ္တဝါမည်သည်။ ဝနေ၊ တော တောင် စောက်ငြား ချောက်ကမ်းပါး၌။ နိလီယိတွာ၊ ပုန်းကွယ်ကာသွား စား ကျက်စား၍။ နိသိန္ဓေ၊ စားကာအိပ်ကာ နေကြရှာသော။ မိဂေ၊ တော၌ခင်မင် သားသမင်တို့ကို။ ဂဏှတီ ဂဏှာတိ ယထာ၊ ကိုယ်ချင်းမစာ ဖမ်းယူပါသကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထို သစ်နှင့်ကား ပုံမခြားပဲသာလျှင်။ ဗုဒ္ဓပုတ္တော၊ တရားကိုမြော် ဘုရား၏သားတော်ဖြစ်သော။ ယုတ္တယောဂေါ၊ ဝိပဿနာ အလုပ် အားထုတ်သော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာအရေး ရှုမြော်တွေးသော။ အယံ ဘိက္ခု၊ နိဗ္ဗာန်မြော်မှန်း ဤရဟန်း သည်။ အရညံ၊ လူသူမနီး မြိုင်တောကြီးသို့။ ပဝိသိတွာန၊ ဝင်၍။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သည်ထက် မြတ်သော။ ဖလံ၊ မပြတ် စဉ်းစား အရဟတ္တဖိုလ်တရားကို။ ဂဏှာတိ၊ အရအမိ ဖမ်းယူ တတ်၏။

ဘုရားသခင်ကို မြေကျမ်းတတ်သော ဆရာကြီး၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို တောသစ်သတ္တဝါ ထား၍ပြသော ဥပမာ ပြီး၏။

ယခုပြသောအချက်ကား အလုပ်ခွင်သို့ဝင်သော
အချက်

သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။
ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော ဒီဃံ အဿသမိတိ ပဇာနာတိ။
ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော ဒီဃံ ပဿသမိတိ ပဇာနာတိ။
ရဿံ ဝါ အဿသန္တော ရဿံ အဿသမိတိ ပဇာနာတိ။
ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော ရဿံ ပဿသမိတိ ပဇာနာတိ။

(သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ ဒီ၊ ၂၊ ၅၁-၅၃၂)

သော၊ ထိုထွက်မှုဝင်မှု အာရုံပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ သတောဝ၊ မလစ်စေမှု၊ သတိပြု၍သာလျှင်။ အဿ-
သတိ၊ ထွက်သက်ထုတ်၏။ သတောဝ၊ မလစ်စေမှု သတိပြု၍
သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှိ၏။

လေထွက်သွားတာ ဝင်လာတာ သတိပြု၍နေရမည်။
(ထွက်လေ၊ ဝင်လေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ သိပေအောင်ဟု သတိပြု။)

ထွက်သက်ဆိုတာ အပြင်ဘက်သို့ထွက်တဲ့လေ။
အဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ ၅၁-၂၆၃။)

အဿာသောတိ၊ အဿာသဟူသည်ကား။ ဗဟိ၊ အပြင်
ဘက်သို့။ နိက္ခမနဝါတော၊ ထွက်သောလေတည်း။

ဝင်သက်ဆိုတာ- အတွင်းထဲသို့ ဝင်သောလေ။
ပဿာသောတိ အန္တော ပဝိသနဝါတော။

ပဿာသောတိ၊ ပဿာသ ဟူသည်ကား၊ အန္တော၊
အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတော၊ ဝင်သောလေတည်း။

သတ္တဝါများဟာ ဘယ်သည့်နေ့ရက်ကစ၍ အသက်ရှူ
ပါသနည်း။

သတ္တဝါများဟာ အမိဝမ်းတွင်းက ဖွားသည့်နေ့ရက်ကစ၍
အသက်ရှူ၏။

မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနကာလေ ပဌမံ အဗ္ဘန္တရဝါ-
တော ဗဟိ နိက္ခမိ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ ၇၁-၂၆၃။)

မာတုကုစ္ဆိတော၊ အမိဝမ်းမှ။ နိက္ခမနကာလေ၊ ထွက်
သောကာလ၌။ နိက္ခမနကာလေ၊ ဖွားမြင်သောနေ့ရက်၌။
ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဗ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းလေသည်။ ဗဟိ၊
အပြင်ဘက်သို့။ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏။

သတ္တဝါများဟာ ထွက်သက်ကို အရင် ထုတ်သလား။
ဝင်သက်ကို အရင်ရှူသလား။ ထွက်သက်ကိုအရင်ထုတ်သည်၊
ဝင်သက်ကို နောက်မှရှူသည်ဟုမှတ်။

ထိုထွက်သက်၊ ဝင်သက်ဟာ ဘယ်မှာဆုံးပါသနည်း။
ငြိမ်းပါသနည်း၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ဟာ ချက်တိုင်မှာ
ဆုံး၏၊ ချက်တိုင်မှာ ငြိမ်း၏။

အဗ္ဘန္တရံ ပဝိသန္တော တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယိ။

အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်သည်ရှိသော်။
တာလုံ၊ ချက်တိုင်ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ နိဗ္ဗာယိ၊ ငြိမ်း၏။

ထွက်သက်ဝင်သက်လေသည် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ။

အဿာသပဿာသာ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်လေတို့သည်။
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

ထွက်သက်ဝင်သက်ကို မှတ်ကာနေသောအခါ နိမိတ်
အာရုံပေါ်လာတတ်သည်။

နိမိတ်အပြားထင်မြင်ချက်

လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ဗိုင်းဝါဂွမ်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

လေအယဉ်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

အဋ္ဌကထာတို့မှလာသော နိမိတ်တို့ကား—

သောကြာကြယ်မင်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ပတ္တမြားလုံးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ပုလဲလုံးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ဝါရိုးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

သစ်သားနှစ် အချွန်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ရည်သော ဖွတ်မီးကြိုးများကို ဆွဲတာ ငင်တာလို ထင်
ခြင်း။

ပန်းဆိုင်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ပန်းခိုင်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

မီးခိုးညွန့်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ပင့်ကူအိမ်ကြီးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

မိုးသုံးတိမ်တိုက်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကြီးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

ရထားဘီးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

လဝန်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

နေဝန်းကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

အာနာပါနအားထုတ်သောအခါ ဘာဝနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် နိမိတ်အမျိုးမျိုး ပေါ်လာတတ်သည်။ မယုံလျှင် စမ်းသပ်တော်မူကြပါ။ အားထုတ်၍ ကြည့်တော်မူကြပါ။ “ပြောမယုံ ကြုံဘူးမှ သိမည်” ဆိုသော ရှေးသူဟောင်းတို့၏ စကားရှိပါသည်။ မကြုံဘူးသေးလျှင် မသိနိုင်ပါ။ မကြုံဘူးပဲ နှင့် အရမ်း မပုတ်ခတ်အပ်ပါ။ အပြစ်ကြီးလေစွ။

“ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား ခေါင်းပေါက်ပေမယ်လို့ အသက်ရှူခြင်း ကွဲလိမ့်မည်” ဆိုသော စကားဟာ အခြားမဟုတ် ဤအာနာပါန အလုပ်ပါပဲ။ ပြောမယုံ ကြုံဘူးမှ သိလိမ့်မည်။

အချို့အချို့သောသူများက ဤအာနာပါန တရားအလုပ် အားထုတ်ကြသောအခါ ထင်ကြ မြင်ကြသော နိမိတ်သည် တရားမဟုတ်ဘူး၊ နတ်ကပဲပြသည် စုန်းပဲတောက်သည်၊ ဤကဲ့သို့ ပြောကြသည်။ အပြစ်လေးစွ။

ငှက်မသိတော့ ဆက်ရက် ချိုးထင်တတ်သည်။ ကြပ်ကြပ်
ကြီး သတိထားကြပါ။ မပြောရ မဟုတ်ဘူး ပြောရပါရဲ့။
သို့သော် ပြောဖို့ရာမှာလဲ စာတွေ့ ငါတွေ့ နှစ်ပါးရှိပါတယ်။
ထိုစာတွေ့ ငါတွေ့နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးမှ မတွေ့လျှင်
ပြောကြပါတော့။ တရားကို အားထုတ်ကြသောအခါ (လ)
နိမိတ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာနိပါတ်
၂၇၇ မှာ ပါသည်။ (နေ) နိမိတ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း
၎င်း ကျမ်းမှာ နိပါတ် ၂၇၇။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း အများအပြား
ရှိပါသေးသည်။ ဤကား စာတွေ့၊ မိမိအားထုတ်လို့ မြင်လာ
သောအခါ ငါလဲ မတွေ့ စာလဲမတွေ့ပဲနှင့် နတ်ပဲပြသည်
စုန်းပဲတောက်သည်။ ဤကဲ့သို့ပြောသော လူ့ရှင်၊ ရဟန်းများ
သည် စိတ်မကောင်းလို့သာ ပြောတာမှတ်။

(နေ) နိမိတ်, (လ) နိမိတ်တို့ပေါ်သည်ကို မိမိက စာ
မတွေ့ရင်လဲ အသာနေဖို့ကောင်းသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် အား
မထုတ်၍ မစမ်းသေးရင်လဲပဲ အသာနေဖို့ ကောင်းသည်။
စာတွေ့ ငါတွေ့ လုပ်နေသော သူများကို သွား၍ သင်တို့ဟာ
မဟုတ်ဘူး မမှန်ဘူးဟု မပြောသင့်။

စာတွေ့သိချင်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ အနုဿတိနိဒ္ဒေ-
သ၊ နိပါတ် ၂၇၇-မှာ ရှိသည် ကြည့်ကြပါ။

အယံ ပန အဋ္ဌကထာသု ဝိနိစ္ဆယော၊ ဣဒဉ္စိ ကဿစိ
တာရကရူပံ ဝိယ မဏိဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ မုတ္တာဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ စ၊
ကဿစိ ခရသမ္ဘဿံ ဟုတ္တာ ကပ္ပိသဋ္ဌိ ဝိယ ဒါရုသာရ-
သုစိ ဝိယ စ၊ ကဿစိ ဒီဃပါမင်္ဂသုတ္တံ ဝိယ ကုသုမဒါမံ
ဝိယ ဓူမသိခါ ဝိယ စ၊ ကဿစိ ဝိတ္တတံ မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ

ဝိယ ဝလာဟကပဋ္ဌလံ ဝိယ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ ရထစက္ကံ
ဝိယ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ သုရိယမဏ္ဍလံ ဝိယ စ ဥပဋ္ဌာတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပဌမတွဲ၊ နှာ-၂၇၇)

အယံ၊ ဤနိမိတ်ကို ပြဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာ-
သု၊ အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ပေ
တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဣဒံ နိမိတ္တံ၊ ဤနိမိတ်ထင်ခြင်း
သည်။ ကဿစိ၊ တချို့သောယောဂီအား။ တာရကရူပံ ဝိယ၊
သောကြာကြယ်မင်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။
မဏိဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ၊ အလုံ့တောက်ကြွား ကျောက်ပတ္တမြား
လုံးကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။ မုတ္တာဂုဋ္ဌိကာဝိယ စ၊
ပုလဲလုံး ရဲလုံးကဲ့သို့လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။
ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ ခရသမ္ဘဿံ၊ ကြမ်းတမ်း
သော အတွေ့ရှိသည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ကပ္ပိသဋ္ဌိ ဝိယ၊
ဝါဂွမ်းအရိုးကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။ ဒါရုသာရ-
သုခံ ဝိယ စ၊ သစ်သားနှစ်တံကျင် အချွန်ကဲ့သို့လည်း။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီ
အား။ ဒီသပါမဂ်သုတ္တံ ဝိယ၊ ရှည်သော ကြိုးလုံးကဲ့သို့။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။ ကုသုမဒါမံ ဝိယ စ၊ ပန်းခိုင်
ကဲ့သို့လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်မြင်လာတတ်၏။ ဓူမသိခါ
ဝိယ စ၊ မီးခိုးညွန့်ကဲ့သို့လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာတတ်၏။
ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ ဝိတ္ထတံ၊ ကျယ်ပြန့်သော။
မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ ဝိယ၊ ပင့်ကူချည်မျှင်ကဲ့သို့။ မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ
ဝိယ၊ ပင့်ကူအိမ်ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်မြင်လာတတ်၏။
ဝလာဟကပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ မိုးတိမ်တိုက်လွှာကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊

ထင်မြင်လာတတ်၏။ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်မြင်လာ၏။ ရထစက္ကံ ဝိယ၊ ရထားစက်ဘီး
ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ၊ လပြည့်
ဝန်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်မြင်လာ၏။ သူရိယမဏ္ဍလံ ဝိယ၊
နေဝန်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်မြင်လာ၏။

အပိစ ခေါ် ကဿစိ သုခသမ္ဘဿံ ဥပ္ပါဒယမာနော
တူလပိစ ဝိယ ကပ္ပါသပိစ ဝိယ ဝါတဓာရာ ဝိယ စ
ဥပဋ္ဌာတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ပ-တွဲ၊ နံပါတ် ၂၇၆၊ ကြောင်းရေ ၂၈-ကြောင်း။)

အပိစ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကဿစိ၊ အချို့သော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခသမ္ဘဿံ၊ ချမ်းသာသောအတွေ့ကို။
ဥပ္ပါဒယမာနော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ တူလပိစ ဝိယ စ၊
လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့၎င်း။ ကပ္ပါသပိစ ဝိယ စ၊ မိုင်းဝါဂွမ်းကဲ့သို့
၎င်း။ ဝါတဓာရာ ဝိယ စ၊ လေအယဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊
ထင်လာတတ်၏။

နိမိတ်အပြား ထင်မြင်ချက်ကား ပြီး၏။

အရှည်အတို စခန်း

ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓော ဒီဃံ အဿဿာမိတိ
ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္ဓော ဒီဃံ ပဿဿာမိတိ
ပဇာနာတိ။ (ဒီ၊ ၂၊ ၁၇၁-၁၇၂)

ဒီဃံ ဝါ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ ရှည်စွာမူလည်း။ အဿ-
သန္ဓော၊ ထုတ်သည်ရှိသော်။ ဒီဃံ ဝါ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ

ရှည်စွာမူလည်း။ အဿသာမိ၊ ထွက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒီဃံ ဝါ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ ရှည်စွာမူလည်း။ ပဿသန္ဓေ၊ ရှိုက်သည်ရှိသော်။ ဒီဃံ ဝါ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ ရှည်စွာမူလည်း။ ပဿသာမိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

ရဿံ ဝါ အဿသန္ဓေ၊ ရဿံ အဿသာမိတိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္ဓေ၊ ရဿံ ပဿသာမိတိ ပဇာနာတိ။

ရဿံ ဝါ၊ ထွက်သက်ထုတ်ရာ တို့စွာမူလည်း။ အဿသန္ဓေ၊ ထုတ်သည်ရှိသော်။ ရဿံ၊ ထွက်သက်ထုတ်ရာ တို့စွာ။ အဿသာမိ၊ ထုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ရဿံ ဝါ၊ ဝင်သက်ရှိုက်ရာ တို့စွာမူလည်း။ ပဿသန္ဓေ၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ရဿံ၊ ဝင်သက် ရှုရာ တို့စွာ၊ ပဿသာမိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ သိ၏။

ထွက်သက်၊ ဝင်သက် ဤနှစ်ချက်ကို ရှည်လျှင်၊ ရှည်တယ်၊ တိုလျှင်၊ တိုတယ် သိအောင်လုပ်။

(ရှည်မှု၊ တိုမှု၊ ဤနှစ်ခု၊ သိလေအောင်ဟု သတိပြု။)

အရှည် ထွက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်၏ တည်ခြင်း၊ မပြန့်လွင့်ခြင်းကို သိသော သတိဟာ ထင်၍ လာသည်။ ထွက်သက်ကို မလစ်သောသတိ သိသောဉာဏ်နှင့် သတိ ပြည့်စုံမှုကို ပြုရသည်။

အတို ဝင်သက် အစွမ်းဖြင့် စိတ်၏ တည်ခြင်း၊ မပြန့်လွင့်ခြင်းကို သိသော သတိဟာ ထင်၍ လာသည်။ ဝင်သက် မလစ်သောသတိ သိသောဉာဏ်နှင့် သတိပြည့်စုံမှုကို ပြုရသည်။

ရှည်မှု၊ တိုမှု၊ ထွက်သက်၊ ရှည်မှု၊ တိုမှု၊ ဝင်သက် ဤလေးပါးသော အခြင်းအရာ တို့သည် တရား အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ နှာသီးဝမှာ ထင်ရှား၍ လာလိမ့်မည်။

ဒီဃော ရသော စ အဿာသော၊

ပဿာသောပိ စ တာဒိသော။

စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ၊

နာသိကဂ္ဂေဝ ဘိက္ခုနော။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ နှာ-၂၆၅)

ဒီဃော စ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ ရှည်စွာမူလည်းဖြစ်သော။
ရသော စ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ တိုစွာမူလည်းဖြစ်သော။
အဿာသော စ၊ မှတ်ကာထုတ်လျက် လေအထွက်သည်၎င်း။
တာဒိသော။ ရှည်တိုနှင့်ရော ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ပဿာသော စ၊ အပြင်မထွက် လေဝင်သက်သည်၎င်း။ ဣတိ။ ဤသို့၊ စတ္တာရော၊ သရုပ်ခြားနား လေးပါးကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ၊ အခြင်းအရာ အာကာရ တို့သည်။ ဘိက္ခုနော၊ ထွက်သက်၊ ဝင်မှု အရေးပြုသော ရဟန်း၏။ နာသိကဂ္ဂေဝ၊ ထွက်၊ ဝင် မှတ်သား နှာသီးဖျား၌သာ။ ဝတ္တန္တိ၊ ထင်ရှား မသွေ ဖြစ်ပေါ်လာချေကုန်၏။

အရှည် ထွက်သက်။ အတို ထွက်သက်။
အရှည် ဝင်သက်။ အတို ဝင်သက်။

ဤလေးပါးသော အခြင်းအရာတို့သည် တရားအားထုတ်သော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ နှာသီးဝမှာလာ၍ ထင်လိမ့်မည်။

အရှည် အတိုစခန်း ပြီး၏။

အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးချက်ထင်ပုံ

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ အကုန်သိမ်းကျုံး ချက်တိုင်နှလုံး-
နှာသီးဆုံးသည်။ ဟုတော့၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်သည်
ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အမြဲမသွေ ထွက်သက် လွှတ်ပေအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့၊ သိက္ခတိ။ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အား
ထုတ်၏။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ အကုန်သိမ်းကျုံး ချက်တိုင်နှလုံး-
နှာသီးဆုံးသည်။ ဟုတော့၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်သည်
ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမိ၊ မပြတ်တစေ ဝင်သက် ရှိုက်ပေအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အား
ထုတ်၏။

ထွက်သက်မှာ ချက်တိုင်တွေ့ထိမှု နှလုံးတွေ့ထိမှု နှာသီး
ဖျား တွေ့ထိမှု။

အာနာပါနအားထုတ်သောယောဂီများ သတိပြုရန် ၂၃၇

ဝင်သက်မှာ နှာသီးဖျားတွေထိမှ နှလုံးတွေထိမှ ချက်တိုင်
တွေထိမှ။

(ချက်တိုင်၊ နှလုံး၊ နှာသီးဆုံး၊ သုံးချက်သိမှ သတိပြု။)

အာနာပါနအလုပ်ကို အားထုတ်သော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ သတိပြုရန်

အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး
သုံးချက်ကို ကြည့်သောအခါ အစသာ ထင်ရှားတွေထိမှကို
သိသည်။ အလယ်နှင့် အဆုံးကို မသိ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်
အစကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌ သက်သာခွင့်ရရဲ့၊ အလယ်နှင့်
အဆုံး သိမ်းဆည်းခြင်း၌ ပင်ပန်း၏။ သည်လို ယောဂီ-
ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး။

သော အာဒိမေဝ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ မဇ္ဈပရိ-
ယောသာနေ ကိလမတိ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ နှာ-၂၆၅)

သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဒိမေဝ၊ အစကိုသာ
လျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ သိမ်းဆည်း၍ ယူခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊
စွမ်းနိုင်၏။ မဇ္ဈပရိယောသာနေ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို သိမ်း
ဆည်းခြင်း၌ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။

အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အလယ်၌ တွေထိမှ
ထင်ရှား၏။ အစနှင့် အဆုံးမှာ တွေထိမှ မထင်ရှား။

ဧကဿ မဇ္ဈံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ န အာဒိပရိယော-
သာနံ။

ကေဿ၊ အချိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဇ္ဈိ၊ အလယ်သည်။ ပါကဋ္ဌ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာဒိပရိယောသာနံ၊ အစ၊ အဆုံးသည်။ န ပါကဋ္ဌ၊ မထင်ရှား။

အချိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဆုံး ထင်ရှား၏။ အစ၊ အလယ် မထင်ရှား၊ ပင်ပန်း၏။

သော ပရိယောသာနံယေဝ ပရိဂ္ဂဟေတု သက္ကောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈေ ကိလမတိ။

သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိယောသာနံယေဝ၊ အဆုံးကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အာဒိမဇ္ဈေ၊ အစ၊ အလယ်၌။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။

အချိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံ ထင်ရှား၏။

ကေဿ သဗ္ဗမ္ပိ ပါကဋ္ဌ ဟောတိ၊ သော သဗ္ဗမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟေတု သက္ကောတိ၊ န ကတ္ထစိ ကိလမတိ။

ကေဿ၊ အချိုသော ယောဂီအား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အကုန်သိမ်းကျုံး သုံးချက်လုံးသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌ၊ ထင်ထင်သိသိတွေ့ရှိမိသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါချေ၏။ သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသ္မံ အလုံးစုံကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုမျှ။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။

အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစ, အလယ်, အဆုံး
သုံးချက်လုံး၌ ထင်ရှား၏။ အနည်းငယ်မျှ မပင်မပန်း။

တတ္ထ သိက္ခတီတိ ဧဝံ ဘဋ္ဌတိ ဝါယမတိ။
ကျင့်ဆိုတာ တမင်သိအောင် လုပ်ရမည်။

ယောဂီ ၄-မျိုး

သုံးချက်ကြည့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လေးမျိုး-
လေးစား ရှိသည်။

၁။ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစသာ ထင်
ရှားသည်။ အလယ်နှင့် အဆုံး မထင်ရှားသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး။

၂။ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အလယ်မှာ ထင်ရှား
သည်။ အစနှင့် အဆုံး မထင်ရှားသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး။

၃။ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အဆုံးမှာသာ
ထင်ရှားသည်။ အစနှင့် အလယ်မှာ မထင်ရှားသည့် ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး။

၄။ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစ, အလယ်,
အဆုံး သုံးပါးလုံး ထင်ရှား၏။ သည်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး။

ပေါင်း လေးမျိုးလေးစား ရှိ၏။

သိက္ခာသုံးအင်၊ ပြည့်စုံချင်၊ သိလျှင်-သုံးချက်သာ။

သိက္ခာသုံးဖြာ၊ သိလိုပါ၊ သေချာမှတ်ကြပါ။

သီလ သမာ၊ ဓိပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါးသာ။

အဓိသီလသိက္ခာ	}	သိက္ခာသုံးပါး။
အဓိစိတ္တသိက္ခာ		
အဓိပညာသိက္ခာ		

သိက္ခာသုံးပါး တပြိုင်နက် တချက်တည်း ပြည့်စုံချင်လျှင် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်ကို သိအောင်ကျင့်၊ သိက္ခာ သုံးပါး တပြိုင်နက် တချက်တည်း ပြည့်စုံပါလိမ့်မည်။

သိက္ခာသုံးပါး ပြည့်စုံပုံကား

အာနာပါနအလုပ်ကို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်ကို သိအောင်ကျင့်သော သတိသံဝရ ဝီရိယသံဝရသည် အဓိ သီလသိက္ခာ မည်၏။

ယော ဝါ တထာဘူတဿ သံဝရော၊ အယမေတ္ထ
အဓိသီလသိက္ခာ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁၊ ၇၁-၂၆၆)

တထာဘူတဿ၊ ထို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးကို သိအောင်အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယော သံဝရော၊ အကြင်သတိသံဝရ ဝီရိယသံဝရသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ သံဝရော၊ ဤသံဝရသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော သိက္ခာ တို့တွင်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာ မည်၏။

အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်လုံးကို သိအောင်အားထုတ် သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သမာဓိသည် အဓိစိတ္တသိက္ခာမည်၏။

ယော တထာဘူတဿ သမာဓိ၊ အယံ အဓိစိတ္တ-
သိက္ခာ။

ထွက်သက်ဝင်သက် သိမ်မွေ့ရန် တိုက်တွန်းချက် ၂၄၁

တထာဘူတဿ၊ ထို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်လုံးကို သိအောင်အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ သမာဓိ၊ ဤ သမာဓိသည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ မည်၏။

အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်လုံးကို သိအောင်အားထုတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည် အဓိပညာသိက္ခာ မည်၏။

ယာ တထာဘူတဿ ပညာ၊ အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။

တထာဘူတဿ၊ ထို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်လုံးကို သိအောင်အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယာ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ ပညာ၊ ဤပညာ သည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာ မည်၏။

အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးချက်လုံးကို သိအောင်အားထုတ် သော သတိသံဝရ ဝီရိယသံဝရသည် အဓိသီလသိက္ခာ၊ တည် ကြည်သော သမာဓိသည် အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ သိသောပညာ သည် အဓိပညာသိက္ခာ မည်၏။

သိက္ခာသုံးစုံ၊ ပြည့်စုံပုံ၊ အကုန်မှတ်ကြနည်း။

သုံးချက်ပိုင်ပိုင်၊ ထင်မြင်နိုင်၊ သုံးဆိုင်သိက္ခာအပြီး။

သိက္ခာသုံးပါးပြည့်စုံပုံပြသောအချက်ကား ပြီး၏။

ထွက်သက် ဝင်သက် သိမ်မွေ့စေရန် တိုက်တွန်းချက်

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ၊ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သိက္ခာ ၁၆—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ကာယသင်္ခါရံ၊ ထွက်သက်ကိုရူ ကာယသင်္ခါရ လေအစကို။
ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သိမ်မွေ့စေမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို
ပြုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်မှတ်ကာ ထုတ်လိုက်
ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ စိုက်စိုက် နှလုံးပိုက်၍။ သိက္ခတိ၊ လုံ့လ
ထားကာ အားထုတ်ရာ၏။

ကာယသင်္ခါရံ၊ ဝင်သက်ကိုရူ ကာယသင်္ခါရ လေအစကို။
ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သိမ်မွေ့စေမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို
ပြုလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှိတ်ကာ ရှုလိုက်ပါအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့ စိုက်စိုက် နှလုံးပိုက်၍။ သိက္ခတိ၊ လုံ့လထားကာ
အားထုတ်ရာ၏။

ထွက်လေ ဝင်လေကို တဖြေးဖြေး သိမ်မွေ့ချုပ်ငြိမ်းအောင်
အားထုတ်။

(ထွက်သက် ဝင်လေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ ချုပ်လေအောင်ဟု
သတိပြု။)

ဤ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို မသိမ်းဆည်းရခင် အခါ
ကာလက ကရဇကာယသည် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း၏၊ စိတ်သည်
အလွန်ပင်ပန်း ကြမ်းတမ်းသည်ဖြစ်၏၊ ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ပါး
မငြိမ်သက် ရုန့်ရင်းသည်ရှိသော်၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်
ရုန့်ရင်းကုန်၏၊ အားကြီးကုန်၏၊ များကုန်၏။

ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှစ်ပါး သိမ်မွေ့၍ သွားသည်ရှိသော်၊ ငြိမ်း
ချမ်း၍ သွားသည်ရှိသော် ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်
တဖြေးဖြေး သိမ်မွေ့၍ သွားလေ၏၊ တဖြေးဖြေး ငြိမ်းချမ်း၍

သွားလေ၏။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ပူပန်ခြင်းများလျှင် ထွက်သက်
ဝင်သက် ကြမ်း၏။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ပူပန်ခြင်း နည်းလျှင်
ထွက်သက် ဝင်သက် သိမ်မွေ့၏။ ငြိမ်းချမ်း၏။ ချုပ်၏။

ဥပမာကား— ဝန်ထုပ်ကို ခေါင်းပေါ်ရွက်ပြီးသကာလ
တောင်ပေါ်သို့ အပြေးတက်သောသူသည် အလွန် မောပန်း
သည့်အတွက်ကြောင့် ထွက်လေ ဝင်လေတို့သည် ပြင်းထန်စွာ
ထွက်ကုန်၏။ နှာခေါင်းပေါက်က လေလုံးမဆန့်၍ ခံတွင်း
ပေါက်သို့ လျှံတက်လာ၏။ ထိုအခါ ဟောဟဲ-ဟောဟဲနှင့်
နေ၏။ မောပန်းလှသောကြောင့် ဟိုက်၍ ဟိုက်၍ နေရ၏။
အမောအပန်း ပြေသောအခါ ရေချိုး၍ ရေသောက်၍ ပုဆိုး
ရေစိုကိုခြုံ၍ သစ်ပင်ရိပ်ကောင်းကောင်းမှာ အိပ်လိုက်သည်
ရှိသော် အလွန်ချမ်းသာလှသည်နှင့် ကုလားသေ ကုလားမော
အိပ်၏။ ထိုသူ၏ အသက်ရှူခြင်းဟာ အသက်ရှူတယ်လို့မှ
မထင်နိုင်သလောက် ဖြစ်၏။

ထိုအတူ တရားအားထုတ်သော ယောဂီသည် ရုန့်ရင်း
ကြမ်းတမ်းသော ကိုယ်စိတ်တို့ကို မသိမ်းဆည်းခင်က ကိုယ်
စိတ်နှစ်ပါး ကြမ်းတမ်းသည့် အတွက်ကြောင့် ထွက်သက်
ဝင်သက် လေတို့သည် ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း
သော ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသောအခါကာလကစ၍
ကိုယ်၊စိတ် နှစ်ပါး သိမ်မွေ့၍သွားသည့်အတွက် ထွက်သက်
ဝင်သက် လေတို့သည် သိမ်မွေ့ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားလေကုန်၏။

တောင်ထိပ်သို့တက်သော ယောကျ်ား ဥပမာ-ဥပမေယျ
နှင့် ဟပ်၍ကြည့်။

တောင်ထိပ်သို့ အပြေးတက်သောသူသည် အလွန်မောလွယ်၏။ ခရီးအပြေးသွားသောသူသည် အလွန်မောလွယ်၏။ တမိုင်ရှိသောခရီးကို ပြေးပြေးမှန်မှန် သွားသောသူသည် မမောမပန်း၊ မောပန်းခြင်းမရှိ၊ ချမ်းချမ်းသာသာရောက်၏။ တမိုင်ရှိသောခရီးကို အပြေးသွားသောသူသည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပင်ပန်းမှ မောပန်းမှ ရောက်၏။

တမိုင်ရှိသောခရီးကို အပြေးသွားသောသူသည် ပင်ပန်းဆင်းရဲ မောပန်းမှ ဘယ်အတုတ်ကြောင့် ရောက်ပါသနည်း၊ တမိုင်ရှိသောခရီးကို ပြေးပြေးသာယာစွာ သွားသောသူသည် ဘယ်အတုတ်ကြောင့် မမောမပန်း ချမ်းသာစွာ ရောက်ပါသနည်း။

တမိုင်ရှိသောခရီးကို ပြေးညှင်းသာယာစွာ သွားသောသူ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးတို့သည် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းမရှိ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက် လေတို့သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်၏။ ထွက်သက် ဝင်သက် လေတို့သည် သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းကြောင့် မောပန်းခြင်းမရှိ၊ တမိုင်ခရီးသို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်၏။

တမိုင်မျှသောခရီးကို အပြေးသွားသောသူ၏ ကိုယ်စိတ်သည် အလွန်ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်း၏။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက် လေတို့သည် ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ ထွက်သက် ဝင်သက် လေတို့သည် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောကြောင့် တမိုင်ခရီးကို အပြေးသွားသောသူသည် မောပန်း၏။

သာရဒ္ဒေ ကာယေ စိတ္တေ စ၊ အဓိမတ္တံ ပဝတ္တတိ။
အသာရဒ္ဒမ္ပိ ကာယမ္ပိ၊ သုခုမံ သမ္ပဝတ္တတိ။

ကာယေ စ၊ ခန္ဓာထုပ်သို့ ဤရုပ်ကိုယ်သည်၎င်း။ စိတ္တေ
စ၊ ဇောစိတ်ရည်သန် စိတ်အကြံသည်၎င်း။ သာရဒ္ဒေ၊ ပူရိန်
မပြတ် အားထုတ်ခြင်းရှိလတ်သော်။ အဓိမတ္တံ၊ ပိုလွန်ကာနေ
ထွက်သက်ဝင်သက်လေသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖောက်လဲဖောက်ပြန်
ဖြစ်ရပြန်၏။ ကာယမ္ပိ၊ ခန္ဓာထုပ်သို့ ဤရုပ်ကိုယ်သည်၎င်း။
စိတ္တေ စ၊ ဇောစိတ်ရည်သန် စိတ်အကြံသည်၎င်း။ အသာရဒ္ဒမ္ပိ၊
လောင်ရှိန်မပြင်း အားထုတ်ခြင်း ကင်းလတ်သော်။ သုခုမံ၊
သိမ်မွေ့လှစွာ အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယသင်္ခါ-
ရော၊ ထွက်ဝင်သမှု ကာယသင်္ခါရ လေအစုသည်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊
သိမ်မွေ့လှစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ပဌမစတုက္ကအချက် ပြီး၏။

ပီတိ ၅-ပါးကို ပြခြင်း

ပီတိပ္ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
ပီတိပ္ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပီတိပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ နှစ်သက်ထင်ရှား ပီတိတရားကို ဖြစ်စေ
လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်နှင်လေ လွှတ်လိုက်ပေအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့စဉ်ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ပီတိပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ နှစ်သက်ထင်ရှား ပီတိတရားကို ဖြစ်စေ
လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက် ရှိုက်လေ သွင်းလိုက်ပေအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့ညဉ့်ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ပီတိထင်ရှားအောင် ထွက်သက်လွတ်ရမည်၊ ပီတိထင်ရှား
အောင် ဝင်သက်ကို ရှိုက်ရမည်။

(ပီတိငါးပါး၊ ဤတရား၊ ထင်ရှားအောင်ဟု လေကိုရှု။)

သာ ပနေသာ ခုဒ္ဒိကာပီတိ ခဏိကာပီတိ ဩက္ကန္တိ-
ကာပီတိ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဖရဏာပီတိတိ ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ။

သာ ပနေသာ- သာ ပန သော ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။
ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ အနည်းငယ်နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ခဏိကာ-
ပီတိ၊ ခဏခဏ နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊
သက်၍ သက်၍ နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊
ကြွယ်လာအောင် နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဖရဏာပီတိ၊
ပျံ့နှံ့ နှစ်သက်ခြင်းလည်းတပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိဓ၊ ငါးပါး
အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ ခုဒ္ဒိကာပီတိ သရီရေ လောမဟံသမတ္တမေဝ
ကာတုံ သက္ကောတိ။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ပီတိတို့တွင်။ ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ မကြီး
မကျယ် အနည်းငယ် နှစ်သက်သော ခုဒ္ဒိကာပီတိသည်။
သရီရေ၊ ငါးဝစုံစွာ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ လောမဟံသမတ္တမေဝ၊
ကြက်သီး မွေးညှင်း တဖျဉ်းဖျဉ်း ထခြင်းမျှ ကိုသာလျှင်။
ကာတုံ၊ အမြဲမပြတ် အထပ်ထပ်ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊
ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် တတ်နိုင်၏။

ခုဒ္ဒိကာပီတိ ပြီး၏။

ခဏိကာပီတိ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ
ဟောတိ။

ခဏိကာပီတိ၊ ခဏခဏနှစ်သက်သော ခဏိကာပီတိသည်။
ခဏေ ခဏေ၊ မပြတ်မစဲ ခဏခဏပဲ၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ၊
ထူးခြားဆန်းကြယ် လျှပ်စစ်နှယ်နှင့် တူ သည် သာ လျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခဏိကာပီတိ ပြီး၏။

ဩက္ကန္တိကာပီတိ သမုဒ္ဒတီရံ ဝီစိ ဝိယ ကာယံ
ဩက္ကမိတာ ဩက္ကမိတာ ဘိဇ္ဇတိ။

ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ သက်ကာ သက်ကာ နှစ်သက်ပါသော
ဩက္ကန္တိကာပီတိသည်။ သမုဒ္ဒတီရံ၊ လေနီကြမ်းမှုေ သမုဒ္ဒရာ
ကမ်းခြေ၌။ ဝီစိ ဝိယ၊ တဖြန်းဖြန်းတက် လှိုင်းဂယက်ကဲ့သို့။
ဝီစိ ဝိယ၊ တဖြန်းဖြန်းတိုး လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့။ ကာယံ၊ ငါးဝ
ပေါင်းခို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ကိုယ်ကို။ ဩက္ကမိတာ ဩက္ကမိတာ၊
သက်၍ သက်၍။ ဩက္ကမိတာ ဩက္ကမိတာ၊ ယိမ်းကာ
ယိုင်ကာ သက်ကာလာ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ခဏမနေ ပျက်ရလေ၏။
ဘိဇ္ဇတိ၊ နှစ်ဖြာထက်ခြမ်း ဖြန်းဖြန်းကဲ့၏။

ဩက္ကန္တိကာပီတိ ပြီး၏။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဗလဝတီ ဟောတိ ကာယံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတာ
အာကာသေ လင်္ခာပနပ္ပမာဏပတ္တာ။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ကြွယ်လာအောင် နှစ်သက်သော ဥဗ္ဗေဂါ-
ပီတိသည်။ ဗလဝတီ၊ လုံးစုံနို့ဘိ အားအင်ရှိသည်ဖြစ်၍။

ကာယံ၊ ငါးဝစုံစွာ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ၊ ပင့်မြှောက်သမှု
တက်ကြွခြင်းကို။ ကတုာ၊ ပြု၍။ အာကာသေ၊ အဇဋ္ဌာပြင်
မိုးကောင်းကင်၌။ လဿံ၊ ပနပုဗ္ဗမာဏပတ္တာ၊ ပျံတက်ခြင်းသို့
ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ပြီး၏။

ဖရဏာပီတိယာ ပန ဥပ္ပန္နာယ သကလသရီရံ ဖရိတုာ
ပူရိတဝတ္ထိ ဝိယ မဟတာ ဥဒကောသေန ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုစ္ဆိ
ဝိယ စ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

ပန၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိမှတစ်ပါး ဖရဏာပီတိကို ဆိုဦးအံ့။ ဖရဏာ-
ပီတိယာ၊ တဖိန်းဖိန်းနေအောင် အပြန့်အနှံ့ နှစ်သက်သော
ဖရဏာပီတိသည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သဘောအလျောက် ဖြစ်ထွန်း
ပေါ်ပေါက်၍ လာသည်ရှိသော်။ သကလသရီရံ၊ ခြေဆုံး
ခေါင်းဆုံး တကိုယ်လုံးကို။ ဖရိတုာ၊ တဖိန်းဖိန်းသာ ပြန့်နှံ့
ပါ၍။ ပူရိတဝတ္ထိ ဝိယ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော စည်ပေါင်းကဲ့သို့။
မဟတာ၊ များစွာသော။ ဥဒကောသေန၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်
ရေအယဉ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုစ္ဆိ ဝိယ စ၊ စီးဝင်ထူးတိုင်း
တောင်ခြေဝမ်းကဲ့သို့။ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌံ၊ လုံးစုံမကြွင်း တကိုယ်လုံး
ထက်ဝန်းကျင်မှ အဖန်တလဲလဲ ပြန့်နှံ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

ဖရဏာပီတိ ပြီး၏။

ပီတိ ၅-ပါးပြခြင်း ပြီး၏။

ဈာန်ခန်းကို ပြပုံ

အာနာပါနအလုပ်၌ ပီတိထင်ရှားအောင် အားထုတ်သော
နည်းသည် ပဌမဈာန်နှင့် ဒုတိယဈာန်ကို ရအောင် အားထုတ်
သောနည်းပဲ။ ပီတိထင်ရှားလျှင် ပဌမ ဒုတိယဈာန်ကို ရ၏။

(ပီတိထင်ရှား၊ ယောဂီအား၊ ရငြား ပ, ဒု ဈာန်။)

သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ ချမ်းသာစေမှု ထင်ရှားပြု၍။ အဿ-
သိဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ ချမ်းသာစေမှု ထင်ရှားပြု၍။ ပဿ-
သိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှိက်ခါ ရှူလိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ချမ်းသာသုခ ထင်ရှားအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု၊
ချမ်းသာသုခထင်ရှားအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ချမ်းသာသုခ၊ ဤဓမ္မ၊ ထင်ရှားအောင်ဟု လေ့ကိုရူ။)

အထူးမှတ်ရန်။ ။ အာနာပါန တရားအလုပ်၌ သုခ
ထင်ရှားအောင် ကျင့်သော နည်းသည် တတိယဈာန်ကို
ရအောင် အားထုတ်သောနည်းပဲ။ သုခထင်ရှားလျှင် တတိယ
ဈာန်ကို ရ၏။

(သုခထင်ရှား၊ ယောဂီအား၊ ဈာန်ကား တတိယာ။)

စိတ္တသင်္ခါရံ ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တသင်္ခါရံ ပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ သညာ ဝေဒနာဟု စိတ္တသင်္ခါရ တရားအစုကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ထင်ရှားစေမှု သတိပြု၍။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ သညာ-ဝေဒနာဟု စိတ္တသင်္ခါရတရား အစုကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ထင်ရှားစေမှု သတိပြု၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။

သညာ ဝေဒနာ ထင်ရှားအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ဝေဒနာမှ၊ သညာစု၊ သိလေအောင်ဟု သတိပြု။)

အထူးသတိပြုရန်။ ။ အာနာပါန တရားအလုပ်၌ ဝေဒနာ သညာ ထင်ရှားအောင် ကျင့်သောနည်းသည် စတုတ္ထဈာန်ကို ရအောင်ကျင့်သောနည်းပဲ။ ဝေဒနာ- သညာထင်ရှားလျှင် စတုတ္ထဈာန်ကိုရ၏။

(ဝေဒနာ-သညာ၊ ထင်ရှားလာ၊ ဈာန်မှာစတုတ္ထ။)

ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကြမ်းတမ်းပါလှ သညာ၊ ဝေဒနာ တရား
ဓမ္မကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သိမ်မွေ့စေမှု ချုပ်ငြိမ်း
ခြင်းကိုပြု၍။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက် ထုတ်ကာ လွှတ်
လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ညဉ့်ကြိုးကုတ်
ကျင့်အားထုတ်၏။

စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကြမ်းတမ်းပါလှ သညာ ဝေဒနာ တရား
ဓမ္မကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သိမ်မွေ့စေမှု ချုပ်ငြိမ်း
ခြင်းကိုပြု၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှူကာ ရှိုက်လိုက်
ပါအံ့။

သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။

သညာ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ဝေဒနာမှ၊ သညာစု၊ ချုပ်လေအောင်ဟု သတိပြု။)

ဒုတိယစတုက္က ပြီး၏။

တတိယစတုက္က

ဈာန်မှ ဝိပဿနာသို့ တက်သော အခန်း

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ အာရုံလိုက်စား စိတ်တရားကို ထင်ရှား
စေ၍။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်ပါအံ့။

ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ်၊ ကျင့်အား ထုတ်၏။

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ အာရုံလိုက်စား စိတ်တရားကို ထင်ရှားစေ၍။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ သွင်းလိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အား ထုတ်၏။

စိတ်ထင်ရှားအောင် ထွက်သက်ကိုလွှတ်။

စိတ်ထင်ရှားအောင် ဝင်သက်ကိုရှု။

(စိတ်ထင်ရှားမှု၊ အစုစု၊ သိလေအောင်ဟု သတိပြု။)

အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တံ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား စိတ်တရားကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ- အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ အလွန်အမင်း ရှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

စိတ္တံ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား စိတ်တရားကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ- အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ အလွန်အမင်း ရှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှုလိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

စိတ်ရှင်လန်းအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။
စိတ်ရှင်လန်းအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။
(စိတ်ရှင်လန်းမှ၊ အစုစု၊ သိလေအောင်ဟု သတိပြု။)

သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တံ၊ ကြံစည်စဉ်းစား စိတ်တရားကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ တည်ကြည်စေမှု ကောင်းစွာပြုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက် မှတ်ကာ ထုတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

စိတ္တံ၊ ကြံစည်စဉ်းစား စိတ်တရားကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ တည်ကြည်စေမှု ကောင်းစွာပြုလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

စိတ်တည်ကြည်အောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။
စိတ်တည်ကြည်အောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ကြံစည်စဉ်းစား၊ စိတ်တရား၊ တည်ငြားအောင်ဟု သတိပြု။)

ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

စိတ္တံ၊ ကြံစည်စဉ်းစား စိတ်တရားကို။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း နီဝရဏစခန်းမှ လွတ်စေ

လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်
ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်
အားထုတ်၏။

စိတ္တံ၊ ကြံစည်စဉ်းစား စိတ်တရားကို။ ဝိမောစယံ၊
ဝိမောစယန္တော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း နီဝရဏစခန်းမှ လွတ်စေ
လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိုက်လိုက်ပါအံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အား
ထုတ်၏။

စိတ်ကို နီဝရဏမှ လွတ်အောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။

စိတ်ကို နီဝရဏမှ လွတ်အောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(နီဝရဏတရား၊ စိတ်နှင့်ကား၊ လွတ်ငြားအောင်ဟု
သတိပြု။)

ဈာန်ခန်းကိုပြပုံ တတိယစတုက္က ပြီး၏။

ဈာန်မှ ဝိပဿနာသို့ တက်သော အခန်း

အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲသမှု ဖန်ဖန်ရှုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊
ထွက်သက် ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊
နေ့ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲသမှု ဖန်ဖန်ရှုလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊
ဝင်သက်ရှုကာ ရှိုက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊
နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

(တလုံးအနိစ္စ၊ ပြီးငြိမ်းကာ မုချပဏ္ဍိတ။)

မမြဲမှုကိုရှု၍ ထွက်သက်ကို သတိပြု။

မမြဲမှုကိုရှု၍ ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ဖန်ဖန်ပျက်ဆဲ၊ တည်မမြဲ၊ မလွဲအောင်ဟု လေ့ကိုရှု။)

ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ရာဂကင်းမှု ဖန်ဖန်ရှုလျက်။ အဿသိ-
ဿာမိ၊ ထွက်သက်ထုတ်ကာ လွှတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ရာဂကင်းမှု ဖန်ဖန်ရှုလျက်။ ပဿသိ-
ဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိုက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သိက္ခတိ၊ နေ့၊ ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ရာဂကင်းအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။

ရာဂကင်းအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။

(ရာဂတရား၊ မလိုက်စား၊ ကင်းငြားအောင်ဟု သတိပြု။)

နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

နိရောဓာနုပဿီ၊ ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ပြုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်မှုတ်ကာ ထုတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

နိရောဓာနုပဿီ၊ ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ပြုလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းအောင် ထွက်သက်ကို သတိပြု။
 ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းအောင် ဝင်သက်ကို သတိပြု။
 (ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း၊ ချုပ်ပြန်ငြိမ်း၊ ဇာတ်သိမ်းပြည်နိဗ္ဗာန်။)

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ခန္ဓာတုယံမူ စွန့်ပစ်ခြင်းကို ရှုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်မှုတ်ကာ ထုတ်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ခန္ဓာတုယံမူ စွန့်ပစ်ခြင်းကို ပြုလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုကာ ရှိက်လိုက်ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ နေ့၊ည၌ ကြိုးကုတ် ကျင့်အားထုတ်၏။

ခန္ဓာတုယံမူ စွန့်ပစ်ခြင်းကို သတိပြု၍ ထွက်သက်ကို လွှတ်။

ခန္ဓာတုယံမူ စွန့်ပစ်ခြင်းကို သတိပြု၍ ဝင်သက်ကို ရှု။

(ခန္ဓာတုယံမူ၊ အစုစု၊ စွန့်မုနိဿဂ္ဂါ။)

အနိစ္စစခန်း

အနိစ္စတာတိ တေသံယေဝ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ ဟုတုာ
အဘာဝေါ ဝါ နိဗ္ဗတ္တာနံ တေနောကာရေန အဋ္ဌတုာ
ခဏဘဂေန ဘေဒေါတိ အတ္ထော။

အနိစ္စတာတိ၊ အနိစ္စတာဟူသည်ကား။ တေသံယေဝ၊
ထိုခန္ဓာငါးပါး တရားတို့၏သာလျှင်။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ၊
ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ ဖြစ်စမှတပါးသော ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်
တည်းဟူသော ဝိကာရသည်။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာမည်၏။
ဝါ၊ တနည်းကား။ ဟုတုာ၊ ရှေ့ကမရှိ ယခုမှဖြစ်၍။ အဘာ-
ဝေါ၊ ချုပ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာ
မည်၏။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့၏။ တေနောကာ-
ရေန၊ ထိုဖြစ်စသော ဓမ္မတို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။
အဋ္ဌတုာ၊ မတည်မူ၍။ ခဏဘဂေန၊ ဘင်ခဏဖြင့်။ ဘေဒေါ၊
ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စတာမည်၏။

အနိစ္စဆိုတာ ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊
ဖောက်ပြန်ခြင်းဟာ အနိစ္စ၊ ကြာမြင့်စွာ မတည်မူ၍ ဘင်ခဏ
၌ ပျက်ခြင်းဟာ အနိစ္စ။

အနိစ္စစခန်း ပြီး၏။

ဝိရာဂစခန်း

တတ္ထ ခယဝိရာဂေါတိ သင်္ခါရာနံ ခယဘဂေ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိရာဂတို့တွင်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရ
တို့၏။ ခယဘဂေ၊ နိရောဓဓဏသည်။ ခယဝိရာဂေါတိ၊
ခယဝိရာဂမည်၏။

သင်္ခါရတို့၏ ခဏချုပ်ခြင်းဟာ ခယဝိရာဂပဲ၊ ခယဝိရာဂ
ခေါ်သည်။

အစ္စန္တဝိရာဂေါတိ နိဗ္ဗာနံ။

နိဗ္ဗာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသည်။ အစ္စန္တ-
ဝိရာဂေါတိ၊ အစ္စန္တဝိရာဂမည်၏။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာ၊ ငြိမ်းရာဟာ အစ္စန္တ-
ဝိရာဂပဲ၊ အစ္စန္တဝိရာဂ ခေါ်သည်။

ဝိရာဂါနုပဿနာတိ တဒုဘယဒဿနဝသေန ပဝတ္ထာ
ဝိပဿနာ စ မဂ္ဂေါ စ။

တဒုဘယဒဿနဝသေန၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ ခဏချုပ်
ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရူခြင်း၊ နှစ်ပါးစုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်
သော။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာသည်၎င်း။ မဂ္ဂေါ စ၊ မဂ်သည်
၎င်း။ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာမည်၏။

သင်္ခါရတရားတို့ ခဏချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရူခြင်းကို
ဝိရာဂါနုပဿနာခေါ်သည်။ ဝိရာဂါနုပဿနာမှတ်။

ဝိရာဂစခန်း ပြီး၏။

နိရောဓစခန်း

နိရောဓာနုပဿီတိ ပဒေပိ ဧသေဝ နယော။

နိရောဓာနုပဿီတိ ပဒေပိ၊ နိရောဓာနုပဿီ ဟူသော ပုဒ်
၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

နိရောဓစခန်း ပြီး၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂစခန်း

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိတိ ဧတ္ထာပိ ဒွေ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ ပရိစ္စာဂ-
ပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိတိ ဧတ္ထာပိ။ ။ ဤလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊
စေလွှတ်ခြင်းတို့သည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ စွန့်ခြင်း
ဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊
ပြေးဝင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂစခန်း ပြီး၏။

သစ္စာပြခန်း

၁။ သာသတိ-အနုသာသတိ၊ ဖွင့်ဘိဝိဂ္ဂဟ၊ အနုတ္တဖြင့်၊
လောကသုံးဆူ၊ နတ်နှင့်လူကို၊ အတူပါအောင်၊ မဂ်ရွှေဖောင်
၌၊ တင်ဆောင်လိုစွာ၊ ကရုဏာဖြင့်၊ မကောင်းရာကြည်၊
ကောင်းရာယှဉ်ဟု၊ အစဉ်မပြတ်၊ ဆုံးမတတ်ကြောင့်၊ ပရမတ္ထ၊
ဓာတ်အရကား၊ ဓမ္မသမုဋ္ဌာန်၊ ရှေ့ဉာဏ်ဒေသနာ၊ ပညာတော်
မြတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တည့်၊ လက္ခဏတ္ထ၊ ဌာနျူစသား၊ ထိုမျှ
ဆယ်ဖြာ၊ ဥပစာမူ၊ ခန္ဓာပဉ္စက၊ သန္တာနဟု၊ ဒဗ္ဗဝိသေသ၊
ပညတ်ဖြစ်သော၊ ပတ်ရစ်ရုန်းဖွဲ့၊ သုံးဆယ်နှစ်ဖြာ၊ မဟာ
ပုရိသ၊ ဝိစိတြ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ညီးညီး
ရှန်းကယ်၊ လွန်ဆန်းကြယ်သော၊ ရှစ်ဆယ်အစု၊ အနုဗျဉ္ဇန၊
ဗျာမပဘာ၊ ရောင်ခြောက်ဖြာက၊ အသာဓာရုဏ်၊ ကိုးပါး

ဂုဏ်နှင့်၊ သမ္ပုဏ္ဏစစ်၊ တုမရစ်သည့်၊ ရှင်ချစ်မြတ်စွာ၊ စော
သတ္တာလည်း၊ သံသရာနယ်၊ ကန္တာကျယ်မှ၊ ခြောက်သွယ်
ဝိသုဒ္ဓိ၊ အနုတ္တရ၊ ဓမ္မစကြာ၊ မဂ်ယဉ်သာဖြင့်၊ ခေမာရောက်
လို၊ ငါ့မှာခိုသည့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ဖြာ၊ သားသည်းချာတို့၊
တထာဂတ၊ ရှင်တို့ဘကား၊ ဘဝဤခါ၊ ဤ၌သာလျှင်၊
မဟာဘိနိက္ခမ၊ လွန်မြတ်လှသား၊ ကိစ္စထူးလည်း၊ ဆုကြီးရည်
၍၊ တိုင်းပြည်နန်းထီး၊ စည်းစိမ်ကြီးကို၊ စွန့်ပြီးတုံလျက်၊
တောထွက်ပြုရေး၊ မဟုတ်သေးတည်း၊ ရှေးသောခါလည်း၊
ဤသို့ဘည်းဟု၊ ဟောနည်းဖော်ထုတ်၊ စက်ပန်းခုတ်သို့၊
သာမဏ္ဍိယ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဆောင်၍သာလျှင်၊ သစ္စာလေး
ပါး၊ မြတ်တရားကို၊ ထင်ရှားပြလေသတည်း။

၂။ ဤအရာ၌၊ သစ္စာပြဟန်၊ ကျမ်းရင်းချန်လည်း၊
နည်းမှန်ဟောရိုး၊ လင်္ကာပျိုးအံ့၊ တန်ခိုးကြီးစွာ၊ ဗြဟ္မာ
သိကြား၊ ဘုံအားရဟတ်၊ လေးကျွန်းပတ်သည့်၊ မန္တာတ်တမင်၊
ဖြစ်လင့်စေကာ၊ သတ္တဝါကောင်းဆိုး၊ အမျိုးမျိုးဖြင့်၊
ထိုစိုးထိုမင်း၊ ထိုချင်းမချို၊ ထိုသူတို့ကား၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဝေါဟာ၊
ပညတ်သာမျှ၊ ဇာတိအစ၊ နာမ်ရုပ်ရသော်၊ ခဏ ခဏ၊
ဘိဇ္ဇနတည့်၊ နိစ္စ-သုခ၊ အတ္တ မှတ်စွဲ၊ အမြဲချမ်းသာ၊ ဖြစ်ဖို့
ရာကား၊ အကြာမခံ၊ တန်၍မနေ၊ ကျမ်းကြေလောင်ရှိုနိုး၊
သစ်စိမ်းရွက်လှ၊ မီးရှို့ကြသို့၊ တစစရင့်၊ ရွယ်ဆင့်ဆင့်နှင့်၊
ဆံပွင့်သွားကြေ၊ အရေတုန့်ခြင်း၊ အိုမင်းရွတ်တူ၊ ဇရာကျ၍၊
မရဏစစ်၊ အော်ဟစ်မကင်း၊ သေရခြင်းဖြင့်၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊
ရွှေရွှေယိမ်း၏၊ မငြိမ်းနိုင်စွာ၊ လိုရာမရ၊ ကာရကနှင့်၊
ဇီဝပုဂ္ဂိုလ်၊ ငါဟုဆိုသား၊ ကိုယ်ကောင်မရှိ၊ ပကတိပင်၊

မချီနိုင်အောင်၊ မဆောင်နိုင်ရေး၊ အိုတိုင်ဆွေးလျက်၊ နာ
ဘေး၊ သေဘေး၊ နှိပ်စက်ဘေးဖြင့်၊ တေးဘူမက၊ ဖြစ်သမျှ
တိုင်၊ လောဘကြည်ငြား၊ ဤတရားကား၊ မမှားဒုက္ခ
သစ္စာတည်း။

၃။ ထိုဒုက္ခစု၊ ထိုအမှု၌၊ ဂရုကတ၊ ကြိုးလုံလဖြင့်၊ ရှု
ညံ့ညံ့၊ တရံမပြတ်၊ ငါကောင်မှတ်လျက်၊ လူ၊ နတ်၊ သိကြား၊
ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ စွဲလမ်းကြ၍၊ တောင့်တ
ချစ်ခင်၊ တမင်မင်တည့်၊ ငါ့လင်၊ ငါ့မယား၊ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊
ငါ့နန်းထီးနှင့်၊ ရှာမှီးဥစ္စာ၊ မြို့ရွာ၊ တိုင်းပြည်၊ အိမ်၊ ယာ
တည်လျက်၊ လော်လီမြူးရှင်၊ ဆုံးမမြင်အောင်၊ လိုချင်မပြီး၊
မငြီးသာယာ၊ လက္ခဏာဖြင့်၊ များစွာယှက်ပုံ၊ စေးပစ်ခြုံသို့၊
အာရုံခြောက်ဖြာ၊ တဏှာသုံးထပ်၊ နှစ်ရပ်သန္တာန်၊ သုံးတန်
ကာလ၊ မြောက်ထပွားလစ်၊ တရားရှစ်ဟု၊ ဆိုးညစ်ယုတ်မာ၊
ပျော်တတ်စွာသား၊ တဏှာမည်ရှိ၊ စပ်ယှဉ်သိတိုင်း၊ မိမိအမျှ၊
မုချဆတ်ဆတ်၊ မြဲမချွတ်အောင်၊ အူပြတ်သည်းကြေ၊ အသက်
သေနှင့်၊ ထေ့ထေ့များပြား၊ အထူးအားဖြင့်၊ ပျားလူးသန်
လျက်၊ လျှာဖြင့်လျက်သို့၊ အနက်လေးပါး၊ ထင်ရှားမြှက်ဟ၊
ဟောဖော်ပြသည်၊ ဒုက္ခအနေ၊ ဖြစ်စေတတ်ငြား၊ ဤတရား
ကား၊ မမှား-သမုဒယ သစ္စာတည်း။

၄။ ဒုက္ခခြင်းရာ၊ ဝဋ်သစ္စာနှင့်၊ တဏှာမက်ကင်း၊ သက်
သက်ရှင်း၍၊ ငြိမ်းခြင်းသေတ္တု၊ မြိုက်ဆီစုသား၊ တနုပါဒိသ်၊
ကြွင်းမဲ့တိတ်လျက်၊ နိမိတ်အတ္တာ၊ ကင်းဆိတ်ကွာလျက်၊
မဂ္ဂါရမ္မဏ၊ ဝိရာဂဟု၊ အမတဓာတ်၊ အမြတ်ဆုံးထား၊ ဤ
တရားကား၊ မမှားနိရောဓ သစ္စာတည်း။

၅။ ယထာဘူတ၊ ရှင်စောပြသား၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓက၊ စသည်လက္ခဏာ၊ သိတတ်စွာတည်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သိသည့်အရာ၊ နိရောဓကို၊ တောင့်တမြော်ရှေး၊ တရားရေးဖြင့်၊ ကြံတွေးလက္ခဏာ၊ ထင်တတ်စွာတည်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ စိတ်ကဆိုးယုတ်၊ ဝစီနှုတ်၌၊ ဒုစရိုက်ကို၊ မကြိုက်ပယ်ခွါ၊ ကြည်တတ်စွာတည်း၊ သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းရာကောင်းမှု၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုပြန်၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ ကာယဒုစရိုက်၊ ထိုအမှိုက်ကို၊ ကိုယ်၌တခု၊ သက်မွေးမှုကြောင့်၊ မပြုကြည်ခွါ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ နိရောဓခွင်၊ ရောက်ချင်ကြပ်ကြပ်၊ ပယ်အပ်ပယ်ရှား၊ ပွားအပ်ပွား၍၊ အားထုတ်တတ်စွာ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ နိရောဓဓာတ်၊ တရားမြတ်ကို၊ မပြတ်မရှေ့၊ တစေ့စေ့ဖြင့်၊ အောက်မေ့သည်မှာ၊ သမ္မာသတိ၊ နိဝရဏကင်း၊ ကိလေရှင်း၍၊ ယင်းသည့်အမြတ်၊ နိရောဓဓာတ်၌၊ သက်လတ်အပ္ပနာ၊ တည်ကြည်စွာသည်၊ သမ္မာ သမာဓိ၊ မည်ရှိထင်ရှား၊ ဤရှစ်ပါးကား၊ မမှားမဂ္ဂ သစ္စာတည်း။

၆။ ဒုက္ခ လက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ သာတည်း၊ သတ္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ငါကောင်ကိုယ်နှင့်၊ ခေါ်ဆိုတုံငြား၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ စသည်မဟုတ်၊ သမုတ်ဝေါဟာ၊ ပညတ်သာတည်း၊ အမြုံမသား၊ ယူသောလားသို့၊ ထင်ရှားမရှိ၊ ယူဒိဋ္ဌိတို့၊ ပရိကပ္ပိတ၊ အဘာဝဟု၊ သစ္စကိစ္စ၊ ကတသုံးတန်၊ သုံးပါးဉာဏ်ဖြင့်၊ ဟုတ်မှန်မယွင်း၊ ထိုးဖောက်ထွင်း၍၊ သိခြင်း၊ ပြုခြင်း၊ တတ်ခြင်းမုချ၊ ပြီးထသည်ကား၊ ဒုက္ခအားကို၊ ပိုင်းခြားသိသည့်သဘောတည်း။

၇။ ယင်းသို့ပိုင်းခြား၊ သိသောအားဖြင့်၊ ၊ ရေသားလျှပ်လျှပ်၊ နေရောင်ဟပ်သား၊ တံလျှပ်ကိုရေ၊ မှတ်မှားလေ

လည်း၊ ရေမဟုတ်မှန်း၊ သိဖြောင့်တန်းက၊ ငြိစွန်းသာယာ၊
မတပ်ရာသို့၊ တဏှာကင်းကွယ်၊ ဉာဏ်သုံးသွယ်ဖြင့်၊ စွန့်ပယ်
အပ်ထ၊ သမုဒယမည်ငြား၊ ဤတရားကို၊ ပယ်ရှားသိသည့်
သဘောတည်း။

၈။ ပိုင်းခြားပယ်ဘိ၊ ဤသို့သိက၊ တေဘူမိလယ်၊ သံသာ
နယ်၌၊ ကိုးကွယ်ရာတည့်၊ ရှိသို့မထင်၊ ညဉ့်မှောင်တွင်၌၊
အကြင်ယောကျ်ား၊ နိုးတကြားဖြင့်၊ နွားဟုမှတ်ပြီး၊ ကျားကို
စီးသော်၊ နေမီးလင်းဘိ၊ ကျားမှန်းသိက၊ မချီစိတ်မှာ၊
ထွက်ပြေးရာသို့၊ မြော်ကာအဟုတ်၊ စရကုတ်ဖြင့်၊ အားထုတ်
သောလား၊ သုံးပါးဉာဏ်မှု၊ ငြိမ်းကြောင်းပြုမှ၊ ငါးခုခန္ဓာ၊
လွှတ်ငြိမ်းရာကို၊ ရည်ခါစေသ၊ နိရောဓရောက်၊ အာရုံ
လျှောက်၍၊ မျက်မှောက်ပြုသည့် သဘောတည်း။

၉။ နိရောဓရောက်၊ မျက်မှောက်ပြုလို့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊
ကျားကိုကြောက်က၊ လွှတ်မြောက်ပြေးထွက်၊ အသက်ရှူကြံ၊
သစ္စာကောင်းပြု၊ သက်မှုအားထုတ်၊ တဖြုတ်မမေ့၊ တည်စေ၍
လည်း၊ ခုန်ဆွေယောကျ်ား၊ ပြေးသောလားသို့၊ သုံးပါး
ဝိရတီ၊ အရိယဗြဟ္မ၊ စရိယဟု၊ သီလတမ္မတ်၊ အာဇီဝတ်နှင့်၊
မချွတ်ပြီးငြား၊ အပြားရှစ်အင်၊ ထိုမဂ္ဂင်ကို၊ အကြင်သုံးပါး၊
ဉာဏ်တရားဖြင့်၊ ဖြစ်ပွားစေသည့် သဘောတည်း။

၁၀။ ဤသို့ မှန်စွာ၊ အလင်္ကာဖြင့်၊ သစ္စာ လေးပါး၊
ပိုင်းခြားပယ်ဖျောက်၊ မျက်မှောက်ပွားဟန်၊ ဓိပ္ပါယ်ပြန်သည်၊
မှတ်ရန်အကျဉ်း သဘောတည်း။

၁၁။ သစ္စာပရိယောသာနေ ကေစိ သောတာပန္နာ
အဟေသုံ၊ ကေစိ သကဒါဂါမိနော ကေစိ အနာ-
ဂါမိနော။

သစ္စာသိမ်းကျုံး၊ ပြသောဆုံး၌၊ စုရုံးညီညာ၊ စည်းဝေး
ရာတွင်၊ အာသယာနုသယ၊ စရိတက၊ စသည်သိမ်မွေ့၊
စွဲလေ့ကိန်းတတ်၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းလည်း၊ အတိုင်း
၌ထုံ၊ ဝေနေဖုံ၏၊ နှလုံးစရိယ၊ ယောဂဏ္ဌန္တေ၊ နုရင့်ထေရ်ဖြင့်၊
ကေစိအချို့၊ ရဟန်းတို့ကား၊ နှစ်ဖို့မရှိ၊ သစ္စာသိ၍၊ ဒိဋ္ဌိကခါ၊
စင်စစ်ကွာလျက်၊ သေသာကုသလ၊ ကြွင်းပါပ၌၊ အပါယ-
ဂါမိ၊ ပယ်သတ္တိနှင့်၊ ယောနိဓမ္မတာ၊ ငှက်တံထွာဖြင့်၊
ကြိုးကြာတို့အား၊ နှစ်ပါးနှို့ရေ၊ ရောထွေတိုက်က၊ မျိုကျိုက်
နှို့သ၊ ရေမပါသို့၊ ပမာထိုတူ၊ မွေးစဟူသည်၊ ငယ်မူငယ်ရာ၊
ငယ်အာသာနှင့်၊ သညာနုနု၊ အမှတ်မဲ့လည်း၊ သူငယ်ခံတွင်း၊
နှို့သေသွင်းသော်၊ မယွင်းမှန်စွာ၊ နှို့သဝင်လျက်၊ သေမ
ထွက်သား၊ မဂ်၏သတ္တိ၊ ပြီးသိဒ္ဓိနှင့်၊ ဆဘိဋ္ဌာန၊ အဘဗ္ဗဟု၊
အရိယနွယ်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးပိတ်ဘိ၊ မြတ်လှထိဖြင့်၊
အာဒိမဂ္ဂ၊ လက်ဦးရ၍၊ ဈာနလဘီ၊ ဈာန်ယှဉ်မှီသော်၊
ဝသီငါးစုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့၊ ရောက်တုံလတ်က၊ အောက်နတ်လူ
ရွာ၊ မသက်လာပဲ၊ အနာဂါမိ၊ မဂ်ဉာဏ်ရှိသို့၊ အနိဝတ္တန၊
သဘာဝသည်၊ ကာမ၊မနောင့် ကုန်ပြီတည်း။

၁၂။ ထိုမှအပ၊ နိဇ္ဈာနမူ၊ တိက္ခမဇ္ဈ၊ မုဒုပညတ်၊ အထူး
မှတ်လျက်၊ ဝိပဿနိန္ဒြေ၊ သုံးထွေအရာ၊ နိယာမတည့်၊ ကေဗီဇံ၊
ကောလံကောလတ်၊ သတ္တက္ခတ်ဟု၊ သုံးရပ်ပိုင်းခြား၊ ဘဝ
အားဖြင့်၊ ခေါင်းပါးသန့်စင်၊ ကျွတ်ပန်းဆင်ပြီး၊ တန်းဝင်

ရှေးဦး၊ ကျေးဇူးဖြိုးကယ်၊ မနုန့်နယ်ပဲ၊ လူဝယ်နတ်စစ်၊
 တစ်နှစ်သုံးလေး၊ တွက်ရေးငါးခြောက်၊ ထက်အောက်
 ပြန်လစ်၊ ရောရာဖြစ်လျက်၊ ခုနစ်မလွန်၊ ဘဝဝန်ကို၊ မှောက်
 သွန်ပယ်ချ၊ နိယတကြောင့်၊ အဋ္ဌမမြောက်၊ မဖောက်သန္ဓေ၊
 မနေရလျှဉ်း၊ ဇာတိကင်း၍၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပြီးငြိမ်းကေန်၊
 ရောက်နိဗ္ဗာန်သို့၊ လမ်းမှန်ရှေးရိုး၊ အဖြောင့်ထိုးသား၊ သုံးမျိုး
 ဖလဋ္ဌံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွန်ဟု၊ သောတာပန်မည်၊ မဟာထေရ်၌၊
 တည်လေကုန်ကြ၊ အချိုကမူ၊ ကာမရာဂ၊ ဒေါသခေါင်းပါး၊
 ရွှေရွှေရှားလျက်၊ တရားနှစ်ဆ၊ နှစ်ဆင့်ရ၏၊ ဣတတ္ထ၊
 စသည်ငါးစု၊ ဝေဖန်ပြုသား၊ ညစ်ကျူဖျင်းသိမ်၊ ကာမအိမ်သို့၊
 တကြိမ်ပြန်လာ၊ သကဒါတည့်၊ ချိုမှာမူကား၊ ခေါင်းပါး
 ကျန်ထ၊ ထိုကာမနှင့်၊ ဒေါသအထည်း၊ သမုဒည်းကို၊
 ခါတည်းမကြွင်း၊ မကျန်လျှင်းအောင်၊ ပယ်ရှင်းကုန်ကြ၊
 အကုပ္ပဟု၊ တတိယမှန်၊ နှစ်ဝေါဒါန်ဖြင့်၊ သုံးတန်စင်မြောက်၊
 မဂ်ဉာဏ်ရောက်လျက်၊ နတ်ခြောက်လူ့ရှာ၊ အောက်ကာမာ
 သို့၊ ဟခါမပြန်၊ ဗြဟ္မာဆန်၍၊ နိဗ္ဗာန်လက်နီး၊ နာဂါမ်ပြီး
 သည်၊ ခရီးမထောင့် ကုန်ပြီတည်း။

သစ္စာပြခန်း ပြီး၏။

သတိပေးဆုံးမသော သံပေါက်

မုသားအကျိုး၊ အလွန်ဆိုး၊ မဂ်မျိုးပိတ်ဆီးကာ။
 ဉာဏ်မဂ်မျိုးစေ့၊ မုသားဇွေ့၊ မတွေ့သူတော်စွာ။
 သူတော်တွေ့ပြန်၊ မနာခံ၊ ပုန်ကန်ဝေးဝေးခွါ။

သူတော်တရား၊ နာမကြား၊ မုသားအတွက်ပါ။
 တရားရှိရာ၊ အိမ်ကခွါ၊ သူငါရှာကြပါ။
 နိဗ္ဗာန်ကိုမှ၊ ခုဘဝ၊ မရ၊ ခက်လှပါ။
 သဘောအရှိ၊ နှောမငြိ၊ ရောက်ဘိအပါယ်ရှာ။
 ခုမှမတွေ့၊ နောင်ဟိုရွှေ၊ မျိုးစေ့ မဂ်နှင့်ကွာ။
 သဒ္ဓါတလုံး၊ အခက်ဆုံး၊ ဉာဏ်သုံးလိုလှပါ။
 တဏှာကိုပင်၊ သဒ္ဓါထင်၊ ကိုယ်တွင်လူယုတ်မာ။
 သဒ္ဓါမထပ်၊ တဏှာကပ်၊ အောက်ရပ်ပါယ်လေးရှာ။
 သဒ္ဓါကိုမှ၊ ရှာမရ၊ ဝေးလှနိဗ္ဗာန်သာ။
 သူတော်ယောင်ဆောင်၊ သီလကြောင်၊ နက်ခေါင်ဝီစိမှာ။
 သုတ်ဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းမှာ၊ ရသာတူလှပါ။
 သုတ်နှင့်ဝိနည်း၊ တထပ်တည်း၊ လာဘ်ကြီးဘိဓမ္မာ။
 ပိဋကတ်အိုး၊ စာမာန်ကိုး၊ မဂ်မျိုးရှင်းရှင်းကွာ။
 မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်ပြ၊ တုစ္ဆဘွဲ့နာမာ။
 ပေါဠိလကျော်၊ မထေရ်မော်၊ ရှင်တော်ကဲ့ရဲ့ရှာ။
 ရှင်သူငယ်က၊ တရားပြ၊ မှားစွပေါဠိလာ။
 ကျမ်းမည်နာမ၊ ဘွဲ့မည်ရ၊ သိက္ခာသုံးပါးသာ။
 သိက္ခာသုံးအင်၊ ကျမ်းအရှင်၊ ခု-တွင်လေးဆယ့်ရှစ်။
 ရဟန်းသိက္ခာ၊ ဆယ့်သုံးဝါ၊ နှစ်မှာသုံးဆယ့်နှစ်။
 ခုနှစ်ဝါတွင်၊ တောသို့ဝင်၊ ထွက်လျှင်ခြောက်ဝါဖြစ်။

သတိပေးဆုံးမသောသံပေါက် ပြီး၏။

နိဂုံး

နဂရံ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ၊ ဝိပ္ပသန္နံ စေတိယံ။
 သိရီခေတြမဟာပုရာ၊ ဇမ္ဗုဒီပေ သုသောဘနာ။
 ဝနသဏ္ဍာနသဉ္စန္ဒေ၊ တတိယဒက္ခိဏေ သုဘေ။
 ဓနုပဉ္စသတာမိတေ၊ ဆစေတိယသမိပကေ။
 သုဇနသေဝိတေ ဂုဟေ၊ ပရိက္ခိတ္တသာနုရဓမ္မေ။
 ဘာဝနာယ ပရိရဓမ္မေ၊ ယောဂီမနအဘိက္ကန္တေ။
 မဂ္ဂံ လာဘာယ သာရုပ္ပေ၊ ယာနိကေဟေဝ ထောမိတေ။
 သာသနဿ ဝိရုဠကေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒနာမ ပဗ္ဗတေ။
 ဝသတာ သိရီထေရေန၊ အယံ ဂန္ဓော သုသင်္ခတော။
 ကတ္တိကေ နဇက္ခယံ သာကေ၊ ပတ္တေ ဘယေန နိဋ္ဌိတော။

ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဇမ္ဗုဒီပါကျွန်း၌။ သုသောဘနာ၊ ကောင်းစွာ
 တင့်တယ်သော။ သိရီခေတြမဟာပုရာ၊ သိရီခေတ္တရာပြည်
 ကြီးမှ။ ပစ္ဆိမံ၊ အနောက်ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ အရပ်၌။ နဂရံ၊
 ပြည်မြို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြည်မြို့၌။ ဝိပ္ပသန္နံ၊
 အထူးထူး အပြားပြား ကြည်ညိုဘွယ် ရှိသည်သာဖြစ်သော။
 စေတိယံ၊ ရွှေဆံတော်စေတီကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊
 ထိုရွှေဆံတော်စေတီကြီးမှ။ ဤသဒက္ခိဏေ၊ အရှေ့တောင်
 ထောင့်အရပ်၌။ ဓနုပဉ္စသတာမိတေ၊ ကုလလေးတာ အပြန်
 ငါးရာကျော်ကွာသော။ ဝနသဏ္ဍာနသဉ္စန္ဒေ၊ တောအုပ်
 ကြီးတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထသော။ ဆစေတိယသမိပကေ၊ ခြောက်
 ဆူသော စေတီကြီးတို့၏အနီး၌ တည်ရှိပေထသော။ သုဘေ၊
 တင့်တယ်ထသော။ သုဇနသေဝိတေ၊ သမထဝိပဿနာ ထို

နှစ်ဖြာကို သူတော်ကောင်းတို့မှီဝဲရာဖြစ်ထသော။ ဗဟုဂုဟေ၊
 များစွာသော ဂူကြီးတို့လည်းရှိထသော။ ပရိက္ခိတ္တသာနု-
 ရမ္မေ၊ တောင်စဉ် တောင်ဝှမ်းတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍
 မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိထသော။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာဖြင့်။ ပရိ-
 ရမ္မေ၊ အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိထသော။ ယောဂီမနအဘိက္ကန္တေ၊
 တရားကို အားထုတ်ကုန်သောသူတို့၏စိတ်၌ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်
 ရှိထသော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ လာဘာယ၊ ရခြင်းငှါ။ သာရုပ္ပေ၊
 လျှောက်ပတ်ထသော။ ယာနိကေဟေဝ၊ သမထယာနိက၊
 ဝိပဿနာယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်။ ထောမိတေ၊
 ချီးမွမ်းအပ်ထသော။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။
 ဝိရုဠကေ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွား ထွန်းကားရာဖြစ်ထသော။ နိဗ္ဗိန္ဒ-
 နာမ ပဗ္ဗတေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒဟူ၍ ခေါ်ဆို ပညတ် သမုတ်အပ်သော
 တောင်၌။ ဝသတာ၊ ဣရိယာပထ မျှတရှင်ပျိုး သီတင်းသုံး
 နေတော်မူလေ့ရှိသော။ သိရီထေရေန၊ အရှင်သီရိ မည်ရှိ
 ကြေညာ မထေရ်ငါသည်။ သုသင်္ခတော၊ ကောင်းစွာပြုပြင်
 စီရင်အပ်သော။ အယံ ဂန္ဓော၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောညွှန်
 ကြားသည့် သုံးပါးသိက္ခာ ပြရာဖြောင့်တန်း ဤရွှေကျမ်း
 သည်။ သာကေ၊ လူတို့ဝေါဟာ ကောစာ သက္ကရာဇ်သည်။
 နဇက္ခယံ၊ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ်သို့။ ပတ္တေ၊ ဆိုက်ရောက်လတ်
 သော်။ ကတ္တိကေ၊ နက္ခတ်တာရာ အာကာပိုင်းကြွ မိုသ်းလ
 အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် တနင်္ဂနွေနေ့၌။ အဘယေန၊
 တွင်းပြင်နှစ်တန် ဘေးရန်မခ လွန်အေးမြသဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊
 အောင်အတိတ်နှင့် အောင်ဟိတ်ကြေညာ နိဂုံးပါအုပ်ဖုံး၍
 ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။

နိဂမ ပြီး၏။

ဆုတောင်းဂါထာ

ပဓာနံ ပဒဟန္တေန၊ ယံ လဒ္ဓံ ကုသလံ မယာ။
တဿ တေဇေန တံ စညံ၊ ဇဟေယံ၊ ဣမ ဇာတိယံ။
ဘဝဘောဂေသု သဗ္ဗေသု၊ ဇေဂုစ္ဆဟဒယာ သဒါ။
သဒ္ဓမ္မသရီရာ ဟောန္တု၊ ဘိက္ခု သဒ္ဓမ္မသေဝိနော။
သဗ္ဗေ အနာမယာ သတ္တာ၊ မောဒန္တု အကုတောဘယာ။
ဒေဝေါ ဝဿတု ကာလေန၊ ရာဇာ ရက္ခတု မေဒနိံ။

ဆုတောင်းဂါထာအနက်

မယာ၊ ရုပ်နာမ်ချုပ်စပ် သမုတ်အပ်သော ငါသည်။
ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းကို။ ပဒဟန္တေန၊ စီးဖြန်းသည်
ဖြစ်၍။ ယံ ကုသလံ၊ အကြင်ဘာဝနာကုသိုလ်ကို။ လဒ္ဓံ၊
ရအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုကုသိုလ်၏။ တေဇေန၊ တန်ခိုးကြောင့်။
တညံ၊ ထိုဘာဝနာကုသိုလ်ကို၎င်း။ အညုညု၊ ထိုမှတပါးဖြစ်သည့်
ကျမ်းပြုရသော ကုသိုလ်ကို၎င်း။ ဣမ ဇာတိယံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်
ဘဝ၌။ ဇဟေယံ၊ စွန့်နိုင်ရပါလို၏။

သဒ္ဓမ္မသေဝိနော၊ သူတော်တရားကို မှီဝဲခြင်းရှိကြကုန်
သော။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကို ရှု၍နေသော သူတို့သည်။
သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘဝဘောဂေသု၊ ဘဝစည်းစိမ်
တို့၌။ သဒါ၊ မလစ်မလပ် မပြတ်ဘယ်ခါ ချိန်တိုင်းသာလျှင်။
(ပဉ္စက္ခန္ဓံ၊ ငါးဝပေါင်းခို ခန္ဓာကိုယ်ကို။) ဇေဂုစ္ဆဟဒယာ၊

ပုပ်နံညှိသိုး မစင်အိုးကဲ့သို့ စက်ဆုပ်သော နှလုံးရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓမ္မသရီရာ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ သာသနာ သုံးပါး သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော ကိုယ်ရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ ကာလေန၊ အချိန်ကာလ၌။ ဝဿတု၊ ရွာပါစေသတည်း။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ မေဒနိံ၊ မြေအလုံးကို။ ရက္ခတု၊ တရားသဖြင့် စောင့်ပါစေသတည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အနာမယာ၊ အနာရောဂါ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ အကုတောဘယာ၊ ဘယ်ဘေးမှမရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ မောဒန္တု၊ ဝမ်းမြောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆုတောင်းဂါထာပါဌ်အနက် ပြီး၏။

မြန်မာ ဓမ္မစကြာ

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသော အခါ ဒိဗ္ဗ-
စက္ခုဉာဏ်တော်ဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူလေလျှင် ပဉ္စဂိုဏ်းဦး
သားတို့သည် ငါဘုရားအပေါ်၌ ကျေးဇူးများလှပေသည်ဟု
စဉ်းစားတော်မူပြီးလျှင် ၎င်းတို့ကိုပင် လက်ဦးအစ တရားပြမှု
သင့်လျော်မည်ဟု ရွှေစိတ်တော် နှလုံးဓာတ်ကို ဆုံးဖြတ်တော်
မူလေသတည်း။

ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးလျှင် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ဗောဓိပင်မှ
၁၈-ယူဇနာကွာသော ဗာရာဏသီပြည်သို့ အရောက် ကြွတော်
မူလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးစဉ်အတိုင်း ကြွတော်မူသော
အခါ ဂယာသို့မရောက်မီ အကြားတွင် ဥပက တက္ကတုန်း
ရဟန်းကို တွေ့လေ၏။ ထိုအခါ ဥပက-က မြတ်စွာဘုရားကို
မြင်လျှင် ဘယ်က ကြွလာ၍-ဘယ်ဌာနသို့ သွားမည်နည်း၊
အရှင်ဘုရား၏ စက္ခုမြေ့တို့သည် တင့်တယ်တော်မူလှပေ၏
တကား၊ အရေအဆင်းတို့သည် ရွှေလိုဝင်း၍ သန့်ရှင်း စင်
ကြယ်လှပါပေ၏တကား၊ အဘယ်သူကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်း
ပြုတော်မူပါသနည်း၊ အသင်သည် အဘယ်သူ၏ ဓမ္မောစက်ကို
သဘော သက်ရောက်တော် မူပါသနည်း။ အရှင်ဘုရား၏
အမည်တော်သည် ဘယ်လိုခေါ်ပါသနည်း ဟု ဥပက-က
မေးလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အို-ဥပက ငါသည် အလုံးစုံသော လောကသုံးရပ်တွင် ဘယ်သူမျှ မဆုံးဖြတ်နိုင်သော တရားအချက်ကို ဉာဏ်ဓားထက်ထက်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ သိလေပြီ။ ကိလေသာအဆိပ်အိုးတို့ကို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် တန်ခိုးဖြင့် အခိုးထုတ်ပြီးလေပြီ။ ငါ၏စိတ်ဓာတ်သည်ကား - တဏှာကုန်ခန်းသော အမြှိုက်ဓာတ်သို့ ဆိုက်ကပ်တော်မူလေပြီ။ အိုရဟန်းကြီး ငါဘုရား၏ အမည်တော်သည်ကား အာသဝရန်စွယ်ကို အမှန်တကယ် ပယ်တော်မူ၍ အောင်မြေနှင်းခဲသောကြောင့် အနန္တဇီန-ဟု မိမိရရ မှတ်ထားပါလေဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ဥပကရဟန်းကြီးသည် မိန့်ကြားတော်မူသော စကားကို ကြားလေလျှင် နားဝတွင် ချိုမြိန်၍ ဦးခေါင်းကို ငြိမ့်လျက် ပြောတဲ့အတိုင်း ဟုတ်ပေရာ၏ မှန်ပေရာ၏ဟု ပြောဆိုကာ ဘုရားနှင့် ဖဲခွါ၍ သွားလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပကရဟန်းကြီးနှင့် တွေ့ပြီးသော် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညနေချမ်းလောက်မှာပင် မိဂဒါဝုန်တောသို့ ရောက်တော်မူ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ နေရာသို့ ကြွသွားတော်မူသောအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးသားတို့က မြတ်စွာဘုရားကို မြင်ကြလေလျှင် အချင်းချင်း ကတိကဝတ်ကို ပြုကြကုန်၏။

ငါ့ရှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဒုက္ကရစရိယ အကျင့်ကို ဖြတ်၍ မသင့်မြတ်သော လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ခိုင်လှည့်လည်ရန် လာနေချေ၏။ ထိုရဟန်းဂေါတမကို ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ သပိတ်သင်္ကန်း လှမ်းယူခြင်း၊ ခြေဆေးခြင်း မပေး

ကြပဲ အဝေးက ခပ်ရှောင်ရှောင်နေ၍ မမြင်ကြဟန်ဖြင့် နှုတ်ခန်းဆက်ခြင်းကိုမျှ မပြုကြကုန်လင့်ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြုကြကုန်လျက် အာဂန္တုကဝတ် မပျက်ရုံသာ နေရာကို ခင်းထားကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးသားတို့၏ ထူးခြားသော အမူအရာကို မြင်တော်မူလေသော် သြဒိဿမေတ္တာမိုဃ်းကို သွန်းဖြိုးစေလွှတ်တော်မူကာ အနီးသို့ရောက်လေလျှင် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအဟုန်ကို မခံနိုင်ကြ ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူတဲသူက ယူ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုသူက ကြိုဆို၊ ခြေဆေးအိုးတည်သူက တည်၊ နေရာခင်းသူက ခင်း၊ ဒန်ပူရေချမ်း ကပ်သူက ကပ်ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ ခင်းထားသော နေရာ၌ ကောင်းစွာ သီတင်းသုံးတော်မူသည်ရှိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်း တို့သည် ဂေါတမဟူသော အမည် အားဖြင့်၎င်း၊ ငါ့ရှင်ဟူသော အသုံးအနှုန်းမျိုးဖြင့်၎င်း မာနဓာတ်လွှမ်း၍ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ပြောဆိုကြလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်း တို့ ရှေးဘုရားတို့ အဆက်အနွယ်အတိုင်း ရင့်သန်သော ပါရမီပန်းသည် အထက်တန်းမြင့်မြင့် ပွင့်လေပြီးသော ငါ ဘုရားအား သရမ်းပြက်ချော် မခေါ်ဝေါ်ကြလေနှင့်၊ ငါ ဘုရားသည် တရားစစ် တရားမှန်ဖြစ်သော သစ္စာလေးချက် သဘောနက်ကို ထင်ရှားစွာ သိလေပြီ၊ သင်ရဟန်းတို့အား နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အမြိုက်ဆေးကို ယခုပင် ငါတိုက်ကျွေး တော့အံ့၊ ငါဟောသည့် တရားအချက်ကို ဉာဏ်သက်ကာ

သတိချုပ်၍ သိရှိအောင် မှတ်ကြပါလျှင် အရဟတ္တဖိုလ် အချက်ရောက်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုကြရပါလိမ့်မည် ဟု သာကြည်ချိုမြသော နှုတ်သံဖြင့် ထုတ်ပြန်မိန့်ကြားတော် မူလေ၏။

ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူသောအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းတို့က ဒလကြမ်းထ၍ ပြောကြသည်မှာ အို-ရှင်ဂေါတမ ပြုနိုင်ခဲ့ လှစွာသော ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို ၆-နှစ်လုံးလုံး ကျင့်သုံးပါ သော်လည်း အရိယာစခန်းသို့ မလှမ်းမရောက်နိုင်သေး ဖြစ် ပါလျက် ယခုအခါ လာဘ်များစွာကိုလို၍ ထိုထို ဤဤ အပြည်ပြည် အစို့စို့ အမြို့မြို့ အရွာရွာသို့ လှည့်လည်၍ နေသော အခါမှ ဘုရားဖြစ်လာသည်ဟူသော အပြောမျိုးကို သဘော ရိုးဟု ငါတို့မထင်နိုင်။

ဒုက္ကရစရိယအကျင့်မှ ထွက်ခွါသွားသော သင့်အား အရ- ဟတ္တဖိုလ်ခရီးသည် ဘယ်ပုံနှင့် နီးနိုင်ပါမည်နည်း၊ ဖွယ်ဖွယ် ရာရာ အစားအစာကို စားသဖြင့် တရားအကျင့် ကွယ်ပျောက် ကိုယ်ရောင်တောက်ခါမှ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပြီဟု ပြောဆိုခြင်းမှာ မယုံကြည်လောက်သော စကားမျိုးမို့ အား ကိုးရန် ခက်လှပေသည်ဟု ခပ်တည်တည် ပြန်ပြောကြလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား သနားတော်မူ လှသည်ဖြစ်၍ သုံးကြိမ်သုံးခါ အထပ်ထပ် ပြောဆိုတော်မူပြီး သော် အို-ရဟန်းတို့ ရှေးရှေးအခါက ငါဘုရားသည် သင်တို့ အား ငါဘုရားဖြစ်ပြီ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိပြီ၊ ငါတရား ဟောမည်ဟူသော စကားမျိုးကို ပြောဘူးပါသလားဟု တဖန် ထပ်၍ မိန့်တော်မူလေလျှင် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ

ဘုရားအား ရှိခိုးကြကုန်၍ ဟောပြောတော်မူသော တရားစကားကို သိရအောင် နားထောင်ကြလေကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ည အနောက်ကျွန်းသို့ နေတခြမ်းဝင်သောအခါ အရှေ့ကျွန်းမှ လတခြမ်း ထွက်သောအခါဝယ်—

မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့ကို မမှီဝဲအပ်၊ မမှီဝဲကြလေနှင့်။ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားတတ်တဲ့ အယုတ်တရား တပါး၊ မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲအောင်ကျင့်တဲ့ အယုတ်တရား တပါး၊ ဒီတရား ၂-ပါးတို့ကို မမှီဝဲအပ်၊ မမှီဝဲကြလေနှင့်။

ကာမဂုဏ်ကို ခံစားတတ်တဲ့ အကျင့်သည် ယုတ်မာတဲ့ ရွာသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ်တို့၏ အလေ့အကျင့် ဖြစ်၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကိုသာ ဖြစ်စေတတ်၏။ ကာမဝတ္ထု အစုစုတို့၌ ကာမကိလေသာက အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲတတ်သော ယုတ်မာသော တရားအစုဖြစ်၏။

မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲအောင် ကျင့်တဲ့အကျင့်သည် ပင်ပန်းဆင်းရဲကာမျှသာဖြစ်၍ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းလည်း မဟုတ်။ အကျိုးလည်း မရှိ။ အကျိုးမဲ့မျှသာ ဖြစ်၏။

ဤအယုတ်တရား ၂-ပါးတို့ကို ငါဘုရားသည် မကပ်ရောက်မူ၍ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော သစ္စာ ၄-ပါးကို မြင်တတ်သော သစ္စာ ၄-ပါးကို သိတတ်သော အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည်—

ကိလေသာကို ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ၊
 သစ္စာ ၄-ပါးကို အထူးသိခြင်းငှါ၊
 သစ္စာ ၄-ပါးကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ၊
 နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ထိုအလယ် အလတ် ကောင်းမြတ်တဲ့အကျင့်သည် အဘယ်
 အကျင့်ပါနည်း၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ အင်္ဂါ(၈)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့
 လမ်းခရီးပေတည်း၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ အင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့်ပြည့်စုံတဲ့
 လမ်းခရီးသည် အဘယ်ပါနည်း—

- ၁။ ကောင်းမြတ်တဲ့ မြင်ခြင်း။
- ၂။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကြံ။
- ၃။ ကောင်းမြတ်တဲ့ စကား။
- ၄။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အမှုအလုပ်။
- ၅။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အသက်မွေးခြင်း။
- ၆။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အားထုတ်ခြင်း။
- ၇။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အောက်မေ့ခြင်း။
- ၈။ ကောင်းမြတ်တဲ့ တည်ကြည်ခြင်း။

ဤ အင်္ဂါ(၈)ပါးသည် ကောင်းမြတ်သော လမ်းခရီး
 မည်၏။

ရဟန်းတို့ ငါတို့ဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော
 သစ္စာ ၄-ပါးကို မြင်တတ်သော သစ္စာ ၄-ပါးကို သိတတ်သော
 အင်္ဂါ ၈-ပါးရှိသော အလယ် အလတ် ကျင့်ရသော
 လမ်းသည်—

ကိလေသာကို ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ၊
 သစ္စာ ၄-ပါးကို အထူးသိခြင်းငှါ၊
 သစ္စာ ၄-ပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှါ၊
 နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်၏။
 (သာဓု သာဓု သာဓု)

ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

အိုရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

နာရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

သေရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

မချစ်မနှစ်သက်သော သူတို့နှင့် အတူတကွ နေရခြင်း
 သည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

ချစ်နှစ်သက်သော သူတို့နှင့် ကွဲကွင်းရခြင်းသည်
 လည်း ဆင်းရဲ၏။

မိမိအလိုအတိုင်း မပြည့်စုံ၍လည်း ဆင်းရဲ၏၊ အကျဉ်း
 အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်လည်း ဆင်းရဲကုန်၏။

ဤဆင်းရဲအပေါင်းသည် အရိယာတို့ သိသင့်၊ သိထိုက်
 သော သစ္စာမည်၏။

(ဒုက္ခသစ္စာ = ဆင်းရဲမှန်ကြောင်း ဟောတော်မူ၏)
 (သာဓု)ရဟန်းတို့ လိုချင်တတ်တဲ့ သဘောတရားသည် ဘဝ
 သစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊
 အာရုံဟူသမျှ၌ အလွန် နှစ်သက်တတ်၏။

ဤလိုချင်တတ်တဲ့ သဘောတရားသည် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း—

၁။ အာရုံငါးပါးကို လိုချင်တတ်တဲ့တရား။

၂။ ဘဝကို လိုချင်တတ်တဲ့တရား။

၃။ နောင်တဖန် မဖြစ်ပြီဟု သာယာတဲ့တရား။

ဤ လိုချင်တတ်တဲ့တရား သုံးပါးသည် ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်တဲ့ အရိယာတို့ သိသင့်၊ သိထိုက်သော သစ္စာ မည်၏။

(သမုဒယသစ္စာ=ဒုက္ခဖြစ်စေတတ်တဲ့ တရားမှန်ကြောင်း ဟောတော်မူ၏) သာဓု။

ရဟန်းတို့ အာရုံငါးပါးကို လိုချင်တတ်သော တရား၏ သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ချုပ်ခြင်းသည်၊ စွန့်ပယ်ရာသည်၊ ဝေးရာ စွန့်ပယ်ရာသည်၊ ကင်းလွတ်ရာသည် ရှိ၏။ ဤ ချုပ်ငြိမ်းရာ သဘောတရားသည် ဆင်းရဲချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယာတို့ သိသင့်၊ သိထိုက်သော သစ္စာမည်၏။

(နိရောဓသစ္စာ=ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာမှန်ကြောင်း ဟောတော်မူ၏) သာဓု။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမြတ်သော ဤလမ်းခရီးသည်သာလျှင် အင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော လမ်းခရီး မည်၏။

အင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော လမ်းခရီးသည် အဘယ် ပါနည်း—

- ၁။ ကောင်းမြတ်တဲ့ မြင်ခြင်း။
- ၂။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကြံ။
- ၃။ ကောင်းမြတ်တဲ့ စကား။
- ၄။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အမှုအလုပ်။
- ၅။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အသက်မွေးခြင်း။
- ၆။ ကောင်းမြတ်တဲ့ လုံ့လ။
- ၇။ ကောင်းမြတ်တဲ့ သတိ။
- ၈။ ကောင်းမြတ်တဲ့ သမာဓိ။

ဤ အင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော လမ်းခရီးသည်သာလျှင် ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယာတို့ သိသင့်၊ သိထိုက်သော သစ္စာမည်၏။

(မဂ္ဂသစ္စာ = ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မှန်ကြောင်း ဟောတော်မူ၏) သာဓု။

ရဟန်းတို့ လိုချင်တတ်တဲ့ သဘောတရားကို ကြည်ပယ် ထား၍ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်တဲ့တရားသည် အရိယာတို့ အမှန် သိတဲ့ ဆင်းရဲသော တရားမည်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန် ကန်သော တရားတို့၌ ဆင်းရဲကို မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲကို သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရုပ်၊ နာမ်ဖြစ်ရခြင်း ဆင်းရဲစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲအမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အမှိုက်မှောင်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲသော တရားကို ဤတရားကား ဆင်းရဲ၏၊ ဤတရားကား ဤမျှသာတည်း၊ ဤထက် အပိုအလွန် အယုတ် မရှိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန်ကန်သော တရားတို့၌ ဆင်းရဲကို မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲကိုသိခြင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရုပ် နာမ် ဖြစ်ရခြင်း ဆင်းရဲစသည့် အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲအမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲသောတရားကို ဤတရားကား ဆင်းရဲ၏။ ဤဆင်းရဲကား ဤမျှသာ ရှိ၏။ ဤထက် အပိုအလွန် အယုတ် မရှိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန်ကန်သောတရားတို့၌ ဆင်းရဲကိုမြင်တတ်သောမျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲကိုသိခြင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အကျဉ်းအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ရခြင်း ဆင်းရဲ စသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် လာ၏။

ဆင်းရဲအမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ် ပေါ်လာ၏။

အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်) သာဓု။

ရဟန်းတို့ လိုချင်တတ်တဲ့ သဘောသည် အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေတတ်သော တရား မည်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန်ကန်သောတရားတို့၌ လိုချင်တောင့်တမှုအမှန်ကို မြင်တတ် သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လိုချင် တောင့်တမှု အမှန်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

တရားကိုယ်အားဖြင့် ၁-ပါး၊

အခြင်းအရာအားဖြင့် ၃-ပါး၊

အာရုံအားဖြင့် ၁၈-ပါး၊

သန္တာန်အားဖြင့် ၃၆-ပါး၊

တဏှာအားဖြင့် ၁၀၈-ပါးတို့ကို အပြားအားဖြင့်
သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လိုချင်တောင့်တမှု အမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော
ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လိုချင်တောင့်တမှု အမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်
သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်
သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲ ဖြစ်ခြင်း
အကြောင်းကို ပယ်အပ်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန်ကန်
သောတရားတို့၌ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို မြင်တတ်
သော မျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည်
ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

တရားကိုယ်အားဖြင့် ၁-ပါး၊

အခြင်းအရာအားဖြင့် ၃-ပါး၊

အာရုံအားဖြင့် ၁၈-ပါး၊

သန္တာန်အားဖြင့် ၃၆-ပါး၊

တဏှာအားဖြင့် ၁၀၈-ပါးတို့ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို ပယ်ပြီးပြီ။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ အမှန်တရား ၄-ပါးတို့၌ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို မြင်တတ်သောမဟုတ်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

တရားကိုယ်အားဖြင့် ၁-ပါး၊

အခြင်းအရာအားဖြင့် ၃-ပါး၊

အာရုံအားဖြင့် ၁၈-ပါး၊

သန္တာန်အားဖြင့် ၃၆-ပါး၊

တဏှာအားဖြင့် ၁၀၈-ပါးတို့ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်) သာဓု။

ရဟန်းတို့ ဤနိဗ္ဗာန်သည် အရိယာတို့အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာ မည်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ အမှန်ကို သိတတ်သော တရားတို့၌ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို အမှန် မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာကို အမှန်သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းရာကို မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ အမှန်ကို သိတတ်သော တရားတို့၌ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာကို အမှန် မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာကို မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီ။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ အမှန်ကိုသိသော တရားတို့၌ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို အမှန် မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို အမှန်သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်) သာဓု။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ ၈-ပါးရှိသော ဤလမ်းသည် အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော လမ်းခရီးမည်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ မှန်ကန်သော တရားတို့၌ လမ်းမှန်ကို မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဤဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ပွားစေအပ်၏။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ လမ်းမှန်သော တရားတို့၌ လမ်းမှန်ကို မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို သိတတ်သောဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်)

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ အမှန်သိတဲ့ ဤဆင်းရဲ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို ပွားပြီးပြီ။

ဤလို ငါဘုရားသည် ရှေးရှေးက မကြားဘူးကုန်၊ လမ်းမှန်သော တရားတို့၌ လမ်းမှန်ကို မြင်တတ်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်သော တရားတို့ကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်သော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လမ်းမှန်သော တရားတို့ကို မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်) သာဓု။

အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဤအမှန်တရား ၄-ပါးတို့၌ ဤလို အပြန် ၃-ပါး၊ အခြင်းအရာ ၁၂-ပါးရှိတဲ့ ဟုတ်မှန်သော ဉာဏ်အမြင်သည် ငါဘုရားအား အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ် သည် မဖြစ်သေး၊ ၎င်းဉာဏ်အမြင် မစင်ကြယ်သေးသ၍ ကာလပတ်လုံး ငါဘုရားသည် နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွ မာရ် မင်းပြည်နှင့်တကွ ဗြဟ္မာ ၂၀-နှင့်တကွ သြကာသလောက၌၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွ သမ္မုတိနတ်မှ ကြွင်းကျန်သော လူနှင့် တကွ သတ္တလောက၌ အတုမရှိ မြတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံတော်မမူသေး။

ဤအမှန်တရား ၄-ပါးတို့၌ ဤလိုအပြန် ၃-ပါး၊ အခြင်း အရာ ၁၂-ပါးရှိတဲ့ ဟုတ်မှန်သော ဉာဏ်အမြင်သည် ငါဘုရား အား အလွန်စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသည် ဖြစ်၏။

ဤလိုဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်သန့်ရှင်းတဲ့ အခါ၌ ငါဘုရား သည် သြကာသလောက၊ သတ္တလောကနှင့်တကွ အတုမရှိ တဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံတော်မူ၏။ ငါဘုရားအား ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ငါဘုရား၏အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့သည် ဖျက်ဆီး၍ မရပြီ၊ ဤကိုယ် ဤဘဝသည် အဆုံးစွန်ဘဝ၊ အဆုံးစွန်ကိုယ်တည်း၊ နောင်တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ဖို့ရာ မရှိ တော့ပြီ၊ ဤလို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဓမ္မစကြာတရား ဒေသနာတော်ကို ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်

ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို သာဓု, သာဓု, သာဓုဟု ဦးခေါင်းညွတ်၍ ခံယူကြကုန်၏။ ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အဆုံး၌ ကောဏ္ဍညမထေရ်အား ရာဂတည်းဟူသော မြို့မှ ကင်းသော, ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး လည်းကင်းသော အမှန်လေးချက် တရားနက်ကို မြင်တတ်သော ဉာဏ်မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်တဲ့ အလုံးစုံသော တရားသည် ဖြစ်တတ်တဲ့သဘောရှိ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ တရားဟူသမျှသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဤလို ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (သာဓု, သာဓု, သာဓု)

မြတ်စွာဘုရား တရားစက်ကို ဖွင့်လှစ်တော်မူတဲ့အခါ မြေကို အုပ်စိုးတဲ့ နတ်အပေါင်းတို့က မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝုန်တော၌ တဦးတယောက်သော ရဟန်းသည်၎င်း, ပုဏ္ဏားသည်၎င်း, နတ်သည်၎င်း, မာရ်သည်၎င်း, မြဟွာသည်၎င်း မဖွင့်လှစ်နိုင်တဲ့ အတုမရှိတဲ့ ဤတရားစက်ကို ဖွင့်လှစ်တော်မူပြီ။ ဤလို တပြိုင်နက် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်အသံကို ဖြစ်စေလျက် ကောင်းချီးဩဘာပေးကြကုန်၏။

မြေကိုအုပ်စိုးသော နတ်အပေါင်းတို့၏ ကောင်းချီးဩဘာပေးတဲ့အသံကို စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ ကြားကြကုန်၍ တဆင့် ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့ ကြားကြကုန်၍ တဆင့် ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ ယာမာနတ်တို့ ကြားကြကုန်၍ တဆင့် ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ တုသိတာနတ်တို့ ကြားကြကုန်၍ တဆင့်

ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့ ကြား
 ကြကုန်၍ တဆင့် ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ ပရ
 နိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်တို့ ကြားကြကုန်၍ တဆင့် ကောင်းချီး
 ဩဘာ ပေးကြကုန်၏။ ဗြဟ္မာပြည်၌ နေကုန်သော ဗြဟ္မာ
 အပေါင်းတို့က မြတ်စွာဘုရားသည် တဦးတယောက်သော
 ရဟန်းသည်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း၊ နတ်သည်၎င်း၊ မာရ်သည်
 ၎င်း၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း မဖွင့်လှစ်နိုင်တဲ့ တရားစက်ကို ဖွင့်လှစ်
 တော်မူပေပြီ။ ဤလိုတပြိုင်နက် အဆင့်ဆင့် ကောင်းချီး
 ဩဘာပေးကြကုန်၏။ တဏှာဖြင့် အသက်အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ
 ပြည်တိုင်အောင် ကောင်းချီးဩဘာသံတို့ ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။
 လောကဓာတ်ပေါင်း တသောင်းသည် တုန်လှုပ်၏။ သက်၍
 တက်၍ တုန်လှုပ်၏။ ထိုမှ ဤမှ တုန်လှုပ်၏။ ဒေသနာဉာဏ်
 ရောင်အလင်းသည် လောက၌ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အာနုဘော်ကို
 လွန်၍ အတိုင်းအရှည်မရှိ ထွန်းလင်း၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်
 ဖြစ်၍ စကြဝဠာတသောင်း ကြားလောက်သော အသံ
 တော်ဖြင့် ရဟန်းတို့ ကောဏ္ဍညသည် သစ္စာလေးပါးကို
 သိလေပြီတကား၊ ရဟန်းတို့ ကောဏ္ဍညသည် သစ္စာလေးပါး
 ကို သိလေပြီတကား၊ ဤလို မြက်ကြားတော်မူ၏။ ဤလို
 မြက်ကြားတော်မူသည်ကို စွဲ၍ အရှင်ကောဏ္ဍညအား ‘သစ္စာ
 လေးပါးတရားကို သိပြီးသော ကောဏ္ဍည’ဟူသော အမည်
 သည်ပင် ဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။ ထိုအခါ သောတာပန်ဖြင့်ပြီး
 သော ကောဏ္ဍညသည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သက်ဝင်
 သည်(၁၆)ပါးသော ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်သည်ဖြစ်၍၊

သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍၊ မြတ်စွာ
ဘုရား သာသနာတော်၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍
ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌိ တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဘုရားသာသနာမှတစ်ပါး
ယုံကြည်မှုမရှိမူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား အရှင်ဘုရား....တပည့်
တော်သည် အရှင်ဘုရား၏ ထံတော်မျက်မှောက်၌ ရှင်အဖြစ်
ကို ရလိုပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏ဟု လျှောက်၏။
မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်း....လာလှည့် တရားတော်ကို ကောင်း
စွာ ဟောအပ်ပြီ။ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ မြတ်တဲ့အ
ကျင့်ကို ကျင့်လော့။ ဤလို မိန့်တော်မူ၏။

အရှင်ကောဏ္ဍညအား ဧဟိဘိက္ခုပဉ္စင်းအဖြစ်သည် ဖြစ်
လေ၏။ (သာဓု,သာဓု,သာဓု)

မြန်မာဓမ္မစကြာ ပြီး၏။

ရန်ကုန်မြို့-သိမ်ကြီးဈေး
ဦးဘရင်-ဒေါ်မြသီ

တို့၏

ဓမ္မဒါန